OP DE GRENZEN

VAN

TWEE WERELDEN.

OP DE GRENZEN

VAN

TWEE WERELDEN.

ONDERZOEK EN ERVARING

OP HET GEBIED VAN HET HOOGERE LEVEN,

DOOR

Mevr. Elise van Calcar.

Zes en Twintigste Jaargang.

'S GRAVENHAGE,
H. C. VAN CALCAR.
1902.

INHOUD

VAN DEN ZES EN TWINTIGSTEN JAARGANG.

—

1902.

Den Lezer heil!

Gelukkig acht ik mij, mijne lieve vrienden, u weder te mogen begroeten bij den aanvang van dezen jaargang, na een jaar van groote beproeving bij ziels- en lichaamslijden, dat mij eensklaps uit alle bezigheden wegrukte en uit mijn actief bestaan in den meest passieven toestand neerstortte, die zoo geheel vreemd was aan mijn aard en omstandigheden. Doch wij weten het dat die beproevingen ons van hoogerhand beschikt worden met het doel om later rijke vruchten voort te brengen, indien wij niet te vergeefs geleden hebben.

Gij allen, die dit leest, gij zult ook uw kruis en strijd gehad hebben, omdat dit hier beneden de onvermijdelijke levenslessen zijn en de beste medicijn om onze zielen te bevrijden van hetgeen haar nadeelig zou wezen. De hoogste Wijsheid kiest voor een ieder dat kruis dat hem het nuttigst kan zijn, al vinden wij het te zwaar en gansch niet voor ons passende.

De geestelijke openbaringen van den jongsten tijd hebben een verrassend licht gespreid over de beteekenis van het aardsche lijden en de vruchten van een moedig doorgestaan ongeval; wij weten nu dat wat wij hier beneden afstrijden, ginds ons niet belemmeren zal om op te klimmen van sfeer tot sfeer, van heerlijkheid tot heerlijkheid.

Was die kennis meer algemeen verspreid onder de lijders en strijders der aarde, hoeveel te gemakkelijker zou de berus-

ting bereikt worden bij ieder leed en stille gelatenheid plaats maken voor ongeduldig morren en klagen. Hooren wij niet bij iedere treffende ramp of bij smartelijke teleurstellingen de droeve ontboezeming: »in raadsels wandelt de mensch op aarde!' alsof die donkerheid nog aan den tegenspoed toegevoegd werd om dien te verzwaren.

En toch zullen al die raadsels eens heerlijk opgelost worden, zoodra de blinddoek van onze kortzichtigheid ons van de oogen valt bij het licht der eeuwigheid dat de natuurlijke en onvermijdelijke oorzaken van al ons leed ons zal blootleggen, maar vooral ook het doel van die donkere wegen en smartvolle ervaringen zal openbaren — want God is liefde en diepe wijsheid zijn al zijne paden.

Vrome harten hebben dit altijd geloofd en gevoeld. Zij vertrouwden zich aan de hemelsche wijsheid toe zonder er iets van te begrijpen — maar voor hoevelen is dat geloof onbereikbaar en in hunne blindheid staan zij op tegen God en belasteren zijne wegen.

De barmhartige Vader kent de zwakheid van zijne kinderen en komt er aan te hulp door nu en dan een tipje op te lichten van den sluier, waardoor een heerlijk licht ons tegenstroomt; wij zien liefelijke gestalten zweven; wij vernemen blijde juichtonen van de geliefde wezens, wier verlies wij betreuren, wier lijden ons radeloos maakte. Zij verzekeren ons dat alle smart is vergeten; dat het waarom is opgelost van al het lijden; dat zij er nu de oorzaken en doeleinden van kennen en voor al het geleden kwaad slechts te danken en te aanbidden hebben.

Dit is wel een van de troostrijkste zijden van het Spiritualisme dat het de onrustige harten stilt, de wonden heelt en troost en vrede brengt, waar geen lichtstraal scheen te kunnen doordringen, waar alleen het ondoorgrondelijk levensraadsel de droeve ziel verbijsterde.

Moge het ons verheugen dat eindelijk eenige wetenschappelijke lieden hun blik op de mystieke verschijnselen beginnen te richten, zoo menigvuldig in onze dagen voorkomende,

en als een tak van zielkundige studie dit veld van waarneming schoorvoetend en met veel reserve beginnen te betreden. Oneindig vruchtbaarder is de religieuze zijde van de nieuwe ontdekkingen als openbaring van den aard en het wezen van het toekomende leven, waar alleen de sleutels te vinden zijn voor de verklaring van het aardsche bestaan.

Natuurlijk is groote voorzichtigheid aan te bevelen aan ieder die het waagt den voet te zetten op een pas ontdekt land vol vreemde eigenaardigheden, en menig ijveraar heeft uit het weinige dat hij bij een eersten blik bespeurde, een geheel onjuist oordeel geveld en valsche theorieën ontworpen door de fantasie uitgesponnen en als systeem verkondigd.

Men zag in den beginne elk medium aan als een profeet — ja, als een orakel; de séance-kamer werd als een tempel van nieuw licht en zuivere waarheid beschouwd en allerlei oude en nieuwe systemen kregen vrijen toegang, totdat men begon te ontdekken: dat een medium eigenlijk is: een geopende deur, waardoor zoowel kwaad als goed, zoowel onzin en leugen als waarheid kan tot ons komen — een deur, die aan beide zijden wachters noodig heeft — aan deze zijde wijze en voorzichtige menschen — aan gene zijde wijze en goede geesten. Maar waar het medium onbewaakt is, zal het vaak een speelbal worden van menschelijke dwaasheid en geestelijke boosheden.

Het Spiritualisme moet nog niet beschouwd worden als een volledige, afgeslotene openbaring of als een voltooid leerstelsel — integendeel, het komt mij voor dat wij in deze afgeloopen vijftig jaren nog niet meer dan de inleiding hebben ontvangen — een beknopt voorbericht voor pasbeginnende scholieren, als wij nog zijn. De wereld is nog niet rijp voor meer, de mensch is nog te laag gestemd. Maar rijst het zedelijk peil door hooger ontwikkeling van den geest en ontwast de ziel aan de haar bezoedelende zelfzucht, die rede en geweten verduistert, dan zal ook het licht des geestes door de wolken breken en een nieuw openbarings-tijdperk voor den mensch aanvangen en een meer zuivere gemeenschap tusschen

de bewoners der zichtbare en onzichtbare wereld mogelijk worden zooals nu nog ondenkbaar en onmogelijk is.

Wie gelukkig en getroost is geworden door het licht van het Spiritualisme voelt een drang in zich om het aan anderen mede te deelen en alom te verkondigen, tot hij weldra met schrik en smart ontdekt dat veel zaad niet altijd in goede aarde valt — dat de akker niet bezaaid kan worden voor die beploegd is door de smart.

Vandaar dat er niet zooveel vrucht verkregen wordt door propagande middelen of door openbare voorlezingen — hoezeer die ook geschikt zijn om de heerschende vooroordeelen te matigen en dwaze voorstellingen weg te ruimen bij het publiek.

Toch acht ik de tijd aangebroken om het met groote voorzichtigheid te beproeven wat meer openbaarheid aan onze studie en ervaring te geven, mits de werkers wel uitgerust in het krijt treden en niet uit boekenkennis alleen, maar vooral ook uit rijke, veelzijdige ervaring kunnen putten, — want de kracht van onze prediking rust alleen op onomstootelijke feiten, verschijnselen in alle landen, bij alle rassen, bij lieden van alle standen waargenomen in alle eeuwen, maar nooit aan zoo strenge kritiek onderworpen en met meer nauwkeurigheid getoetst. Wij blijven dus ervaringen opzamelen als de eenige deugdelijke bouwstof voor den tempel der toekomst. Redeneeringen kunnen weerlegd worden, leerstellingen omvergeworpen, systemen, hoe fraai ook samengesteld, maar alleen uit de hersenen geput, worden door eenvoudige feiten die altijd en overal weerkeeren, weggevaagd als spinrag en toch zijn er liefhebbers die de kunstig ineengezette theorieën de voorkeur geven boven de realiteit der daadzaken. Het reine Spiritualisme kan ook alleen maar zuiver en gezond blijven wanneer het op dien grond blijft voortbouwen. Ongetwijfeld kan en moet men uit het waargenomene besluiten trekken, waarheden afleiden, die nieuwe en verrassende ontdekkingen schenken, maar wij moeten daaraan nog niet te lange reeksen van besluiten vasthechten, want wij hebben nog niet alle ge-

gevens die daartoe noodig zijn en verliezen te spoedig het rechte spoor en dwalen alrasch op bijpaden af. Gedurende mijne ziekte had ik vaak gelegenheid mij te verbazen over de snelle vorderingen die de geestelijke waarheden maken in alle rangen der maatschappij, want zoodra ik maar vrienden kon ontvangen, stroomden de berichten mij toe over de waargenomen verschijnselen, geheel ongezocht en niet begeerd, die in het familieleven voorkwamen en de aandoenlijkste bewijzen leverden van het vurig verlangen van vertrokken vrienden om blijk te geven van hunne tegenwoordigheid, van hun onverminderde liefde en behoefte om aan betrekkingen te verzekeren deze groote ontdekking: »wij leven, ofschoon wij zijn gestorven; wij leven in het volle bezit van al onze vermogens, wij zullen elkander wederzien en eenmaal te zamen onzen verderen ontwikkelingsweg bewandelen."

Later als mijne krachten blijven toenemen hoop ik u veel mede te deelen. Voor heden zij het genoeg u eenig blijk gegeven te hebben van mijne voortdurende begeerte om door ons Blad gemeenschap met u te blijven oefenen en mijn arbeid voort te zetten in uw midden, die mij gelukkig maakt en boven alles dierbaar is. Ik blijf de banier des eeuwigen levens opheffen, tot God die zelf aan mijn bezwijkende hand ontnemen zal. Ik bid u allen nieuwen zegen toe, veel licht, veel kracht, maar vooral veel vrede en bovenal veel liefde, opdat de wereld moge erkennen: de Spiritualisten zijn trouwe navolgers van Hem, die de liefde geopenbaard heeft en onder allen strijd ons toch zijn vrede schenken kan.

»WEES EEN ZEGEN"

Genesis 12 : 2c.

De jonge mooie gravin Isabelle zat als droomend voor haar grooten toiletspiegel terwijl haar kamermeisje bezig was haar zwaar blond haar op te maken.

't Is klaar, mevrouw, hoorde ze 't meisje zeggen, 'k heb die gouden kam een beetje op zij achter in 't haar gestoken, dan komt het takje lichtrose rozen beter uit. Zoo is het precies alsof het er boven zweeft. Hoe vindt u het?

Isabelle bekeek zich in den spiegel. Ja, zóó stond het wezenlijk goed.

»In mijn vorige betrekking had mevrouw allerlei versierselen. Zoo had ik meer keus om het kapsel te veranderen. Mevrouw hier heeft alleen deze gouden kam en de kleine aigrette die ik er verleden week in plaatste, daardoor kan ik niet veel verscheidenheid in het kapsel aanbrengen."

»O, ik ben tevreden, 't is zeer goed zoo; 't is netjes opgemaakt, antwoordde Isabelle verstrooid, waarna zij zich verder liet kleeden. Haar man wachtte haar beneden, 't rijtuig stond reeds voor. Ze zouden naar eene partij ten hove gaan. Stilzwijgend beschouwde hij zijne vrouw toen deze benedenkwam, en een stille lach als van voldoening zweefde om zijne lippen.

Wat was ze mooi! Ja, ze bezat de zeldzame schoonheid die niet enkel ontstaat uit edele vormen en schoone lijnen, doch ook die niet door een enkel woord te beschrijven uitdrukking van iets verhevens, die het gelaat als met een glans van een hooger innerlijk leven omstraalt. En Isabelle, amuseerde ze zich op de partij ten hove?

Neen, te midden van 't gewoel om haar heen, voelde ze toch iets leegs in haar hart. Hoe schitterend was alles, en toch . . . was dit alles slechts schijn.

En wat keken allen naar haar. Er mankeerde toch niets aan haar toilet?

Ze was even prachtig gekleed als al die andere vrouwen om haar heen; ze was even mooi als vele harer. Misschien wel mooier, fluisterde haar de stem der eigenliefde in 't oor. Ah, daar had ze het, dát was het. Allen waren bedekt met schitterende en fonkelende steenen, als beladen met diamanten. En zij, ze droeg er bijna geene, omdat ze die niet bezat. Alleen die gouden kam, die kleine diamanten broche en die dunne gouden slang met robijnen versierd om haar pols. Dat was alles. En daarom keek men haar zoo aan, ze was minder getooid dan al die andere vrouwen.

Daarover denkende reed zij huiswaarts, met die gedachte viel ze in slaap, met die gedachte stond ze op. Die gedachte bleef haar vervolgen.

De opmerking van haar dom, onontwikkeld kamermeisje was in goede aarde gevallen. Die had wortel gevat in haar hart.

»Wat hadden al die andere dames op de partij prachtige parures." En ik, wat zag ik er toch eenvoudig uit. Wat moest ik wel afvallen bij al die schitterende vrouwen," zeide zij, den volgenden dag tot haar echtgenoot.

»Gij, afvallen bij die andere vrouwen. Kind, gij weet niet wat gij zegt," antwoordde deze. »Ik vond dat gij boven die allen uitblonkt." Een lichte blos en een blijde lach vlogen even over haar gelaat.

»En toch ... hernam ze na een poosje, zou ik ook gaarne zulke parures hebben ... Ook zulk een aigrette van amethysten voor mijn kapsel, ook zulk een parelsnoer, ook zulke mooie armbanden als Mevrouw C.," vervolgde ze.

»Nu kind, wij zullen zien, antwoordde haar echtgenoot, aan dien eisch van u, (ofschoon die mij bij uwe ontwikkeling verwondert) kan ik toch voldoen."

Haar echtgenoot bekleedde een hoogen post in 's lands dienst. Hij werd met een diplomatieke zending naar Rusland gezonden. Deze zou niet lang duren, zijn vrouwtje behoefde dus niet mede te gaan.

Hij kwam terug. 't Werd St. Nikolaas.

Gedurig werd er gescheld en werden er pakjes binnengebracht.

Wederom kwam de knecht binnen en overhandigde haar eene groote doos.

Met hoeveel papieren was die wel omwikkeld, hoevele touwtjes waren daar om heen gewonden, nog lakken daarenboven.

»Help mij dan toch," zei ze op 't laatst, ongeduldig lachend tot haar echtgenoot.

»Eindelijk" Drie doozen ook nog met papier en touwtjes omwonden.

De pakjes zijn geopend. Drie étuis komen er uit. Ze opent die.

Wat blinkt, neen, wat schittert en vlamt haar tegen op het wit en donkerrood fluweel. — Een parure van amethysten voor 't kapsel, een collier van de mooiste groote paarlen en een paar armbanden bezet met brillanten. Even bleef ze als versteend staan. »Oh! klonk het verrukt van haar lippen, zóó iets moois zag ik nog nimmer" en lachend viel zij haar echtgenoot om den hals.

Op de volgende partij bij een der gezanten schitterde Isabelle, nu niet meer alleen door hare lieflijke schoonheid, doch ook door de fonkelende steenen, waarmede ze was getooid.

Nu behoefde ze niet meer den tooi van andere vrouwen te benijden. Nu wekte zij de jaloezie, de afgunst, helaas, zelfs den nijd van vele zoo niet alle andere vrouwen op. Alleen haar echtgenoot, had gezegd, toen ze zich in haar fonkelenden tooi, stralend van genoegen voor hem vertoonde: »Of ik het mooi vind, of het u goed staat, dat kapsel van amethysten? Zeker, maar uwe oogen overtreffen den glans dier steenen; die schitteren, voor mij liefelijker dan de kostbaarste amethysten."

Onder de vele geschenken die ze op St. Nikolaas gekregen had, was ook een Engelsch prachtwerk. »Poems of Thomas Hood" Illustrated bij Doré.

Dat zat ze op zekeren avond te bekijken. Vooral trof haar 't gedicht »The lady's dream."

A lady lay in her bed.
Her couch so warm and soft.
. . . .
. . . .
A last she started up
And gazed on the vacant air
With a look of awe, as of she saw,
Some dreadful phantom there
And then on the pillow, she buried her face.
From visions ill to bear.
The very curtains shook;
Her terror was so extreme,
And the light that fell on the broidered quilt,
Kept a tremulous gleam!
And her voice was hollow and shook as she cried:
Ah-me! that awful dream!

Ja, dat vers was wel mooi, maar hoe akelig. Ze bekeek de plaat. Hoe prachtig geteekend, maar nog naarder was die plaat van Gustave Doré. Waar hadden de menschen toch pleizier in om juist zoo iets griezeligs te beschrijven en af te beelden.

Een rijke vrouw ontwaakt op haar zacht weelderig bed, omgeven door zijden gordijnen. Ze heeft een visioen en ze ziet om haar bed heen al de ellende der wereld krioelen. Vrouwen, die ter neer vallen onder den te zwaren last dien ze te torsen hebben, magere moeders met uitgeteerde kinderen voor wie ze geen voedsel hebben aan hare borst, vrouwen met roode oogen, half blind van het naaien bij een zwak lichtje, menschen met wonden en zweren bedekt. Alles wat lijdt en ellendig is op aarde ziet ze om haar bed verzameld — zóó is de plaat van Gustave Doré. —

Helder vlamt het vuur in den haard. Fantastisch verlicht is Isabelle's keurig boudoir met de rose zijden kappen om de

lampen. Wat is het prettig hier, hoe gezellig, hoe heerlijk warm. Maar daar buiten, wat klettert de regen tegen de ruiten. Hoe hoort ze den wind loeien, om het huis; 't is bij wijlen of ze er in hoort kermen en steunen. Hoog in de lucht giert de storm. Ze rilt. Met een zucht werpt ze het boek ter zijde. En nogmaals mompelt ze. Waar hebben de menschen toch lust in om z u l k e dingen te beschrijven.

Ze gaat naar 't venster, duwt het gordijn ter zijde en ziet neder in de natte straten. Steeds valt de regen in stroomen neder gezweept door den loeienden wind. Ach, terwijl z ij hier zoo warm zit, wie weet, wie er verkleumd van koude thans buiten dwaalt. Menschen zonder dak, menschen die hongerig zijn. Wederom rilt ze, terwijl ze 't gordijn laat vallen. Ze zet zich bij 't vuur neder en tuurt peinzend in de vlammen.

Waarover denkt ze?

Dit vraagt ook haar echtgenoot die binnen komt. »Even een kop thee voor ik weg ga, Belle. Doch wat is er, wat deert u? Wat kijkt gij ernstig. Scheelt u iets?"

»Neen" antwoordde ze aarzelend, maar . . . die parure, die parelen, die armbanden, dat alles, dat alles. Zeg eens. Wat kost dat wel, dat alles bij elkander? zegt ze, hem angstig vragend aanziende.

Wat dat kost! antwoordt hij lachend, doch daarna met iets ernstigs in zijn stem.

»Zie, toen gij dezen morgen met mij wandeldet, en naar dien metselaar keekt, toen gij u zoo angstig maaktet dat de man die steenen naar 't dak moest dragen, van dien hoogen ladder zou vallen, toen hebt gij mij gevraagd of dat geen gevaarlijk werk was, en gij dacht dat die arbeid zeker wel goed betaald zou worden, want dat de man het anders niet doen zou. Herinnert ge 't u!

»Welnu, die man kan, al werkt hij ze'n leven lang, nacht en dag door, door zijn arbeid toch niet zoo veel verdienen wat uwe parures kosten. Zijt ge met dit antwoord tevreden?"

Tevreden met dit antwoord? Ik vind het eenvoudig, afschu-

welijk. Kosten die steenen dan zooveel, of . . . verdient die man dan zoo weinig?

't Zijn vraagstukken waarmede ze tot nog toe haar hoofdje nooit vermoeid heeft.

Ze opent haar kast en haalt er de écrins uit. Ze maakt ze open en een stroom van licht fonkelt haar tegen. Kleurige schitterende stralen uitschietend liggen ze daar onder den zachten glans der lampen.

Wederom komt ze onder de bekoring.

Ze neemt ze op. Zij plaatst de amethysten in haar blonden haarwrong, ze doet de armbanden om haar polsen, ze maakt haar huiskleed los en doet de paarlen om haar hals. Ze staat voor haar spiegel. Hoe mooi! hoe betooverend! 't Is alsof ze in een zee van licht staat; de lichtstralen omringen haar, dansen om haar heen, 't is bijna nog schooner dan het daglicht. Ze wil ze weder afleggen. Kan ze niet? Wordt ze op eens duizelig?

't Was of ze daar achter zich een schaduw voorbij zag zweven. 't Is alsof de steenen zich zachtjes op haar hoofd bewegen, alsof de steenen vloeibaar worden en als druppels om haar heen vallen. Weer een schaduw! Thans duidelijker, vlak achter haar.

Meteen hoort ze duidelijk zuchten. Vanwaar komt dat? 't Is of er thans overal om haar heen gezucht wordt ja overal om haar heen. Angstig ziet ze in het rond. Wat voelt ze zich vermoeid. Wat zijn die armbanden zwaar. Ze wil ze af doen. Ze kan niet. Ze valt op haar ruststoel neder en hare oogen sluiten zich.

Slaapt ze? 't schijnt zoo. Onbeweeglijk ligt ze daar, maar dat het niet is wat men gewoon is een gezonden, een rustigen slaap te noemen, kan men aan de beurtelings afwisselende uitdrukking van haar gelaat zien.

Hier ligt haar lichaam, getooid met de kostbare sieraden. Waar is hare ziel? Ze voelt zich opgenomen als door onzichtbare armen. 't Is als zweeft ze door de lucht. Hoog, hoog over de aarde heen. Waar is ze. Is er een stem die haar in-

fluistert dat ze zich in Siberië bevindt. Ten minste dat w e e t ze. Beneden haar is de lucht bloedrood gekleurd. Ze ziet neer in de mijnen en ze hoort kermende zuchten. Ze hoort afschuwelijke kreten van smart. Ze ziet de lichamen der ongelukkige mijnwerkers ineenkrimpen, zich rillend krommen onder de zweepslagen van den afschuwelijken knoet, en ze ziet bloedige tranen rollen uit de oogen der slachtoffers, die den glans der amethisten dof doen worden.

Ze zweeft verder. Over een besneeuwd woud heen. Hoe liefelijk schoon ligt dat in den bleeken glans van 't maanlicht, als diamanten fonkelt de rijp aan de boomen.

Zie, daar nadert in de verte iets. 't Is als een donkere streep op de wit lichtende sneeuw, zich kronkelend als een slang. 't Lijkt wel eene karavaan. Wagens getrokken door spannen paarden, daarnaast ruiters geheel in bont gewikkeld, gewapend met lansen.

Zeker gevangenen, want ook bij die wagens is de grond bloedrood gekleurd.

Neen, het zijn geen gevangenen. Wat hier vervoerd wordt is veel kostbaarder. Menschenvleesch is niet zoo kostbaar, dat behoeft niet zoo zorgvuldig bewaakt te worden. Menschenvleesch is goedkooper en gemakkelijker te verkrijgen dan 't geen hier vervoerd wordt.

't Is een karavaan met goud, zooals daar tweemalen 's maands naar Petersburg gaat.

Goud! ach dat is ten minste nuttig voor de menschen; hoevelen kunnen daar niet van leven! De menschen? Dit goud behoort aan één mensch, ten minste voor hem wordt dit verzameld. 't Komt er niet voor de anderen op aan. Hoeveel zegen kan dat goud niet verspreiden. Ja, het goud, gedolven uit de ingewanden der aarde m o e s t niets als zegen verspreiden op aarde, doch hoe velen is het niet ten vloek. 't Goud verleidt den mensch tot alles wat slecht is; hij begaat er de grootste misdaden voor. Hij verkoopt er zelfs zijne ziel voor.

En wederom hoort zij zuchten die hare bloed doen verstijven. Thans stijgen ze op uit de kampen, waar vrouwen en kinderen

den hongerdood sterven. Alles om het goud. Een driemanschap heeft zich verbonden een nijverig en gelukkig volk uit te roeien, omdat ze hunne goudmijnen niet geven wilden. Is er dan geen recht meer op aarde?

De volkeren heffen dreigend hunne stemmen omhoog, ze willen helpen doch ze kunnen niet. De heerschers zitten op hun troon en genieten van het leven. En de moord gaat ongestoord voort. »Vae Victis.''

Dat zijn nu nog die dáár lijden.

Wie zullen later de slachtoffers van hunne handelingen zijn?

Doch ze herademt, want thans zweeft ze boven de zee. Zacht bewegen zich de golven. Hoe lieflijk schitteren die in 't maanlicht. t Is of de zee een zilveren spiegel is waarin maan en sterren weerkaatsen.

En nu naderen ze een groot eiland. Ook daar zweven ze over. Rustig ligt het daar te midden van de golven. Ze ziet wuivende palmen, ze hoort daar in de hoogte de bladeren er van ruischen, weemoedig zacht als liefelijke muziek van verre gehoord.

Eindelijk rust, eindelijk vrede, in het landschap en om haar heen.

Doch daar komen bootjes aan, er zitten menschen in. De wolken om haar heen, de zee onder haar worden eensklaps rood gekleurd.

Volgt dan het bloed den mensch overal op aarde? De golven beginnen zich onstuimig te bewegen. Wederom is er onrust. Ze ziet mannen die zich uit de bootjes in zee storten, maar ze komen weer boven beladen met schatten uit de diepte gehaald. Doch zie naar die éene boot. Hij die daar opgehaald wordt is slechts even te lang onder water gebleven. 't Bloed vloeit hem uit neus en ooren. In zijne handen houdt hij nog de schatten der zee, de parelen geklemd. Maar hij die ze vond, de duiker. zelf, hij is dood, ellendig omgekomen. En eene vrouw staat aan den oever en wringt de handen en weent.

Isabelle ontwaakt. »O God!" hoe ontzettend! wat een droom!

Zwaar vallen hare armen langs haar lichaam neer. Ze kan ze bijna niet opheffen. Ze werpt de zware armbanden er af. Ze slaakt een zucht van verlichting. Wat brandt daar om hals en boezem. 't Zijn de paarlen. Ze rukt ze af. Wat voelt ze langs hare slapen neerdruppelen. 't Zijn de bloedige tranen der slachtoffers die de améthysten hebben opgedolven. Ook dit rukt ze uit haar kapsel. Thans herademt ze.

»Gij zijt allen broeders.' Deze woorden hoorde ze den predikant zeggen. »Broeders?"

En hare broeders werden vermoord! Wat had ze gedaan om dat te verhinderen. Zij zat hier in rijkdom, en die anderen leden gebrek.

»Ik heb over die parures nagedacht, zei ze den volgenden dag tot haar echtgenoot – en ik kan ze nooit meer dragen. Als gij mij liefhebt, verkoop ze en besteed het geld om de vrouwen en kinderen in de Transvaal te helpen . . ."

ISOLINE.

LOSSE BLADEN UIT MIJN AANTEEKENINGSBOEK.

COMMUNICATIES VAN EEN BESCHERMGEEST.

Zondagmorgen 1 Nov. 1891.

Zondagsrust — veel wordt hier ook daarover gediscuteerd en groote vergaderingen belegd en de oorzaken opgespoord, waardoor de heiliging van 's Heeren dag zoo verbasterd is geworden, waardoor alle eerbied voor het hoogere uit de maatschappij is gebannen.

Zondagsrust! — Nu wil de mensch die herstellen. Waarom? Niet zoozeer voor de eer van onzen Vader, maar voor de uitspanning, voor zichzelven.

Zoover mijne herinneringen gaan van mijn leven op aarde was er toen toch meerdere heiliging van dien dag. Een veertig

jaren liggen daartusschen en met elk jaar is de kracht van het Bijbelweord verminderd, ieder jaar de eerbied voor alles, voor God en ook voor de gewijde tradities afgenomen. — Wat is de oorzaak?

Sommigen hier, en waarlijk niet de minst ontwikkelde geesten zoeken die voor een deel in het kruisen der rassen, waardoor zich in het bloed alle verkeerde neigingen van vreemde volken mengden, waardoor in de eerste plaats de echte nationaliteit geschaad wordt — eene vermenging toch onder het albestuur van onzen hemelschen Vader. Die vermenging van vreemd bloed — van Spaansch, Fransch en Indisch bloed, leidt tot verschillende afwijkingen, tot vadsigheid, tot lichtzinnigheid, tot het verzaken van huiselijke deugden, brengt tot brooddronkenheid, leert ons de zeden van andere volken te volgen, maar het ergst van alles (dat veronderstelt men hier) is de ontkenning van een eeuwig leven, de verloochening van God, den Vader en den Heiland, die Hem als Vader ons heeft leeren kennen. O, als ge wist met hoeveel belangstelling al die vraagstukken hier worden behandeld, hoe de verschillende Beschermengelen en geesten, die op aarde steeds gezonden worden daarbij werkzaam zijn, en met het oog daarop meer regeling in hun werk krijgen, ge zoudt u verbazen over onze heerlijke geordende maatschappij.

Zondagsrust zij ook in uw huis, ook onder uwen kring; kunt ge niet opgaan naar het bedehuis, dan zij uw hart de tempel Gods en ga dan de uwen voor, al is het slechts een uur of een half uur bijv. in alles, in alles uwe roeping getrouw.

»Weet ge dat ik een artikel over Zondagrust in mijn maandwerk gaf?" vroeg ik. (Zie Dl. XV, blz. 323.)

Dat wist ik, mijne lieve, en daarom gun ik u gaarne een blik in onze beraadslagingen en opinies, die, hoewel ze niet steeds door allen beaamd worden, toch meerder licht geven dan ooit op aarde door een menschelijk brein kan ontstoken worden.

Hoe die vergaderingen ingericht zijn is ook niet onbelangrijk — die groote zalen zijn zoo volmaakt ingericht, dat ge

er geen flauw idee op de wereld van kunt vormen; ze zijn nog het meest overeenkomende met den Oosterschen stijl. Alles gaat er in liefde en vrede, al is er verschil van opinie — steeds met de uiterste beleefdheid en waardeering voor de verschillende woordvoerders, want de personen, die geen aanspraak op achting hebben, worden tot die vergaderingen niet toegelaten. Een is het hoofd, zooals ook op aarde, maar die wordt in waarheid als hoofd beschouwd, want hij wordt GEZONDEN, niet GEKOZEN uit een hoogere sfeer.

Dan legt elk op zijn beurt zijne opinie bloot over de mededeelingen van de beschermende geesten, die de rapporten van de aarde komen brengen. Velen op die vergaderingen hebben zich zelf aan de hunnen gemanifesteerd of hebben, zonder zich kenbaar te maken, de aarde tot leering en studie bezocht. Eerst, (dit is hier algemeene regel) behandelt men het hoofdpunt en houdt men zich bezig met de opsporing der oorzaken, en dan gaat men over tot het vinden der middelen tot bestrijding — en dit is de moeilijkste zijde. Vervolgen worden er afgevaardigden benoemd om te spreken met hen die in die lage sferen druk bezig zijn het heilig werk op aarde telkens te BEDERVEN. Hoeveel inspanning, tact en tijd dit kost is onbeschrijflijk! De uitwerking merkt men, nu gij deze dingen weet op aarde. Men denkt, nu zal het vlot gaan; er wordt alles aangewend om iets goeds gedaan te krijgen — en het marcheert — maar dan houden de tegenstanders hunne belofte niet, die zij aflegden op de dringende rede van de afgezanten tot hen gehouden want ze zijn dikwijls schijnbaar overtuigd en belooven alles — en het werk verflauwt en verslapt weer. O, dat allen bidden! dat die tijd spoedig komen mag dat het onkruid op aarde tusschen de tarwe geen wortel meer schiet. Uw werk werke daartoe ook mede.

ONDERWIJZINGEN.

(Vervolg van bladzij 372 Deel XXV.)

No. XVI.

16 Mei 1873.

Kunt gij mij iets zeggen van dat muzikaal geluid dat wij Woensdag op de séance hoorden?

Vriend, gij zoudt willen weten hoe dat geluid werd voortgebracht. Gij weet nog niet dat wij geluiden en tonen kunnen voortbrengen zonder eenig instrument. Wij kunnen dat doen door wilskracht, waardoor wij ook de menschelijke stem kunnen nabootsen. Gij stelt u voor dat wij daarvoor een menschelijk spreekorgaan materialiseeren; maar dat doen wij niet altijd, meestal niet. Het geluid dat gij hoorde als den toon eener snaar, werd voortgebracht door een geest die nu aan ons verbonden is bij de Afdeeling Kunst, en die, toen hij op aarde woonde, een groot liefhebber was van muziek en zeer bedreven in het bespelen der harp. Zijn liefde voor muziek heeft hij behouden en de toon dien hij voortbracht geeft hij u als teeken zijner tegenwoordigheid, even als anderen dat gedaan hebben door een slag in de tafel of het blazen in de lucht. Deze geest heeft daarvoor evenmin een instrument noodig, als John Dee een hamer noodig heeft.

Zullen wij meer van hem hooren?

Waarschijnlijk wel. Wij hebben er veel over nagedacht hoe wij de manifestaties gemakkelijker zouden kunnen maken. Onlangs zijn wij daarmede zeer gelukkig geweest, en wij hopen dat dit zoo blijven mag. Bij wijze van proef zou het niet kwaad zijn, dat gij eens afgezonderd van het gezelschap zitten gingt. In ieder geval is het Hoofd dan beter in staat u te controleeren. De geluiden zouden dan waarschijnlijk ook helderder zijn. Maar wij weten het niet voor wij er de proef van genomen hebben.

Zou het niet goed zijn als wij hier een guitar brachten?

Neen, voor het oogenblik niet. Wat wij noodig hebben is geduld en passiviteit. Wij weten ook niet in hoever de gordijnen de kracht absorbeeren, als gij u in het kabinet begeeft; wij moeten er de proef van nemen.

Mag ik weten wie de Lier-geest is? Dr. S. zou dat zeer gaarne willen weten.

Gij herinnert u dat het Hoofd u eens gesproken heeft van een geest dien hij beschermd had gedurende zijn aardsche leven, en die voor hem toen was wat gij nu zijt. Dat is die geest. Hij werkt nog onder de leiding van het Hoofd en zal een tijdlang bij u zijn. Op aarde was hij bekend onder den naam van William Grocyn. Hij was een groot redenaar en disputant op godgeleerd gebied en was verbonden aan het Magdalena College te Oxford. Zoo groot was zijn roem, dat hij disputeerde voor Koning Richard III. Grieksch en Latijn sprak hij als zijn moedertaal, hij was een leerling van Angelo Politian en Demetrius Chalcondyas. Hij was een geleerd man met een scherp verstand. Hij besteedde zijn vrijen tijd aan het spelen op de harp, waar hij veel van hield. Een zijner beste vrienden is nu een Bard uit Wales, die lang, lang geleden de aarde verliet, en die, evenals hij, er veel van hield op de harp te spelen.

Wanneer leefde Grocyn? Woonde hij te Oxford?

Hij woonde daar een tijdlang. Hij werd geboren te Bristol. Hij ontving zijn opleiding te Winchester, aan het New College, en was een leermeester van Erasmus. Hij leefde van 1440 tot 1520, of omstreeks dien tijd, en stierf te Maidstone.

Was dat Chalcondylas de Constantinopolitaan?

Ja, vriend; hij werd uit Constantinopel verdreven door de Turken, toen deze de stad innamen. Maar Grocyn ontmoette hem te Padua. Den grootsten invloed had Grocyn op Erasmus, zijn leerling. Daarin blonk de leiding van Imperator uit.

Den naam van Fra Catiano hebt gij in vereeniging met Philosophus genoemd. Kunt gij mij van dezen iets zeggen?

Niets, dan alleen dat hij Professor was in de philosophie aan de hoogeschool te Padua in 1500. Meer weten wij niet van hem. DOCTOR.

17 Mei 1873.

De proef met u af te zonderen van de anderen is niet goed geslaagd. Doe het niet weer zoolang wij het niet zeggen. De liertoon was sterk. Langzamerhand zal die nog sterker worden. Gij kunt daarbij helpen door afgezonderd te gaan zitten, maar niet in het kabinet; de gordijnen absorbeeren te veel kracht. Ga aan tafel zitten met uw handen alleen er op. Het Hoofd wilde u gisteravond een bericht geven, maar de kracht was te zwak geworden. DOCTOR.

No. XVII.

18 Mei 1873.

Hebt gij een bericht voor mij?

O! gij zoeker naar waarheid, zie ik verklaar u de leer der waarheid, de bron van al wat is. De eenige God, de Schepper en Heer van alles, bestond in den beginne alleen. Niets bestond er buiten Hem, geen eindelooze chaos, geen lucht, geen vuur, geen ether, noch uitgestrekt firmament. Door Zijn wilskracht alleen schiep Hij alles. Hij wilde dat alles er zijn zou. Aarde, water, vuur, lucht, en de verschillende elementen waaruit de voorwerpen bestaan. Wat uit een enkel element bestaat kan niet ontbonden worden en is onvergankelijk en eeuwig. Wat uit meer elementen bestaat kan ontbonden worden en is vergankelijk. Deze Godheid, Eenig en Almachtig, schiep eerst de Logos, het Woord, als de uitdrukking van den Wil des Grooten Vaders, de belichaming van de gedachte van

het heelal, verborgen en wonende in den Goddelijken Geest. Het Woord, de Eerstgeborene van den Vader riep de wereld tot bestaan. De mensch, het laatste werk, was een schepsel begaafd met vermogens, met een vrijen wil, en was als heer en meester over alles gesteld door zijn intellect en geestvermogens. Maar hij misbruikte die en beging kwaad, door zijn hartstochten en begeerlijkheden den vrijen teugel te laten. Want het kwaad ontstaat uit de begeerte naar iets wat niet goed is. Het kwaad is door den mensch in de wereld gekomen. Daar de mensch een vrijen wil had, was hem ook inwendig een wet gegeven, het geweten, waarnaar hij handelen moest en beloond of gestraft zou worden, naarmate hij er naar geluisterd zou hebben of niet. Maar Hij liet den mensch niet geheel aan zichzelf over; Hij bleef op hem inwerken; Hij inspireerde en woonde in de Zieners en Profeten. Hij sprak door hen en beloofde dat Hij Dien zou zenden die niet spreken zou als een geïnspireerd profeet, maar als een die zelf eene openbaring van de Godheid was. Hij kwam, en maakte het menschelijk leven door, om ons te laten zien hoe een mensch behoort te leven. En Hij leed, opdat wij leeren zouden ook te lijden en goeden moed te houden. En Hij had lief en sprak van liefde jegens allen, en toonde ons wat ware liefde is. En Hij gaf zijn leven, opdat de vermoeide en belaste leeren zou, in moeite en verdriet, in droefheid en tegenspoed, niet moedeloos te worden, maar als deelgenoot van hetzelfde leven het oog gevestigd te houden op het leven dat hem wacht, tot eindelooze heerlijkheid.

Dat was de leer betreffende de Goddelijke Natuur zooals wij die ontvingen en leerden in ons aardsche leven. En ofschoon wij in kennis veel zijn vooruitgegaan, hebben wij u toch willen bekend maken met wat wij geloofden en beleden in het jaar der Christelijke jaartelling 230 — † HIPPOLITUS, dien gij kent als Rector.

Dank u; gij zijt dus Hippolitus. Noem mij eens eenige uwer werken. Is dit bericht uit een er van? Ik herinner mij geen bijzonder-

heden uit uw aardsche leven; maar eenige uwer geschriften heb ik gelezen.

Vriend, wat ik hier geschreven heb maakt den grondslag uit van al hetgeen ik zeide en schreef op aarde, in strijd met de vele ketterijen die er bestonden, de Naasseni, de Sothians, de Astrologers, de Doceti, en vele anderen. Het is geen passage uit mijne werken, het is de hoofdinhoud er van. Veel van hetgeen ik schreef is door Miniodes Mynas, wien de goede engelen bewaren mogen, uit het klooster van Mount Athos gered; aan Frankrijk komt de redding er van toe, aan Oxford de uitgaaf.

Ik begrijp het niet.

Koning Louis Philippe zond Mynas om te zoeken naar de M. S. S. Uwe Universiteit publiceerde den tekst. De menschen weten weinig van mij. Mijn aardsche loopbaan zie ik nu als door een sluier, maar mijn kennis heb ik niet verloren.

Vertel mij eens iets uit uw leven.

Ik was Bisschop van de Kerk, wier leerstellingen toen nog zuiver waren, hoewel er reeds ketterijen begonnen binnen te sluipen. Ik was Bisschop van Portus, de zeehaven van Rome. Ik bestreed de ketterijen, waarvan het gevolg was dat ik eindelijk als martelaar werd ter dood gebracht. Ik werd verbannen naar Sardinië, onder de regeering van Maximin den Thracier — die sedert de belooning voor zijn misdaden ontvangen heeft — waar ik in het kanaal geworpen werd en verdronk. Ik was een leerling van † Irenaeus, die weer een leerling was van † Polycarpus, en deze weder van den gezegenden Apostel Johannes. Zoo leerde ik van hen, die het beste onderwijzen konden, wat zij het beste wisten. Onvolkomen weliswaar, maar niet onwaar. Wij zagen toen als door een sluier, maar nu is alles duidelijker voor mij. Ik heb mijn tijd moeten afwachten voor het mij vergund was tot u te spreken, ofschoon ik het dikwijls heb beproefd. Ik ga nu heen. Moge de Groote God u zegenen en beschermen.

HIPPOLITUS.

Heilige Martelaar voor Waarheid.

No. XVIII.

20 Mei 1873.

Wat zegt gij van het geestelijk lichaam?

Het geestelijk lichaam is de individualiteit; en ofschoon deze tijdelijk bekleed is met stofdeeltjes die aanhoudend vervluchtigen en door nieuwe vervangen worden, verandert zijn identiteit niet, maar is dezelfde, zoodra hij dat stofkleed aflegt. Dit geestelijk lichaam blijft eeuwig voortleven na den dood van het aardsche lichaam; gelijk het nu bestaat in zijn aardsch omhulsel. Wij zien het geestelijk lichaam duidelijk en klaar. Wij kunnen u geen denkbeeld geven hoe uwe stoffelijke lichamen zich aan ons voordoen. Wij kunnen er doorheen gaan, wat gij niet kunt. Ons gezicht en onze bewegingen worden er niet door belemmerd. Wat voor u vast, soliede is, daar kunnen wij doorheen gaan. De stofdeelen die het geestelijk lichaam tot zich trekt en in voortdurende wisseling houdt door zijn magnetische aantrekking, maken geen wezenlijk bestanddeel van zijn persoonlijkheid uit. Van die voortdurende vervluchtiging en vervanging door andere gedurende het aardsche leven, bemerkt gij zelfs niets. En wanneer bij den dood dat stoffelijk kleed wordt afgelegd, komt dit slechts, omdat de magnetische kracht waarmede het geestelijk lichaam lichaam het stoffelijk lichaam vastgehouden heeft niet langer in staat is dat te doen. Het geestelijk lichaam staat dan daar en leeft voort als een individualiteit die in niets veranderd is; maar leeft dan voort onder andere voorwaarden.

Leidt het geestelijk lichaam een afzonderlijk bestaan gedurende den slaap? Is het dan werkzaam onafhankelijk van het stoffelijk lichaam?

Nu en dan; wanneer er groote intellectueele werkzaamheid plaats heeft, is het geestlijk lichaam actief. Gewoonlijk echter rust de geest als het lichaam slaapt; de geest heeft wel rust maar geen slaap noodig. Dit is gewoonlijk het geval. Maar het kan gebeuren dat het evenwicht, dat bij een volkomen

gezonden toestand bestaat, door de eene of andere oorzaak verbroken is: door ongesteldheid, door benauwdheid, door te groote geestelijke of lichamelijke vermoeidheid. In die gevallen is de normale toestand verstoord en de slaap onrustig. Bij normalen toestand wordt geest en lichaam door den slaap het meest verkwikt.

Maar wanneer de geest het lichaam tijdelijk verlaat, kan hij zich bij het ontwaken dan herinneren wat hij gezien of gedaan heeft?

De verwarde herinneringen van incidenten die de geest zich niet goed herinneren kan zijn wat gij noemt droomen. De geest kan zich niet alles herinneren wat hij gezien heeft, en die indrukken vermengen zich dan met die welke bij hem achtergebleven zijn door zijne lichamelijke zintuigen; en op die wijze ontstaan de onsamenhangende droomen. Soms zijn het nauwkeurige herinneringen van hetgeen er in dien droom geschied is; en zij zijn dan van die natuur, wat gij noemt profetische of waarschuwende — zij zijn dan somtijds de gesuggesteerde stem van den beschermgeest, die dien indruk niet geven kan in wakenden toestand, bij gebreke aan mediamieke kracht; daarom doet hij dat in den slaap van het lichaam; en daar de geest dan vrij is van physische indrukken uit de omgeving, is de herinnering duidelijk en helder. In die gevallen kan de geest zich nauwkeurig alles herinneren. Maar gewoonlijk is de herinnering nevelachtig, verward en onbetrouwbaar. Er zijn gevallen waarin het stoffelijk lichaam bijzonder vatbaar is voor geestelijke contrôle: wanneer het veel door geesten is gebruikt geworden voor het geven van communicaties en de geest door langdurige oefening onder geestelijke leiding geheel passief geworden is. In die gevallen kan het geestelijk lichaam dan naar de sferen worden gebracht onder bewaking van zijn beschermgeest, vergund om iets te zien van zijn toekomstig vaderland en iets te leeren van de plichten die hij te vervullen heeft.

Zulk een geval ken ik bij ervaring.

Ja. Wanneer gij volkomen passief zijt, zijt gij in staat uw

lichaam te verlaten, zooals soms met u gebeurt onder bescherming van Imperator.

Ik dacht dat Imperator mij mesmeriseerde?

Ja, nu. Hij kan nu uw passieven wil door zijn eigen wil vervangen. Vroeger, toen gij nog niet zoo passief waart, was het noodig uw geest door den zijne te vervangen. En dit is het geval met velen als zij onder contrôle zijn. Bij volkomen contrôle zou uw geest zich kunnen bewegen en werkzaam zijn, zelfs als de herinnering er van zwak is.

Is in den trance toestand de geest dan vrij?

Ja, vriend, maar om den abnormalen toestand van het lichaam is het beter hem in volkomen passieven toestand te houden. Het gevolg van een scheiding tusschen den geest en het lichaam, als er niet de grootste voorzorgen in acht genomen worden, kan den dood tengevolge hebben. Een plotselinge scheiding tusschen den geest en het lichaam heeft dan ook somtijds werkelijk den dood ten gevolge gehad. De geest, die zich dan plotseling van het lichaam gescheiden zag, was dan niet in staat weer in het lichaam terug te keeren dat hij tijdelijk verlaten had. Eigenlijk gezegd kan er nooit een volkomen scheiding plaats hebben tusschen het geestelijk lichaam en het aardsche, dan alleen bij den dood. Bij uittreding van den geest uit het lichaam bij mediums, blijven geest en lichaam altijd verbonden door een zilverkleurig snoer. Wanneer dit snoer verbroken is, zijn beiden voor altoos gescheiden en kunnen niet weder vereenigd worden.

Doctor.

No. XIX.

22 Mei 1873.

Serjeant C. en ik spraken gisteravond over het bestaan van geesten van eene lagere orde Is u daar iets van bekend?

Wij kennen geen andere geesten dan die welke op uwe

aarde hebben geleefd Het bestaan van geesten van eene lagere intellectueele orde is een hersenschim. Uwe atmosfeer is vol geesten die gij niet zien noch voeleu kunt, die ontwikkeld zijn en aardsch, en daarom het liefst bij de aarde blijven. Van andere geesten weten wij niets.

Weet gij ook of zij die zich aan ons manifesteerden werkelijk waren die zij zeiden te zijn?

Ja, het waren zeer betrouwbare geesten die u niet bedrogen omtrent hunne indentiteit. Zij waren geestelijk niet ontwikkeld, maar spraken waarheid.

Miss —— zegt dat zij haar voortdurend bedrogen.

Neen, vriend, dat is zoo niet; maar hunne berichten waren gekleurd en kwamen niet juist over door den geest van het medium, die van een positieve natuur is en niet best geschikt voor het overbrengen van berichten. Door u kunnen wij volledige, juiste berichten overbrengen, omdat uw mediumschap dat toelaat, en gij zoo ontvankelijk zijt voor waarheid en voorzichtig in het aannemen van bewijs.

Zij spraken van mij als van iemand die in deze Beweging voor iets gewichtigs bestemd was. Kunnen zij dan in de toekomst zien?

Neen; maar zij zagen dat terstond aan kenteekenen die iedere geest begrijpt: het licht dat u omgeeft en welke geesten u bewaken. Het behoefde hun niet gezegd te worden dat gij voor een groot werk bestemd waart.

Zeg mij eens iets van dat werk.

Op zijn tijd zal u dat gezegd worden. Wij mogen er u niets van zeggen zonder vergunning van Imperator. Vriend, gij moet geduld hebben en passief zijn.

DOCTOR.

No. XX.

23 Mei 1873.

Vriend, gij hebt gehoord van geesten die u niet kennen, dat gij voor een groot werk bestemd waart. Zij hebben naar waarheid gezegd dat een groot en heilig werk u wacht; dat gij door geesteninvloed er toe wordt voorbereid; dat gij beschermd en bestuurd wordt door dienende geesten van den Allerhoogste. Zie toe, hoe gij dat werk vervult; hoe gij dat beëindigt; dat gij er u niet aan ontrekt, daar het anders een oorzaak wordt van teruggang, in stede van vooruitgang voor u, en waarvan de gevolgen reiken door de eeuwen heen. Vrees niet; wees ernstig, waarheidlievend, voorzichtig en standvastig.

Gij doet mij schrikken. Ik ben voor die taak niet berekend; ik kan mij tot die hoogte niet verheffen, en steeds doe ik kwaad.

Neen, vriend, gij zult goed worden geleid. Alleen, wees bedaard en passief, niet vreesachtig, noch te haastig. Waak en bid, hebben wij u dikwijls gezegd; en bezwijk niet wanneer de tijd der beproeving komt. Vrees niet voor wat gij denkt dat boven boven uw bereik gaat. Laat dat over aan ons.

O, Gij, Alwijze Schepper, die de werktuigen gemaakt hebt waarmede Uw werk verricht moet worden en die niet meer verlangt dan waartoe Uwe dienaren in staat zijn, help Gij ons, en stort in ruime mate Uw zegen uit over hen die Gij voor dat werk gekozen hebt. Zegen hen met ijver, reinheid en liefde, geloofsvertrouwen en moed. Mogen zij stoutmoedig spreken en geduld hebben om de waarheid bekend te maken. Moge dit kind van U gezegend worden met datgene wat hij voor zijn werk noodig heeft, en moge hij geduldig en volhardend met liefde en ijver Uw werk doen, en voor velen een bron van zegen zijn.

Vriend, heb goeden moed. Waak en bid en wees bereid.

DOCTOR.

No. XXI.

25 Mei 1873.

Ik zou gaarne eens met Rector willen spreken over hem en zijne geschriften. Ik verkeer in twijfel, daar er over zijn leven verschillend geschreven is.

Vriend, gij behoeft u niet veel moeite te geven omtrent het aardsche leven van iemand die daar zelf weinig meer aan denkt. Verlangt gij echter daarvan iets te weten, weet dan dat ik op aarde een Bisschop was van de Kerk van God en Christus. Ik leefde te Portus, bij Rome, niet, zooals sommigen verkeerd gemeend hebben, te Portus, in Arabië. En ik gaf getuigenis van de waarheid, en ik stelde mijn geest in 's Vaders handen, toen mijn lichaam gewelddadig gedood werd; niet zooals Hippolytus, zoon van Theseus, vaneengescheurd werd door wilde paarden, waaraan hij gebonden werd, maar door verdrinking. Ook geschiedde dat niet onder een anderen Keizer dan Maximim den Thracier. Mijn leven was grootendeels gewijd aan het bestrijden van dwalingen en ketterij, die toen reeds de zuivere waarheid bezoedelden. Mijn groote leermeester, Irenæus, leerde mij wat hij gehoord had van Polycarpus, die zijn onderwijs ontving van den immer gezegenden Apostel Johannes Ik bestreed ook de ketterijen die zich ontwikkelden onder de verschillende sekten — de Opheten, de Simonisten, de Basilidianen, de Docetaenen en de Noetianen.

Bestaat daar nu niets meer van?

Vele oude dwalingen herleven in nieuwe vormen en kwellen den geest met onderzoekingen. Wij hebben aangetoond hoe wij te strijden hadden tegen dwaalbegrippen en zullen nu niet verder gaan. Later zullen wij u met de waarheid bekend maken.

RECTOR.

No. XXII.

27 Mei 1873.

Ik zou wel iets willen vragen omtrent die odeur. Was zij gelijk aan die welke ik op mijn zakdoek had?

De geur was dezelfde, maar zij was niet die welke gij op uw zakdoek hadt, noch een der andere die op uw aarde gevonden worden. Zij werd gebracht door een der geesten die bij ons zijn. Verschillende artikelen die zich buiten uwe kamer bevinden zouden wij er in kunnen brengen en zoo zouden wij ook odeur kunnen brengen die zich hier of daar bevindt; maar met de gebrachte is dat niet het geval. Wij brachten die zelf mee en het is, zooals wij ook reeds vroeger zeiden, voor ons gemakkelijker de geur te brengen, dan de vloeistof waaruit zij getrokken wordt. Gisterenavond echter gaven wij u het bewijs dat wij niet slechts de geur, maar ook de vloeistof kunnen brengen. Bij al dergelijke experimenten is het de bedoeling om te laten zien wat wij kunnen doen, en om hem te overtuigen die overtuiging noodig heeft omtrent de realiteit van ons bestaan en onzer kennis en macht.

Is de wet van gelijkheid, die van toepassing schijnt op gematerialiseerde handen en aangezichten, ook hierop van toepassing?

Volstrekt niet. De odeur die wij brengen is in geen geval gelijk aan die bij u gevonden wordt, ofschoon zij voor uw reukorgaan dezelfde kan schijnen. Zoo is het ook met den liertoon dien gij op de séance hoort. Deze wordt niet voortgebracht door eenig instrument, en de wijze waarop wij dien voortbrengen zoudt gij ook niet kunnen begrijpen. Wij gebruiken daarvoor geen enkel u bekend instrument.

De toon op tafel is soms zeer helder.

Ja; hij is reëel en soms zeer helder.

Doctor.

No. XXIII.

28 Mei 1873.

Sprekende over een huis waarvan gezegd wordt dat het er spookt, dacht ik aan u. Wist gij op aarde reeds iets van het werk van geesten?

Vriend, hierover heb ik reeds met u gesproken. Zeno, die mij controleerde, hield dikwijls communicatie met mij. En ik wist toen reeds van de inwerking van geesten op stoffelijke voorwerpen, ofschoon mijne kennis er van gering was. De meesten van hen die nu naar de aarde terugkeeren om mediums te controleeren, waren op aarde zelf recipienten van geestelijke inwerking. Maar niet allen. Sommigen van hen die nu op aardbewoners influenceeren zijn voor dat doel bijzonder gekozen, daar zij eigenschappen bezitten die hen voor dat werk geschikt maken, ofschoon zij niets van geestelijke leiding wisten toen zij nog in het vleesch waren. Maar het is beter hierover nu niet verder te spreken, omdat de contrôle over u nu niet zoo goed is als anders.

Mag ik weten wie de communiceerende geest was die begonnen was zijn naam te zeggen?

Vriend, hij zal u dat zelf zeggen. Gij hebt hem verdreven door hem het werk zóó te bemoeilijken dat hij terstond heen moest gaan en niet zeggen kon hetgeen hij zeggen wilde. Het is beter dat gij helpt, in plaats van tegenwerkt.

Ik had niet de bedoeling hem tegen te werken.

Neen; maar het is niet gemakkelijk om berichten over te brengen, vooral niet voor hen die dat voor het eerst doen en er dus niet aan gewoon zijn. Gij doet beter met alles te doen wat gij kunt om het hen gemakkelijk te maken.

Weet gij ook iets van die hand die langs het gelaat ging van Mrs. S., toen wij het laatst aanzaten?

Neen; ik weet het niet. Misschien deed een der geesten het, die in staat was zijn hand te materialiseeren. DOCTOR.

No. XXIV.

30 Mei 1873.

Kunt gij mij nu iets zeggen van die hand?

Gij behoeft niet bang te zijn. De hand was van uw vriend William die haar gematerialiseerd had. Toevallig ging de hand langs haar gelaat dat niet in zijn bedoeling lag; hij is nog niet vertrouwd met dergelijke experimenten. Hij was gekomen om zich te manifesteeren, maar uw vrees dreef hem weg. Maar hij komt terug, en als hij dan zelf zich niet manifesteeren kan, zal hij dat doen door mij. Hij is een vooruitstrevende geest en is voor ander werk bestemd. De geest die na hem kwam is hij die op de photografie staat. Hij zal u niet beschermen en uw gids zijn. Het is een geest die zeer ervaren is in het helpen van anderen tot vooruitgang. Hij komt tot u onder den naam van Mentor. Het is een edele en zeer hoogstaande intelligentie, die veel wijsheid en kennis bezit en van onschatbare waarde is om iemand te leeren en te leiden. Hij en ik zullen u nu leiden en leeren; aan ons, Rector, Philosophus en Prudens is uw bescherming toevertrouwd. Rector zal voortgaan met te handelen als tijdelijk plaatsvervanger van Imperator en zal de manifestaties leiden en besturen. Prudens zal met u spreken over metaphysische onderwerpen waarvoor gij neiging hebt en over de vermenging van Platonisme, Mysticisme, en Pantheïsme, waarvan hij op aarde een studie gemaakt heeft onder den naam van Plotinus. Philosophus zal zich nu aan werk wijden waarvan gij niets bemerken zult, ofschoon het niet het minst beteekenende is. Mentor zal een voorname plaats bekleeden in het nieuwe plan, volgens welk de bond gewijzigd wordt en een kleine verandering ondergaat. Rector, als de vertegenwoordiger der oude Vaders van uwen godsdienst, zal, zoodra de tijd gekomen is, u spreken over hun geloof en verstandige en wijze geesten bij u brengen, heilige, hoog verheven intelligenties, die in hun aardsche leven bekend waren als Policarpus en Irenaeus. Met deze zult gij gemeenschap

houden en veel van hen leeren. Maar dit kan eerst geschieden, nadat gij eerst zijt voorbereid; vooreerst nog niet. Dat moet gij geheel aan ons overlaten.

Verder wenschen wij dat gij bij het séance houden voorzichtig te werk gaat en niet vergeet wat wij u gezegd hebben; en niet te dikwijls vraagt om een communicatie van Imperator. Hij zal die meer geven, zoodra het hem mogelijk is. Nu is die tijd nog niet gekomen.

Ik stel er zeer belang in. Het zal mij veel genoegen doen Mentor te leeren kennen, en ben dankbaar dat gij blijft. Ik ben zoo goed bekend met u. Mag ik weten wie Mentor is?

Vriend, wij zijn dankbaar en verheugd dat wij ons mogen blijven toewijden aan een werk waarin wij geestenverwanten zijn en dat ons vooruit brengt. Wij, die innig aan u verbonden zijn, zijn niet vervangen. In hoofdzaak blijft de bond dezelfde, alleen, gij krijgt een nieuwen gids er bij. Gij zult niemand missen waarmede gij vertrouwd zijt. Gij wint een element dat er tot hiertoe niet was.

Hij, die nu uw gids wordt, is iemand die in zijn aardsche leven beroemd was als een Arabisch philosoof, Abou Hamed Mohamed, beter bekend als Algazzali, het licht van den Islam en de steunpilaur van de Moskee. Hij was een verstandig en zeer geleerd mysticeker, ervaren in de Neo-Platonische Philosophie, Professor in de theologie te Bagdad en de geleerdste van de Arabische philosophische school. Hij was op aarde een Ecstatieker, iemand die diep doordrong in philosophie en Godsdienst, en veel wist van invloed van geest op stof. Door vermenging van het Neo-Platonisme met den Koran ontstond 't philosophisch stelsel, waarvan hij het grootste sieraad was. Hij leefde op aarde in de elfde eeuw en werd geboren te Toos, in 1058.

Onder welken naam was hij bekend? Ik heb nooit van hem gehoord.

Het meest onder dien van Algazzali; zijn vader was een koopman in garens, hetwelk in zijn taal overgezet Gazzal heet. Zijne geschriften waren buiten Arabië onbekend, tot drie

honderd jaren na zijn heengaan uit de aardsche sfeer. Hij was onder verschillende namen bekend, als Gazzali Ghazaïl en Algazel. Hij zal het u zelf zeggen, zoodra hij er in staat toe is.

Was dat werkelijk Rector die gister sprak — niet een geest die zich voor hem uitgaf?

Ja, vriend, hij was het zelf; maar de berichten kwamen om verschillende reden niet goed over.

En die van Prudens?

Wat hij zeide betrof verschillende vragen en was vaag. Het was waar, maar het kwam niet zoo goed over als anders. Het was toen Rector het onmogelijk vond om verder te communiceeren dat hij het bericht van hem overnam.

Bij zekere gelegenheid zeide een clairvoyante tegen mij dat ik de Persische en Arabische philosophie eens in moest zien.

Ja, bij die gelegenheid was Mentor er ook. Hij en nog verscheiden anderen waren waren er; Romeinen, Perzen, Grieken, Alexandrijne, zij waren allen door u aangetrokken. Hij gaf het medium toen een indruk om naar hem te zien, hetgeen zij deed. Zij gaf toen een beschrijving van hem, maar kon niet zeggen wie hij was. Maar dat was hij.

Schreef hij ook een of ander belangrijk werk?

Ja vriend; hij schreef een werk over de herleving van de wetenschap van den Godsdienst, en een over de Regels der Wetenschap. Zijn bedoeling was om den Koran met het Neo-Platonisme te verzoenen. Houd nu op, en tracht geen communicaties te krijgen voor wij u een impressie geven.

DOCTOR.

(Wordt vervolgd.)

ONDERWIJZINGEN DOOR DE GEESTELIJKE LEIDSLIEDEN VAN OXON (Dr. STAINTON MOZES).

(Vervolg van bladz. 32.)

No. XXV.

31 Mei 1873.

Mag ik om berichten vragen?

Ja; de condities zijn goed.

Ik zou wel iets meer van Mentor willen weten. Kan hij zelf reeds schrijven?

Hij zal, naar ik hoop, het spoedig kunnen doen; maar ik doe het nu zóó gemakkelijk, dat het nog maar beter is dat ik het doe. Intusschen moogt gij berichten van hem verwachten, hetzij direkt of indirekt.

Is hij hier nu?

Ja; hij is hier.

Zijn de kleederen waarin de gedaante op de photografie staat geestenkleederen, of zijn ze typisch?

De gedaante is gekleed in een geest-draperie, zooals wij die gebruiken als wij ons materialiseeren. De bedekking op het hoofd is noodig voor het concentreeren van kracht. Wat gij hieldt voor een episcopale kleeding van den tegenwoordigen tijd, was geen geestelijk gewaad. Had de geest op aarde een geestelijk ambt bekleed, dan zou hij verschenen zijn in die kleeding die hij gewoon was te dragen om gemakkelijk herkend te worden. Dit is de gewoonte bij ons. Als een geest zich aan zijne vroegere vrienden vertoonen wil, verschijnt hij in de kleeding die hij op aarde gewoon was te dragen en laat dan tevens de aandacht vestigen op de eene of andere bijzonderheid aan hem eigen, hetzij in zijn houding of kleeding, die van zijn identiteit getuigt. Het is voor een geest een bittere smart en teleurstelling, als hij zich aan zijne betrekkingen die hij zoo innig lief heeft niet kenbaar maken kan hoe hij zijn best ook doet. Die droefheid is den geesten aan te zien die

naar de aarde getrokken worden door een sterk verlangen om in te werken op de geliefden die zij hebben achtergelaten. Zij zweven om hen, dienen en bewaken hen, maar kunnen zich niet kenbaar maken. Zij zoeken overal en zijn gelukkig eindelijk een medium gevonden te hebben, waardoor zij hun vrienden bereiken kunnen. Na eindeloos veel moeite gelukt het hun dan te zeggen wie zij zijn, dat zij nog leven, en dat zij hun achtergebleven vrienden nog even lief hebben als toen zij op aarde leefden. Maar ach! hoe smartelijk is het dan dikwijls te moeten ervaren dat de vrucht van al hun moeite een afwijzing is; dat er om gelachen en mede gespot wordt, en dat het gemeenschap houden met de geestenwereld een ijdele hoop en een herschenschim is. Die smart is evengroot als de vreugde die een geest smaakt, wanneer hij ziet dat hij herkend en nog geliefd wordt. Zulke geesten komen bij hun achtergelaten vrienden en betrekkingen om eenig teeken van herkenning te geven, zoo goed als zij dat kunnen doen. Maar anderen, zooals wij, die onbekend zijn aan wie zij zich manifesteeren, verschijnen gewoonlijk in een karakteristiek gewaad en geven zich geen moeite om in een kleeding te verschijnen of andere kenteekenen te geven als bewijs van hunne indentiteit.

Het gewaad van Algazzali in het geestelijk leven is saffierblauw, en zijn overkleed is wit. Dit is het geestelijk symbool, dat hij een geest is, die zoowel wijsheid als liefde bezit. Zijn hoofd en schouders zijn omgeven door randen van een schitterend witte kleur, die aanduiden dat hij ook een philanthroop is. Voor ons zijn die kenteekenen volkomen duidelijk, voor u nog niet.

Werd de andere gedaante, die bij Miss Percival stond, door hem geholpen?

Ja. Met zijn hulp was de geest, die zeer verlangend was en zich alle moeite gaf om op de plaat te verschijnen, in staat zich te laten photografeeren Als Mentor haar niet geholpen had zou zij door haar angstvalligheid niet zijn geslaagd.

Gij zegt dat Mentor in sommige opzichten een Neo-Platonist en een Ecstaticker was.

Waarin bestond in hoofdzaak zijn Philosophie?

Onderwezen door een mysticus nam hij al vroeg de denkbeelden der sceptici in zich op, wier leerstellingen hij weder verwierp, omdat zij alles met het verstand wilden oplossen, dat alleen niet in staat is het onzienlijke te leeren kennen. De sekten die toen bestonden en die allen beweerden de waarheid te bezitten, ging hij een voor een na en verwierp ze allen. De Dogmatici, de Orthodoxe verdedigers van de Goddelijke Waarheid, geheel en volkomen geopenbaard in den Koran, waarvan niemand niets af of toe mocht doen — bestonden toen, evenals er vrijzinnigen waren die er altijd zijn geweest en altijd zijn zullen. Zij voldeden niet aan iemand die meer philosophisch en progressief, dan theologisch en conservatief was. Hij schreef een afbrekende critiek er over aan zijn grooten tegenstander, Abou Rashu, onder de geleerden bekend als Averroes. Hij vond ze ongenoegzaam om zijn verlangen te bevredigen naar die kennis en ontwikkeling waarnaar hij streefde. Hij vroeg naar kennis, en kreeg tot antwoord een theologie die verouderd was, en die hij niet begrijpen kon. Hij vroeg naar wijsheid en ontving een openbaring die in zijne behoeften niet kon voorzien. De Philosophen met hunne redeneeringen en uitleggingen voldeden hem niet langer. Hij kon die dogma's met den Koran niet overeenbrengen. Beiden konden onmogelijk waar zijn. Beiden waren misschien even onwaar. De Bastinis voldeden hem nog minder. Zij beweerden het monopolie der waarheid te hebben die zij door intuïtie kregen, en zij konden geen bevredigend antwoord geven aan iemand die naar rationeele, wetenschappelijke waarheid zocht. Eindelijk wendde hij zich weder tot de Souffis, van wie hij zijn eerste onderricht ontvangen had. Van hen vernam hij dat waarheid niet te verkrijgen is door een uitwendige bron, maar door overdenking, door geestvervoering, door zich te ontdoen van alles wat niet Goddelijk is, door transfusie met het God-

delijke. Met dat denkbeeld vervuld ging hij vasten en vele dagen, urenlang bidden in de Moskee om licht. Hij verzwakte zijn lichaam, om zijn ziel van het aardsche los te maken. Alles te vergeefs. Hij werd ziek naar lichaam en geest. Die buitengewone opwekking van zijn zenuwen maakte hem een gemakkelijke prooi voor onontwikkelke en bedriegelijke geesten. Altijd vatbaar voor geestelijke contrôle werd hij een slachtoffer van obsessie en verloor zijn spraak. Eindelijk werd hij van dien stommen geest verlost.

Hij verliet daarop zijn woning te Bagdad en begaf zich naar Syrië, waar hij zich afzonderde van de wereld. Twee jaren lang bleef hij daar, biddende en strijdende tegen de verzoeking. Hij maakte een pelgrimstocht naar Mekka, naar Jeruzalem, om tot een hoogst godvruchtig leven te komen. Eindelijk riepen familieomstandigheden hem in de wereld terug. Hij ging terug; maar niet als iemand die vatbaar voor extase was. Zijn philosophie was een mengsel van de Alexandrynsche en Grieksche philosophie. De leerstellingen van den Koran werden geënt op de Alexandrynsche philosophie, en zoo ontstond de Arabische philosophie, dat een vooruitgang was op het Neo-Platonisme dat Plotinus leerde. Een voorname leer er van was, de leer der Extase.

Ik begrijp werkelijk niet goed wat met de leer der extase bedoeld wordt.

Die is alleen te begrijpen bij een uitvoerige verklaring, die Mentor zelf veel beter kan geven. Wij geven er slechts een oppervlakkig denkbeeld van. De leer was Alexandrynsch. De ziel, een emanatie van de Goddelijke Intelligentie, was een eindige vonk van de Oneindige Eerste Oorzaak. Haar kennis was natuurlijk beperkt, zooals Plotinus leerde. Om de Goddelijke Intelligentie te kennen moet de menschelijke intelligentie Oneindig worden, omdat het Oneindige alleen het Oneindige kennen kan. De menschelijke intelligentie moet haar individualiteit verliezen, het Eindige moet zich in het Oneindige verliezen en extase was een verliezen van zijn individualiteit een absorptie in den Oneindigen Goddelijken Geest. Dit was

in hoofdzaak de leer van het Souffisme. In den toestand van extase ontvingen zij wonderbaarlijke openbaringen van dienende geesten; en Plonius heeft u gezegd dat hij een medium was voor zeer edele en hooge communicaties. Die in den toestand van extase kwamen, hadden dikwijls een profetischen blik in den toekomst en spraken hoogst verstandig, zelfs wanneer zij in normalen toestand zeer onontwikkeld waren. In dien toestand van extase, zeiden de Souffis, maakt de ziel dikwijls een tocht door de sferen van het bovenzinnelijk leven en ontvangt daar een lichtstraal van de Godheid.

Waarheid en dwaling waren in hun leer verwonderlijk dooreen gemengd. Maar zij had deze groote verdienste: hare aanhangers zochten eerlijk en oprecht naar Ged en het Goddelijke. Daarin werden zij gezegend.

Was het Mentor die op Russell-square de tafel bewoog?

Ja, vriend. Hij was bij u en gaf sterke manifestaties. Hij is met dat werk vertrouwd. Toch kon hij niets doen ten huize van Miss D.; de cirkel was te groot, niet harmonisch, en de atmosferische toestand slecht. Gij hadt geen séance moeten houden.

Mentor is dan wel zeer sterk.

Zeker; hij is zeer bedreven in het gebruik der elementen. Hij kan u daarin van veel dienst zijn. Houd nu op.

DOCTOR.

No. XXVI.

11 Juni 1873.

Ik zou wel willen weten of het niet goed zou zijn een séance in het kabinet te houden?

Wij durven dat niet te zeggen. Het zou kunnen zijn dat de lichten er beter door werden, maar vooraf weten wij het niet. Voor u zou het zeker niet goed zijn, zoolang wij het u

niet zeggen. Het zou niet verstandig wezen de séances in uw gewone kamer er door te bederven. Mentor zou u dat beter kunnen uitleggen, maar hij is hier nu niet. Imperator verlangt dat gij Vrijdagavond een séance houdt, en dat gij uw vriend Percival uitnoodigt daarbij tegenwoordig te zijn; en misschien nog een ander. Imperator spreekt in tegenwoordigheid van genoodigden beter dan andere geesten kunnen doen, wat tevens de moeite uitspaart van te herhalen wat er gezegd wordt. Wees dan gereed met uw vragen, en zorg er voor de condities zoo goed te maken als gij kunt. Is het Vrijdag geen geschikte dag, dan zullen wij den volgenden Maandag of Vrijdag er voor vaststellen. Zorg dan naar geest en lichaam niet vermoeid te zijn.

Er is ons gezegd dat het licht, dat een pyramidalen vorm had, geen geestgedaante was.

Neen, dat was het niet, hoezeer het grooter was dan wij tot hiertoe hebben voortgebracht. Gewoonlijk zijn de lichten geen representaties van geestgedaanten. In enkele gevallen mag dat zoo zijn, maar dan zijn ze veel grooter. De lichten die Mentor doet zien zijn slechts flikkeringen, meer of minder duidelijk, die gemaakt worden door geesten die ons vergezellen en onder zijn directie staan; maar het zijn geen geestgedaanten.

De lichten zijn van verschillende graden van intensiteit en van verschillende soort. Het licht dat gij nu en dan gezien hebt en prachtig flikkerde, is zuiver geestenlicht, zonder vermenging met elementen uit uw lichaam of uit den cirkel. De andere, die niet zoo schitterend zijn en van een lichter blauwe kleur, zijn gevormd uit elementen die wij uit u en uit den cirkel trekken en van een phosphorische natuur zijn. Dit licht is gemakkelijk te onderscheiden van dat van gewone phosphorus, ofschoon het er veel overeenkomst mee heeft in reuk en den walm die er uit voortkomt. Het is daarmede als met alle verschijnselen op séances; is de cirkel harmonisch en goed samengesteld, dan zijn de manifestaties ook van een beter karakter. Het licht is dan helder en zonder walm en reuk.

Op andere tijden, als de condities minder gunstig zijn, is het doffer, geler, geeft meer walm en ruikt naar phosphorus.

Ik heb mij toch niet bedrogen met die phosphorus op de séance bij —?

Neen, vriend; dat was een snood bedrog; een der aanzittenden had dien meegebracht. Geen andere geesten komen daar, dan van de laagste en slechtste soort. Vermijd zulke séances.

Wat gij gezegd hebt over de voorzorgen die in acht te nemen zijn om de gunstigste condities te krijgen, zij zijn haast niet te nemen.

Vriend, daar is zooveel voor noodig, dat het bijna nooit gebeurt dat zij aanwezig zijn; waarom wij ons dan ook maar tevreden stellen met de condities die er zijn. Maar gij moet uw best doen om ze in de hand te werken; wat gij zonder veel moeite doen kunt.

Wij zullen ons best doen. Zou het ook goed zijn op vaste dagen séance te houden? ik kan dan beter zorgen dat alles in orde is.

Dat kunnen wij niet doen, omdat wij niet weten of dan de condities wel gunstig zijn. Ze zijn voor ons te delicaat om vooraf iets daarvan te zeggen. Wij doen beter van beide zijden ons best te doen. Een vast plan maken kunnen wij niet.

De toon die William G. onlangs voortbracht was zeer sterk, niet waar?

Zeker; hij ontwikkelt zich daarin goed Als de séancekamer boven was, zou het misschien nog beter gaan.

Wij dachten dat het beter was zoo dicht mogelijk bij den grond te blijven?

O, neen; voor ruwe physische manifestaties zou het misschien beter zijn, maar veel zou het niet helpen. Voor onze manifestaties geeft het volstrekt niets. Houd nu op; gij hebt reeds te lang gezeten.

Doctor.

[De berichten tusschen 11 en 21 Juni vindt men in »Spirit Teachings'' (De Geestelijke Opvoeder.)]

No. XXVII.

Clifton Rodd, 21 Juni 1873.

Gister had ik een droom of een visioen. Het was ongeveer elf uur 's ochtends en ik zat hier in mijn kamer. Ik verloor mijn bewustzijn, een uur lang of nog iets langer. In dien tijd scheen ik tegenwoordig te zijn bij de begrafenis van mijn vriend T. A. Ik zag alles duidelijk; en later ontving ik een brief, waarin al de bijzonderheden vermeld stonden waarop mijn aandacht gevestigd was geweest. J. Y. en J. M. verwachtte men daarbij niet, en ik zag dat zij er bij waren. Werkelijk waren zij er bij, zooals in den brief stond. Nu zou ik wel willen weten of dit een visioen geweest is, of dat mijn geest er werkelijk bij tegenwoordig was?

Vriend, gij zaagt het in den geest. Een sterke band van attractie stelde Mentor in staat u tegenwoordig te doen zijn bij de begrafenis van uw vriend. Het experiment kon geschieden, doordien gij sterk dacht aan het ter aarde bestellen van uw vriend. Een sterke koord van aantrekking was aanwezig, waarvan uw gidsen gebruik maakten om u in slaap te brengen, en uw geest te doen heengaan naar de plaats waaraan gij dacht. Hetzelfde verschijnsel komt ook voor bij droomen, waarvan dan dikwijls de herinnering verward en onvolkomen is. In dit geval waren er geen storende invloeden van het physische lichaam; alles kondt gij u goed herinneren. Alleen bij gunstige condities en volkomen rapport tusschen den geest en zijne gidsen kan zulk een resultaat verkregen worden.

Ben ik dan ook voor anderen zichtbaar? Ik herinner mij tegen iemand gesproken te hebben.

Voor het lichamelijk oog waart gij voor iedereen onzicht-

baar, ofschoon het niet onwaarschijnlijk is dat het lang verblijf van uw geest aldaar sommigen aan u deed denken. Zij dachten aan u, zooals de menschen dan zeggen. Dit gebeurt dikwijls als iemand sterk denkt aan een ander waarmede hij verwantschap heeft. In gevallen waar iemands dubbel gezien wordt, heeft het geestelijk lichaam het vermogen zich zichtbaar te maken voor het oog van hen waarmede het in betrekking staat of verwantschap heeft. Zelden wordt zijn dubbel dan ook door anderen gezien. Het is gewoonlijk alleen zichtbaar voor hen waarmede het in nauw rapport staat, en meestal voor niet meer dan één persoon. Als er niemand is waarmede gij in nauw rapport staat, is uw dubbel ook voor niemand zichtbaar, zelfs al zouden wij ons daarvoor moeite geven. Uw spreken tegen anderen en de antwoorden die gij kreegt, is niets anders als het clairvoyant vermogen van gedachtenlezen geweest, waardoor een geest berichten van andere geesten krijgt. Gij hadt in uw ontlichaamden toestand hetzelfde vermogen dat wij uitoefenen, en dat in zeldzame gevallen ook kan uitgeoefend worden door iemand in het vleesch.

Wat zou het resultaat geweest zijn van eenig accident? Bijvb., als iemand in mijn kamer gekomen was en mij op eens had wakker gemaakt.

Wij waren gewapend tegen eventueele accidenten. Het resultaat van hetgeen gij bedoelt zou geweest zijn dat gij een schok gekregen hadt, waarvan wij u langzaam hadden doen herstellen, en waarvan bij u ontwaken slechts een verward denkbeeld zou zijn achtergebleven, evenals bij een droom. Als iemand de kamer was binnengekomen zou hij waarschijnlijk niet gedacht hebben dat gij in slaap waart, en indien hij het dacht zou hij u niet gestoord hebben. Maar toch waren wij er tegen op onze hoede. Op zijn weg naar u toe zouden wij sterk op hem hebben ingewerkt; zijn gedachten op iets anders gevestigd hebben en hem hebben doen vergeten naar u toe te gaan. Hadden wij dat niet kunnen doen omdat hij te sterk positief was, dan haddden wij u onmiddellijk in het lichaam doen terugkeeren, en zoudt gij als uit een slaap zijn ontwaakt,

Kunt gij dan zoo sterk op de gedachten van iemand inwerken?

Door onze wilskracht sterk op iemand te projecteeren, kunnen wij hem plotseling een gedachte indrukken, behalve wanneer hij sterk positief is. Wij kunnen een denkbeeld bij hem op eens door een ander denkbeeld verdringen. Gewoonlijk duurt zulk een indruk niet lang, maar bij deze gelegenheid waren er zooveel krachten aanwezig, dat wij dien indruk zoolang konden doen duren als wij wilden. En Rector, wiens kracht zeer groot is, was met de zorg voor uw geest belast, zoolang die uit het lichaam was.

Kon ik ook ergens worden heengebracht waar ik niet door mijn gedachten werd heengetrokken?

Het is zeer twijfelachtig of de hoogte van passiviteit waarop gij tegenwoordig staat wel toe zou laten om zulk een proef te nemen. Het kan wezen, als de trance volkomen is, dat Imperator te eeniger tijd in staat is om zulk een proef te nemen; meer kan ik er niet van zeggen. De attractie van uw geest naar de begrafenis van uw vriend, en het belang dat gij steldet in hetgeen gij zaagt, hielp hier veel.

Den vorigen avond werd er een kruis voor Dr. S. gebracht. Weet gij daar iets van?

Ja; Mentor bracht het voor uw vriend om het bij zich te dragen; op dezelfde wijze als u het kruis gebracht werd door uw vroegeren beschermgeest. Hij verlangde hem een zinnebeeld te geven van geesteninvloed. En de kruizen zijn voor hen aan wie zij gegeven worden een bescherming tegen slechte invloeden, telkens wanneer dit noodig is. Ons magnetisch fluide waarmede zij verzadigd zijn en dat wij van tijd tot tijd vernieuwen, is een waarschuwing voor onze tegenstanders en houdt hen op een afstand, tenzij zij sterk genoeg zijn om die te overwinnen, in welk geval wij onze vrienden te hulp komen. De kruizen moeten voortdurend gedragen worden, en van tijd tot tijd zullen wij op een séance het magnetisme vernieuwen. Het kruis, zooals u gezegd werd, behoorde vroeger

aan u. Het werd u ten gebruike gegeven door uw overleden vriend C. B. te Oxford, die het later weder terugnam. Hij is onlangs bij u geweest en had het kruis bij zich. Hij gaf het aan uw gidsen om het te geven aan iemand in den cirkel.

En waar is het in dien tusschentijd gebleven?

Het werd aan Mentor gegeven om er zoodanig gebruik van te maken als hij goeddacht. Waarschijnlijk zou het den een af anderen tijd op tafel zijn gelegd als een symbool van kracht. Maar uw gidsen vonden het beter om het — daar het een sterken geestelijken invloed bezit — aan uw vriend te geven, als een gedenkteeken en amulet.

Wat bedoelt gij? Dat er in amuletten waarheid schuilt?

Vriend, blinde menschen lachen om veel dat zij niet begrijpen. Toch is er veel dat zij nu bespottelijk vinden en hiernamaals leeren begrijpen. Er zit geen kracht in de amulet buiten het symbool dat zij vertegenwoordigt en de kracht die wij er aan mededeelen. Al onze handelingen zijn symbolisch: en dit kruis is een symbool van bescherming en een teeken voor onze vrienden.

Wij kunnen, als de condities gunstig zijn, voorwerpen naar verkiezing doen verdwijnen en weder te voorschijn brengen. Zij veranderen daarbij niet, en houden ook niet op te bestaan in den vorm van vaste stof. Wij nemen ze eenvoudig voor het gezicht weg en bewaren ze, om ze weder te gebruiken zoodra het noodig is. Er is geen hinderpaal voor ons vermogen om voorwerpen van de eene plaats naar de andere te brengen, wanneer de condities gunstig zijn.

Van hier, bijvb., naar Douglas House?

Dat hebben wij vroeger reeds gedaan, en zullen het nogmaals doen. Dat gaat even gemakkelijk als voorwerpen uit de eene kamer in de andere over te brengen. Maar dat doen wij niet, omdat het noodeloos is en verlies van kracht geeft. Houd nu op.

DOCTOR.

No. XXVIII.

28 Juni 1873.

Wij hadden de laatste keer een succesvolle séance. Ik hoop dat Mentor mij nu controleeren kan.

De controleerende geesten zijn steeds verlangend om te doen hetgeen gij gaarne wilt, behalve wanneer gij in onwetendheid iets vraagt wat niet goed voor u is. Het was uw verlangen om uwe vrienden de ontwikkeling van Mentor te laten zien, en wij hielpen hem gaarne om zich te manifesteeren. Ofschoon de condities niet gunstig waren, werd er toch veel gedaan, en Mentor slaagde gelukkig om u onder contrôle te brengen. Gij zult nu zien hoe spoedig hij zich verder ontwikkelt. Hij is bijzonder gelukkig geweest in het maken van geestenlicht, en zou nog meer hebben gedaan, als hij niet bevreesd was geweest te veel van uwe kracht te vergen. Om licht te maken is veel kracht noodig; en te dikwijls mag dat niet gedaan worden. Ga niet in het kabinet zitten, zoolang wij het u niet zeggen. Door een onverstandige poging om sterke manifestaties te krijgen, loopt gij groot gevaar u zelf te benadeelen. Ga dus zitten zooals gewoonlijk, en maak van het kabinet niet eerder gebruik voor wij het u zeggen. Mentor zal geen manifestaties geven als zij nadeelig voor u zijn. De diepe trance waarin hij u brengt is een bewijs van het subtiele van het experiment en van de noodzakelijkheid om de werking uwer natuurlijke vermogens af te sluiten. Bij alle moeilijke manifestaties wordt gij in trance gebracht, om de geesten in staat te stellen meer kracht uit u te trekken dan zij anders zouden kunnen doen bij niet afsluiting uwer physieke vermogens. Zulke experimenten worden altijd met zorg gedaan onder leiding van Mentor, bijgestaan door vele geesten. Toen wij de laatste keer het licht te voorschijn brachten, waren daarin al de geesten van den bond betrokken voor

zoover zij tegenwoordig waren, met nog andere geesten die Mentor verzocht had te helpen, terwijl hij en ik en uw beschermgeesten bezig waren den trance-toestand volkomen te houden. In het geheel waren daarbij meer dan twintig geesten aan het werk. Wij verheugen ons dat het experiment zoo goed geslaagd is.

Kunt gij mij niet uitleggen hoe dat licht gemaakt wordt?

Neen, vriend; wij kunnen u daarvan geen verklaring geven die gij begrijpen zoudt. De voornaamste bron waaruit wij kracht trekken is uw lichaam; daarom zijt gij in trance. Maar uit de atmosfeer trekken de opereerende geesten ook een deel. Het licht was helder en rookte niet. Somtijds is het zwak en rookt. Het is van een phosphorische natuur.

Zou Mentor zich kunnen ontwikkelen om een gedaante of een aangezicht te materialiseeren? De vorige keer zagen wij een hand.

Hij zal doen wat hij zonder nadeel voor u doen kan. Zooals wij u gezegd hebben vereischt zulk een experiment zeer veel zorg. Uw vriend K. G. is hier en verlangt gemeenschap met u te houden. Hij beschouwt het als een groot voorrecht hier toegelaten te zijn; en als het mogelijk is zou hij gaarne door uwe hand willen schrijven. Hij was een geleerd en bekwaam man en een goed musicus. Ofschoon gij alleen wist dat hij goed op de harp kon spelen, bespeelde hij nog meer instrumenten. Hij hoopt door u te kunnen schrijven.

Ik ben gelukkig en verblijd mij in staat te zijn met u te kunnen spreken. Ik ben dikwijls bij u. — W. G.

Ik verheug mij u welkom te mogen heeten. Door het gehoor weet ik dat gij het zijt. Ik hoop dat gij u later voor mij zichtbaar kunt maken. Uwe muziek vinden wij zeer schoon.

Muziek was altijd voor mij een bron van groot genoegen en is dat nog. Het is mij vergund uw cirkel te bezoeken en aan de manifestaties deel te nemen. Voortaan zal ik in staat zijn met u te kunnen spreken. De kracht wordt zwak en

aan de contrôle ben ik nog niet gewend.

Onze vriend is met dat werk nog niet vertrouwd. Maar hij wilde het beproeven en verheugt zich met dit aanvankelijk succes. Hij wil u later spreken over zijn aardsche leven, en over den invloed dien Imperator op hem uitoefent, evenals op u.

Dat zal mij veel genoegen doen. De heer H. zou gaarne in zijn blad een verhaal publiceeren van eenige der merkwaardigste manifestaties die gij en andere geesten door mij gegeven hebben. Persoonlijk ben ik er niet voor. Hoe denkt gij er over? Moet ik hem geven waarom hij vraagt?

Wat ons betreft, wij hebben er niets op tegen. Wat u aangaat, gij moet dat zelf weten. Wij controleeren u niet over zaken die alleen uwe wereld aangaan. Uw eigen verstand en ervaring dienen u dat te zeggen, of anders kunt gij te rade gaan met een uwer aardsche vrienden. Als gij er toe overgaat verzoeken wij u alleen geen minutiëus verhaal er van te geven, zonder vergunning van Imperator. Zonder zijn toestemming moogt gij dat niet doen. Heeft hij er niets op tegen, dan zullen wij u dat zeggen. Gij kunt wel een verhaal publiceeren van enkele onzer meest belangrijke en goed geslaagde experimenten; maar in bijzonderheden moogt gij niet treden, buiten toestemming van Imperator. Verder kunnen wij er u niets meer van zeggen. Imperator zal morgen tot u spreken. Wees dan passief en bedaard. Houd nu op.

Doctor.

No. XXIX.

24 Juli 1873.

Er is een vriend van u die communiceeren kan. Aan zijn schrift kunt gij zien wie hij is.

†S. God bescherme u, beste vriend. Het gaat mij goed. †S.

Hoe merkwaardig! Maar hoe kan ik weten dat hij het werkelijk is! Het is alles zoo vreemd! Hoe kan dezelfde pen dit schrijven. Het is inderdaad zijn fac-simile. Is het mogelijk dat hij hier is? Kan hij nog eens schrijven?

Neen, vriend; hij kan niet langer blijven; ook zou hij op het oogenblik niet meer kunnen schrijven. Hij kwam op mijn verzoek om u een bewijs te geven. Wij willen doen wat wij kunnen.

Maar dit is geen bewijs. Zijn identiteit ken ik evenmin als van u.

Hij herinnert u aan den laatsten zondag, dien gij bij hem te — hebt doorgebracht. Dat hij toen 's ochtends predikte bij de inwijding van een nieuw orgel tot lof en dank aan den Opperheer, in de Kerk te —. Dat hij 's middags voor zijne gemeente optrad; en 's avonds voor de armen predikte en tot hen sprak over God.

Dat herinner ik mij, het is zoo. Kunt gij mij de teksten voor de ochtend- en middagpreek zeggen?

Ja vriend; 's middags sprak hij naar aanleiding van de woorden in Joh. XIV : 17: »Want hij blijft bij u lieden en zal in u zijn.' In de ochtendpreek werden de onjuiste denkbeelden die de orthodoxen van den Hemel hebben weerlegd, naar aanleiding van hetgeen te lezen staat in de Openbaring van Johannes IV : 8: »Zij hebben geen rust dag en nacht, zeggende: heilig, heilig, heilig! is de Heer God, de Almachtige."

Dat is zoo; maar de middagpreek zelf herinner ik mij niet.

Vriend, gij hebt die niet gehoord, omdat gij toen geslapen hebt. Maar gij kunt haar vinden in den uitgegeven bundel preeken van uw vriend. Op bladz. 167 zult gij die vinden.

Het is zoo; en ik herinner mij nu ook dat ik geslapen heb en S. er mij later om uitlachte. Het is hoogst merkwaardig. Maar S. wist niets van het Spiritualisme.

Hij kende het en was voorbereid de leer er van aan te nemen. Bij minder drukke bezigheden zou hij in het Spiritualisme zijn opgegaan en aangenomen hebben, hetgeen wij zeggen.

Wat! uwe denkbeelden?

Niet alle, maar de hoofddenkbeelden wel; hij zou zich weinig hebben opgehouden met die welke van ondergeschikt belang zijn.

Dan begrijp ik hem niet. Hij was juist de man die met afkeer uw denkbeelden omtrent Christus zou verworpen hebben.

Met den ruimeren blik en de meerdere kennis die hij nu heeft zal hij spoedig over die vraagstukken eveneens denken als wij over de beschouwingen die u zoo verbijsteren. Later hoopt hij u te spreken over zijne geestelijke ervaringen. En nu, vaarwel! voor het oogenblik moeten wij eindigen.

† IMPERATOR. S. D.

(Wordt vervolgd.)

FRANCHEZZO.

DE ZWERVER IN DE GEESTENWERELD,

DOOR HET MEDIUM A. FARNESE.

Wanneer men de oorzaken opspoort van den twijfel, die zoovelen terughoudt van het geloof aan een toekomend leven, dan ontdekt men dat die meestal ontspruit uit de ongerijmde denkbeelden over den aard der ziel en hare eigenschappen en uit het volstrekt gemis van redelijke voorstellingen van de verblijfplaatsen, waarheen zij worden overgebracht bij het afleggen des vleesches. De toekomst is een ledig; wat kan er zijn aan de overzijde des grafs? denkt men. Hoe kan men zonder eenig hulpmiddel zijn bestaan daarginds voortzetten — zonder iets van wat wij gewoon zijn in onze omgeving?

Toch is de ruimte niet ledig; het heelal is overal rijk gestoffeerd en beantwoordt altijd aan de behoefte der bewoners van elk gewest. Dezelfde liefdevolle hand, die de aardbewoners al het noodige en aangename verschaft, heeft ook in elke sfeer alles voortgebracht wat voor iederen bijzonderen toestand past. Ieder gaat naar die plaats, waarvoor hij zich hier geschikt gemaakt heeft en behoudt die vermogens, welke hij hier heeft aangekweekt.

De manifestaties hebben ons in 50 jaren verbazend veel geleerd omtrent den aard van de verblijfplaatsen der geesten. God heeft in ieder land, bij elk volk reeds enkele voortreffelijke, betrouwbare mediums beschikt om ons voor te lichten over onze toekomstige woningen. Enkelen zeggen wij, want zeer weinig mediums bereiken dien trap van ontwikkeling en vertrouwbaarheid om geschikt te zijn voor een uitvoerig bericht of geregeld verhaal.

Ik leerde dezer dagen een mediamieke mededeeling kennen, die mij gewichtig genoeg voorkwam om in ons Blad op

te nemen en die wij onze lezers wederom aanbieden uit de hand van onzen ijverigen vriend Buysman, die de vertaling gereed maakte.

Het is een hoogst leerzaam verhaal van de ervaringen van een hooggeplaatst, genotzuchtig wereldling bij zijn overgang tot de wereld der vergelding en op zijn zwerftochten door het land der doodsschaduwen.

De weg naar het zomerland is niet zoo gemakkelijk als velen schijnen te meenen. Het blijft ook voor de meesten nog een strijd om in te gaan, want de poort is e n g; maar de strijder is niet verlaten; overal is hoop, overal is hulp, maar door eigen inspanning moet elk vooruitkomen, geschikt en bekwaam gemaakt worden om in een hoogere orde van harmonisch leven te passen.

Maar helaas! hoevelen sterven niet wier innerlijk leven slaapt en wier geestelijke krachten geheel verwaarloosd zijn zoodat zij ginds de eerste regels van deugd en plicht nog moeten leeren en daarom vele oefenscholen moeten doorloopen, waar men hunne zorgelooze onverschilligheid niet gedoogt, maar onkreukbare nauwgezetheid en getrouwheid vereischt wordt, wil men een enkele schrede vooruitkomen om zijn lot te verbeteren.

Het blijft ook aan gene zijde der poorten : zoekt en gij zult vinden ; bidt en gij zult ontvangen ; strijdt om in te gaan.

Wij gelooven dat deze onthullingen in eene behoefte van dit oogenblik voorzien en grootelijks zullen bijdragen om juister begrippen van de toestanden der zielen te geven in aanschouwelijke voorstellingen om de armoede en leegte van vele hoofden aan te vullen met gewichtige waarheden, die ons in ernstig nadenken mogen doen stilstaan om hier den strijd met eigen zwakheden nog ernstiger aan te binden, ten einde niet zoo lang in het land van doodsschaduw te moeten vertoeven.

Zalig! wie hier reeds uit den doodslaap van zonde en wereldzin mocht ontwaken, want dan eerst leeft de mensch en zal hij reeds op aarde het eeuwige leven hebben verkregen, het

leven der kinderen des lichts, die den dood niet zullen zien, maar met Christus zijn opgestaan uit het zondegraf.

Vergelijk Jaargang I. blz. 257. Moge deze pelgrimstocht voor ons allen gezegend worden! E. v. C.

Voorrede van het Medium.

De inhoud van dit boek was reeds meer dan een jaar geleden geschreven, en bij het publiceeren maak ik geen aanspraak de schrijver er van te zijn, daar ik slechts de taak van een amanuensis vervuld heb en getracht heb zoo nauwkeurig en getrouw, als ik kon, de woorden neer te schrijven zooals zij mij gegeven werden door den geestelijken auteur, een der vele geesten die mij uitkozen om hunne ervaringen in de geestenwereld te boek te stellen.

Ik moest de woorden zoo snel mijne pen het toeliet neerschrijven, en vele van de beschreven ervaringen en gegeven denkbeelden waren geheel in strijd met wat ik persoonlijk dacht van het leven en de toestanden in de geestenwereld.

De geestelijke auteur Franchezzo heb ik dikwijls gematerialiseerd gezien, en bij die gelegenheden is hij herkend geworden door vrienden die hem in zijn aardsche leven gekend hadden.

Het verhaal publiceerende zooals ik het van den geestelijken auteur ontvangen heb, laat ik hem geheel verantwoordelijk voor de daarin uitgedrukte denkbeelden en de beschreven tooneelen en toestanden.

Londen, 1896. A. Farnese.

Voorrede van den Geestelijken Auteur.

Aan hen die nog in nevelen en duisternis verkeeren, die de toekomst van hun aardsche leven voor hun oog bedekken, wijd ik dit verhaal van de zwerftochten van iemand die uit dit aardsche leven is overgegaan in de verborgen mysteries van het volgend leven, in de hoop dat door mijne ervaringen, die ik nu aan de wereld geef, sommigen er toe gebracht

mogen worden een oogenblik stil te staan op het pad dat naar omlaag leidt en na te denken, voor zij, zooals ik, het sterfelijk leven verlaten, zonder berouw te hebben over hunne begane zonden.

Het is tot diegenen onder mijne broeders die snel voortgaan op het hellend vlak dat naar beneden gaat, dat ik oprecht verlang te spreken met de macht die de waarheid altoos heeft over hen die haar niet blindelings zoeken buiten te sluiten; want indien de gevolgen van een leven, dat is doorgebracht in verstrooiingen en zelfzucht, dikwijls vreeselijk zijn in het aardsche leven, zij zijn veel vreeselijker in de geestenwereld, waar ieder masker van de ziel is weggenomen en zij daar staat in al de naaktheid harer zonden, met de merkteekenen der geestelijke ziekten die in het aardsche leven op haar zijn afgedrukt en die niet anders weggenomen kunnen worden dan door de heelende kracht van oprecht berouw en het zuiveringswater van eigen boetetranen.

Ik verzoek hen te willen gelooven dat deze vermoeide zwervers in het andere leven gaarne willen terugkeeren wanneer de gelegenheid zich voordoet, om hunne broeders in het vleesch te waarschuwen. Ik zou willen dat zij begrepen, dat zij die zich komen manifesteeren eene zending vervullen die van meer beteekenis is, dan zelfs het troosten van bedroefden die een geliefden vriend verloren hebben. Ik zou willen dat het hun duidelijk werd, dat het Groote Opperwezen deze geestelijke zwervers vergund h e e f t om terug te keeren en te zeggen wat het lot is van allen die de Goddelijke en menschelijke wetten overtreden hebben. Ik zou willen dat ook de ijdele en lichtzinnige een oogenblik stil stond, om na te denken of het Spiritualisme niet iets hoogers, heiligers, edelers is, dan het zich een uurtje bezighouden met het onderzoek of er occulte krachten bestaan die een tafel kunnen bewegen en de letters van het alphabet kloppen, en of niet deze zwakke kloppingen en dat oogenschijnlijk onbeteekenend tikken en overhellen eener tafel de deuropeningen zijn, waardoor een stroom van licht wordt binnengelaten in de duistere plaatsen

op aarde en in de lage sferen — zwakke teekens, dat zij die u zijn voorgegaan nog leven en terugkeeren naar de aarde om hunne broeders te waarschuwen.

Gelijk een strijder die gestreden en overwonnen heeft zie ik terug op de tooneelen van dien strijd en de moeielijke oogenblikken die ik heb doorgemaakt; en alles waarop ik hoopte en waarnaar ik streefde heb ik verkregen, en ik zoek nu den beteren weg te wijzen aan hen die nog in het gewoel en het gedruisch zijn van den strijd, om den kostbaren tijd die hun op aarde gegeven wordt goed te besteden, en met vasten tred het veilige pad te bewandelen dat hen ten laatste te huis en tot rust en vrede brengt.

FRANCHEZZO

EERSTE GEDEELTE.

DAGEN VAN DUISTERNIS.

I.

Ik ben een zwerver geweest in een verafgelegen land, in dat oord dat geen naam heeft — geen plaats — voor u op aarde, en ik wensch zoo beknopt ik kan een verhaal te geven mijner zwerftochten, opdat zij, wier voeten op zijn grenzen staan, mogen weten wat hun wacht op hunne beurt.

Op aarde en in mijn aardsche leven leefde ik als zoovelen die er naar streven het hoogste punt van zelfzucht te bereiken. Als ik niet onvriendelijk was voor sommigen, als ik toegevend was voor hen die ik lief had, was dit altijd met de bedoeling dat zij mijn zelfzucht bevredigen zouden — dat ik nu van hen, door giften en door hartelijk te zijn, de liefde en hulde koopen kon waarin voor mij het leven bestond.

Ik had talent en een goed uiterlijk, en van mijn vroege jeugd af werd ik steeds door anderen geprezen hetgeen mij altoos aangenaam was. Geen enkele gedachte kwam ooit in mij op van die zelf-opofferende liefde die zich zóó geheel aan

anderen geven kan, dat men zich geen geluk kan denken dan in te leven voor anderen. In heel mijn leven en onder al die vrouwen die ik lief had (zooals de menschen op aarde maar al te dikwijls datgene noemen wat niets dan hartstocht is, te laag en onedel om den naam van liefde te verdienen,) onder al die vrouwen die nu en dan mij boeiden was er niet een die ooit die hoogere gevoelens in mij opwekte, om mij te doen gevoelen dat dit de ware liefde was, het ideaal waarnaar ik in stilte verzuchtte. In iedereen voelde ik iets dat mij teleurstelde. Zij hadden mij lief zooals ik hen liefhad — niet meer, niet minder. De hartstocht dien ik gaf veroverde slechts zijn wederhelft, en zoo ging ik voort, onvoldaan, verlangende naar iets dat mij bevredigen zou.

Misstappen beging ik — ach! hoe vele. Zonde deed ik — niet weinig. Toch lag de wereld aan mijne voeten om mij te prijzen en goed en edel en begaafd te noemen. Ik werd bewierookt — gevleid — de lieveling der dames uit de hooge standen. Ik had slechts het hof te maken om te veroveren, en als ik haar veroverd had veranderde het genot in bitterheid. En toen kwam er een tijd waarbij ik niet verwijlen zal, toen ik de ongelukkigste aller misstappen beging en een tweede ongelukkig maakte waar ik er vroeger slechts één verleid had. Het was geen krans van rozen die ik droeg, maar een zware keten — ijzeren kluisters, die mij knelden en pijn deden, totdat ik ze eindelijk in tweeën brak en vrij dacht te zijn. Vrij? — Ach! — Nooit zou ik weer vrij zijn, want nooit zullen onze vroegere dwalingen en misstappen ophouden een beletsel tot vooruitgang te zijn en ons tegen te houden bij het nemen van een hooger vlucht op aarde — en als het lichaam gestorven is — tot zoolang wij er één voor één verzoening voor gedaan en ze zoo uit ons verleden uitgewischt hebben.

En toen was het — toen ik mij beveiligd achtte tegen alle liefde — toen ik meende geleerd te hebben alles wat die soort liefde leeren kan — dat ik e e n e vrouw ontmoette. Och! hoe zal ik haar noemen? Angélique zal ik haar noemen. Zij was in

mijn oog meer dan een sterfelijk wezen en ik noemde haar »De Goede Engel van mijn leven;" en van het eerste oogenblik af dat ik haar kende viel ik aan hare voeten en gaf haar al de liefde mijner ziel — of van het hoogere in mij — een liefde die niettemin arm en zelfzuchtig was in vergelijking van wat zij wezen moest; maar het was alles wat ik geven kon, en ik gaf ze haar. Voor de eerste maal in mijn leven dacht ik aan iemand anders dan aan mijzelf, en ofschoon ik mij niet verheffen kon tot de reine gedachten, de hooge denkbeelden die haar ziel vervulden, dank ik God dat ik nooit getracht heb haar omlaag te trekken.

En zoo ging de tijd voort — ik koesterde mij in hare vriendelijke, liefderijke tegenwoordigheid — ik kreeg hooger, heiliger denkbeelden die ik dacht dat ik nimmermeer zou krijgen — ik droomde liefelijke droomen, waarin ik vrij was van die ketenen uit mijn verleden die mij zoo wreed, zoo zwaar gekluisterd hielden nu ik naar betere dingen zocht. En altoos ontwaakte ik uit die droomen, met de vrees dat een ander haar veroveren zou — en met de wetenschap dat ik, helaas, geen recht had een woord te spreken om haar tegen te houden. Helaas! De bitterheid en het lijden dier dagen! ik wist dat ik alleen het was die dien muur tusschen ons had opgetrokken — ik voelde dat ik niet waardig was haar te bezitten, bevlekt als ik was met zooveel zonden. Hoe kon ik dat lieve, onschuldige, reine wezen nemen en verbinden het aan het mijne? Somtijds fluisterde de hoop mij in dat het kon — maar mijn verstand zeide dan altijd »Neen' — En ofschoon zij zoo lief, zoo teeder voor mij was dat ik het onschuldige geheim harer liefde begreep, ik wist — ik voelde — dat zij op aarde nimmer de mijne zou zijn. Haar reinheid en waarheidsliefde stonden als een muur tusschen ons dien ik niet kon overklimmen. Ik wilde haar verlaten. Te vergeefs. Gelijk een magneet naar de pool getrokken wordt, zoo werd ik altijd weder teruggetrokken naar haar, tot ik mij eindelijk geen moeite meer gaf. Ik zocht alleen naar het geluk dat hare tegenwoordigheid mij gaf — gelukkig dat tenminste het ge-

noegen en de zonneschijn van hare tegenwoordigheid mij niet ontzegd was.

En toen? Ach! toen kwam er voor mij een vreeselijk, een onverwacht oogenblik, toen ik, zonder voorafgaande waarschuwing, zonder eenig teeken waarop ik mij kon voorbereiden, plotseling uit het leven werd weggerukt en in die golf geworpen — de dood van het lichaam — die ons allen wacht.

En ik wist niet dat ik gestorven was. Na een kortstondig lijden viel ik in slaap — een diepen, droomloozen slaap — en toen ik ontwaakte bevond ik mij alleen en in diepe duisternis. Ik kon opstaan — mij bewegen — ik voelde mij geheel hersteld. Maar waar was ik? Waarom die duisternis? Waarom hadden zij het licht weggenomen? Ik stond op en tastte rond gelijk iemand doet die zich in een donker vertrek bevindt, maar nergens zag ik een lichtstraal — nergens hoorde ik eenig geluid. Overal was het duister, overal stil — duister en stil als het graf.

Toen wilde ik mij naar de deur begeven. Ik kon loopen, ofschoon langzaam, en voelde mij zwak; en zoo ging ik voort, al tastende — ik weet niet hoelang. Het scheen mij toe dat het uren waren; want in mijn toenemenden angst hield ik niet op met het zoeken naar een deur — een uitweg om hier vandaan te komen. In mijne vertwijfeling scheen het of er geen deur te vinden was, geen muur, niets. Alles rondom mij scheen ruimte en duisternis te zijn.

Overweldigd van angst schreeuwde ik het eindelijk uit — maar geen stem gaf antwoord. Toen riep ik verscheiden keeren — maar alles bleef stil; — zelfs de echo van mijn eigen stem hoorde ik niet om mij te bemoedigen. Ik dacht aan haar die ik lief had, maar er was iets waardoor ik bang was haar naam hier uit te spreken. Toen dacht aan al mijn vrienden en ik riep om hen. Maar niemand gaf antwoord. Was ik in de gevangenis? Neen. Een gevangenis heeft muren en hier zijn er geen. Was ik krankzinnig? IJlhoofdig? Wat was het? Ik kon mij betasten — mijn lichaam voelen. Maar was het wel hetzelfde lichaam? Neen — niet volkomen. Er was iets in

veranderd — ik kon niet zeggen wat , maar het was of ik ingekrompen en misvormd was. Mijn gezicht, als ik er met de hand overheen streek, scheen grooter, ruwer, verwrongen. Had ik maar licht! kwam er maar iemand om mij te zeggen, zelfs het ergste wat hij maar zeggen kon! Zou er niemand komen? Was ik geheel alleen? En zij, mijn Engel des Lichts, waar was zij? Voor ik insliep was zij bij mij — waar was zij nu? Ik werd radeloos van angst en riep haar zoo hard ik kon om tot mij te komen, al was het maar voor een oogenblik. Ik kreeg een vreeselijk gevoel alsof ik haar verloron had en riep nog eens om haar. En voor de eerste maal kwam het mij voor dat mijne stem door de diepe duisternis heengalmde.

Vóór mij, heel in de verte, zag ik toen een helder lichtend punt gelijk een ster, dat al nader en nader kwam en al grooter en grooter werd, tot het eindelijk voor mij stond als een groote lichtbol, in gedaante eene ster gelijk — en daarin zag ik mijne geliefde. Haar oogen waren gesloten als iemand die slaapt, maar haar armen hield zij naar mij uitgestrekt, en met haar zachte, lieve stem en op een toon die mij zoo wel bekend was, zeide zij, »O! mijn lieve, mijn lieve, waar zijt gij nu? Ik zie u niet, maar hoor alleen uw stem — ik hoor alleen dat gij mij roept, en mijne ziel geeft antwoord op die stem."

Ik wilde haastig naar haar toe gaan, maar ik kon niet. Eene onzichtbare hand hield mij terug, en om haar heen zag ik een aura waardoor ik haar niet bereiken kon. Zieltogend viel ik neer en bad haar mij niet meer te verlaten. Toen scheen het of zij bewusteloos werd — haar hoofd zonk op haar borst, en zij dreef van mij weg alsof zij door een sterken ongezienen arm van mij weggedragen werd. Ik deed moeite om op te staan en haar te volgen, maar ik kon niet. Het was of een sterke keten mij terug hield, en na eenige vruchtelooze pogingen viel ik in zwijm.

* * * * * * * * * * * * * * * *

Toen ik uit mijne bezwijming ontwaakte, was ik opgetogen van blijdschap, want mijne Angélique stond daar weer. Zij was dicht bij mij, maar nu er uitziende zooals zij altoos was, echter bleek en bedroefd en in het zwart gekleed — de ster was verdwenen — alles rondom was duisternis, alleen rondom haar zag ik een bleeken, zwakken lichtglans, waarbij ik zien kon dat zij bloemen droeg — witte bloemen — in hare handen. Vóór haar zag ik een lagen heuvel van nog versche aarde, en schreiende legde zij daarop de bloemen neer. Zacht hoorde ik haar toen zeggen, »O, mijn lieve! O, mijn lieve, zal ik u op aarde nimmer wederzien? Zijt gij werkelijk gestorven? En heengegaan waar mijn liefde niet volgen kan? Waar gij mijne stem niet meer kunt hooren? Mijn geliefde! O, mijn dierbare vriend!"

Zij lag geknield op den kleinen heuvel, en naderbij komende knielde ik naast haar neder, maar eene kracht belette mij haar aan te raken. Op den heuvel nederziende ging er plotseling een licht voor mij op. Een schrik van afgrijzen beving mij, want nu wist ik dat ik gestorven was — en dit was mijn eigen graf.

II.

»Dood! dood!' riep ik verwilderd uit. »Maar, neen! dat kan toch niet? Want de dooden zijn dood, zij voelen niets meer, zij vergaan tot stof — en alles is weg, alles is verloren voor hen — zij hebben geen bewustzijn meer van iets — tenzij mijne philosophie van het leven, waarin ik zoo vast geloofde, en die ik zoo krachtig verdedigde een hersenschim is geweest, en de zielen der dooden blijven leven nadat het lichaam gestorven is.'

De priesters der kerk waartoe ik behoorde hadden mij dat wel geleerd, maar ik schold hen voor dwazen, blinden en schelmen, die uit eigen belang leerden dat de mensch na den dood blijft voortleven en alleen den hemel kan binnengaan door een poort, waarvan zij den sleutel hebben, een sleutel

die alleen voor goud wordt omgedraaid en op de gebeden van hen die er voor betaald worden om missen te lezen voor de heengegane ziel — priesters, die zwakke, vreesachtige vrouwen en lichtgeloovige mannen bang maken met de verschrikkingen der hel en met het vagevuur, en die gewillig doen hetgeen hun wordt gezegd om daarmede de voorrechten te koopen die hun beloofd worden. Ik wilde daar niets van weten — wat ik van deze priesters wist — van het verborgen slechte leven dat sommigen hunner leidden — was te veel voor mij om te luisteren naar hunne goedkoope beloften eener vergeving van zonden die zij niet geven kunnen, en ik had mij voorgenomen dat ik den dood, wanneer hij kwam, verwachten zou met den moed van hen die zich overtuigd houden dat de dood de vernietiging is. Want als deze priesters ongelijk hadden, had ik dan geen gelijk? Wie kon iets weten van het hiernamaals, of dat er een God bestond? — Niet de levenden, want die maakten slechts theorieën en gissingen, en ook de dooden niet, want niemand kwam terug om het ons te zeggen — en nu stond ik naast mijn eigen graf en hoorde mijn Angélique zeggen dat ik gestorven was en zag haar bloemen strooien op mijn graf . . ,

Terwijl ik op den heuvel nederzag werd deze doorschijnend voor mij, en met eigen oogen zag ik toen de kist met mijn naam er op en den dag van mijn dood. En door het deksel heen zag ik toen ook het bleeke gelaat van mij er in — ik zag met afgrijzen dat dat lichaam reeds begonnen was tot ontbinding over te gaan en een walgelijk voorwerp was om aan te zien. Zijn schoonheid was voorbijgegaan en weldra zou niemand het meer kunnen herkennen. En ik stond daar *in mijn volle bewustzijn*, dan eens op mijn lichaam ziende en dan eens op mij zelf; ik voelde ieder lid aan mij, en met de hand streek ik over ieder deel van mijn gelaat — ik wist dat ik gestorven was en toch leefde ik. Als dit de dood was dan hadden de priesters toch gelijk. De dooden leven — maar waar? In welken toestand? Was deze duisternis de hel? Voor mij zouden zij geen andere plaats geweten hebben; ik

was zóó zeker verloren, ik stond zóó geheel buiten de kerk, dat er in het vagevuur zelfs geen plaats voor mij was.

Ik had alle banden met de kerk verbroken. Ik had haar veracht, daar ik oordeelde dat een kerk die bekend was met het schaamtelooze en eerzuchtige leven van vele harer geëerde dignitarissen en deze toch bleef handhaven, geen recht had zich eene geestelijke leidsvrouw voor iedereen te noemen. Er waren brave menschen in de kerk, zeker, maar ook vele schaamtelooze kwaaddoeners, wier levens algemeen bekend waren en besproken werden. En toch wierp de kerk, die aanspraak maakte het voorbeeld te zijn voor alle menschen en de waarheid te bezitten, deze menschen met hun onteerend leven niet uit. Neen, zij hielp hen zelfs in het verkrijgen van een nog hooger waardigheid. Niemand die in mijn vaderland gewoond heeft en het vreeselijk misbruik van macht in de kerk heeft gezien, verwondert zich dat een natie eindelijk in opstand komt en dat juk zoekt af te schudden. Zij die zich den maatschappelijken en politieken toestand van Italië herinneren in de eerste helft der negentiende eeuw, en het aandeel dat de kerk van Rome gehad heeft in het nog vaster maken der kluisters waarmede Italië gebonden was, en die weten hoe het huiselijk leven bespionneerd werd door priesters zoowel als leekebroeders, tot iedereen bang was zijn ware gevoelens voor zijn naaste betrekkingen uit te spreken, uit vrees dat zij hem verraden zouden aan de priesters en door dezen aan het gouvernement — hoe de onderaardsche kerkers gevuld waren met ongelukkigen, ja, zelfs met kinderen die geen andere misdaad hadden begaan dan hun geboorteland lief te hebben en zijn verdrukkers te verachten — zij, zeg ik, die dit alles weten, zullen zich niet verwonderen over de hevige verontwaardiging en fellen hartstocht die in de borst smeulde van het Italiaansche volk en die eindelijk losbarstte in een algemeen ongeloof in God en in zijn zoogenaamden Plaatsvervanger op aarde, en gelijk een bergstroom die buiten zijn oevers getreden is 's menschen hoop op onsterfelijkheid medesleepte, als die alleen verkregen kon worden door onderwer-

ping aan de besluiten der Kerk. Zoo was ik in opstand gekomen tegen de kerk en verachtte haar, die kerk waarin ik gedoopt was en waarin geen plaats meer voor mij was. Als haar anathema's eene ziel naar de hel konden verwijzen, dan voorzeker ging ik er heen.

En terwijl ik daaraan dacht zag ik weder naar Angélique en dacht dat zij niet in de hel kon komen, zelfs niet om naar mij om te zien. Zij scheen volkomen mensch te zijn, en nu ik haar bij mijn graf zag nederknielen moest ik nog op aarde zijn. Verlaat de gestorvene dan de aarde niet? Met dergelijke gedachten vervuld trachtte ik dichter te komen bij haar die ik zoo innig liefhad, maar wat ik deed, ik kon het niet. Eene onzichtbare kracht scheen haar te omringen die mij terug hield. Ik kon mij om haar heen bewegen, naarmate ik het verkoos — dichterbij of verderaf — maar aanraken kon ik haar niet. Al mijne pogingen daartoe waren te vergeefs. Ik begon toen te spreken — ik noemde haar bij haar naam — ik zeide haar dat ik er was — dat ik mij nog volkomen bewust was — nog geheel dezelfde was — ofschoon ik was gestorven. Maar nooit scheen zij mij te hooren — nooit zag zij mij. Zij was nog steeds bedroefd en schreide, zonder een woord te spreken — zacht raakte zij de bloemen aan, bij zichzelf zeggende dat ik zooveel van bloemen gehouden had en dat ik wel zou weten dat zij ze daar voor mij had neergelegd. Nogmaals en nogmaals sprak ik tegen haar zoo hard ik kon, maar zij hoorde mij niet. Zij was doof voor mijne stem; zij bewoog zich slechts met moeite, legde de hand tegen haar hoofd alsof alles een droom was en ging toen langzaam en bedroefd weder heen.

Ik gaf mij alle moeite om haar te volgen. Te vergeefs. Ik kon mij slechts eenige voeten verwijderen van het graf en mijn lichaam, en toen werd het mij duidelijk wat daarvan de oorzaak was. Een koord gelijk aan zwarte zijde — het scheen niet dikker dan de draad van een spinneweb — hield mij aan het lichaam vast; geen kracht van mijne zijde kon het breken; als elastiek rekte het zich uit zoodra ik mij verwij-

derde, maar altoos trok het mij weder terug. Het ellendigste van alles was dat ik nu de ontbinding begon te voelen van dat lichaam dat daar tot bederf overging, gelijk een lichaamsdeel dat tot bederf begint over te gaan het geheele lichaam aandoet; en een nieuw afgrijzen vervulde mijne ziel.

Toen sprak een stem, als van een machtig wezen, uit de duisternis tot mij, zeggende, »Gij hebt dat lichaam meer verzorgd en lief gehad dan uwe ziel — zie nu hoe het tot stof vergaat, en weet wat het was dat gij zoo aanbadt en verzorgdet. Weet hoe vergankelijk het was, hoe verachtelijk het geworden is, en zie op uw geestelijk lichaam en hoe gij dat verwaarloosd hebt en aan het noodige laten ontbreken, terwille van het aardsche lichaam. Zie hoe arm en terugstootend en misvormd uw aardsche leven uwe ziel gemaakt heeft, die onsterfelijk en goddelijk is en eeuwig leven zal."

En ik zag op en zag mijzelf. Als in een spiegel die mij werd voorgehouden zag ik m ij z e l f. O, afgrijzelijk! Zonder twijfel w a s ik het, maar och, zoo treurig veranderd, zoo afzichtelijk stond het daar — zoo afstootend in ieder opzicht; geheel mijn lichaam was veranderd, misvormd. Met afgrijzen keerde ik er mij van af en bad dat de aarde zich voor mijne voeten openen mocht om mij voor het oog van iedereen voor altijd te verbergen. Nooit zou ik weder mijn Angélique roepen, nooit meer verlangen dat zij komen zou om mij te zien. Beter, veel beter was het dat zij aan mij denken bleef als aan iemand die gestorven is en nooit terug zal komen. Beter dat zij alleen de herinnering behoudt van zooals ik was op aarde, dan ooit te weten hoezeer ik ben veranderd, hoe afschuwelijk een voorwerp ik geworden ben.

Helaas, helaas! mijn wanhoop en smart waren groot; ik schreeuwde het uit, ik sloeg mij zelf, ik trok aan mijn haren in wilden hartstochtelijken afkeer van mij zelf tot ik uitgeput was en bewusteloos nederzonk.

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

Uit mijn bezwijming ontwakende bevond ik mij weder in de tegenwoordigheid van Angélique. Zij had nog meer bloemen gebracht en sprak nog zachter en liefderijker over mij terwijl zij die op mijn graf nederlegde. Maar ik deed nu geen moeite dat zij mij zien zou. Integendeel, ik was er bang voor en zocht mij te verbergen en dacht, »Beter dat zij treurt over hem die van haar weggenomen is, dan te weten dat ik nog leef en wat er van mij geworden is;' en zoo liet ik haar heengaan. Maar kort nadat zij vertrokken was riep ik haar wanhopig weder terug om haar bekend te maken met mijn ellendigen toestand, liever dan mij hier alleen te laten en haar niet weder te zien. Zij hoorde mij niet, maar voelde dat ik haar riep. Ik zag haar stilstaan en zich half omkeeren alsof zij in twijfel was terug te keeren, maar vervolgde toen weder haar weg. Nog eenige keeren kwam zij terug, en telkens wanneer zij kwam voelde ik dezelfde vrees dat zij mij zien zou, en ieder keer als zij vertrok kwam hetzelfde hartstochtelijk verlangen in mij op om haar terug te roepen om bij mij te blijven. Maar roepen deed ik niet meer, want ik had mij overtuigd dat de dooden te vergeefs roepen en de levenden hen niet hooren kunnen. Ach, nu wist ik dat de dood geen eindelooze slaap was, geen vergetelheid, geen verzinken in het niet. Beter, veel beter zou het voor mij geweest zijn indien het dat geweest ware; en in mijn wanhoop bad ik om de gunst van algeheele vernietiging, hoewel ik wist dat dit niet kon, omdat de mensch onsterfelijk is en voor wel of wee, voor goed of kwaad voor eeuwig leeft. Zijn aardsche lichaam vergaat en keert terug tot stof, maar de geest, die de eigenlijke mensch is, kent geen vergaan, geen vernietiging.

Iederen dag, want ik voelde dat de dagen voorbijgingen — iederen dag werd ik helderder van geest en al duidelijker en duidelijker zag ik de gebeurtenissen mijns levens als in een lange processie mij voorbijgaan, aanvankelijk nevelachtig, maar langzamerhand al helderder en helderder; en zonder hoop en in vertwijfeling boog ik mijn hoofd, want ik wist dat het te laat was om al ware het maar een enkele daad ongedaan te maken.

III.

Ik weet niet hoe lang dit duurde; het scheen een lange, lange tijd te zijn — in wanhoop bleef ik weder zitten, toen eindelijk eene zachte, liefdevolle stem mijn ooren trof — de stem van mijn Angélique — die mij op deed staan en in de richting gaan waarin ik de stem hoorde om bij haar te komen. En terwijl ik heenging scheen het koord dat mij aan de plaats waar mijn lichaam begraven lag gebonden had zich uit te rekken, al verder en verder, tot ik het ten laatste nauwelijks meer voelde; terwijl ik van de andere zijde al sterker en sterker aangetrokken werd, tot ik mij eindelijk in een kamer bevond, die ik zelfs in de duisternis die mij altoos omringde flauw herkennen kon als een mij welbekend vertrek. Het was de woning van Angélique, en in die kamer had ik o! zoovele vreedzame en genoegelijke uren doorgebracht in dien tijd waarvan ik nu door zulk een breede en ontzaglijke golf gescheiden was. Zij zat aan een tafeltje met een vel papier voor haar en een potlood in de hand. Zij riep mij dikwijls bij mijn naam en zeide, »Dierbaarste mijner vrienden, als een gestorvene wederkeeren kan, kom dan terug tot mij, en beproef eens of gij niet eenige woorden van u door mij kunt schrijven, al was het slechts »ja" of »neen" in antwoord op mijn vraag.

Voor de eerste maal sedert ik gestorven was, zag ik een lachenden trek om haar mond en een blik van hoop en verwachting in die dierbare oogen die zoo gezwollen stonden door het weenen over mij. Dat dierbare gezicht zag zoo bleek en bedroefd, en ik voelde — och! hoe voelde ik — de frischheid van de liefde die zij voor mij gevoeld had en nog voelde, en waarop ik nu minder dan ooit aanspraak durfde maken.

Bij haar zag ik drie andere gedaanten staan, en ik wist dat het geesten waren. Hoe ongelijk waren zij aan mij — zij waren schitterend, lichtend, zoodat ik niet verdragen kon hen aan te zien — het gezicht verblindde mijne oogen. Het

waren alle drie mannelijke geesten; de eene was rijzig, kalm, bedaard, met een eerwaardig uiterlijk, die zich over haar boog om haar te beschermen als haar schutsengel. Ter zijde van dezen stonden twee schoone jonge mannen die ik dadelijk herkende als die broeders te zijn over wie zij zoo dikwijls gesproken had. Zij waren gestorven toen de jeugd met al hare genoegens nog voor hen lag, en in hare herinnering leefden zij voort als twee die nu engelen waren. Ik week terug, want ik voelde dat zij mij zagen, en ik trachtte mij te verbergen achter het donkere kleed dat ik droeg. Toen ontwaakte mijn hoogmoed, en ik zeide, »Heeft zij zelf mij niet geroepen om hier te komen, zal zij niet de scheidsrechter van mijne bestemming zijn? Is het lot zoo onherroepelijk dat er niets aan te doen is? dat geen berouw, hoe diep ook, geen leed, geen groote daden, geen arbeid hoe zwaar ook, daarin verandering kunnen brengen? Is er werkelijk geen hoop meer over het graf?

Een stem, de stem die ik reeds gehoord had bij mijn graf, antwoordde, »Zoon der smarte, bestaat er geen hoop op aarde voor hen die zondigen? Vergeeft zelfs de mensch het kwaad niet dat iemand hem heeft aangedaan als deze berouw toont en hem om vergeving vraagt? En zou God dan minder genadig zijn, minder rechtvaardig? Hebt gij nu berouw? Keer in tot uzelf en vraag u af of gij berouw hebt, omdat gij lijden moet en daarvan wenscht verlost te worden, of omdat gij anderen beleedigd en verongelijkt hebt? Is het om uzelf of om anderen dat gij bedroefd zijt?"

En ik wist, terwijl hij sprak, dat mijn berouw mijzelf gold — ik leed, en verlangde daarvan verlost te worden.

Toen hoorde ik mijne Angélique weer, die vroeg, als ik daar was en haar hooren kon, om dan te trachten een woord door hare hand te schrijven, opdat zij weten mocht dat ik nog leefde, nog aan haar dacht.

Mijn hart scheen mij in de keel te kloppen en belette mij te spreken; ik kwam nader om te zien of ik hare hand bewegen kon. Maar haar beschermgeest plaatste zich tusschen

haar en mij en ik zag mij genoodzaakt terug te gaan. Toen sprak hij zeggende: »Zeg mij wat gij schrijven wilt, dan zal ik dat voor u doen; om harentwille en om de liefde die zij u toedraagt."

Bij deze woorden was ik bovenmate verblijd en ik wilde zijne hand nemen om die te kussen, maar ik kon niet. Mijn hand scheen te verschroeien door het licht dat hem omgaf, voor ik hem kon aanraken; en ik boog mij voor hem neder, want ik dacht dat hij een engel was.

Angélique sprak toen weer, en zeide: »Zijt gij hier dierbaarste vriend?"

Ik antwoordde »Ja," en daarop zag ik haar beschermgeest zijn hand op haar leggen, en terwijl hij dat deed schreef hare hand »ja." Langzaam en onzeker bewoog hare hand als van een kind dat schrijven leert. O! hoe verheugde zij zich toen zij dat woord geschreven had; en weder deed zij een vraag, en evenals te voren schreef haar hand mijn antwoord op. Zij vroeg mij of er niets was dat zij voor mij doen kon — of er niets was dat ik wenschte dat zij voor mij deed?

»Neen, nu niet. Ik zou wel willen heengaan en u niet langer kwellen met mijne tegenwoordigheid."

Ik was zoo wrevelig, zoo bitter toen ik dat zeide; en och! hoe zacht was toen haar antwoord, hoe trof het mijne ziel toen zij antwoordde, »Zeg dat niet tegen mij, want ik wil altijd uw oprechtste, dierbaarste vriendin zijn zooals ik vroeger was, en na uw heengaan is het steeds mijne gedachte geweest in gemeenschap met u te komen en te spreken."

En ik antwoordde: »Dat is ook mijn wensch geweest."

Zij vroeg mij toen om nog eens weer terug te komen, waarop ik zeide, »zeker!" Want waar zou ik niet voor haar willen heengaan? Wat zou ik niet voor haar willen doen? Toen zeide haar beschermgeest dat zij voor dien avond niet meer schrijven mocht. Hij schreef dat door hare hand, en zeide dat zij zich ter ruste moest begeven.

Ik werd nu weer terug getrokken naar mijn graf en naar mijn aardsche lichaam op dat donkere kerkhof. Maar niet

met datzelfde hopelooze gevoel van ellende en verlatenheid. Ondanks alles was er een ster van hoop voor mij opgegaan, en ik wist dat ik haar zou wederzien en met haar spreken.

Maar nu zag ik dat ik niet alleen was; die beide geesten die haar broeders waren, hadden mij gevolgd en spraken nu met mij. Ik zal niet alles zeggen wat zij zeiden. Genoeg is het wanneer ik zeg dat zij mij deden inzien hoe wijd nu de kloof was tusschen hun zuster en mij, en vroegen of ik verlangen kon haar jeugdig leven te overschaduwen met mijne donkere tegenwoordigheid. Als ik haar nu verliet zou zij mij na verloop van tijd vergeten en alleen aan mij blijven denken als een vriend die haar zeer dierbaar was geweest. Zij kon in gedachten altijd liefderijk tot mij spreken, en als ik haar waarlijk lief had kon ik niet verlangen dat zij haar jeugdig leven om mijnentwil eenzaam en verlaten doorbracht.

Ik antwoordde dat ik haar lief had en er niet aan denken kon haar te verlaten — dat ik het denkbeeld niet verdragen kon dat een ander haar zou liefhebben zooals ik gedaan had.

Toen spraken zij over mijzelf en mijn verleden en vroegen of ik dacht — er zelfs aan durfde denken — om mij te hechten aan dat reine leven, zelfs op de wijze zooals ik dat dacht te doen? Hoe kon ik hopen dat als zij stierf, ik bij haar zou zijn? Zij behoorde dan tot een hoogere sfeer, eene sfeer die ik niet hopen kon vooreerst nog te zullen bereiken, en of het voor haar niet beter en van mij niet edeler was, dat ik haar vrij liet en haar liet zoeken naar dat geluk in het leven dat haar misschien nog wachtte, liever dan te zoeken een liefde te bestendigen die haar slechts droefheid geven kon.

Ik zeide dat ik dacht dat zij mij nog beminde; waarop zij antwoordden, »zeker, zij heeft u lief volgens het ideaal dat zij zich van u gevormd heeft, zooals zij in haar onschuld zich uw beeld heeft gedacht. Denkt gij dat zij u beminnen zou als zij uwe geschiedenis kende? Zou zij zich niet met afgrijzen van u afkeeren? Zeg haar de waarheid, geef haar de keus om van u vrij te zijn, en gij zult edeler gehandeld, beter liefde getoond hebben dan door haar te bedriegen en haar te

binden aan een wezen zooals gij zijt. Als gij haar waarlijk liefhebt, denk dan aan haar en haar geluk en hoe zij dat verkrijgen kan — niet aan uzelf alleen.'

Toen stierf de hoop in mij, en ik boog mijn hoofd uit schaamte in het stof, want ik wist dat ik slecht en niet geschikt voor haar was en zag als in een spiegel wat haar leven nog zou kunnen zijn, wanneer zij vrij was; zij zou nog gelukkig kunnen zijn met iemand anders die haar meer waardig was dan ik het was geweest, terwijl ik met mijne liefde haar slechts omlaag zou trekken in droefheid over mij. Voor de eerste maal in mijn leven wilde ik mijn eigen geluk aan dat van een ander opofferen, en omdat ik haar lief had en gelukkig maken wilde, zeide ik tot hen, »Laat het dan zoo zijn, zeg haar de waarheid en laat haar slechts een enkel vriendelijk woord tot afscheid aan mij zeggen en ik zal van haar heengaan en haar leven niet meer verduisteren met de schaduw van het mijne."

Toen gingen wij terug naar haar. Ik zag haar toen zij sliep, uitgeput van droefheid over mij. Ik verzocht dat zij mij zouden toestaan haar een kus te geven, den eersten en laatsten dien ik haar als geest zou geven. Maar zij zeiden dat dat onmogelijk was, want mijne aanraking zou voor altijd den draad verbreken die haar aan het leven bond.

Toen deden zij haar ontwaken en lieten haar schrijven hetgeen zij haar zeggen wilden; terwijl ik er bij stond en ieder woord hoorde dat als een nagel aan de doodkist was waarin mijn laatste hoop voor altijd werd begraven. Zij schreef voort als iemand die in een droom was, tot zij op het laatst de gansche geschiedenis van mijn leven opgeschreven had en ik nog slechts te zeggen had dat nu alles tusschen ons gedaan en zij bevrijd was van mijne nadeelige tegenwoordigheid en zelfzuchtige liefde. Ik zeide haar vaarwel. Gelijk bloeddruppels die uit mijn hart geperst werden, waren deze woorden, en als ijs vielen zij op haar hart en verbrijzelden het. Toen keerde ik mij om en verliet haar — hoe weet ik niet — maar toen ik terug ging, voelde ik het koord breken dat mij

aan het graf en mijn aardsche lichaam gebonden had en was ik vrij — vrij om te gaan waar ik wilde — alleen in mijne verlatenheid.

En toen? Ach mij! terwijl ik deze woorden schrijf wellen er tranen van dankbaarheid in mijne oogen op en kan ik ze haast niet nederschrijven — toen zij — die wij zoo zwak en teêr dachten te zijn, dat wij voor haar beslissen moesten — zij mij terugriep — met al de kracht waaraan geen liefde weerstand bieden kon — mij terugriep tot haar. Zij zeide dat zij mij nooit vergeten kon, zoolang ik liefde voor haar had. »Laat uw verleden zijn gelijk het wil — al zijt gij gezonken tot in het diepste der hel, toch zal ik u blijven beminnen — toch trachten u te vinden en mijn recht op u te laten gelden — het recht mijner liefde — om u te helpen en te troosten en lief te hebben, tot God in zijne genade u uw verleden vergeven heeft en u weer opgericht zal hebben." En toen werd ik zwak en weende, zooals alleen een sterk, hoogmoedig man kan weenen, wiens hart verhard en gebroken is en dan wordt aangeraakt door eene zachte, teedere liefdehand, tot er tranen opwellen om hem verlichting te geven.

Ik ging terug naar haar en knielde naast haar neder, en ofschoon zij niet vergunden haar aan te raken, fluisterde die kalme, rustige, heerlijke geest, die haar beschermgeest was, haar in dat haar gebed verhoord was en dat zij het middel wezen zou om mij terug te brengen tot het licht. En zoo verliet ik haar, en terwijl ik heenging zag ik een schoonen engel over haar heengebogen om haar te sterken en te bemoedigen, die zelf mijn engel des lichts was. Ik ging heen om mijn zwerftocht te beginnen, tot haar stem mij weder tot haar roepen zou.

* * * * * * * * * * * * * * * * *

Na haar nachtrust, waarin die heerlijke geesten haar een oogenblik gestoord hadden, ontwaakte mijne lieveling den volgenden ochtend, waarna zij een bezoek ging brengen aan een braaf man dien zij gevonden had bij hare pogingen om iemand

te vinden door wien zij in betrekking met mij komen kon.

Indien het werkelijk waar was wat zij van die menschen die zich Spiritualisten noemen, gehoord had, hoopte zij met behulp van hen in directe gemeenschap met mij te komen en met mij te spreken; en geholpen door hen die over haar waakten had zij dezen man gevonden, die bekend stond als een genezend medium, en deze had haar gezegd, dat als zij het eens beproefde, zij misschien berichten krijgen kon van de zoogenaamde dooden.

Dit vernam ik eerst later. Destijds voelde ik alleen dat ik geroepen werd door de stem van haar die zooveel macht en invloed over mij had, en daaraan gehoor gevende was ik gekomen in wat ik flauw onderscheiden kon een klein kamertje te zijn. Alles om mij heen was duisternis, maar bij het licht dat als een aura mijn lieveling omgaf was het mij mogelijk alles zwak verlicht te zien.

Tot dezen man van wien ik spreek was zij gegaan, en het was haar stem toen zij tot hem sprak, waardoor ik aangetrokken werd. Zij vertelde wat in den afgeloopen nacht gebeurd was, en hoeveel zij van mij hield, en dat zij gaarne haar leven geven wilde wanneer zij daardoor mij kon helpen en vertroosten. En die man sprak zulke vriendelijke woorden tegen haar, dat ik hem uit den grond mijns harten nog altijd daarvoor dank. Hij gaf mij zooveel hoop. Hij verklaarde mijne Angélique dat wel de banden van het aardsche leven bij den dood verbroken werden, maar dat ik vrij bleef haar lief te hebben, en zij vrij bleef mij wederliefde te betoonen — dat zij, beter dan eenig ander sterveling, mij helpen kon om voorwaarts en opwaarts te gaan, want hare liefde zou mij troost en hoop en bemoediging schenken en mijn pad van boete en berouw verlichten. En zij had het meeste recht daartoe, want hoezeer mijne liefde enkel hartstocht was geweest, was hare liefde zuiver en oprecht geweest, sterker dan de dood, daar zij dien slagboom verbroken had. Hij was zoo vriendelijk, deze man — door hem kon ik tot haar spreken en haar veel zeggen, dat ik in den afgeloopen nacht niet kon doen, toen mijn

hart zoo bedroefd en vol hoogmoed was. Door hem kon ik zeggen welke verontschuldigingen in het verleden voor mij bestonden, ofschoon ik bekende dat er geen verontschuldiging voor onze zonde bestaat. Ik kon haar zeggen, dat ondanks al het verkeerde in mijn leven zij voor mij als eene heilige was geweest — dat ik haar had lief gehad. Hij troostte en bemoedigde haar met eene vriendelijkheid waarvoor ik hem niet minder dankbaar ben dan voor zijne hulp aan mij, en toen zij hem eindelijk verliet, vergezelde ik haar naar hare woning, met het licht der hoop in ons beider hart.

Toen wij daar gekomen waren bemerkte ik dat er een nieuw beletsel opgeworpen was door die beide geestenbroeders en anderen aan wie zij dierbaar was — een onzichtbare muur omringde haar, die mij belette haar dicht te naderen, zoodat ik op een afstand van haar blijven moest. Toen dacht ik bij mijzelf of het niet goed zou zijn terug te gaan naar dien vriendelijken man om te zien of hij mij helpen kon.

Mijn verlangen scheen genoeg te zijn om mij terug te brengen, want spoedig was ik weder bij hem. Hij was zich terstond bewust van mijne tegenwoordigheid, en, hoe vreemd het ook schijnt, hij scheen mij te verstaan, ofschoon niet alles wat ik zeide. Hij begreep den zin van 't geen ik zeide, en vertelde en verklaarde mij vele dingen die op mijzelf betrekking hadden. Hij verzekerde mij, dat als ik slechts geduld had, alles op zijn tijd terecht zou komen, en ondanks den geestelijken muur, dien hare betrekkingen om haar hadden opgetrokken, zou toch haar wil mij tot haar kunnen trekken en niets instaat zijn den aandrang harer liefde voor mij tegen te houden — geen muren konden dat doen. Wanneer ik nu begon mij geestelijk te ontwikkelen en te arbeiden aan mijn geestelijken vooruitgang, zou de kloof die ons scheidde, langzamerhand verdwijnen. Getroost verliet ik hem en zette mijn zwerftocht voort, waarheen, dat wist ik niet.

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

Ik was mij nu langzamerhand bewust geworden dat er nog andere wezens buiten mij zich in de duisternis bevonden, ofschoon ik hen nauwelijks kon zien. Ik voelde mij zóó verlaten en alleen, dat ik er over dacht terug te keeren naar mijn graf, daar dat de plaats was waarmede ik het best bekend was — en mijne gedachten schenen mij erheen te voeren, want spoedig was ik daar.

De bloemen op mijn graf door Angélique er op gelegd, waren nu verwelkt. Zij was er in geen twee dagen geweest; nadat zij met mij gesproken had scheen zij het lichaam vergeten te hebben dat in het graf was neergelegd; ik vond dat goed en zou het niet anders hebben gewild. Het was ook goed voor haar het doode lichaam te vergeten en alleen te denken aan den levenden geest.

Zelfs die witte bloemen spraken van liefde, en ik wilde er eene in de hand vatten, een witte roos, om die mede te nemen. Maar dat ging niet, ik kon er zelfs geen blaadje van bewegen — mijn hand ging er doorheen alsof het slechts de reflectie eener roos was.

Ik keerde mij om en zag toen een wit marmeren kruis aan het boveneinde van een graf, en daarop de namen van de beide broeders mijner geliefde. Toen zag ik wat zij in hare liefde voor mij gedaan had — zij had mijn lichaam ter ruste gelegd naast hen die haar zoo lief waren geweest. Ik werd zóó aangedaan dat ik begon te weenen, en mijne tranen vielen als dauw op mijn hart en verdreven mijne bitterheid.

Ik voelde mij zoo verlaten dat ik besloot maar weder heen te gaan om mijn zwerftocht voort te zetten tusschen andere zwervers, van welke eenigen het hoofd omwendden om mij na te oogen, hoewel zij mij waarschijnlijk even onduidelijk zagen als ik hen. Er gingen toen drie donkere gedaanten mij voorbij, naar het scheen twee vrouwen en een man, die toen omkeerden en mij volgden De man raakte mijn arm aan en zeide: »Waarom zijt gij hier in deze duisternis? Gij zijt zeker eerst onlangs hier gekomen, anders zoudt gij niet zoo haastig loopen; niemand maakt hier haast, omdat wij allen weten dat

wij zwerven zullen tot in eeuwigheid," en hij lachte daarbij zoo hard en koud dat ik er van huiverde. Een der vrouwen vatte mij toen bij mijn rechterarm en de andere bij mijn linker, zeggende: »Ga mee met ons, dan zullen wij u wijzen hoe gij nog van het leven genieten kunt, hoewel gij zijt gestorven! Ofschoon het lichaam ons ontnomen is, kunnen wij toch nog van het leven genieten door anderen die nog in het lichaam zijn. Ga met ons, en gij zult zien dat alle genoegens hier niet geëindigd zijn."

In mijn eenzaamheid voelde ik mij gelukkig dat ik iemand had met wie ik spreken kon, ofschoon zij alle drie een terugstootend uiterlijk hadden — de vrouwen nog meer dan de man. Daar ik wel lust had hen te volgen om eens te zien wat er gebeuren zou, keerde ik mij om, om met hen mee te gaan; maar toen ik mij had omgekeerd zag ik, heel in de verte, tegen den donkeren achtergrond, een lichtglans, waarin ik het beeld mijner Angélique zag. Hare oogen waren gesloten zooals ik haar gezien had in mijn eerste visioen, en gelijk toen hield zij hare armen naar mij uitgestrekt, terwijl hare stem in mijne ooren klonk als eene stem des hemels, zeggende: »O! wees voorzichtig! wees voorzichtig! volg hen niet — het zijn diep gevallen wezens en hun weg leidt slechts ten verderve." Toen verdween het visioen, en ik, als iemand die uit een droom ontwaakte, vlood haastig van hen en vervolgde weer mijn weg, alleen in de duisternis. Hoe lang en hoe ver ik liep weet ik niet. Ik liep maar voort om te ontkomen aan de herinnering uit mijn verleden, die mij achtervolgde, en het kwam mij voor dat de donkere ruimte, die voor mij lag, eindeloos was.

Eindelijk ging ik op den grond zitten om wat rust te nemen — want er scheen vaste grond genoeg te zijn — en terwijl ik zat zag ik in de duisternis een schemerlicht. Toen ik nader kwam zag ik dat het licht was dat uit een kamer kwam die ik zien kon, maar daarin was het licht zoo sterk dat mijne oogen er pijn van deden. Ik wilde toen heengaan, maar toen hoorde ik een stem die zeide: »Blijf, vermoeide zwerver!

Hier zijn liefderijke harten en helpende handen voor u. Als gij uwe geliefde zien wilt, kom dan binnen, want zij is hier en gij moogt met haar spreken." Toen voelde ik een hand — want ik kon niemand zien — die mijn kleed over mijn hoofd legde om de sterkte van het licht te temperen en mij in de kamer bracht en in een gemakkelijken stoel plaatste! Ik was zoo vermoeid, o zoo vermoeid, en zoo blij dat ik eens rusten kon. En het was hier zoo vreedzaam en zoo rustig — het scheen mij toe dat ik den weg naar den hemel gevonden had.

Toen ik eenige oogenblikken later opzag, zag ik twee edele, liefderijke vrouwen die in mijn oogen engelen waren, en ik zeide tot mijzelf: »ik ben zeker dichter bij den hemel gekomen?" Toen ik weder opzag schenen mijne oogen sterker geworden te zijn, want achter die beide vrouwen — eerst kon ik het niet gelooven, zoo groot was mijne blijdschap — zag ik Angélique, die met een teederen, droeven glimlach naar de plaats zag waar ik zat. Zij zag mij aan, maar ik wist dat zij mij niet zien kon; een der vrouwen wel, en deze gaf haar een beschrijving van mij. Mijn lieveling scheen verheugd te zijn, daar de beschrijving volkomen overeenstemde met die welke zij van dien braven man gehoord had. Ze had aan deze vrouwen verteld welk een merkwaardig geval zij gehad had en dat het haar voorkwam een droom geweest te zijn. Ik had haar toen wel willen toeroepen dat ik daar werkelijk geweest was, dat ik nog leefde, haar nog lief had en vertrouwen stelde in hare wederliefde, maar ik kon niet, het was of ik betooverd was, ik voelde dat er een kracht was die mij daarvan terughield.

En toen spraken die twee vrouwen met haar, en wist ik dat het geen engelen waren, daar Angélique met hen sprak en zij dus nog in het vleesch waren. Zij spraken veel over hetgeen die brave man gezegd had en over de hoop die er bestond voor zondaren zooals ik.

Dezelfde stem die mij had uitgenoodigd om binnen te gaan, vroeg nu of het ook mijn verlangen was dat een dier vrou-

wen een bericht van mij zou schrijven? En ik antwoordde toen: »Ja, duizendmaal ja!"

Ik zeide toen wat ik zeggen wilde, en de geest deed toen die woorden door een der vrouwen nederschrijven. Ik zeide aan Angélique dat ik nog leefde, haar nog lief had. Ik vroeg haar mij nimmer te vergeten, nooit op te houden aan mij te denken, want ik had behoefte aan al hare liefde en hulp om mij te steunen — ik was steeds dezelfde voor haar gebleven, ofschoon ik nu zwak en hulpeloos was en mij niet zichtbaar voor haar maken kon. En zij, och! zij antwoordde in zulke teedere bewoordingen, dat het mij niet mogelijk is ze neer te schrijven; zij zijn te heilig en zullen voor altijd in mijn hart begraven blijven.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

De periode die op dit onderhoud volgde was eene van diepen slaap voor mij. Ik was zoo uitgeput, dat toen ik dit vertrek verliet en een eind weegs wandelde ik in een diepe droomlooze bewusteloosheid op den grond nederzonk — wat deed het er toe waar ik rustte als alles rondom mij duisternis was?

Hoelang mijn slaap duurde weet ik niet. Gedurende mijne zwerftochten had ik geen middel om den tijd te bepalen, dan alleen door den duur van mijn lijden en ellende. Eenigszins verkwikt ontwaakte ik uit mijne sluimering en ik voelde mij sterker dan te voren. Ik kon mij sneller bewegen, mijne ledematen waren sterker en veel bruikbaarder en ik kreeg trek in eten. Die trek werd zoo sterk dat ik naar voedsel begon te zoeken, en een geruimen tijd kon ik dat niet vinden. Eindelijk vond ik iets dat veel geleek op hard droog brood — eenige weinige korsten slechts, maar ik was blijde dat ik die had en at ze met smaak. Hier dien ik te zeggen dat geesten de geestelijke wederhelft van uw voedsel gebruiken kunnen, honger hebben en dorst, even sterk als gij die hebt op aarde, ofschoon ons voedsel en onze drank even onzichtbaar voor u zijn als onze lichamen; toch zijn ze even reëel voor ons als uw voedsel en drank voor u. Als ik een dronkaard of een

tafelschuimer op aarde was geweest, zou ik veel spoediger behoefte hebben gevoeld aan spijs en drank. Maar op aarde was ik dat niet; en ofschoon ik zeer afkeerig was van dat harde, drooge voedsel, een weinig nadenken overtuigde mij al spoedig dat ik nu niet in de gelegenheid was iets anders te krijgen — dat ik was als een bedelaar en mij tevreden moest stellen met bedelaarskost.

Mijne gedachten keerden nu weder terug naar Angélique en deze voerden mijn geest met zich, zoodat ik mij weder bevond in het vertrek waar ik haar en de beide vrouwen het laatst had gezien. Deze keer ging ik direkt naar binnen en werd ontvangen door twee mannelijke geesten die ik niet duidelijk kon zien. Er scheen een sluier te hangen tusschen hen en mij; en ook de beide vrouwen en mijn lieveling kon ik niet duidelijk zien. Er werd mij gezegd dat ik weder een bericht kon zenden aan mijn geliefde, door tusschenkomst der vrouwen. Ik was zóó verlangend om eens een proef te nemen of ik mijn lieveling niet zelf kon laten schrijven wat ik haar zeggen wilde — zooals ik dat gezien had van haar beschermgeest — dat mij werd toegestaan de proef er van te nemen. Maar tot mijne teleurstelling bemerkte ik dat dit niet ging; zij was doof voor alles wat ik zeide; ik moest het denkbeeld opgeven en evenals vroeger een der vrouwen voor mij laten schrijven. Na mijn bericht gegeven te hebben, nam ik eenige oogenblikken rust en zag mijn lieveling in haar zacht, lieftallig gelaat, zooals ik in gelukkiger dagen gewoon was te doen. Mijne mijmeringen werden afgebroken door een der mannelijke geesten — een edele, schoone, jeugdige geest voor zoover ik zien kon. Hij sprak mij aan met een vriendelijke stem en op een rustigen toon, en zeide, dat als ik werkelijk verlangde dat hetgeen ik zeggen wilde door mijn lieveling zelf zou neergeschreven worden, het dan goed voor mij zou zijn mij aan te sluiten aan een Broederbond van boetvaardigen die evenals ik een beteren weg bewandelen wilden. Met hen zou ik dan veel dingen leeren waarvan ik nog onkundig was en die mij helpen zouden om mij geschikt te maken zoowel haar geest

te controleeren, als om het voorrecht te verkrijgen waarnaar ik zocht om nu en dan bij haar te mogen zijn zoolang zij nog op aarde was. Deze weg van boete en berouw was moeilijk, zeide hij — zeer moeilijk — de moeite en het lijden waren groot, ik zou dikwijls struikelen en vallen en weder opstaan, maar de weg leidde naar een gelukkig en heerlijk land, waar ik eene rust genieten zou die mijne gedachten ver te boven ging. Hij verzekerde mij — evenals die brave man op aarde mij verzekerd had — dat mijn misvormd lichaam, dat ik nog zoo zorgvuldig voor de oogen mijner Angélique trachtte te verbergen, veranderen zou naarmate mijn geest veranderde tot het heerlijk wezen zou om aan te zien. Als ik op de aarde rond bleef dolen zooals nu, zou ik zeer waarschijnlijk worden aangetrokken door mijne vroegere zoogenaamde genoegens; en in die atmosfeer van geestelijke ontaarding zou ik spoedig het vermogen verliezen mijn lieveling te kunnen naderen. Ter wille van haar zouden dan zij die haar bewaken verplicht zijn mij af te weren zoodra ik wilde naderen. Wanneer ik mij daarentegen ging aansluiten aan dien Broederbond (een Bond van hoop en streven naar het Goede), zou ik zoo geholpen, gesterkt en onderwezen worden, dat wanneer ik na verloop van tijd terug ging naar de aarde, ik zoo krachtig en gewapend wezen zou, dat ik aan iedere verzoeking weerstand bieden kon.

Ik luisterde met verwondering naar de woorden van dezen edelen geest en met een sterk verlangen om meer te weten van dezen Broederbond waarvan hij sprak; en ik verzocht hem mij er heen te brengen. Hij was bereid om dit te doen en zeide, dat ik volkomen vrij was er te blijven of weder heen te gaan — wanneer het mij niet beviel kon ik terstond of later weder heengaan, geheel naar ik verkoos. »Iedereen is vrij in de geestenwereld,'' zeide hij, »iedereen kan in d i e richting gaan die hem het meest bevalt. Als gij naar hoogere dingen streeft en die verlangt te cultiveeren, zullen u de middelen daartoe geschonken worden, en zelf zult gij die kracht en die bijstand ontvangen die gij daarvoor noodig hebt. Gij

zijt iemand die nooit de kracht van het gebed gekend hebt, gij zult haar nu leeren kennen, want alle dingen verkrijgt men op het gebed, hetzij men bewust is dat men bidt of niet. Want uwe verlangens ten goede of ten kwade zijn als gebeden en brengen goede of slechte geesten in uwe nabijheid, in antwoord er op."

Daar ik mij weder vermoeid en uitgeput gevoelde, gaf hij mij den raad Angélique een tijd lang te verlaten. Hij zeide dat dit mij sterkte geven zou en dat het ook veel beter was voor haar, zoolang ik bij dien Broederbond was. Het zou ook goed voor haar zijn dat zij zich gedurende drie maanden van schrijven onthield, daar zij te veel van hare mediamieke krachten had gevergd, en als zij die geen rust gaf, zouden die sterk verminderen, terwijl ik in dien tijd de lessen leeren kon die ik moest kennen om haar te controleeren.

Ach! hoe zwaar viel het ons beiden om die belofte te doen, maar zij gaf het voorbeeld en ik deed gelijk zij. Wilde zij sterk en geduldig zijn dan wilde ik het ook en ik beloofde plechtig dat wanneer God, dien ik zoolang vergeten had, zich mijner gedenken en mij vergeving schenken wilde, ik al mijn krachten zou inspannen om ongedaan te maken het kwaad dat ik bedreven had. En zoo verliet ik een tijd lang de aardsche sfeer in de geestenwereld waarin ik nog zoo weinig had gezien en nog zooveel zou moeten zien en lijden. Toen ik de kamer verliet om mijne nieuwen gids te volgen, keerde ik mij naar Angélique en wuifde haar met de hand een vaarwel toe, en bad dat de goede Engelen en God dien ik nog niet voor mijzelf durfde bidden, haar zegenen en behoeden mochten, en het laatste wat ik van haar zag, waren hare teedere, zachte oogen, die mij volgden met dien blik van liefde en hoop die mij steunen en bemoedigen zou in menig moeielijk uur.

IV.

In de geestenwereld zijn vele vreemde gewesten, vele wonderbare gestichten, vele inrichtingen om berouwhebbenden te helpen en bijstand te verleenen, maar ik heb nooit iets gezien dat vreemder was dan dit Huis voor Hulp, dat bestuurd werd door den Broederbond van Hoop waarheen ik nu gebracht was. In den zwakken toestand van al mijn geestelijke faculteiten waarin ik toen verkeerde, was ik niet in staat het Huis behoorlijk te onderzoeken. Ik was bijna als iemand die doof, stom en blind is — als ik met anderen was kon ik hen nauwelijks zien en hooren of mij doen verstaan; en ofschoon ik een weinig zien kon, had het er meer van of ik mij in een donker vertrek bevond waarin een enkele lichtstraal viel om even te zien waar ik ging. In de aardsche sfeer had ik dat niet zoo sterk gevoeld, want hoezeer daar alles duisternis was kon ik toch genoeg hooren en zien om te weten wie er bij mij stonden. Het was bij het opstijgen naar deze plaats, die iets boven de aardsche sfeer was, dat ik dat alles begon te verliezen behalve de grofstoffelijke deelen die mij aankleefden.

Die tijd van duisternis was voor mij zoo ellendig, dat ik er zelfs nu niet gaarne aan denk. Ik had zooveel gehouden van den zonneschijn en de natuur. Ik kwam uit een land waar alles zonneschijn en luister is, waar de kleuren zoo schoon, de hemel zoo helder, de bloemen en de natuur zoo schoon zijn, en waar ik zooveel hield van licht en warmte en muziek. En na mijn dood had ik hier en overal slechts somberheid en duisternis gevonden — eene duisternis die mij als een mantel omhulde waarvan ik mij niet bevrijden kon. En deze duisternis stemde mij zoo droevig en maakte mij zoo onderworpen als niets anders kon doen. Op aarde was ik trotsch en hoogmoedig geweest. Ik stamde af van een geslacht dat niet wist wat het was voor iemand te buigen. In mijne aderen stroomde hoogadelijk bloed en door mijne moeder was ik ver-

maagschapt aan de edelste geslachten, wier eerzucht koninkrijken naar hun wil hadden doen luisteren. En nu was ik minder dan de armste bedelaar in de straten mijner vroegere woonplaats, want die had ten minste zonneschijn en frissche lucht en ik was een ontaarde in de cel eener gevangenis.

Ware het niet geweest om mijne éène ster van hoop, om mijn engel des lichts en de hoop die zij mij gegeven had door hare liefde, ik zou verzonken zijn in de onverschilligheid der wanhoop. Maar bedenkende dat zij wachten wilde, zooals zij gezegd had, dat zij geheel haar leven doen zou, wanneer ik dacht aan haar zachten, teederen glimlach en de liefdevolle woorden die zij tot mij gesproken had, herleefde weder mijn moed en deed ik mijn best om geduldig en sterk te zijn in het dragen van mijn leed. En ik had beide noodig, want van nu aan begon een tijdperk van lijden en strijd zooals ik te vergeefs zou trachten iemand begrijpelijk te maken.

De plaats waar ik nu was kon ik niet duidelijk in haar omvang overzien. Zij geleek veel op een zeer groote gevangenis waarvan ik de grenslijnen als in een nevel zag. Later kon ik haar beter zien, en zag toen dat het een groot gebouw was van donkergrijzen steen (voor mijn geestelijk gezicht even vast als aardsche steen) met vele lange gangen en groote zalen en vertrekken, maar met nog veel meer kleine cellen die zeer spaarzaam verlicht en slechts van het allernoodigste voorzien waren. Iedere geest had niet meer dan wat overeenstemde met zijn leven op aarde, en sommigen hadden niets anders dan het bed waarop zij lagen en waarop zij leden. Want allen leden hier. Het was een huis van droefheid en berouw, maar ook een huis van hoop, want allen streefden er naar om voorwaarts en opwaarts te gaan naar het licht, en voor ieder was de tijd van hoop begonnen. Ieder had zijn voet gezet op de laagste sport van de ladder der hoop, waarlangs hij langzaam zelfs tot den hemel kon opklimmen.

In mijn eigen kleine cel was slechts een bed, een tafel en een stoel — niets meer. Ik bracht mijn tijd door met rusten en te overdenken in mijn cel en met hen mede te gaan, die

evenals ik sterk genoeg waren om naar de voordrachten te luisteren, die in de groote zaal voor ons gehouden werden. Deze voordrachten maakten veel indruk; zij werden gehouden in den vorm van een verhaal, maar altijd zoo dat zij bij ieder van ons die dingen in herinnering brachten, waarin wij verkeerd gehandeld hadden. Men gaf zich veel moeite om ieder onzer de gevolgen te laten zien van onze verkeerdheden en waar wij uit zelfzuchtige beweegredenen een ziel hadden verlaagd. Zoovele dingen die wij gedaan hadden omdat ieder het deed, of omdat wij meenden het recht ertoe te hebben, werden ons nu te zien gegeven van eene andere zijde — van de zijde van hen, die slachtoffers geweest waren van een maatschappelijk systeem, uitgedacht en in het leven gehouden om te voldoen aan zelfzuchtige hartstochten. Over deze voordrachten kan ik niet verder in bijzonderheden treden, maar degenen onder u die bekend zijn met de verdorvenheden in de groote steden op aarde zullen voor zichzelf dit onderwerp wel kunnen uitwerken. Van die voordrachten, waarin wij ons eigen beeld geteekend zagen, ontdaan van alle aardsche maskers, konden wij niet dan met schaamte en berouw terug keeren naar onze cellen om over ons verleden na te denken en ons best te doen onze zonden uit te wisschen door er boete voor te doen.

En hierin werden wij geholpen, want ons werd ook de weg gewezen hoe onze verkeerde neigingen te overwinnen en hoe wij boete konden doen voor onze zonden, namelijk, door te trachten anderen terug te houden van het kwaad waarin wij vervallen waren — want deze voordrachten hadden alle de strekking om ons geschikt te maken voor den eersten stap op den weg van vooruitgang, waarna wij zouden teruggaan naar de aarde, om ongezien en onbekend stervelingen te helpen die te strijden hadden tegen de verzoekingen op aarde.

Wanneer wij de voordrachten niet bijwoonden waren wij vrij om te gaan waarheen wij wilden — dat is, diegenen van ons die sterk genoeg waren om dat te doen. Sommigen die dierbare vrienden op aarde hadden achtergelaten gingen deze

dan bezoeken, om hen die zij zelf lief hadden nog eens weder te zien zonder zelf gezien te worden. Maar altijd werden wij gewaarschuwd om tegen de verzoekingen op aarde op onze hoede te zijn, waaraan velen onzer nog moeilijk zouden kunnen weerstand bieden.

Diegenen onder ons die sterk genoeg waren en de noodige geschiktheid en het verlangen bezaten om anderen te helpen, werden gebruikt om hen die zwak waren te magnetiseeren, en die, omdat zij hun aardsche leven zoozeer misbruikt hadden in zulk een vreeselijken toestand van uitputting en lijden verkeerden, dat het eenige dat voor hen gedaan kon worden hierin bestond, dat terwijl zij in hun cellen op hun legerstede lagen uitgestrekt, anderen hen magnetiseerden om hun een weinig verlichting te geven. Op deze armen van geest werd in dit huis het magnetisme toegepast tot genezing hunner zwakte. Door magnetisme werden die zwakke lijders door meer gevorderden, die geschikt waren om geneesmeester te zijn, in magnetischen slaap gebracht waarin zij tijdelijk gevoelloos voor hun lijden waren. En ofschoon zij na eenigen tijd weder ontwaakten om weer opnieuw te lijden, werd toch in deze rust hun geest gesterkt, waardoor zij beter in staat waren hun lijden te verduren. En zoo sterkten zij aan, tot zij na eenigen tijd krachtig genoeg geworden waren dat zij op hunne beurt, bij gebleken geschiktheid, anderen konden magnetiseeren die nog in lijden waren.

Het zou onmogelijk zijn om u van alles eene juiste beschrijving te geven, want ofschoon het huis zeer veel overeenkwam met een hospitaal op aarde, zijn er toch zeer veel kleine bijzonderheden, waarvan gij geen begrip hebt en waarmede gij eerst bekend zult worden wanneer de kennis op aarde zal zijn toegenomen. Alles in deze plaats was somber en duister, omdat de ongelukkigen die hier vertoefden niets bezaten van het licht van gelukkige geesten om de omgeving te verlichten; en in de geestenwereld is het de toestand van den geest zelf die de omgeving verlicht of duister maakt. Die toestand van duisternis was ook een gevolg van de bijna vol-

komen blindheid dezer arme geesten, wier geestelijke organen op aarde niet ontwikkeld zijnde, ook hun geestelijke omgeving niet konden zien; evenals iemand op aarde die doof en blind geboren is niets gewaar wordt van al hetgeen duidelijk is voor hen, die al hun zintuigen gebruiken kunnen. Bij een bezoek aan de aarde door deze ongelukkigen, waar de atmosfeer iets beter overeenkomt met den toestand hunner ontwikkeling, waren deze arme geesten nog wel in duisternis, maar niet zoo geheel en al, en in staat om die geesten te zien die aan hen gelijk waren en met wien zij in onmiddellijke aanraking komen konden, en ook met die stervelingen die op een genoegzaam lagen trap van geestelijke ontwikkeling stonden. De hoogere, meer geestelijke sterveling en nog meer de ontlichaamde geesten die boven hen stonden waren voor hen niet duidelijk te zien of wel volkomen onzichtbaar.

De »werkende" broeders der hoop, zooals zij genoemd werden, straalden ieder een zacht licht af gelijk aan dat eener ster, wier stralen de duisternis der cellen, waarin zij kwamen verlichtten en het licht der hoop brachten waarheen zij zich begaven. Zelf was ik eerst zulk een groot lijder, dat ik gewoonlijk in mijne cel lag in een toestand van bijna hopelooze ellende, wachtende op deze ster, die den langen gang tot in mijn cel verlichtte en den tijd naging die er op aarde verloopen moest eer zij weder terugkwam. Maar die toestand duurde voor mij niet lang. Ongelijk aan vele dier arme geesten die er een genoegen in vonden om nogmaals overtredingen te begaan, was mijn geest te helder en mijn verlangen om mij te verbeteren te sterk om lang werkeloos te blijven en niets te doen, en zoo spoedig ik mij instaat gevoelde mijne cel te verlaten, verzocht ik iets te doen te krijgen, hoe nederig het ook was, om nuttig te zijn. Daar ik een sterke magnetische kracht bezat werd mij daarom opgedragen een ongelukkigen jongen man te helpen die volkomen onbekwaam was zich te bewegen en niets deed dan kreunen en zuchten. Arme man, hij was pas dertig jaren oud toen hij het aardsche lichaam verliet, daar hij zich in zijn kort leven aan zulke uitspattin-

gen had overgegeven dat hij vóór zijn tijd gestorven was, en nu zulke smarten leed door de reactie op zijn geestelijk lichaam van die krachten die hij misbruikt had, dat het mij dikwijls moeilijk viel er getuige van te zijn. Mijne taak was om zachte passes over hem heen te maken, waardoor hij eenige verlichting kreeg, terwijl op vastgestelde tijden een krachtiger geest dan ik kwam, die hem dan in een toestand van bewusteloosheid bracht. En al dien tijd leed ik nog zelf, zoowel naar lichaam als naar geest, want in de lagere sferen voelt de geest ook lichamelijke smarten. Naarmate hij echter vooruitgaat wordt het lijden meer van zuiver geestelijken aard — het fijne materieel, dat de hoogere geesten omgeeft maakt hen ten laatste onvatbaar voor alles wat op physiek lijden gelijkt.

Naarmate ik sterker werd namen ook mijne begeerten toe, die zoo sterk werden dat ik dikwijls verleid werd om te doen, wat zoovele arme geesten deden — teruggaan naar de aarde om naar de middelen te zoeken er aan te voldoen door de stoffelijke lichamen van hen die nog op aarde zijn. Mijn lichamelijk lijden werd daardoor zeer groot, want de sterkte waarop ik zoo hoogmoedig was en die ik voor zulk een slecht doeleinde had aangewend, deed mij meer lijden dan iemand die zwakker was dan ik. Gelijk de spieren van een athleet die in het worstelperk overspannen worden later weder in krimpen en hem dan hevige pijnen doen, zoo begonnen nu de krachten die ik op aarde misbruikt had door de onvermijdelijke reactie op mijn geestelijk lichaam mij hevige smarten te veroorzaken. En toen ik al sterker en sterker geworden was en in staat te genieten wat in mijn aardsche leven genoegens voor mij geweest waren, begon het verlangen daarnaar al sterker en sterker te worden, tot ik mij niet weerhouden kon terug te gaan naar de aarde om te genieten — door het organisme van hen die nog in het vleesch waren, wier slechte levenswijze en lage begeerten hen op een gelijke laagte plaatsten als de geesten in de lage sferen — van die zinnelijke genoegens die nog zulk een aantrekkelijkheid voor

ons hadden. Velen, velen hunner, die met mij in het huis van hoop waren, bezweken voor die verzoeking en gingen voor een tijd naar de aarde terug, vanwaar zij dan na korter of langer tijd terugkeerden in een toestand van uitputting en nog meer ontaard dan toen zij pas in de geestenwereld kwamen. Allen waren vrij om te gaan of te blijven, al naar zij verkozen. Allen konden terugkeeren wanneer zij dat verlangden; want de deuren van het huis van hoop werden nimmer voor iemand gesloten, en dikwijls heb ik mij verwonderd over het eindelooze geduld en de teederheid waarmede allen behandeld werden. Men moet dan ook werkelijk medelijden hebben met deze arme ongelukkigen, die zichzelf zulke slaven gemaakt hadden van hunne hartstochten en begeerten, die hen telkens weder terugtrokken naar de aarde en vanwaar zij ook telkens terugkeerden met walging en uitgeput, zoodat zij zich niet meer bewegen konden gelijk de jonge man die aan mijne zorg was toevertrouwd.

Voor al die verzoekingen zou ik wellicht ook bezweken zijn als ik niet van vele er van teruggehouden was door de gedachte aan Angélique, de hoop die zij mij gegeven en de reinere genoegens waartoe zij mij geïnspireerd had, en ik kan dan ook deze afgedwaalden niet veroordeelen die zulk een zegen niet ontvangen hadden. Ik ging dikwijls naar de aarde terug, maar dan waar mijne Angélique was, en hare liefde trok mij dan dikwijls dicht bij haar, ver van alle verleidingen, in de reine atmosfeer harer woning, en ofschoon ik haar nimmer dicht genoeg kon naderen om haar aan te raken, door dien onzichtbaren muur, waarover ik gesproken heb, kon haar toch zien wanneer zij zat te werken of te lezen of wanneer zij sliep. Wanneer ik bij haar was scheen zij zich altijd min of meer bewust te zijn van mijne tegenwoordigheid en noemde dan mijn naam of keerde zich naar de plaats waar ik stond met een lach om den mond, die mij dan troost en sterkte gaf in de uren mijner eenzaamheid. Zij was zoo bedroefd, zoo erg bedroefd, mijn arme Angélique, zoo bleek en zwak, dat ik er hartzeer van had, hoewel 't mij een troost was

haar te zien. Het kwam mij voor, dat ondanks al hare pogingen om moedig en geduldig en vol hoop te zijn, de slag voor haar te zwaar geweest was, en dat zij iederen dag er zwakker begon uit te zien. Er waren nog andere dingen die haar hinderden, familieaangelegenheden, en de twijfel die zij koesterde bij haar gemeenschap met de geestenwereld. Nu en dan vreesde zij dat alles slechts misleiding was, een droom, waaruit zij ontwaken zou om tot de ontdekking te komen dat er geen gemeenschap bestond tusschen de Levenden en de Dooden, geen middel, waardoor zij mij bereiken kon, en dan werd zij wanhopig terwijl ik in haar nabijheid stond, hulpeloos en machteloos om haar mijne tegenwoordigheid te doen gevoelen, en dan bad ik dat het mij vergund mocht worden haar te doen weten dat ik er was.

Eens op een nacht toen ik haar had gadegeslagen toen zij in slaap viel na lang geschreid te hebben, voelde ik — die bijna ook schreide in mijn droefheid over ons beiden — op eens een hand op mijn schouder leggen, en omziende zag ik haar beschermgeest, die mij vroeger geholpen had om met haar te spreken. Hij vroeg mij of ik bedaard en mij zelf meester kon zijn als hij mij vergunde haar een kus te geven in haar slaap, en bij deze onverwachte blijdschap beloofde ik terstond dat te zijn. Hij nam mij toen bij de hand en leidde mij door den onzichtbaren muur, die voor mij zoo ondoordringbaar was. Mij over haar heenbuigende maakte haar gids eenige magnetische bewegingen met zijne hand — en toen mijne hand eenige oogenblikken in de zijne nemende vergunde hij mij haar een kus te geven. Zij lag rustig te slapen, met de oogharen nog nat van tranen en met de lippen even geopend alsof zij in den droom sprak. Ik nam toen haar hand die op haar wang lag voorzichtig in de mijne om haar niet wakker te maken. Een glans van vreugde kwam toen op haar gelaat waardoor ik vreesde dat zij ontwaken zou. Maar neen! De heerlijke geest lachte toen vriendelijk tegen ons beiden en zeide, »Geef haar nu een kus." En ik — ach! Ik boog mij over haar heen en kuste haar. Ik kuste haar niet eenmaal,

maar herhaalde malen en zoo hartstochtelijk dat zij ontwaakte; waarop de schitterende geest mij haastig van haar wegnam. Zij zag rond en vroeg toen zacht, »Droom ik, of was het werkelijk mijn beminde?" Ik antwoordde, »Ja," en zij scheen te hooren wat ik zeide, want zij lachte zoo teeder — o zoo teeder! en herhaaldelijk hoorde ik haar toen mijn naam uitspreken.

Eerst lang daarna werd het mij weder vergund haar een kus te geven, maar ik was dikwijls bij haar, en aan de vreugde dier eene ontmoeting dachten wij beiden menig uur. Die kus was voor mij een anker der hoop die mij moed schonk om te gelooven dat ik na verloop van tijd werkelijk in staat zou zijn haar te overtuigen dat ik het was wanneer ik bij haar stond en gemeenschap met haar houden kon.

V.

Eindelijk was de tijd voor mij gekomen om het Huis van Hoop te verlaten en heen te gaan, sterk door de lessen die ik had geleerd, om mijne verlossing uit te werken in de aardsche sfeer en in die lage sferen, waarin mijn aardsche leven mij gebracht had.

Acht of negen maanden waren er verloopen sedert ik gestorven was, en ik was weder sterk en krachtig geworden. Ik kon mij vrij bewegen in de uitgestrekte lage sfeer. Mijn gezicht en mijne andere zintuigen waren zoover ontwikkeld dat ik duidelijk kon zien en hooren en gemakkelijk spreken kon. Het licht om mij heen was nu een schemerlicht, gelijk aan dat wanneer bij u de nacht in den dag overgaat. Voor mij, die zoolang in duisternis verkeerd had, was dit schemerlicht hoogst welkom, ofschoon ik na eenigen tijd zoo sterk naar het volle daglicht begon te verlangen dat ik dat sombere licht eentonig en onaangenaam begon te vinden. Deze streken die in dezen, den derden cirkel van de eerste sfeer gelegen zijn, worden »de Schemerlicht Landen" genoemd, en hier gaan die geesten heen wier levens te zelfzuchtig en aardsch

geweest zijn om naar een hoogeren toestand van ontwikkeling te gaan. En deze Schemerlicht Landen zijn nog een graad hooger dan die der »Spook" geesten in de aardsche sfeer, die letterlijk gebonden zijn aan hunne vroegere woningen.

Mijn werk nam een aanvang op de aarde zelf, en in die plaatsen die onder de menschen den naam dragen van »publieke huizen," ofschoon geen genoegen zoo vluchtig is, zoo zeker ontaard als dat, zelfs reeds in het aardsche leven. En nu leerde ik de waarde kennen van het onderwijs en de ervaring gedurende mijn verblijf in het Huis van Hoop. Wat daar verzoekingen en aanvechtingen voor mij geweest waren, waren dat hier niet meer. Ik kende de voldoening die die genoegens gaven en den prijs waarvoor zij alleen te verkrijgen zijn; en bij het controleeren van een sterveling, wat ik dikwijls doen moest, was ik dus bestand tegen de verleiding welke die contrôle bood van zijn lichaam te gebruiken voor eigen bevrediging.

Weinig menschen in hun aardsch omhulsel kunnen begrijpen dat geesten de lichamen van stervelingen, mannen en vrouwen, zoo volkomen in bezit kunnen nemen en dat ook dikwijls doen, dat het is alsof dat aardsche lichaam aan den ontlichaamde toebehoort en niet aan den belichaamden geest. Vele gevallen van zoogenaamde tijdelijke krankzinnigheid zijn een gevolg van de overweldiging van zeer lage geesten met slechte begeerten of die lichtzinnig zijn van aard, en die door zwakheid van wil of andere oorzaken, volkomen in rapport komen met den belichaamden geest wiens lichaam hij zoekt te gebruiken. Onder vele vroegere geslachten werd dit feit erkend en onderzocht, evenals vele takken der occulte wetenschappen, waarvoor men zich in de negentiende eeuw te verstandig en ontwikkeld acht om die te onderzoeken; evenmin als om er die kiemen van waarheid in te ontdekken waarmede alle eeuwen zijn gezegend geworden en die waard zijn uit de massa stof te worden opgedolven waarin opeenvolgende geslachten haar begraven hebben.

Het werk dat mij nu was opgedragen zal u niet minder

vreemd voorkomen dan het mij aanvankelijk deed. De Broederschap van Hoop was slechts een van die ontelbare verscheidenheid van Vereenigingen die in de geestenwereld bestaan, met het doel diegenen te helpen die hulp noodig hebben. Zij zijn overal en in alle sferen werkzaam, en men vindt hare leden zoowel in de laagste en donkerste sferen als in de hoogste die de aarde omgeven en zelfs in de sferen der zonnestelsels. Zij vormen een onmetelijken keten van geesten, en de lagere sferen worden altijd geholpen en beschermd door de hoogere.

Wordt er een bericht gezonden aan de Broederschap dat er hulp noodig is voor een strijdenden sterveling of een ongelukkigen geest, dan wordt een der Broeders die men voor de taak het best berekend acht er heen gezonden om bijstand te verleenen. Er wordt dan iemand uitgezonden die met een gelijksoortige verzoeking heeft te kampen gehad en al de treurige gevolgen er van ondervonden heeft. Dikwijls heeft de man of de vrouw die geholpen moet worden onbewust eene verzuchting geslaakt om hulp en kracht om aan de verzoeking te kunnen weerstand bieden, en op zichzelf was dat een gebed, dat opgevangen werd in de wereld der geesten als een kreet van een kind der aarde dat zich wendt tot allen in de geestenwereld die zelf kinderen der aarde zijn geweest. Of het kan zijn dat deze of gene in de geestenwereld, wien de strijdende zeer dierbaar is, ten zijnen behoeve om hulp en bijstand vraagt. En het is dan onze taak dien bijstand te verleenen tot zoolang de verzoeking overwonnen is. Wij vereenzelvigen ons dan zoodanig met den sterveling dat wij als het ware één met hem zijn, in leven, in gedachten, in alles; en gedurende dezen tweevoudigen toestand van bestaan lijden wij zelf dikwijls zeer veel, zoowel doordien wij bezorgd zijn voor den sterveling, wien wij bijstand verleenen, als om het feit dat zijne bekommernissen gelijk de onze zijn, terwijl, door aldus weder een deel van ons vroeger leven te doorleven, wij al de droefheid, wroeging en ellende van vroeger weder doorstaan. Hij, van zijn kant, voelt, hoezeer niet in zulk eene mate, den

ellendigen toestand van onzen geest, en waar de contrôle volkomen en de sterveling hoogst sensitief is, verbeeldt deze zich dan dikwijls dat hetgeen wij vroeger hebben gedaan door hem gedaan is.

Van dit controleeren van een sterveling door een onsterfelijke wordt op verschillende wijze gebruik gemaakt, en zij, die er zich zorgeloos voor vatbaar maken, hetzij door een slecht leven te leiden, of door luchthartig en uit nieuwsgierigheid zich met de geestenwereld in gemeenschap te stellen, ondervinden dikwijls tot hun nadeel dat de lage geesten die op de aarde ronddolen, en zelfs zij die in nog lager sferen zijn, zulk een overwicht over hen verkrijgen, dat zij eindelijk een speelpop in hunne handen worden, waarmede zij kunnen doen wat zij willen. Menige zwakke man of vrouw die bij een reinere omgeving een goed en rein leven zou leiden, wordt door die slechte omgeving tot zonden verleid, waarvoor hij of zij slechts gedeeltelijk verantwoordelijk is, — zonden waarvoor werkelijk die controleerende geesten, die van deze zwakke stervelingen een dusdanig gebruik hebben gemaakt, evenzeer aansprakelijk zijn als de sterveling die zondigt zelf. Voor dit misbruiken van het organisme van een ander zullen deze slechte geesten op eene vreeselijke wijze rekenschap moeten geven, daar zij dubbel schuldig zijn. Door aldus het organisme van een ander te gebruiken tot slechte doeleinden, laden die geesten eene matelooze verantwoording op zich, daar zij dubbel schuldig zijn. Zelf zondigende en eene andere ziel omlaag brengende, zinken zij tot eene diepte, waaruit zij niet dan na vele jaren lijdens en soms eerst na eeuwen weder kunnen verlost worden.

Dikwijls heb ik het werk van een controleerenden geest moeten doen, maar dan werd ik gezonden om den sterveling een indruk te geven van de vreeselijke gevolgen der zonde, of soms, als ik zelf niet controleerde, de wacht te houden om hem te beschermen tegen den invloed van zwervende geesten in de aardsche sfeer. Mijn werk bestond dan hierin, om met mijn sterke wilskracht een slagboom daar te stellen

tusschen den sterveling en die slechte en onontwikkelde geesten, zoodat zij niet in rapport konden komen met hem dien ik beschermde.

Wanneer hij echter reeds onder contrôle was van deze lage geesten, dan waren deze nog altijd in staat hunne gedachten en suggesties op hem te projecteeren, hoewel hun dat zeer moeilijk viel.

Ofschoon ik het toen niet wist en in de meening verkeerde dat op mij alleen de verantwoording rustte om degenen te beschermen tot wie ik gezonden was, was ik slechts de laatste schalm van een langen keten van geesten, die allen te gelijk hielpen. Iedere geest was een stap verder dan die beneden hem stond, en ieder moest hem, die beneden hem stond, bijstaan en beschermen wanneer hij dreigde te bezwijken of zijn taak hem te machtig was. Mijn werk had ook ten doel mij zelfopoffering te leeren en eigen rust en gemak op te offeren om anderen te helpen. Mijn toestand als een geest in de aardsche sfeer maakte dat ik bruikbaar was door mijn sterke wilskracht, die ik stellen kon tegen de verleidende geesten in een atmosfeer, waarin een hoogere geest niet kon doordringen, en omdat ik als iemand die zelf aan de aarde gebonden was in beter rapport met den sterveling komen kon dan meer gevorderde geesten. Ik moest, door middel van droomen, wanneer hij sliep en door aanhoudend op hem in te werken, wanneer hij in wakenden toestand verkeerde, hem impressies geven van hetgeen ik ervaren had en hem het vreeselijk lijden van wroeging en angst en walging van zich zelf doen gevoelen, zooals ik het had gehad en waaraan ik wederom herinnerd werd door hem te controleeren. Al mijne gevoelens bracht ik op hem over, tot hij er eindelijk toe kwam om te zeggen dat hij herinnerd werd aan de zonden die hij begaan had.

Over deze bijzondere phase mijner ervaringen zal ik niet langer spreken, daar menigeen aan deze zijde van het leven er voldoende mede bekend is. Ik wil alleen nog zeggen, dat ik van mijne zendingen terugkeerde met het bewustzijn dat

ik velen gered had van den valstrik waarin ik vroeger gevallen was en gedeeltelijk verzoening gedaan had voor de zonden die ik bedreven had. Herhaaldelijk had ik zulk een zending te vervullen en meestal keerde ik met succes terug. En hier moet ik een oogenblik stilstaan om te zeggen, dat wanneer mijne vorderingen zoo snel geweest zijn dat het velen verbazen moet, die weten in welk een toestand ik verkeerde, toen ik in de geestenwereld kwam, en ik in staat was telkens weerstand te bieden aan de verzoekingen waaraan ik bloot stond, de eer daarvan niet zoozeer aan mij toekomt, als wel aan de wonderbare hulp en aanmoediging die mij geschonken werd door de aanhoudende en onveranderlijke liefde van haar, die werkelijk mijn goede engel was en wier beeld zich altijd plaatste tusschen mij en het kwaad. Wanneer al de anderen mij te vergeefs baden, luisterde ik altoos naar haar stem en keerde mij van het kwade af.

Wanneer ik niet iemand in het aardsche lichaam hielp, had ik werk te verrichten onder de ongelukkige geesten in de aardsche sfeer die nog in duisternis wandelden, zooals ik eerst gedaan had. En tot hen ging ik als iemand van de groote broederschap van hoop, in mijne hand het kleine op eene ster gelijkend licht dragende dat het symbool dier orde is. Zijne stralen verdreven de duisternis rondom mij, en ik kon arme ongelukkige geesten zien, die bij twee of drie over den grond kropen, of in hulpelooze ellende ergens in een hoek lagen ineengedoken, te hopeloos, te ongelukkig om ergens acht op te slaan.

Bij hen was het mijn werk hen te bewegen in een huis van hoop te gaan, gelijk aan dat waarin ik geweest was, of of te trachten op eenigerlei wijze goed te doen waardoor hun lot verbeteren zou. Aan iedere arme, lijdende ziel werd een verschillende balsem tot genezing gegeven, want onderling verschilden zij en de zonden van ieder verschilden van elkaar.

VI.

Wanneer mijn werk in iedere plaats geëindigd was keerde ik gewoonlijk weder terug naar het Schemerlicht Land, om uit te rusten in een gebouw dat aan de Broederschap toebehoorde. Het was eenigszins gelijk aan dat van hoop, maar niet zoo donker, noch zoo naakt en armoedig, en in het kleine vertrek dat ieder er had, bevonden zich die dingen waarnaar wij verlangd hadden en die ons geschonken waren als belooning voor onzen arbeid. In mijn kamer, bijvoorbeeld, die er nog vrij kaal uitzag, had ik een grooten schat. Het was een beeltenis mijner Angélique. Het geleek meer op een spiegelbeeld van haar dan op een geschilderd portret, want wanneer ik er met aandacht naar keek en haar dan toelachte, was het of zij teruglachte en wist dat ik naar haar zag; en wanneer ik verlangend was te weten wat zij deed, was het of haar beeld mij dat liet zien. Dit werd door al mijn medegenooten geacht een groot en wonderlijk voorrecht te zijn, en zij zeiden dat het meer het resultaat was van hare liefde jegens mij en dat zij voortdurend aan mij dacht, als van mijn eigen streven om voorwaarts te gaan. Er werd mij toen getoond hoe dat levende beeld van haar werd afgedrukt op het astrale licht der aarde en dan geprojecteerd in de lijst in mijn vertrek; maar verder kan ik er in dit boek geen duidelijker verklaring van geven. Een andere gift van mijn geliefde was een bloem, een witte roos, die ik in eene kleine vaas had en die nimmer scheen te verwelken, maar altijd frisch en geurig bleef en steeds een embleem was van hare liefde jegens mij, zoodat ik haar mijn witte roos noemde.

Ik had zoo verlangd naar een bloem. Ik had op aarde zoo veel van bloemen gehouden en had er geen gezien sedert den tijd dat ze bloemen op mijn graf nederlegde. In het land waar ik nu was waren geen bloemen, zelfs geen blad of grasprietje, geen enkele boom of heester hoe nietig ook — want de droge, dorre grond onzer zelfzucht bracht geen bloem nog

eenig groen voort waarin wij ons konden verheugen. En het was toen ik haar dit zeide gedurende een der korte bezoeken, die ik haar bracht en in staat was door hare hand korte berichten te schrijven — het was, zeg ik, toen ik haar zeide dat er in het oord waarin ik mij bevond niets was waarop ik met welgevallen kon nederzien, behalve haar beeltenis, dat zij verzocht een bloem aan mij van haar te geven; en door een geestenvriend werd toen een witte roos in mijn vertrek gebracht, opdat ik die zou vinden na mijn terugkeer van de aarde en van haar. Ach! gij die zooveel bloemen hebt dat gij ze niet genoeg op prijs stelt en ze ongezien verwelken laat, gij kunt er u geen voorstelling van maken hoeveel genoegen deze bloem mij schonk en niet begrijpen dat ik deze en haar beeltenis en eenige liefdevolle woorden, die zij eens voor mij schreef, medenam van sfeer tot sfeer, naarmate ik hooger steeg en die ik, naar ik hoop, voor altijd bewaren zal.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Van uit dit schemerlichtland maakte ik vele reizen en zag vele vreemde en verschillende landstreken, maar overal was het even kil en onaangenaam.

De eerste landstreek waar ik kwam was eene groote vallei met steenachtigen bodem van eene grijze kleur en donkere, grijsachtige heuvels, die de vallei van alle zijden omringden met daarboven een schemerachtig uitspansel. Hier groeide geen enkel blaadje, geen grassprietje; geen spoor van plantengroei was er te zien, nergens zag men een andere kleur dan grijs in deze woestenij. Degenen die hier woonden hadden koud en zelfzuchtig, geheel voor zichzelf op aarde geleefd en hun hart gesloten voor alle warmte en schoonheid van onzelfzuchtige liefde. Zij hadden alleen aan zichzelf gedacht, aan eigen genoegens en eigen eer, en nu zagen zij niets dan zichzelf en de woestenij van hun koud, zelfzuchtig leven. Ik zag er een menigte geesten onrustig ronddolen, en zij waren zoo in zichzelf gekeerd, dachten zoo alleen aan zichzelf, dat zij het vermogen verloren hadden om iemand anders te zien.

Deze ongelukkige wezens waren onzichtbaar voor elkaar, tot de tijd kwam dat ze aan een ander dachten en het verlangen in hen begon te ontwaken om eens iets voor een ander te doen. Dan begonnen zij hen te zien die bij hen waren, en door hun poging om het lot van anderen te verbeteren, verbeterden zij het hunne, tot eindelijk hun affectie zich zoo heeft uitgebreid dat zij de donkere vallei van zelfzucht verlaten kunnen.

* * * * * * * * * * * * * * *

Na deze vallei kwam ik aan eene groote, droge, zandige streek, waar ik hier en daar een schrale vegetatie zag en waar de bewoners op sommige plaatsen getracht hadden kleine tuintjes nabij hun woningen aan te leggen. Op enkele plaatsen waren de woningen zoo opeengedrongen dat zij kleine steden vormden. Maar bij allen die er woonden zag ik al de kenmerken die geestelijke armoede aanduiden. Dit was ook nog een oord van zelfzucht en begeerigheid, ofschoon zij niet zoo onverschillig jegens anderen waren als in de grijze vallei, waardoor er dan ook eenige kameraadschap onder hen bestond. Velen waren gekomen uit de grijze vallei, maar de meesten waren onmiddellijk van de aarde hier gekomen, waar zij trachten moesten hun lot te verbeteren en voorwaarts te gaan; en waar dit het geval was en een poging gedaan werd de zelfzucht te overwinnen, daar begon de onvruchtbare grond nabij hun woning grassprietjes voort te brengen en kleine lootjes van heesters.

Welke ellendige woningen zag ik hier! welke armoedig gekleede, terugstootende, ellendige wezens woonden hier, landloopers en bedelaars; en toch waren velen van hen op aarde rijk, schatrijk geweest en zeer gezien en hadden genoten van alles wat de wereld geven kon! Maar omdat zij hun rijkdom alleen voor zichzelf en voor eigen genietingen gebruikt en voor anderen niets over gehad hadden dan de armzalige kruimelen die van hun tafel vielen en die zij zelfs niet wisten dat den armen werden gegeven —

daarom waren zij hier in dit schemerlichtland, arm als bedelaars, arm in waren, geestelijken zielenadel, waarnaar in het aardsche leven, zoowel door den rijkste als den armste gestreefd moet worden en zonder welken iedereen zoodra hij het aardsche leven verlaat, in deze oorden komt, waar allen arm in aardsche goederen zijn. Hier twistten en krakeelden de bewoners nog onder elkaar over bezittingen, en sommigen beklaagden zich dat het onbillijk was en er niet goed met hen gehandeld was met hen hier te brengen, terwijl zij toch op aarde niet slecht geleefd en het veel beter gehad hadden. Zij beschuldigden anderen van schuldiger te zijn dan zij, omdat die hen hier gebracht hadden, en hadden duizend verontschuldigingen tegen iedereen, die naar hen luisteren wilde, en naar het verhaal van wat zij hunne verkeerdheden noemden. Anderen waren nog bezig de plannen uit hun aardsche leven uit te werken, en trachtten hun hoorders te doen gelooven dat zij een middel gevonden hadden (ten koste van iemand anders) om een einde te maken aan dit ellendig leven, en spanden samen met anderen om vereenigd pogingen aan te wenden om te vluchten uit dit land van onrust en ellende.

Wordt vervolgd.

AANKONDIGING.

Naar aanleiding der menigvuldige aanvragen naar het voortreffelijke boekwerk :

DE GEESTELIJKE OPVOEDER

VAN OXON (DR. STAINTON MOZES),

dat geheel is uitverkocht, heb ik besloten een herdruk daarvan te geven, mijne hoop s ellende op alle geestverwanten om het te verspreiden.

Aangenaam zou het mij zijn blijken van belangstelling te mogen ontvangen, hetzij door geldelijke bijdragen of door het bestellen van Exemplaren.

De Uitgever,
H. C. VAN CALCAR.

FRANCHEZZO.

DE ZWERVER IN DE GEESTENWERELD,

DOOR HET MEDIUM A. FARNESE.

(Vervolg van Bladz. 96.)

Tot allen die ik bereid vond naar mij te luisteren, sprak ik een woord van troost en aanmoediging en hielp hen den waren weg te vinden om uit dit oord te komen; en zoo gebruikte ik den tijd in het land van ellende — een land dat zij alleen bezaten, want niemand sympathiseert met echte gierigaards dan alleen zij, die deelen in hun ontembare begeerte om maar bijeen te schrapen, eenvoudig om het genoegen van dat bijeenschrapen.

In dit oord zag ik wezens met lange klauwachtige vingers, waarmede zij als roofvogels den zwarten grond omwoelden om te zien of zij niet hier of daar eenige korrels goud konden vinden waarmede hun moeite beloond zou worden. En als zij er eenige gevonden hadden, stopten zij die in een kleinen bedelzak die ieder bij zich droeg en dien zij dan tegen hun hart drukten als een schat die hun boven alles dierbaar was. In den regel waren het eenzame wezens die een kluizenaarsleven leidden, die elkaar vermeden uit vrees dat zij van hun schat beroofd zouden worden.

Onder hen kon ik niets doen. Slechts een enkele luisterde naar hetgeen ik zeide, om dan weer voort te gaan met het wroeten in de aarde om goud te vinden, steelsgewijze naar mij ziende tot ik vertrokken was, uit vrees dat ik zien zou wat hij reeds verzameld had. De anderen waren zoo verdiept in het zoeken naar goud, dat zij niets bemerkten van mijne tegenwoordigheid — en kort daarop verliet ik dit sombere gewest.

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

Van het land der gierigaards ging ik verder en kwam in eene donkere sfeer, die beneden de aarde was, dat wil zeggen, wier bewoners op een lager geestelijk standpunt stonden dan velen van de aardbewoners.

Ik zag hier veel overeenkomst met het land van onrust, met dit onderscheid dat de geesten die hier verblijf hielden lager stonden en er ontaarder uitzagen. Er werd niets gedaan om den grond eenigszins vruchtbaar te maken, en het uitspansel boven hen was bijna zoo donker als de nacht; het schemerlicht stelde hen slechts in staat om elkaar en de nabijzijnde voorwerpen even te kunnen zien. Werden in het land van onrust slechts twisten en krakeelen, ontevredenheid en naijver gevonden, hier zag men vechtpartijen en groote oneenigheid. Hier waren spelers en dronkaards; wedders, kaartspelers, zwendelaars, bedriegers en dieven van allerlei soort, uit alle klassen der maatschappij op aarde, van de hoogste tot de laagste — allen die een slechten aard hadden en doorbrengers waren, allen die zelfzuchtig en ontaard handelden en aan hunne lage begeerten voedsel hadden gegeven. En velen hunner zouden in een beteren toestand van geestelijk leven hebben verkeerd, wanneer zij niet voortdurend in aanraking waren geweest met zulke ontaarden, die hen tot hun eigen peil hadden omlaag getrokken, zoodat zij na hun dood naar die donkere sfeer neerdaalden waarheen zij getrokken werden door banden van verwantschap. Het was tot deze klasse van wezens, dat ik nu gezonden was, want bij hen bestond nog hoop, dat ieder gevoel voor goedheid en recht nog niet geheel was uitgebluscht en dat zij in hun wanhoop luisteren zouden naar de stem van iemand, die hen wilde aansporen en den weg wijzen tot het bewandelen van een beter pad.

De armzalige woningen in dit land van ellende vormden groote en kleine steden, maar allen droegen den stempel van onreinheid, verval en slordigheid. Zij geleken veel op groote huizen die men hier en daar wel eens ziet, oorspronkelijk schoone en weelderige gebouwen, maar die vervallen zijn en

toen gebruikt werden voor huizen van ondeugd en misdaad. Hier en daar zag men ook, op uitgestrekte velden, verspreide woningen staan, die veel van hutten hadden, terwijl op andere plaatsen de huizen en de bewoners meer vereenigd waren, zoodat zij meer geleken op arme dorpen en steden op aarde. Overal zag men vuil en afbraak, nergens iets dat het oog aangenaam trof in dit ellendig oord — een afspiegeling van de geestelijke emanaties der duistere geesten die hier verblijf hielden.

Onder deze ongelukkige wezens wandelde ik met mijne kleine ster van zuiver licht, zoo klein, dat zij slechts een vonk scheen die schitterde in de duisternis, wanneer ik mij bewoog, maar rondom mij verspreidde zij een zacht licht als eene ster der hoop die voor hen scheen, die nog niet te blind waren door hunne zelfzuchtige neigingen om het licht te zien. Hier en daar ontmoette ik er een, in een poort of tegen een muur of in een der ellendige woningen, die naar mij zag en naar het licht en die luisteren wilde naar de woorden die ik sprak en bereid was een beter pad te gaan bewandelen — die terug wilde keeren van den doolweg en zich moeite wilde geven om een hoogeren toestand te bereiken dan dien waarin hij zich nu bevond door de zonden die hij bedreven had. Sommigen kon ik er toe brengen om te doen gelijk ik — om anderen te brengen tot bekeering en vooruitgang — maar in den regel waren zij nog onvatbaar om aan iets anders te denken dan aan hun eigen ellende en een begin van verlangen naar een beteren toestand en een betere omgeving dan hun tegenwoordige, en dit was reeds de eerste stap, hoe klein ook, die weldra zou gevolgd worden door een andere waarin hij verlangen zou om voor anderen nuttig te zijn.

Op mijne wandelingen door deze streken kwam ik eens op de grens eener groote stad in een groote woeste vlakte. De grond was zwart en droog en had veel van het terrein van een ijzerfabriek dat vol met sintels ligt. Ik stond bij eenige kleine vervallen woningen tusschen de stad en de vlakte, toen ik opeens het rumoer vernam van een hevigen twist dat

uit een dier woningen kwam. Ik werd gedreven om binnen te gaan en er de oorzaak van te vernemen en te zien of ik den vrede niet herstellen kon. Het huis geleek meer op een schuur dan op een woning. Een groote ruwe tafel stond overlangs in het vertrek en aan deze zaten ongeveer een dozijn menschen op ruwe houten stoelen. Menschen! Het is haast een beleediging voor het menschdom om hun dien naam te geven. Zij geleken meer op orang-oetangs met de varieteiten van zwijnen, wolven en roofvogels in hunne walstaltige gezichten. Van zulke gezichten, zulke misvormde lichamen, zulke mismaakte ledematen kan ik onmogelijk eene beschrijving geven! Zij waren gekleed in verschillende vreemde kleederdrachten uit den tijd waarin ze op aarde leefden, maar nu gehavend en gescheurd. Sommigen droegen een kleeding van eeuwen geleden, anderen die van jongeren tijd, maar toch gescheurd en vuil. Zij hadden verwarde haren en wilde, loerende oogen, waaruit het vuur van den hartstocht, wanhoop en boosheid u tegenblonk. Het kwam mij toen voor dat ik de laagste diepten der hel bereikt had, maar daarna heb ik nog lagere gezien — veel ellendiger, veel vreeselijker, en bewoond door wezens in vergelijking waarvan deze nog zacht en menschelijk waren. Later zal ik eene beschrijving geven van deze laagste wezens, wanneer ik aan dat gedeelte mijner zwerftochten kom, toen ik kwam in de laagste deelen der hel; maar de geesten die ik nu zag, vochten om een zakje muntstukken dat op een tafel lag. Een van hen had het gevonden en het afgestaan om er samen om te dobbelen. De twist scheen ontstaan te zijn omdat ieder er bezit van nemen wilde, zonder te letten op de rechten der anderen. Zij waren nu bezig er om te vechten en het scheen eenvoudig een kwestie te zijn wie van hen de sterkste was. De vinder van het geld, of liever van de geestelijke wederhelft van het geld op aarde, was een jonge man van schijnbaar dertig jaren, die nog de trekken van vroegere schoonheid bezat; en buiten de merkteekenen, die een verkwistend leven bij hem hadden achtergelaten, geen passend gezelschap scheen in die omgeving

bij zulke ontaarde wezens. Hij verklaarde dat het geld het zijne was. dat hij het had gevonden, en ofschoon hij er vrijwillig afstand van had gedaan, beweerde hij nu dat men het hem afhandig had gemaakt. Daar ik spoedig inzag dat ik hier niets kon uitrichten, daar het getier en geschreeuw en het vechten steeds voortging en ieder beweerde »wel te weten wat recht en eerlijk was," keerde ik mij om en verliet hen. Ik had nog niet ver geloopen en bijna eene andere onooglijke kleine hut bereikt, toen de woestelingen al schreeuwende en vechtende naar buiten kwamen, elkaar verdringende om bij den jongen man te komen, die het geld genomen had en dien de voorsten sloegen en schopten en het hem trachtten af te nemen. Dit gelukte aan een van hen, waarop allen dezen weder te lijf gingen, terwijl de jonge man zich van hen verwijderde en naar mij toekwam. Kort daarop liepen zij hem al schreeuwende achterna en scholden hem voor een bedrieger, omdat zij in den zak geen geld maar steenen gevonden hadden; het geld was, evenals het betooverde goud in het sprookje, veranderd, niet in verdorde bladeren maar in steenen.

De ongelukkige jonge man greep mij toen vast en verzocht om bescherming tegen deze ware duivels. Daarop liepen allen op ons toe ten einde hun slachtoffer meester te worden. Snel als de gedachte liep ik toen in de hut waarbij ik stond die mij voorkwam de veiligste schuilplaats voor het oogenblik te zijn, tegelijk den jongen man met mij nemende. Ik sloot nu schielijk de deur en plaatste mijn rug er tegen om onze vervolgers buiten te houden. Och! wat gaven zij zich een moeite om de deur te openen en binnen te komen! En wat gaf ik mij een moeite lichamelijk en met wilskracht, om hen buiten te houden. Ik wist het toen nog niet, maar nu weet ik dat onzichtbare helpers mij bijstonden en de deur gesloten hielden tot de bende al vloekende en schreeuwende was afgetrokken om elders weer nieuwen twist te zoeken.

VII.

Toen zij vertrokken waren keerde ik mij tot mijn medgezel, die in elkaar gedoken en sprakeloos in een hoek der hut zat — en hem opheffende zeide ik, dat als hij in staat was te gaan, het voor ons beiden beter was de hut te verlaten en verder te gaan, daar de bende wel eens het voornemen kon opvatten om terug te keeren. Met veel moeite kreeg ik hem toen langzaam overeind en bracht hem naar een veilige plaats op de donkere, woeste vlakte, waar wij wel geen dak boven ons hadden, maar toch beveiligd waren tegen het gevaar van omringd te worden. Ik deed toen mijn best om zijn pijnen te verzachten door de middelen die ik geleerd had in het Huis van hoop, en na korten tijd was de man niet alleen in staat te spreken, maar mij ook te zeggen hoe hij in deze verblijfplaats gekomen was Hij had, naar hij dacht, eerst onlangs de aarde verlaten, waar hij doodgeschoten was door een man die jaloersch was om de attenties die hij aan zijn vrouw bewees, en niet zonder reden. De eenige lichtstraal in de geschiedenis van dezen armen geest was, dat hij niet vergramd was en zich niet wreken wilde op den man die zijn levensdraad had afgesneden, maar integendeel berouw en schaamte had. Wat hem het meest krenkte en zijn oogen voor zijn verdorvenheid geopend had, was de ontdekking dat de vrouw, om wier liefde te winnen hij alles gedaan had, zoo ongevoelig, zóó zelfzuchtig en zóó ontbloot was van zuivere liefde voor haar echtgenoot of iemand anders, dat zij alles gedaan had en nog deed om maar weelderig te kunnen leven, en dat zij niet het minste medelijden had gehad, noch met haren ongelukkigen echtgenoot, noch met het slachtoffer van zijn jaloerschheid.

»Toen ik wist," zeide de jonge man, dien ik Raoul zal noemen, »toen ik wist, dat ik werkelijk gestorven was en nog het vermogen bezat om weer terug te keeren naar de aarde, was mijne eerste gedachte naar h a a r te gaan en haar te

troosten indien het mogelijk was, of haar ten minste te doen gevoelen dat de dooden nog leven en dat ik na den dood zelfs nog aan haar dacht. En hoe denkt gij dat ik haar vond? Treurende over mij? Bedroefd zijn over hem? Neen! niets van dat alles. Zij dacht alleen aan zichzelf en zou gaarne willen dat zij met een enkelen coup-de-main ons uit hare herinnering kon doen verdwijnen en het leven weder beginnen met iemand die in de maatschappij nog veel hooger stond dan wij gedaan hadden. De schillen vielen van mijne oogen en ik wist dat zij nimmer een greintje liefde voor mij gevoeld had. Maar ik was rijk, ik was van adel, en door mij dacht zij een sport hooger op de maatschappelijke ladder te zullen stijgen. Zij had zich vrijwillig verlaagd, niet uit liefde voor mij, maar om het genot te hebben van te zegepralen over eene andere vrouw. Ik was niets dan een arme verblinde dwaas, en met mijn leven had ik mijn dwaasheid betaald. Voor haar was ik nog slechts een onaangename herinnering bij de schande en verachting die zij op zich geladen had. Toen vloog ik weg van de aarde, ergens anders heen, waarheen was mij onverschillig. Ik zeide dat ik niet meer gelooven kon in waarheid en goedheid, en mijne wilde gedachten en begeerten dreven mij heen naar deze duistere plaats en deze ontaarde wezens, die gelijk waren aan hen die op aarde mijne vrienden en vleiers waren geweest en door wie ik mijne zelfstandigheid en mijne ziel verloren had."

»En nu, o ongelukkige vriend," zeide ik, »zoudt gij zelfs nu nog niet willen zoeken naar het betere pad, dat u brengen kan naar heerlijke oorden en dat u zou doen herwinnen het verloren erfdeel uwer menschheid en den adeldom uwer ziel?'

»Nu is het te laat," zeide Raoul. »In de Hel, want ongetwijfeld is dit de Hel, is er geen hoop voor mij."

»Geen hoop voor u?" antwoordde ik. »Zeg dat niet, mijn vriend, die woorden komen dikwijls over de lippen van ongelukkige zielen, en ik kan u verzekeren dat zelfs in de duisterste wanhoop er nog hoop bestaat. Zelfs heb ik wanhoop gekend, evenals gij. Nochtans had ik altijd hoop, want zij die

ik lief had was als een reine engel, en hare handen waren altijd uitgestrekt om mij liefde en hoop te geven, en ter wille van haar deed ik mijn best om anderen die hoop te geven die mijzelf gegeven was. Kom laat mij u leiden, ik wil u den weg wijzen naar dat betere land."

»Maar, wie zijt gij, o vriend, met die vriendelijke woorden en de hulp die ik van u ontvangen mocht, waarvan ik in waarheid zeggen kan dat zij mij het leven gered heeft, indien ik niet wist dat men hier niet sterven kan — men kan lijden en al de smarten des doods ondergaan, maar sterven kan men hier niet, want wij zijn gestorven en leven nu om voor eeuwig te lijden. Zeg mij wie gij zijt en hoe het komt dat gij hier zijt en woorden spreekt van hoop met zulk een zekerheid! Ik zou haast denken dat gij een engel zijt die mij tot hulp gezonden is, ware het niet dat gij daarvoor te veel op mijzelf gelijkt." Toen vertelde ik hem mijne geschiedenis en hoe ik mij zelf omhoog had gewerkt zooals hij ook zou kunnen doen, en sprak van de hoop waarop ik steeds het oog gevestigd hield om eenmaal met haar te kunnen samenwonen die ik lief had om niet weer te worden gescheiden.

»En zij," zeide hij, »denkt gij dat zij op u zal wachten? Meent gij dat zij haar leven ongehuwd op aarde zal doorbrengen om met u in den hemel vereenigd te worden wanneer gij daar gekomen zult zijn? Ach! mijn vriend, gij bedriegt u. Het is een hersenschim waarnaar gij streeft. Tenzij zij oud of zeer eenvoudig is zal geen vrouw eraan denken om ter wille van u ongehuwd te blijven. Zij zal, ik stem het toe, zulks een tijdlang doen, wanneer zij romantisch is of niet ten huwelijk wordt gevraagd, maar anders zal zij, tenzij zij een engel is, zichzelve langzaam troosten, wees daar verzekerd van. Als uw verwachting geen vaster grondslag heeft beklaag ik u."

Ik beken dat zijne woorden mij eenigszins pijnlijk troffen; zij waren de echo van den twijfel die telkens bij mij opkwam en als koud water vielen zij op de warme denkbeelden die ik steeds gevoed had. Zoowel om mij als om hem te overtuigen

zeide ik daarom met eenigen aandrang:

Wanneer ik u met mij naar de aarde neem en wij haar treurende vinden en slechts aan mij denkende, zult gij dan gelooven hetgeen ik zeg en dat het geen waan is? Zoudt gij kunnen gelooven dat uwe ervaring omtrent vrouwen niet op iedereen van toepassing is, en dat gij daaromtrent nog veel kunt leeren evenals zooveel andere dingen?

»Mijn goede vriend, geloof mij dat het mij leed doet en dat ik u om vergiffenis vraag, wanneer mijn ongeloof u pijnlijk heeft getroffen. Ik bewonder uw vast geloof en zou wel willen dat ik er zelf een weinig van bezat. Maar laten wij haar in elk geval een bezoek brengen.'

Ik nam hem toen bij de hand, en met een sterke wilskracht om mijn geliefde te bereiken, begonnen wij van den grond op te stijgen en met groote snelheid door de ruimte te zweven tot wij de aarde bereikt hadden en in een kamer stonden. Ik zag haar beschermgeest die de wacht bij haar hield en alles wat zich in het vertrek bevond bij schemerlicht maar Raoul zag niets dan mijn lieveling, zittende in haar stoel en er uitziende als een heilige door den glans van haar geest met een aureool van licht dat haar omhulde — een geestelijk licht, onzichtbaar voor u op aarde, maar dat gezien wordt door hen die in de geestenwereld zijn, en dat allen omringt die goed en deugdzaam leven, evenals zij een donkere aura zien om allen die een slecht leven leiden.

»Mijn God!' riep Raoul uit, op zijn knieën voor haar nedervallende. »Het is een engel, een heilige waarheen gij mij gebracht hebt, geen vrouw. Zij is niet van de aarde."

Toen sprak ik haar toe en noemde haar naam, en zij hoorde mijn stem en haar droefheid maakte plaats voor vreugde, en met teederheid zeide zij zacht, »mijn lieveling, zijt gij daar waarlijk? Ik verlangde er naar dat gij weder eens bij mij kwaamt — ik kan aan niets anders denken, over niets anders droomen dan over u. Kunt gij mij nog aanraken? Zij strekte toen haar hand uit en voor een oogenblik rustte de mijne in de hare, maar zelfs dat korte oogenblik deed haar huiveren

alsof een koude luchtstroom langs haar heenstreek.

»Zie, mijn lieveling, ik heb een ongelukkigen vriend met mij gebracht die om uw gebeden vraagt. En ik verlangde dat hij weten zou dat er nog getrouwe vrouwen op aarde zijn — nog liefhebbende vrouwen die voor ons bidden en ons zegenen willen, als wij slechts dien zegen waardig zijn."

Zij had niet duidelijk verstaan alles wat ik zeide, maar zij begreep den zin er van, glimlachte, en zeide, »Ja zeker! ik ben u altijd getrouw, mijn lieveling, zooals gij het zijt jegens mij, en eenmaal zullen wij gelukkig, zeer gelukkig zijn."

Toen strekte Raoul die nog steeds geknield voor haar lag zijne handen uit om de hare aan te raken, maar de onzichtbare muur belette het hem zooals hij het mij had gedaan, en hij ging terug en riep haar toe, »wanneer uw hart zoo vol liefde en medelijden is, schenk mij er dan iets van, die werkelijk ongelukkig ben en u vraagt voor mij te bidden. Bid dat ik ook geholpen mag worden en dat ik weten mag dat uw gebed wordt verhoord waar het mijne dat niet waardig is; dan heb ik hoop dat er ook voor mij vergeving mogelijk is.

Angélique hoorde de woorden van dezen ongelukkigen geest, en bij haar stoel nederknielende deed zij een eenvoudig gebed om hulp en troost voor ons allen. Raoul werd zoo aangedaan dat hij in tranen uitbarstte. Ik moest hem bij de hand nemen en terugbrengen naar het geestenland; maar nu niet meer naar het oord waar hij dacht dat geen hoop meer bestond.

Van dien tijd af werkten Raoul en ik gedurende eenigen tijd te zamen in het duistere land waar hij nu niet meer behoefde te blijven, en van dag tot dag kreeg hij meer hoop. Hij was vroolijk en levendig van aard, een echt Franschman, welk karakter hij in die treurige omgeving, in die duistere verblijfplaats niet geheel verloor. Wij werden groote vrienden ons werk was aangenamer omdat wij het te zamen deelden. Onze vereeniging was toen echter niet bestemd om lang te duren, maar toch kwamen wij dikwijls bij elkaar om samen te werken, gelijk kameraden in verschillende regimenten die de oorlogskans nu eens bij elkaar brengt en dan weder scheidt.

VIII.

Ik was weder geroepen om een zending naar de aarde te vervullen en voor een tijd mijn arbeid in de geestenwereld af te breken.

En nu zou ik aan de grootste en vreeselijkste verzoeking in mijn leven worden blootgesteld. Gedurende mijn arbeid op aarde kwam ik bij iemand die nog in het vleesch woonde en wiens invloed op mijn aardsche leven grooter was geweest dan iets anders om mij te verleiden en ten verderve te brengen, en ofschoon ik niet onschuldig was — verre van dien — kon ik niets anders dan verbittering gevoelen en dorst naar wraak, wanneer ik dacht aan dien persoon en al de ongerechtigheden die ik begaan had — ongerechtigheden, bij de herinnering waarvan mijn gevoel zich nu en dan lucht gaf in de bitterste verwijtingen en dorst naar wraak.

Op mijne zwerftochten in de aardsche sfeer had ik geleerd dat een geest nog veel kwaad kan doen aan hen, die hij haat en die nog in het vleesch zijn. Wij kunnen veel meer kwaad doen dan gij denkt, en als ik niet wist dat het beter is den sluier te laten hangen over de mogelijkheden die de wereld den wraakzuchtigen geest nog aanbied, zou ik vele vreeselijke gevallen kunnen verhalen die ik weet dat hebben plaats gehad — mysterieuse moordenaars en onbegrijpelijke misdaden die begaan zijn door hen die gezegd worden krankzinnig te zijn, maar slechts de werktuigen waren van een wraakzuchtigen geest die bezit van hen nam. Deze en vele andere dingen zijn aan de meesten uwer onbekend, maar niet onbekend in de geetenwereld waar wij een beteren blik op alles hebben dan gij. Het vroeger geloof in demonische bezetenheid was geenszins een hersenschim, alleen wist men niet dat deze demonen of duivels eenmaal burgers op aarde waren geweest.

Toen ik nu, na een afwezigheid van vele jaren, weder met dien persoon, dien ik zoo haatte in aanraking kwam, herleef-

den weer al mijne gevoelens van wraak, maar tienmaal sterker dan in het aardsche leven mogelijk is; want een geest is veel, veel vatbaarder voor vreugde en verdriet, voor genot en lijden, voor liefde en haat, dan iemand wiens geestelijke zintuigen nog in het vleesch in gebonden toestand zijn, maar na den dood tienvoudig scherper zijn dan de stoffelijke.

Toen ik mij nu weder tegenover dien persoon bevond, ontwaakte eensklaps het verlangen in mij om mij te wreken, en bij dat verlangen drong zich een plan aan mij op om daaraan te voldoen. Want ik werd aangevuurd en geholpen door geesten uit de onderste lagen der hel, geesten zoo zwart van kleur, zoo afschuwelijk om aan te zien, als ik vroeger ooit gezien had of had kunnen denken dat zij bestonden. Deze wezens kunnen in de aardsche sfeer niet leven en ook niet in de lagere sferen die de aarde omgeven, tenzij er verwante stervelingen zijn of eene sterke magnetische aantrekking bestaat die dat voor een korten tijd mogelijk maakt, en ofschoon zij dikwijls worden omhoog getrokken door eene sterke slechte begeerte van de zijde van een sterveling of een geest in de aardsche sfeer, kunnen zij daar toch niet lang vertoeven, en op het oogenblik dat de aantrekkende kracht verzwakt, gelijk een koord dat breken gaat, verliezen zij hun steun en dalen weer omlaag naar hunne eigene donkere regionen. In tijden van groote volksberoeringen, zooals bij een opstand van een verdrukt volk, wanneer alle betere gevoelens tot zwijgen zijn gebracht en aan toorn en wraak den vrijen teugel wordt gelaten, worden zulk een menigte dier donkere geesten daardoor aangetrokken, dat het half waanzinnige volk bijna geheel onder hun contrôle komt en er gruwelen plaats hebben op groote schaal zooals bij de Fransche revolutie.

In mijn geval verzamelden deze afschuwelijke wezens zich met genoegen om mij heen en spoorden mij aan tot wraak. Zij gaven mij een middel aan de hand waardoor ik mijn wraak kon koelen, zoo eenvoudig en gemakkelijk, maar ook zoo boosaardig en afschuwelijk, dat ik er mij van onthouden zal het hier mede te deelen, omdat het bij een ander die

wraakzuchtig en wanhopend is een zaad zou kunnen zijn dat in een vruchtbaren bodem valt en bloesems en vruchten voortbrengt.

Op iederen anderen tijd zou ik met afschuw zijn teruggedeinsd voor deze afschuwelijke wezens en hunne booze inblazingen, maar nu, in mijn krankzinnigen hartstocht, waren zij mij welkom en stond ik op het punt hun raad te volgen, mijn wraak te koelen en de misdaad te volbrengen, toen ik opeens de stem mijner Angélique als zilverklanken hoorde, die stem waarvoor ik nooit doof was en wier tonen mijn gemoed bewegen zooals niets anders kon doen. De stem smeekte mij om bij haar te komen, om alles wat wij beiden voor heilig hielden, om al de geloften die wij gedaan en de hoop die wij gekoesterd hadden; en ofschoon ik niet zoo dadelijk van mijn wraak kon afstand doen, werd ik toch als door een koord naar h a a r getrokken en van hem af dien ik haatte.

En al de donkere geesten die bij mij waren volgden mij en klemden zich aan mij vast en trachtten mij terug te houden, maar naarmate de stem van reinheid en liefde duidelijker werd, naar die mate verzwakten ook hun pogingen.

En wederom zag ik mijn lieveling in haar kamer staan — met uitgestrekte armen stond zij daar om mij tot haar te trekken, terwijl twee sterke geesten bij haar stonden om haar te beschermen. Zij was omhuld door een helder zilverkleurig licht, alsof zij door een muur van licht omgeven was, en ik kreeg vergunning om door dien muur te gaan en mij naast haar te plaatsen.

De donkere bende wilde mijn voorbeeld volgen, maar zij werd teruggehouden door het licht dat haar omgaf. Een der vermetelsten onder hen trachtte mij te grijpen toen ik den muur doorging, maar zijn arm werd door het licht geschroeid alsof hij dien in een oven had gestoken. Met een gil van woede en pijn trok hij zijn arm terug onder een wild en honend gelach der anderen.

Met al de kracht harer liefde bezwoer zij mij om mijn vreeselijk denkbeeld los te laten en ik moest haar beloven om

nimmer weer voedsel te geven aan zulke lage gedachten. Zij zeide, dat wanneer mijn wraak sterker was dan mijne liefde voor haar en ik een misdaad deed, dit een onoverkomelijke muur zou zijn tusschen haar en mij. Had ik dan zoo weinig liefde voor haar? vroeg zij.

In het eerst wilde ik niet, kon ik niet naar haar luisteren, maar ten laatste vloeiden haar tranen en toen werd mijn hart zoo week, dat het was alsof haar tranen haar hartebloed waren dat als warme druppels op de ijskorst viel, waardoor mijn hart omgeven was, en in bittere tranen uitbarstende omdat ik de oorzaak van haar tranen was, knielde ik voor haar neder en bad dat mijne booze gedachten mij vergeven mochten worden — bad dat ik hare liefde behouden mocht om mij te sterken en op te beuren en dat zij voor mij blijven mocht een ster van hoop. En terwijl ik bad stoof de bende donkere geesten, die gevochten hadden om binnen te komen en zich meester van mij te maken, uiteen, gelijk een donkere wolk die door den wind uiteengedreven wordt; zij zonken omlaag naar hunne eigene plaats, terwijl ik uitgeput aan de voeten van Angélique lag.

Lang daarna zag ik nog dikwijls de donkere geesten bij mij komen, maar nooit zeer dicht, want ik had een wapen in de liefde van mijn lieveling, en mijne belofte aan haar was sterker dan hunne aanvallen.

IX.

Ik werd nu uitgezonden naar een streek waarvan men het bestaan in de geestenwereld op aarde niet vermoeden zou. Het ijs- en sneeuwland — het bevroren land — dat door al degenen bewoond wordt die in hun aardsche leven koud en zelfzuchtig en berekenend zijn geweest. Zij, die door hun harde natuur die warme zachte gevoelens en genegenheden in hun gemoed hadden onderdrukt, die het leven van hart en ziel uitmaken. Zij waren zoo liefdeloos geworden, dat de

zon der liefde niet schijnen kon waar zij zich bevonden, daar zij alles kil en koud hadden gemaakt.

Ik zag er groote staatslieden, maar die hun vaderland en het welzijn ervan niet hadden liefgehad. Hun eigen eerzucht, hun eigen grootheid was slechts het doel geweest waarnaar zij gestreefd hadden, en nu zag ik hen wonen in groote paleizen van ijs en op de hooge kanteelen hunner eigen eerzucht. Anderen zag ik er die iets minder eerzuchtig waren geweest en verschillende betrekkingen bekleed hadden, maar allen waren kil en koud door de vreeselijke koelheid en dorheid van een leven waaruit alle warme gemoedsaandoeningen waren heengegaan. Ik had het kwaad leeren kennen van te groote emoties en hartstochten, en nu zag ik het kwaad van te weinig gevoel. God zij dank dat dit land veel minder bewoners had dan het andere, want hoe vreeselijk de gevolgen van misbruikte liefde ook zijn, zij zijn niet zoo moeilijk te overwinnen als de gebreken eener koude, liefdelooze natuur.

Ik zag hier menschen die hoogwaardigheidsbekleeders en voorgangers geweest waren van de kerk waartoe zij behoorden en uit iedere nationaliteit op aarde. Roomsch Katholieke kardinalen en priesters, die streng kerkelijk, maar koud en zelfzuchtig geleefd hadden, Puriteinsche en Methodische voorgangers, Presbyterianen, bisschoppen en geestelijken uit de Engelsche kerk, zendelingen, Indische priesters, Perzen, Mahomedanen — kortom alle soorten en alle nationaliteiten vond men in het bevroren land, en nauwelijks was er een die nog warmte genoeg bezat om het ijs te zien waarin hij woonde. In wien maar een vonkje liefde kwam of die maar een enkelen traan van droefheid stortte, die zag terstond dat het ijs rondom begon te smelten, en voor hem was er hoop.

Ik zag een man die opgesloten scheen in een kooi van ijs; de tralies waren van ijs, maar zoo hard als staal. Die man was groot inquisiteur geweest van de inquisitie van Venetië, voor wien al de ongelukkigen gebeefd hadden die in haar handen vielen — iemand, die wel bekend is in de geschiedenis; die nimmer in zijn leven een schaduw van medelijden met

zijne slachtoffers bezeten had, geen enkel oogenblik was afgeweken van zijn vreeselijk voornemen om degenen te pijnigen en ter dood te brengen die de Inquisitie in haar net gekregen had. Iemand, die bekend gestaan had om zijn ongeëvenaarde wreedheid en geen toegevendheid gekend had, noch voor zichzelf, noch voor anderen. Koud en meedoogenloos als hij was, had hij niet het minste gevoel gehad voor het leed van anderen. Zijn uiterlijk was het type van koude onverschillige wreedheid; de lange, smalle, gebogen neus, de scherpe puntige kin, de hooge jukbeenderen, de dunne lippen, die als zij gesloten waren een smalle streep lieten zien, de schedel eenigszins plat en breed tot boven de ooren, terwijl de oogen die diep in de kassen lagen onder de wenkbrauwen glansden met den blik van een verscheurend dier.

Gelijk een processie van schimmen zag ik vele van zijne slachtoffers voorbij hem heentrekken, verminkt en met gebroken ledematen en bloedende uit hun wonden — bleeke geesten, wandelende schimmen, waaruit de ziel was gevloden, maar die nog dwaalden om hem heen, onvatbaar om in de elementen te worden opgelost, terwijl zijn magnetisme hen als met een keten tot hem trok. De ziel en al de hoogere elementen hadden hen reeds lang verlaten — zuiver beeltenissen waren het — maar toch bezaten zij een zekere mate van levenskracht, die zij echter uit dezen man trokken en dat geen overblijfsel was van de geesten die eens in hen gewoond hadden. Zij geleken op die schimmen die wel eens gezien worden op plaatsen op aarde waar menschen vermoord zijn, die na hun dood niet aan de aarde gekluisterd bleven. Hunne beeltenissen verschijnen dan aan hun moordenaars en soms aan anderen alsof zij leven, maar het leven van zulke verschijningen is slechts een reflectie van de vermoorden, en zij verdwijnen zoodra wroeging en berouw het koord verbreekt die hen verbindt aan hunne moordenaars.

Andere gestalten zag ik bij dezen man die hem kwelden en scholden om hetgeen hij hun vroeger gedaan had; maar deze zagen er anders uit; zij schenen solieder te zijn, uit vaster

elementen te bestaan, en bezaten een kracht en een intelligentie die men niet zag bij die schimachtige wezens. Dit waren geesten wier astrale gedaanten nog de onsterfelijke zielen in zich bevatten, ofschoon zij zoo verminkt en gemarteld waren geworden, dat alleen een sterk verlangen naar wraak nog overbleef. Deze geesten hielden niet op om te trachten hun vroegeren martelaar meester te worden om hem in stukken te scheuren, en de kooi van ijs werd door hen beschouwd als een veilige plaats waarin hij opgesloten was. Een van hen, die vernuftiger scheen dan de anderen, had een scherp gepunten staak gemaakt dien hij door de tralies stak om den man er mee te steken; en verwonderlijk was de behendigheid waarmede hij telkens den stoot wist te ontgaan. Anderen hadden korte, scherpe spietsen die zij door de tralies naar hem wierpen. Weder anderen wierpen hem met vuil, modderig water, en soms deden zij vereenigde pogingen om de kooi te vernielen door zich en masse tegen de tralies te werpen, maar te vergeefs. De ongelukkige man, wien een langdurige ervaring de onbreekbaarheid van zijn kooi had leeren kennen, bespotte hen van zijn kant met hunne vruchtelooze pogingen.

Op mijne in gedachten gedane vraag of deze man wel ooit verlost zou worden, ontving ik een antwoord van dien majestueusen geest, wiens stem ik nu en dan tot mij had hooren spreken, van den tijd af dat ik die voor het eerst hoorde bij mijn eigen graf. Bij verschillende gelegenheden, wanneer ik om hulp of onderricht gevraagd had, had deze geest op een afstand tot mij gesproken gelijk als nu, waarbij zijn stem mij in de ooren klonk als die der oude profeten, wanneer zij dachten dat de Heer in donderslagen tot hen sprak. Die stem hoorde ik in welluidende diepe tonen, die echter niet gehoord werden door den gevangen geest, noch door hen die hem bedreigden; hun ooren waren doof zoodat zij niet hooren konden en hunne oogen blind zoodat zij niet zien konden.

En de stem zeide: »Zoon, lees voor een oogenblik de gedachten van dezen man — zie hoe hij gebruik zou maken van de vrijheid zoo hij die had."

En ik zag de gedachten van dezen man — als een beeld in een spiegel. Eerst zijn gedachte om vrij te komen, dan dat hij naar de aarde zou gaan, zoodra hij vrij was en daar zijnde zou hij dan wel iemand vinden die nog in het vleesch was, wiens aspiraties en heerschzucht gelijk de zijne waren, en door wien hij dan een nog zwaarder keten zou leggen om den hals der menschen en nog grooter wreedheid zou bedenken, nog erger tirannie — een nog meedoogenloozer Inquisitie, indien het mogelijk ware, die het laatste overblijfsel van vrijheid zou vernietigen die het verdrukte volk nog gelaten was. Hij wist dat hij over een veel grooter macht beschikken kon dan toen hij nog in het vleesch was, daar hij nu vrij was van aardsche kluisters en zich vereenigen kon met andere geesten even wreed als hij. Hij scheen zich te verheugen bij de gedachte aan de nieuwe verdrukkingen die hij zou uitdenken, en was er trotsch op dat hij onbewogen geluisterd had naar het gillen en schreeuwen en kermen en bidden van de slachtoffers die hij ten doode toe gepijnigd had. Uit liefde om te verdrukken en ter bevrediging zijner onverzadelijke eerzucht had hij gewerkt; de grootheid zijner orde had hij slechts als voorwendsel voor zijne daden gebruikt, en geen enkel atoom zijner verharde ziel was in staat een vonk van medelijden of erbarming te voorschijn te brengen. Zulk een man in vrijheid gesteld, om naar de aarde terug te keeren, zou een bron van grooter gevaar zijn, dan het verscheurendste dier, daar diens vermogen veel beperkter zou zijn. Hij wist niet dat de Inquisitie waarop hij zoo trotsch was en die hij dacht dat nog in al hare gestrengheid bestond, reeds tot het verleden behoorde, van Gods aarde was verbannen, door een macht die sterker was dan de hare, en dat zij, evenals de duistere en verschrikkelijke eeuw waarin zij ontstond, was heen gegaan om nimmer terug te keeren — God zij dank! — nimmer weder om de menschheid te onteeren door de misdaden die zij beging in den naam van Hem die gekomen was om vrede en liefde op aarde te brengen. Heengegaan met hare vervolgingen, behalve de litteekens die zij nog heeft achtergelaten in het geschokte ver-

trouwen in een God en een onsterfelijkheid. De gevolgen der beweging die eindelijk de Inquisitie verdwijnen deed, worden nog op aarde gevoeld, en vele jaren moeten er nog voorbijgaan voor alles wat goed en rein en waar was, en zelfs die duistere eeuw overleefd heeft, haar kracht opnieuw bevestigd heeft, en de mensch zal zijn teruggebracht tot het geloof in een God van liefde en niet in een God van wrake, zooals die verdrukkers Hem afschilderden.

Van het Bevroren Land keerde ik terug, koud en bedroefd. Ik bleef er niet lang om zijn geheimen te leeren kennen, ofschoon het zijn kon dat ik te eeniger tijd het weder eens ga bezoeken. Ik voelde dat ik in dit land niets kon uitrichten, dat ik hen niet begrijpen kon, en dat zij mij slechts koud en ontevreden maakten zonder dat ik hun eenig goed kon doen.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Op mijn terugweg van het Bevroren Land naar het Schemerlicht Land, ging ik een groot aantal spelonken voorbij, de »Spelonken der Sluimerenden" geheeten, waarin zich eene groote menigte geesten bevonden in een toestand van algeheele verdooving, onbewust van alles om hen heen. Dit waren, zooals ik hoorde, de geesten van menschen die zich zelf gedood hadden door het innemen en rooken van opium, en die zich dus verstoken hadden van iedere gelegenheid tot geestelijke ontwikkeling, en zoo teruggegaan waren inplaats van vooruit — en nu waren zij zwakker dan een ongeboren kind en even onbekwaam om bewust te leven.

In vele gevallen kan hun slaap eeuwen duren, in andere, waar minder gebruik van het heulsap gemaakt is, twintig, vijftig, of honderd jaren. Deze geesten leefden, maar dat was alles; zij waren gelijk een plant die geen spoor van intelligentie verraadt. Toch woont de geest er nog in, opgesloten als een zaadje in de omkleeding van sommige Egyptisehe mummies, dat, hoe lang het daar ook gelegen mag hebben zijn levenskiem behoudt en begint uit te botten zoodra het in

vruchtbare aarde wordt gelegd. Deze spelonken, waarin liefderijke handen hen hadden nedergelegd, waren vol levendwekkend magnetisme; en een aantal geesten die de wacht bij hen hielden en zelf dien toestand hadden doorgemaakt — die zelf op aarde door opium zich vergiftigd hadden — waren bezig in deze slapende geestelijke lichamen, die daar als dooden op den grond lagen, het leven weder op te wekken.

Langzaam, naarmate de geest meer of minder opium op aarde gebruikt heeft, komen deze ongelukkige wezens weder tot bewustzijn. Langzaam ontwaken zij, zintuig voor zintuig, tot zij eindelijk, als zwakke, achterlijke kinderen, geschikt worden om eenig onderwijs te ontvangen, waarvoor zij dan gezonden worden naar inrichtingen van onderwijs die veel overeenkomst hebben met uwe inrichtingen voor idioten, waar het ontwakende verstand geoefend en ontwikkeld wordt en die faculteiten weder hersteld worden die op aarde zooveel geleden hebben.

Deze arme zielen kunnen slechts zeer langzaam vooruit komen, omdat zij eerst de lessen moeten leeren die zij op aarde geleerd moesten hebben. Evenals dronkaards (maar in veel erger mate) hebben zij hun hersenen en zintuigen verstompt en zich verstoken van de lessen die het aardsche leven den mensch aanbiedt.

Voor mij waren dezen spelonken in hooge mate bedroevend om aan te zien — vooral, omdat deze ongelukkige wezens onbewust waren van het verlies van zooveel kostbaren tijd dien zij in verdooving hier doorbrachten.

Evenals de haas in de fabel die sliep, werd de wedstrijd gewonnen door anderen die minder vlug waren dan zij, en voor deze arme zielen moeten er vele eeuwen voorbijgaan, voor zij den tijd dien zij verloren weder hebben ingehaald.

Komt eindelijk de tijd dat zij ontwaken, voor welk een lot ontwaken zij dan, langs welk een moeilijk pad moeten zij dan niet opklimmen om weder het standpunt te bereiken waarvan zij op aarde teruggevallen zijn! Wordt men niet met schrik vervuld wanneer men denkt aan hen die zich op aarde

schatten verzamelen door dien afschuwelijken handel in opium en het gebruik er van aanmoedigen, die niet alleen het lichaam verwoest, maar ook de ziel, hetgeen nog ongelukkiger is, tot men wanhopig vraagt of er inderdaad nog hoop is voor deze slachtoffers?

Deze treurige spelonken — deze diep verdoofde geesten — kan er een treuriger toestand beschreven worden dan deze? Eindelijk te ontwaken met het intellect van idioten; na honderden jaren eerst op het standpunt te staan van kinderen en geenszins nog op dat van volwassen mannen en vrouwen. Langzaam, langzaam gaat dan nog hun ontwikkeling voort; want ongelijk aan gewone kinderen hebben zij bijna het vermogen tot ontwikkeling verloren, en er moeten vele geslachten voorbijgaan voor zij datgene geleerd hebben wat zij gedurende één geslacht konden geleerd hebben.

X.

In mijne woning in het schemerlicht land nam ik nu voor eenigen tijd rust, om na te denken over mijzelf en de vermogens die mij geschonken waren, en de lessen in toepassing te brengen die ik op mijne zwerftochten geleerd had. Mijn voornaamste leermeester in dien tijd was een man die in vele opzichten gelijk was als ik, die een gelijksoortig leven op aarde geleid had en de lage sferen had doorgemaakt, zooals ik nu deed, en een bewoner geworden was van een heerlijk land van zonneschijn, vanwaar hij telkens terugkwam om diegenen van de Broederschap te helpen die evenals ik zijn kweekelingen waren.

Er was ook nog een andere leermeester of gids dien ik somtijds zag, wiens invloed op mij zeer groot was en van wien ik vele dingen leerde die mij onbekend waren; maar daar hij een hooger sfeer bewoonde dan mijn andere leermeester, gebeurde het maar zelden dat ik hem als een duidelijke persoonlijkheid kon zien. Zijn onderwijs ontving ik meer in den

vorm van mentale suggesties en inspiratorische gesprekken die ik met hem hield over vraagstukken die ik niet begreep. Van dezen geest zal ik nog geen beschrijving geven, daar ik hem in dezen tijd van mijn verblijf in het schemerlicht land slechts zeer onduidelijk zag, en alleen dàn duidelijk, wanneer mijn vooruitgang mij in een hoogeren toestand had gebracht.

Ofschoon ik dezen geest slechts zelden zag, was ik mij dikwijls bewust van zijne tegenwoordigheid en hulp, en toen ik later hoorde dat hij mijn voornaamste beschermgeest op aarde was geweest, kon ik gemakkelijk nagaan dat ik vele denkbeelden en suggesties, vele mijner hooge aspiraties aan hem te danken had. En het was zijne stem die zoo dikwijls tot mij gesproken had om mij te waarschuwen of te vertroosten wanneer ik wanhopig was of neergedrukt in mijn vreeselijken toestand toen ik pas in de geestenwereld gekomen was. In die dagen van duisternis was ik mij zwak bewust geweest dat er dikwijls iemand in mijn cel in- en uitging, die mijn lijden kwam verzachten door zijn magnetisme en mij troost en bemoediging schonk door zijn groote kennis en invloed.

Bij mijn terugkeer naar het schemerlicht land van de donkere sferen die ik bezocht had, was het mij bijna of ik naar een aangenaam tehuis wederkeerde, want hoe ledig en armzalig het er ook in mijne cel uitzag en hoe klein en bekrompen zij was, zij bevatte al mijne schatten: het spiegelbeeld van Angélique, de roos en den brief dien ik van haar gekregen had. Bovendien had ik daar vrienden, metgezellen in het ongeluk, en ofschoon wij meestal alleen waren, nadenkende over onze vroegere misslagen en de lessen die wij daaruit leeren konden, was het toch aangenaam nu en dan een vriend bij ons te zien of iemand anders die ons bezoeken kwam; en daar wij allen gelijk waren door ons aardsche leven misbruikt te hebben en nu den beteren weg wilden bewandelen, bestond daardoor een sympathetische band tusschen ons. Ons leven, als ik u dat geheel kon duidelijk maken, zou u inderdaad vreemd voorkomen. Het was gelijk, maar ook weer niet ge-

lijk aan het leven op aarde. Bijvoorbeeld, wij aten nu en dan een eenvoudig soort voedsel dat ons verstrekt werd naar het scheen als door tooverij wanneer wij honger hadden, maar dikwijls dachten wij een gansche week niet aan voedsel, tenzij er iemand onder ons was die veel gehouden had van lekker eten en drinken toen hij op aarde was, en in dat geval verlangde hij er dikwijls naar, waaraan dan moeilijk kon worden voldaan. Wat mij zelf betreft was ik altijd matig en eenvoudig geweest, en spijs en drank hadden op zichzelf nooit veel aantrekkelijks voor mij gehad.

Wij hadden altijd schemerlicht om ons heen, dat nooit veranderde in daglicht of in nachtelijke duisternis en door zijn eentonigheid de sterkste beproeving voor mij was. Ik hield zooveel van licht en zonneschijn. Voor mij was dat altijd een levenwekkend bad. Ik was geboren in een land op aarde waar alles zonneschijn en bloemen was.

Ofschoon wij gewoonlijk wandelden in de nabijheid van het huis en het omliggende land, konden wij ons toch ook door wilskracht in een eenigszins zwevende beweging brengen, maar toch op verre na niet zoo goed als meer gevorderde geesten; maar moesten wij haastig ergens heen, dan voerde de wilskracht ons er snel heen, als met de snelheid der gedachte.

Wat het slapen betreft, daaraan voelden wij soms in geruimen tijd geen behoefte. Somtijds echter sliepen wij weken achtereen, soms half bewust van 't geen er om ons heen gebeurde, soms in volkomen diepen slaap. Eene andere vreemde zaak was onze kleeding — die nooit scheen te slijten, maar vanzelf, op eene mysterieuze wijze, nieuw bleef. Gedurende deze periode mijner zwerftochten en zoolang ik in deze verblijfplaats was, was zij van eene donkere — zeer donkere — blauwe kleur, met een gelen band om het midden en een geel anker op de linker mouw, waaronder de woorden »de hoop is eeuwig". Ik had ook onderkleeren van dezelfde donkere kleur. Het overkleed was lang en geleek op dat van boetelingen en monniken op aarde, met een kap die over de schouders hing en gebruikt kon worden om het hoofd en het

aangezicht te bedekken, wanneer men verlangde zijn gelaat voor het oog van anderen te verbergen. En inderdaad gebeurde het dikwijls dat wij dat verlangden, want het lijden en berouw had ons zoo veranderd dat wij dikwijls blijde waren dat wij ons aangezicht verbergen konden voor hen die ons lief hadden. De holle oogen, de ingevallen wangen, het gebogen lichaam en de diepe lijnen die het lijden gegrift had, hadden op ieders aangezicht zijn geschiedenis maar al te duidelijk geteekend, en diegenen onder ons die dierbare vrienden op aarde hadden gehad en die in de geestenwereld nog om hen treurden, zochten voor hunne oogen hunne misvormde gedaanten en aangezichten te verbergen.

Wij leidden er een vrij eentonig leven door de regelmaat waarmede onze studies en voordrachten elkaar als een uurwerk opvolgden. Op zekere tijden — want er werd niet gerekend bij dagen of weken, maar bij den tijd die ieder noodig had om een stap te doen in geestelijken vooruitgang — wanneer een les geleerd was na langer of korter tijd, die afhing van ieders geestelijke en intellectueele vatbaarheid, werd de geest toegelaten tot een hoogere les in het onderwerp waarmede men bezig was.

Sommigen hadden veel tijd noodig voor zij de les kenden die hun geleerd werd — in welk geval nooit iemand tot spoed werd aangezet, zooals dat dikwijls op aarde gebeurt, waar men bang is te zullen achterblijven. De geest heeft eene eeuwigheid voor zich, en in de geestenwereld kan iemand stilstaan of voorwaarts gaan, al naarmate het hem behaagt. Hij kan zich bezig houden met wat hij kennen moet tot hem alles duidelijk is en klaar en hij gereed is voor eene hoogere les. Niemand wordt aangezet om vlugger te werken dan hij zelf verkiest; geen inbreuk wordt gemaakt op iemands vrijheid om voort te leven in denzelfden toestand van ontwikkeling waarin hij verkeert, zoolang hij geen inbreuk maakt op de vrijheid van anderen en leeft naar den eenvoudigen regel welke die groote Broederschap bestuurt, den regel van vrijheid en sympathie voor allen. Niemand wordt aangezet om te leeren,

niemand wordt ervan teruggehouden, alles gaat vrijwillig in de geestenwereld.

Wanneer iemand verlangde (zooals velen deden) om deze plaats te verlaten was hij volkomen vrij om heen te gaan waarheen hij wilde en terug te komen indien hij het verkoos; de deuren waren voor niemand gesloten, hetzij om heen te gaan of om terug te keeren, en niemand bestrafte een ander om zijne feilen of tekortkomingen, want ieder wist hoeveel hem zelf ontbrak.

Sommigen waren er reeds zeer lang geweest, naar ik hoorde, daar de lessen voor hen zwaar en moeilijk te leeren waren. Anderen waren heengegaan en teruggekeerd naar de aardsche sfeer, en wel zoo dikwijls, dat zij eindelijk naar een lagere sfeer waren overgebracht voor het doormaken van een toestand van reiniging in het andere Huis van Hoop waar ik eerst geweest was. Zij schenen teruggegaan te zijn, maar in werkelijkheid was het dat niet geweest, maar slechts een les die zij noodig hadden, daar zij er door genezen waren van het verlangen om weder te gaan genieten van de genoegens in de aardsche sfeer. Weinigen, waartoe ook ik behoorde, die een sterk en krachtig motief hadden om voorwaarts te gaan, maakten snelle vorderingen en gingen spoedig van de eene sport over op de andere, en er waren er, helaas! te veel die al de hoop en al de hulp noodig hadden die hun gegeven kon worden om hen te steunen en aan te moedigen onder al hunne beproevingen — en het was mijn deel om uit den voorraad mijner hoop iets over te storten in anderen, die minder gelukkig waren en niet gezegend, zooals ik, met een stroom van liefde en sympathie die mij voortdurend toestroomde van mijne Angélique op aarde en mij altijd aanspoorde tot vernieuwde pogingen met de belofte van vreugde en vrede in eene niet verre toekomst.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

En nu ontving ik een nieuwe bron van geluk, doordien Angélique, als ik bij haar was, zich daarvan volkomen bewust

was. Verscheiden keeren was ik bij haar geweest zonder dat zij het wist; — op al mijn zwerftochten had ik nu en dan tijd gevonden om eenige oogenblikken uit te breken om naar de aarde terug te gaan en haar een bezoek te brengen. Maar nu, hoewel nog bijna onzichtbaar voor haar, wist zij terstond dat ik er was en kon de aanraking voelen als ik mijn hand op de hare legde. Zij stond dan op en zette een stoel naast de hare, om naast elkaar te zitten zooals wij vroeger zoo dikwijls hadden gedaan. Zij sprak dan tegen mij, en het antwoord dat ik gaf kon zij even verstaan en mijne gedaante zien als in een nevel Ach! wat waren zij vreemd en droevig en toch ook aangenaam en liefelijk, die ontmoetingen tusschen haar en mij, tusschen de levende en den doode!

Ik kwam tot haar met het hart vol van bittere smart en van bitter berouw over het verleden — met een gevoel van schaamte en vernedering om hetgeen er van mij geworden was, zoo diep, dat het hopeloos was voor iemand zooals ik om langs het lijdenspad weder op te klimmen — maar het zien van haar gelaat en te weten dat zij in mij geloofde en mij lief had ondanks alles, stilde dan mijn gemoed en gaf mij nieuwe hoop, nieuwen moed om in den strijd te volharden. Uit de verwoesting van ons beider leven ontstond er door deze vreemde, liefelijke ontmoetingen een vertrouwen en hoop in de toekomst die met geen woorden te beschrijven zijn.

Ik vernam dat zij hare mediamieke krachten ontwikkeld had en bezig was te onderzoeken hoe die het beste aan te wenden. Het verheugde haar zeer dat hare moeite met zulk een gelukkigen uitslag was bekroond geworden en dat het gordijn dat tusschen haar en mij was opgehangen zoo spoedig weggeschoven was.

En toen werd ons een ander genot bereid. Angélique had een medium gevonden door wiens bijzondere organisatie het voor een geest mogelijk was zich weder te bekleeden in de gelijkenis van een aardsch lichaam, schijnbaar gelijk aan dat wat hij op aarde gedragen had en herkenbaar door zijn vrienden dien hij daar had achtergelaten. Ik was reeds instaat een

hand te materialiseeren (zooals men dat noemt) waarmede ik haar kon aanraken. Het geluk dat dit ons beiden schonk was groot, ofschoon ik mij nog onthouden moest van het nog grooter geluk van mij geheel te vertoonen. Er werd mij gezegd dat ik dat niet kon doen zonder dat op mijn gematerialiseerd gelaat de trekken van mijn lijden geteekend waren; en het zou haar slechts bedroefd hebben wanneer zij die zag. Later, als ik meer vorderingen had gemaakt, zou dat beter zijn en ik meer herkenbaar wezen.

Ach! hoe vele, vele geesten bezochten die séances, in de hoop van ook in staat te zijn zich zichtbaar en herkenbaar te maken — vrienden weder te zien die zich verheugen zouden te weten dat zij nog leefden en terug konden komen; en hoevelen waren er die altijd zeker waren bedroefd en teleurgesteld te moeten heengaan, omdat er zooveel waren en men slechts beschikken kon over eene kleinen voorraad kracht, terwijl de naasten en dierbaarsten natuurlijk den voorrang hadden. De geestenwereld is vol geesten die allen verlangen terug te keeren en te laten zien dat zij nog leven, nog denken aan hen die zij verlaten hebben, nog gevoel hebben voor en belangstellen in hun strijd en moeilijkheden, en beter in staat zijn te helpen en raad te geven dan toen zij nog op aarde waren, daar zij nu niet belemmerd worden door de beletselen van het vleesch. Ik heb dikwijls geesten gezien die bleven vertoeven bij de aarde, hoewel zij geschikt waren om naar een hooge sfeer te gaan, maar dat niet wilden, diep bedroefd dat zij gestorven waren, omdat zij betrekkingen hadden achtergelaten die in strijd en moeite leefden en hun hulp en bijstand nog zoozeer van noode hadden. En zoo bleven die geesten bij de aarde, in de hoop gelegenheid te zullen vinden om den sterveling bekend te maken met hunne tegenwoordigheid en hen te verzekeren van hunne voortdurende liefde. Konden deze geesten maar gemeenschap houden zooals vrienden doen op aarde, wanneer de een zich naar een ver verwijderd land begeeft en de ander achterblijft, dan zouden zij niet zoo wanhopig bedroefd zijn als ik dikwijls heb gezien.

En ofschoon de jaren en de tusschenkomst van vertroostende engelen de droefheid van de meeste stervelingen verzachten zal, zouden dan geesten en stervelingen niet veel gelukkiger zijn wanneer zij met elkander gemeenschap konden houden zooals vroeger? Ik heb eene moeder gekend, wier zoon den slechten weg was opgegaan en die geloofde dat zijne moeder een engel in den hemel was, ver van hem verwijderd — ik heb, zeg ik, haar gekend dat zij haar zoon jaren lang volgde, haar best doende, maar te vergeefs, om hem impressies te geven dat zij nabij hem was om hem te waarschuwen en terug te doen keeren van het pad der zonde. Ik heb een van twee verloofden gezien die door een misverstand van elkaar gescheiden waren en tusschen wie de dood zich als een onoverkomelijke slagboom geplaatst had. Hij kwam nog dikwijls haar bezoeken en gaf zich alle moeite om haar bekend te maken met de ware oorzaak van het misverstand, en dat zij beiden oprecht geweest waren, hoe ook het tegendeel geschenen had. Ik heb geesten gezien die uitermate bedroefd en wanhopig waren, omdat zij te vergeefs trachtten eene enkele gedachte bij die hen lief waren op te wekken, dat hun tegenwoordigheid gevoeld en begrepen werd. Ik heb gezien dat zij zich in wanhoop nederwierpen voor den sterveling en hun best deden diens hand of kleed in hunne hand te nemen. Maar zij waren niet in staat om dat te doen, en de ooren van den sterveling waren doof voor de stem van den geest. Slechts nu en dan waren zij in staat een gevoel van droefheid op te wekken en een sterk verlangen om den heengegane nog eens terug te zien, niet wetende dat de gestorvene bij hen stond. Er bestaat geen droefheid, geen wanhoop op aarde, hoe groot die ook is, die te vergelijken is met de wanhoop van een geest, wanneer hij ten volle de beteekenis begrijpt van den slagboom dien de dood geplaatst heeft tusschen hem en de wereld der stervelingen. Is het dan te verwonderen dat van geestelijke zijde alle middelen beproefd worden door hen die de bedroefden zoeken te helpen en op te beuren zoowel op aarde als in het geestenland om dezen

slagboom weg te nemen en de deuren wijd te openen opdat menschen en geesten met elkander spreken kunnen op aarde, zooals in de dagen van ouds toen de wereld nog jong was? Als er in de manifestaties veel triviaals is, veel dat dwaas en onnoozel is of zelfs vulgair en terugstootend, zooals dikwijls voorkomt bij mediums en in cirkels; a's er bedriegelijke mediums en bijgeloovige dwazen of lichtzinnige en verwaande egoisten onder de Spiritualisten zijn, komt dit dan ook niet voor bij alle waarheden die niet begrepen worden en eerst na strijd en moeite ingang vinden, en behooren al die dingen niet verontschuldigd te worden met het oog op het feit dat alles nog maar pogingen zijn, hoe belachelijk en dwaas zij ook schijnen, maar niettemin pogingen, om de deur te openen en het licht uit de geestenwereld te laten schijnen op eene treurige en moeitevolle aarde? Keurt deze dwaze of slecht bestuurde pogingen af wanneer gij wilt, maar zoekt dan ook ze te verbeteren en gij zult een dienst bewijzen aan allen die streven naar hoogere dingen, en tracht niet ze belachelijk te maken en te bespotten en tegen te werken; erkent ze liever voor wat ze zijn — de pogingen der ongeziene wereld om den sluier weg te nemen, die uwe geliefde dooden voor uw oog verbergt.

XI.

Naar deze bijeenkomsten voor materialisatie werd ik altijd vergezeld door dien majestueusen geest van wien ik reeds gesproken heb en wiens naam ik nu wist, Ahrinziman, »de Oostersche gids.' En daar ik hem nu duidelijker kon zien zal ik hem u beschrijven.

Het was een lang, statig man, met een lang wit kleed, met geel omzoomd, en met een gelen gordel om zijn midden. Zijn gelaatskleur was Oostersch, van een lichtbruine kleur. Zijne gelaatstrekken waren regelmatig en schoon gevormd, zooals men dit ziet bij de beelden van Apollo, ofschoon ze

door het eigenaardig Oostersche verschilden van het zuiver Grieksche type. Hij had groote, donkere oogen, zacht en teeder als die eener vrouw, maar met een verborgen kracht en vuur er in — die hij door zijne wilskracht echter geheel onder contrôle had — die aan zijn blik en manieren een gloed en warmte gaven die mij de overtuiging schonken, dat hij in zijn aardsche leven al de zoetheid en al den hartstocht gekend had van hevige liefde en haat. Maar nu waren die hartstochten gereinigd van den droesem der aarde, en dienden slechts als schakels van sympathie tusschen hem en hen, die, gelijk ik zelf, nog te strijden hadden om hunne lagere naturen te overwinnen en hunne hartstochten te boven komen. Een korte, fijne, zwarte baard bedekte zijne wangen en zijn kin, terwijl zijne lange, golvende, zwarte haren over zijne schouders hingen. Zijn lichaam, hoewel lang en krachtig, bezat al de lenigheid en bevalligheid van het Oostersche ras, want de typen der verschillende rassen zijn zoo sterk gescheiden, dat zelfs de geest nog den indruk bewaart der nationaliteit op aarde. En ofschoon er reeds eeuwen waren voorbijgegaan sedert Ahrinziman het aardsche lichaam verliet, had hij nog al de bijzonderheden behouden die het Oostersche van het Westersche volk onderscheidt. De geest geleek verwonderlijk veel op een sterfelijk mensch en was er toch zeer ongelijk aan door den verblindend schitterenden luister in gelaat en gestalte, die door geen woorden te schilderen noch door een pen te beschrijven is; dat vreemde en etherische dat toch zoo tastbaar was en waarvan alleen zij zich een voorstelling kunnen vormen, die een geest uit de hooge sferen gezien hebben. In zijn aardsche leven had hij de occulte wetenschappen vlijtig bestudeerd, en sedert zijn komst in de geestenwereld had hij zijn kennis uitgebreid en vermeerderd, tot het mij voorkwam dat zijn kennis geen grenzen had. Evenals ik, van eene warme en hartstochtelijke natuur, had hij in de geestenwereld geleerd al zijn hartstochten te overwinnen, tot hij nu op een hoog standpunt stond, vanwaar hij altijd kon afdalen om strijders, zooals ik, te helpen en aan te moedigen, terwijl allen, om zijne sympathie en

kennis onzer zwakheden, gaarne hooren wilden, terwijl zij niet zoo gewillig luisteren zouden naar iemand die niet zooveel strijd had gekend. Bij al zijn sympathie bezat hij echter eene wilskracht, waartegen niemand bestand was, wanneer hij het noodig vond er gebruik van te maken, en ik heb meer dan eens gezien dat hij sommige van de hartstochtelijkste geesten, waaronder hij werkzaam was er toe bracht om iets niet te doen wat zij doen wilden en hun nadeel zou berokkend hebben Zij waren dan als betooverd en niet in staat een lid te verroeren, ofschoon hij hen niet had aangeraakt Door zijne wilskracht alleen, die zoovel sterker was dan de hunne, kon hij hen voor een oogenblik als verlammen. Dan ging hij de zaak met hen bespreken, vriendelijk en openhartig, en maakte hun duidelijk, op zijne verwonderlijke en bevattelijke wijze, wat de gevolgen zouden zijn, voor henzelf en anderen, van hetgeen zij voornemens waren te doen; en wanneer hij dat gedaan had, trok hij zijn wilskracht terug en liet hen vrij om te doen wat zij wilden, vrij om de zonde waarover zij gesproken hadden te begaan nu zij de gevolgen er van wisten En zelden kwam het voor, na zulk eene ernstige waarschuwing, dat iemand bleef volharden om aan zijn voornemen gevolg te geven. Zelf was ik altijd beschouwd als iemand, die veel wilskracht bezat, maar tegenover dezen geest voelde ik mij als een kind en heb meer dan eens gezwicht voor de kracht van zijn wil. En laat ik hier zeggen, dat in de geestenwereld de geest vrij is — vrij als de lucht — om zijn eigene neigingen en begeerten te volgen wanneer hij dat verkiest, en den raad niet behoeft te volgen die hem gegeven wordt. De grenzen voor iemands toegevendheid en de mate waarin hij inbreuk maken kan op de rechten van anderen, zijn geregeld door wetten en regels, die in de sfeer bestaan waartoe hij behoort.

Bijvoorbeeld, in de laagste sfeer, waar geen andere wet bestaat dan de wet van den grootsten verdrukker, moogt gij doen wat gij verkiest; gij moogt een ander beleedigen of verdrukken tot de grens van zijn verdraagzaamheid, en zij die sterker

zijn dan gij zullen u hetzelfde doen. De meest verdrukte slaven op aarde hebben minder te verduren, dan zij die ik gezien heb in de laagste aller sferen, waar hoegenaamd geen wet bestaat dan het recht van den sterkste, en waar slechts die geesten gevonden worden die alle goddelijke en menschelijke wetten overtreden hebben en een wet voor zichzelf geweest zijn, die de onbeperkste verdrukking en onrechtvaardigheid jegens anderen geweest is. In die sferen, waarvan ik eene beknopte beschrijving geven zal, schijnt het, dat hoe sterk en wreed en heerschzuchtig een geest ook wezen moge, er altijd een gevonden wordt die nog sterker en wreeder en heerschzuchtiger is dan hij, iemand die nog boosaardiger is, tot men ten laatste komt bij hen van wie in waarheid gezegd kan worden dat zij regeeren in de hel — Koningen en Keizers van het kwade. En dit duurt voort tot eindelijk het kwade zijn eigen genezing heeft uitgewerkt; dat de krachtigste en tiranniekste wil naar een anderen toestand verlangt, naar wetten die hem beteugelen, naar een macht die hem beheerscht. Dat is dan de eerste stap, het verlangen naar een beteren toestand, en dat dan aangewakkerd wordt door leden van de Broederschap die naar die donkere sferen worden afgezonden. Dat verlangen is dan een kleine opening waardoor zij trachten toegang te verkrijgen om de hoop te verlevendigen dat terugkeer voor hen nog mogelijk is. Wanneer een geest naar vooruitgang streeft, zal hij bij iedere sport van de ladder van vooruitgang een wet van hoogere orde vinden, waaraan hij zich gewillig onderwerpen zal. De hoogste zedelijke wetten vindt men in de hoogste sferen waar zij ook het best worden nageleefd, maar toch bestaan hierin nog verschillende graden en hij die de rechten van anderen eerbiedigt, zal ook de zijne geëerbiedigd vinden, terwijl hij die zulks niet volkomen doet ook zal vinden dat aldus met de zijne gehandeld wordt.

Wordt vervolgd.

FRANCHEZZO.

DE ZWERVER IN DE GEESTENWERELD,

DOOR HET MEDIUM A. FARNESE.

(Vervolg van Bladz. 128.)

In de geestenwereld is de geest in ieder opzicht volkomen vrij — vrij om te werken of zijn tijd in luiheid door te brengen, goed te doen of kwaad te doen, een zegen over zich te brengen of een vloek. Zooals hij is, zoo is ook zijne omgeving, en de sfeer waarin hij is, is altijd de hoogste sfeer die hij bereiken kan, tot hij zich door eigen inspanning voor eene hoogere heeft geschikt gemaakt. Zoo heeft ook het goede in de geestenwereld geen bescherming noodig tegen het kwade. Het goede en het kwade zijn door een onoverkomelijken slagboom van elkaar gescheiden. Zij die in eenige sfeer zijn, kunnen altijd, wanneer zij willen, naar een lagere sfeer gaan om daar een bezoek te brengen of hulp te verleenen, maar tusschen hen en de lagere geesten bestaat altijd een breede golf, die de lagere belet naar de hoogere te gaan. Alleen op uwe aarde en op andere planeten, waar het materieele leven bestaat, kunnen goede en kwade invloeden bijna van gelijke kracht zijn. Ik zeg b ij n a gelijk, daar zelfs op aarde het goede de meeste macht heeft, tenzij de mensch er zich onvatbaar voor maakt door zijn lage hartstochten niet te beteugelen.

In de dagen van ouds, toen de harten der menschen eenvoudig waren als die van kleine kinderen, lag de geestenwereld nabij hun deur en zij wisten het niet, maar nu zijn de menschen afgedreven en gelijk aan zeelieden op een vlot, die door mist en nevel heen den goeden weg trachten terug te vinden. Hulpvaardige stuurlieden uit de geestenwereld doen hun best hen er heen te sturen om het heerlijke land te bereiken, en hoop en licht te brengen aan de vermoeide strijders op aarde.

XII.

De bijeenkomsten voor materialisatie werden om de veertien dagen gehouden, en uit haar aantal kon ik nagaan dat er ongeveer drie maanden verloopen waren toen Ahrinziman mij zeide dat ik mij moest voorbereiden voor eene groote verandering die er weldra met mij zou plaats hebben, en die hierin bestond dat ik zou overgaan in eene hoogere sfeer. Ik heb gehoord dat de sferen door de verschillende leeraars verdeeld worden, maar die verdeeling, volgens een andere maatstaf, is van weinig beteekenis, daar deze veel overeenkomt met het schetsen van een landstreek waar de verschillende grenzen zoo onmerkbaar in elkaar vloeien dat het onmogelijk is de grenzen nauwkeurig te bepalen; en dat is ook niet noodig, daar de veranderingen in de landstreek en het volk vanzelf de verschillen aangeven naarmate men vordert op de reis. Zoo zullen u sommigen zeggen dat er zeven sferen zijn, en dat de zevende de hemel is waarvan in den Bijbel gesproken wordt. Anderen zeggen dat er twaalf sferen zijn — en anderen breiden dat getal nog verder uit. Iedere sfeer is echter weer verdeeld in afdeelingen, gewoonlijk twaalf in iedere sfeer, ofschoon sommige geesten hier weer verschillend rekenen, evenals uwe standaardmaten op aarde in verschillende landen verschillend zijn, hoezeer hetgeen gemeten wordt hetzelfde blijft. Wat mijzelf betreft, ik ben gewoon te rekenen dat er zeven sferen boven en zeven beneden de aarde zijn — de uitdrukking boven en beneden in dien zin gebruikende, dat zij beteekent nader bij of verder af van de groote zon van uw zonnestelsel. Iedere sfeer reken ik dan verder verdeeld in twaalf onderdeelen die zoo zacht in elkaar vloeien dat het is of men onmerkbaar van het eene in het andere overgaat. Ik was tot hiertoe geweest in wat men noemt de aardsche sfeer, die als een groote gordel de aarde omgeeft en door de atmosfeer heengaat. Deze aardsche sfeer

kan gezegd worden de eerste te zijn van de zeven boven en de eerste van de zeven beneden de aarde, en waarin men zegt dat zich die geesten bevinden die in meerdere of mindere mate aan de aarde gebonden zijn, daar zij in een toestand verkeeren dat zij niet vrij kunnen komen van de aantrekkingskracht der aarde om naar boven te gaan, en die hun ook belet om dieper af te dalen.

Er werd mij gezegd dat ik mij nu zoover van de aantrekking der aarde had vrijgemaakt — mijne aardsche neigingen en gezindheden zoover overwonnen had — dat ik in staat was om over te gaan naar de tweede sfeer. De overgang uit het lichaam en uit eene lage sfeer in eene hoogere, heeft gewoonlijk plaats in den slaap, maar niet altoos, welke slaap vrijwel overeenkomt met den doodslaap van den geest, wanneer hij het aardsche lichaam verlaat. Wanneer een geest in een hoogeren toestand overgaat — etherischer wordt — heeft in de sferen die boven de aardsche zijn die overgang met meer bewustzijn plaats, tot eindelijk de overgang uit een hooge in een nog hoogere sfeer gelijk is aan het verwisselen van een kleedingstuk voor een ander dat iets fijner is — het afleggen van een geestelijke bekleeding voor eene die etherischer is. En zoo gaat de geest voorwaarts, wordt al minder en minder aardsch (of materisch) in zijne ontwikkeling, tot hij de grenzen overschrijdt van alle sferen om de aarde en overgaat naar de sferen om de zon.

Toen ik dus terugkeerde van een mijner bezoeken aan de aarde, werd ik bevangen door een vreemd, ongewoon gevoel van loomheid en slaperigheid, dat echter meer had van een verlamming der hersenen dan van slaap.

Ik trok mij toen terug in mijne cel in het Schemerlichtland en toen ik mij op het bed had nedergelegd, viel ik in eene diepe, droomlooze sluimering, overeenkomende met den onbebusten doodslaap.

In dezen toestand van bewusteloosheid bleef ik ongeveer twee weken naar aardsche tijdrekening, en gedurende dien tijd verliet mijn ziel het misvormde astrale lichaam en kwam te

voorschijn in een schooner, reiner geestelijk lichaam, dat in mij ontstaan was door mijn inspanning om het kwaad te overwinnen. Alleen, ik werd niet geboren als een kind, maar als een volwassen man, met de ervaring en kennis die ik reeds verkregen had. Er zijn stervelingen op aarde wier kennis van het leven zóó beperkt is, wier geestelijke faculteiten zóó weinig gecultiveerd zijn, en wier naturen zóó eenvoudig en kinderlijk zijn, dat zij in de geestenwereld met kinderen gelijk staan, hoeveel jaren zij op aarde ook hebben doorgebracht; maar zoo was het niet met mij, en in mijn nieuwen toestand bezat ik ook de ontwikkeling die ik in mijn aardsche leven verkregen had.

In een toestand van volkomen bewusteloosheid werd mijn nieuw geboren ziel ontvangen door de wachthoudende geestelijke vrienden in de tweede sfeer, waar ik slapende bleef totdat de tijd voor mijn ontwaken kwam.

Het onbruikbaar geworden astrale lichaam dat ik achtergelaten had werd door geesten opgelost in de elementen van de aardsche sfeer, evenals mijn aardsche lichaam na mijn dood werd opgelost in de elementen waaruit het genomen was — stof, tot stof wederkeerende, terwijl de onsterfelijke ziel in een hoogeren toestand overgaat.

En zoo onderging ik mijn tweeden dood en ontwaakte in een hoogeren toestand.

EINDE VAN HET EERSTE GEDEELTE.

TWEEDE GEDEELTE.

HET AANBREKEN VAN DEN DAG.

XIII.

Toen ik voor den tweeden keer uit een doodslaap tot bewustzijn kwam zag ik mij in de geestenwereld in eene veel aangenamer omgeving geplaatst. Er was tenminste daglicht, en ofschoon het licht hier was als bij een bewolkten hemel, wanneer de zon niet te voorschijn komt, was het toch een gezegende verandering, die overgang uit een treurig schemerlicht.

Ik bevond mij in een net vertrek, geheel gelijk aan eene kamer op aarde, in een huis dat op een heuvel stond van wit zand. Door het raam had ik het uitzicht op eene lange rij heuvels en eene golvende landstreek. Ik zag geen boomen of hoog struikgewas en hier en daar slechts een bloempje als bloeiend onkruid. Toch deed dit het oog aangenaam aan. Ik zag eenige varens en gras die den grond bedekten met een kleed van groen, in tegenstelling met den onvruchtbaren bodem van het schemerlichtland.

Deze streek werd genoemd het »land van het aanbreken van den dag", en werkelijk was het licht gelijk aan dat wanneer de zon op het punt staat van op te gaan. Het uitspansel had een lichtblauw grijze kleur, waarin wolken dreven in de richting naar den horizon en daar verdwenen Gij die denkt dat er in de geestenwereld geen wolken zijn en geen zonneschijn en geen heerlijke landschappen, gij weet niet hoeveel schoons u wacht, tenzij gij, zooals ik, een langen tijd in barre oorden door moet brengen.

Het vertrek waarin ik mij bevond, ofschoon volstrekt niet

weelderig gestoffeerd, zag er gezellig uit en herinnerde mij aan het inwendige van een buitentje op aarde. Er bevond zich alles in wat tot gemak en genoegen noodig was, hoewel niets dat bijzonder schoon mocht heeten, maar het had niets van dat gevangenisachtige van mijne vroegere cel. Er hingen een paar schilderijen met tooneelen uit mijn aardsche leven die mij toen aangenaam geweest waren, en de herinnering die zij bij mij opwekten was voor mij een waar genoegen; er waren ook een paar schilderijen uit het geestenleven, en o! hoe heerlijk! ik zag er ook mijn spiegelbeeld, mijn roos en den brief — al mijn schatten. Ik staakte mijne onderzoekingen om in het spiegelbeeld te zien wat mijn geliefde deed. Zij lag in slaap met een lach om den mond, alsof zij in haar droomen zag welk geluk mij ten deel gevallen was. Ik ging toen weer naar het venster en zag naar de landstreek en de lange rij heuvels, wel boomloos en eenigszins kaal, maar toch bedekt met gras en kleine struiken. Ik zag lang naar dit tooneel; het had zooveel, maar ook weer niet, van de natuurgezichten op aarde, zoo kaal, maar toch zoo vreedzaam en kalm. Mijne oogen, die vermoeid waren door niets te zien dan dorheid in de lagere sferen, zagen nu met vreugde neer op dit nieuwe gezicht, en het denkbeeld dat ik thans een nieuw leven was ingegaan, vervulde mij met onuitsprekelijke dankbaarheid.

Eindelijk wendde ik mijne oogen van het venster af, en een kleinen spiegel in mijn nabijheid ziende ging ik voor dezen staan om te zien welke verandering ik zelf ondergaan had. Met een kreet van vreugde en verwondering sprong ik terug. Was het mogelijk! Kon ik dat zijn? ik keek en keek herhaaldelijk. Was ik dat? Wat was ik dan jong geworden! Ik scheen een man van ongeveer dertig of vijfendertig jaren, zeker niet ouder, en zag er uit zooals ik er had uitgezien toen ik in de kracht van mijn leven was! In het schemerlichtland had ik er zóó oud, zóó leelijk en ellendig uitgezien, dat ik vermeden had mijn eigen beeld te aanschouwen. Ik zag er toen wel twintigmaal ouder en leelijker uit dan ik gedaan zou

hebben als ik op aarde honderd jaar was geworden. En nu was ik weer jong! Ik strekte mijne hand uit en zag dat zij even gezond en flink was als mijn aangezicht. En een nauwkeuriger beschouwing van mijzelf gaf mij nog meer genoegen. Ik was in ieder opzicht weder iemand in de kracht van zijn leven, maar toch niet geheel zooals ik geweest was; o neen! er lag iets droefgeestigs over mijn gelaat, iets van het lijden dat ik had doorgemaakt. Ik wist dat ik nooit weer de onschuld der jeugd terug zou krijgen, nooit weder worden zou zooals ik eens geweest was. Het bittere verleden van mijn leven verrees voor mijnen geest en schokte mijne gedachten. Het berouw over mijne vroegere zonden was niet van mij geweken, en wierp nog zijn schaduw over de vreugde van mijn ontwaken. Nimmer, ach! nimmer kunnen wij de misstappen in het aardsche leven ongedaan maken; zij volgen den geest wanneer hij het aardsche lichaam verlaat; en ik heb gehoord dat zelfs zij die vele sporten hooger staan dan ik, nog de merkteekens dragen hunner vroegere overtredingen, merkteekens die eerst langzaam, zeer langzaam verdwijnen in de groote tijdperken der eeuwigheid. Voor mij was er blijdschap gekomen, groote blijdschap, wonderbare vervulling mijner hoop, maar toch hing de schaduw van het verleden over mij en bewolkte de vreugde van dit uur.

Terwijl ik nog in gedachten verzonken was over de verandering die er met mij had plaats gevonden, werd de deur geopend en trad er iemand binnen, gekleed (zooals ik) in een lang kleed van eene donkerblauwe kleur met geel omzoomd en het symbool onzer orde op de mouw. Hij kwam om mij uit te noodigen tot een feestmaal dat voor mij en anderen die uit de lagere sfeer gekomen waren zou gegeven worden. »Alles is hier eenvoudig," zeide hij, »zelfs onze feestmalen, maar zij zijn gekruid met het zout der vriendschap, terwijl de wijn der liefde ons allen verkwikt. Vandaag zijt gij onze geëerde gast, en wij allen wachten u om u te verwelkomen als iemand die een goeden strijd gestreden en de overwinning behaald heeft.

Hij nam mij toen bij de hand en bracht mij naar eene groote zaal met veel ramen die uitzicht gaven op nog veel meer heuvels en een groot rustig meer. Hier stonden lange tafels die voor het feestmaal gedekt waren, met zitplaatsen er omheen. Er waren ongeveer vijf of zeshonderd nieuw aangekomen Broeders, waaronder ik, en ongeveer een duizendtal anderen die reeds eenigen tijd in deze sfeer geweest waren en de nieuw aangekomenen vriendschappelijk welkom heetten. Hier en daar herkende iemand een vroegeren vriend of makker, of een die hem geholpen had of door hem geholpen was in de lagere sferen. Zij wachtten allen op de komst van de voorzittenden geest der orde in deze sfeer, die de »grootmeester' genoemd werd.

Weldra openden zich de deuren aan het benedeneinde der lange zaal en kwam een processie binnen. Voorop ging een heerlijk schoone geest in een kleed van die prachtige blauwe kleur die wel gezien wordt op sommige afbeeldingen van de Maagd Maria. Door dit blauw liepen witte strepen, evenwijdig van elkaar, terwijl het kleed met geel omzoomd was. Op zijn hoofd droeg hij een kap van eene gele stof met witte strepen en die tot over zijn schouders hing, terwijl op zijn mouw het symbool der orde geborduurd was. Achter dezen geest gingen ongeveer een honderdtal jongelingen, allen in het wit met blauwe overkleeden, die laurierkransen in de hand droegen. Aan het boveneinde der zaal stond een sierlijke voorzittersstoel, met een troonhemel van wit, blauw en geel, en nadat allen den grootmeester gegroet hadden, nam deze op zijnen zetel plaats, terwijl de jongelingen zich in een halven cirkel achter hem schaarden. Na een kort gebed van dankzegging aan den Almachtigen God voor ons allen, sprak hij ons met deze woorden aan:

»Mijne Broeders, gij die hier vergaderd zijt om deze zwervers te verwelkomen die in het huis van hoop een tijdlang rust en vrede, sympathie en liefde zullen vinden, en gij, onze zwervende broeders, die wij hier vereenigd hebben om u welkom te heeten en te eeren als overwinnaars in den grooten

strijd tegen zelfzucht en zonde, u allen brengen wij onze hartelijke groeten en verzoeken u, als leden onzer groote Broederschap, onze achting en eerbied aan te nemen die gij ten volle verdient hebt. En om het geluk en den vrede die uzelf ten deel gevallen zijn door te arbeiden voor anderen, verzoeken wij u in broederlijke liefde voort te gaan met alle lijdenden te troosten, te helpen en te bemoedigen die gij in de duisternis van het aardsche leven en de aardsche sfeer hebt achtergelaten, en daar gij weet dat er nog meer triumfen, nog meer overwinningen te behalen zijn, zoo tracht aan anderen steeds meer en meer de liefde te doen ondervinden van onze groote Broederschap, wier voortreffelijke bestuurders in de hemelen zijn, en wier nederigste leden nog strijdende zondaars zijn in de donkere aardsche sfeer. In een langen en onafgebroken keten strekt onze groote orde zich van den hemel tot de aarde uit, en ieder van u moet niet vergeten dat gij schakels van dien grooten keten zijt, medearbeiders met de engelen, onder allen die hulp en bijstand noodig hebben. Ik noodig u dus uit, ieder op zijne beurt, om als een symbool van de eer die gij verdiend hebt deze onverwelkbare laurierkransen aan te nemen en die op prijs te stellen als een kroon der overwinning. In den naam van den Grooten Albestuurder van het heelal, in den naam van alle engelen en onze Broederschap kroon ik u en draag u op aan de Groote Oorzaak van licht en hoop en waarheid.'

Toen gingen de nieuw aangekomenen, die allen door deze vriendelijke woorden zeer getroffen waren, een voor een naar den meester toe, knielden neder, en ontvingen elk een laurierkrans waarmede hij ons met eigen hand kroonde en dien de jongelingen aan den meester ter hand stelden.

Toen de laatste zijn kroon ontvangen had, ging er zulk een gejubel op van de vergaderde broeders, en zongen zij daarop zulk een heerlijken lofzang en in zulke schoone bewoordingen, dat ik wel zou willen het u allen te kunnen laten hooren. Toen deze lofzang geëindigd was werden wij ieder naar onze plaats geleid door een der broeders en

nam het feest een aanvang.

Gij zult u verwonderen dat er in de geestenwereld feestmaaltijden gehouden worden; maar denkt gij dat zelfs op aarde bij zulke gelegenheden al het genot bestaat in het voedsel dat gij eet en den wijn dien gij drinkt, en dat een geest geen behoefte heeft aan voedsel? Zoo ja, dan dwaalt gij zeer. Wij hebben voedsel noodig en gebruiken het, ofschoon niet van zulk een grofstoffelijke zelfstandigheid als gij het gebruikt. Men vindt er geen dierlijk voedsel van welke soort ook, niets dat er op gelijkt, uitgezonderd in de laagste sferen van aan de aarde gebonden geesten, wier bewoners, door hen die nog in het vleesch zijn, de essence tot zich trekken van het dierlijke voedsel dat deze gebruiken.

Maar, men vindt in deze tweede sfeer de heerlijkste vruchten die bijna doorschijnend zijn en smelten in den mond wanneer men ze gebruikt. Er is ook wijn als fonkelende nectar, die niet bedwelmt of het verlangen opwekt naar nog meer. Men vindt er niets dat vraatzucht kan bevredigen, maar wel een soort licht brood. Uit zulk voedsel en zulken wijn bestond de maaltijd, en ik moet zeggen dat mij geen spijzen ooit heerlijker gesmaakt hebben dan deze heerlijke vruchten die de eersten waren die ik in de geestenwereld zag, en die mij gezegd werden dat werkelijk de vruchten waren van onzen arbeid in het geestenland, door anderen te helpen en te steunen.

Toen de maaltijd geëindigd was werd er weder een toespraak gehouden en een lied van dankzegging gezongen, waaraan wij allen deelnamen. Daarna gingen wij uiteen; sommigen van ons om vrienden op aarde te bezoeken en te trachten hun mede te deelen welk eene gelukkige gebeurtenis er plaats gevonden had. Velen van ons echter werden, helaas! betreurd als behoorende tot de verloren zielen die in hun zonden gestorven waren; en het was voor hen een groote droefheid dat zij deze aardsche vrienden niet konden zeggen hoe groot hun hoop nu was. Anderen van de Broeders gingen een gesprek houden met geestelijke vrienden die zij pas had-

den leeren kennen, terwijl ik er de voorkeur aan gaf naar de aarde terug te gaan om het goede nieuws aan mijne Angélique mede te deelen. Toen ik bij haar kwam stond zij op het punt zich te begeven naar een dier samenkomsten voor materealisatie, en bevend van vreugde en verlangen volgde ik haar derwaarts, want nu wist ik dat er niet langer een reden bestond haar mijn gelaat niet te laten zien — niet langer zou het zien van mij haar pijn doen en doen schrikken.

Och, wat was dat een heerlijke avond! Ik stond bij haar al dien tijd. Ik stond daar, niet langer de donkere misvormde geest, die zijn gezicht voor ieders oog verbergen wilde. Neen! ik stond daar in een vernieuwd lichaam en met nieuwe hoop, en de asch van mijn gestorven leven was er niet meer, om mij te doen schamen voor mijzelf en anderen zooals ik gedaan had. En toen — o vreugde op dien schoonen dag — vertoonde ik mij voor hare verbaasde oogen die zij op de mijne richtte. Maar dadelijk herkende zij mij niet; zij verwachtte mij te zien zooals zij mij op aarde gekend had, met rimpels in het voorhoofd en zorgen op het gelaat; en het gezicht van den jeugdigen man was vreemd voor haar. Maar niet geheel vreemd; zij glimlachte en zag mij aan met een blik van verwondering, die, indien ik nog maar eenige oogenblikken langer de stoffelijke atomen mijner gestalte had kunnen vasthouden in herkenning zou zijn overgegaan. Maar, helaas! al te spoedig voelde ik de materische stof als was van mij wegsmelten, en moest ik mij van haar verwijderen. Maar terwijl ik heenging hoorde ik haar zeggen: »Hij was het wel, zoo moet mijn dierbare vriend er in zijn jeugd hebben uitgezien. Hij was het wel, maar ook weer niet, en ik weet haast niet wat ik er van denken moet."

Ik ging toen bij haar staan en fluisterde in haar oor dat ik het werkelijk was en niemand anders. En zij hoorde dat gefluister en glimlachte en zeide, dat zij overtuigd was dat ik het was geweest. Toen was de beker van mijn geluk ten boorde vol, toen was de kroon van dien dag volkomen voor mij.

XIV.

Hierna kwam er voor mij een gelukkige tijd, een tijdperk van rust, waarbij ik niet zal stilstaan; de herinneringen er van zijn te heilig om die aan anderen mee te deelen, want die dagen bracht ik door bij haar die ik liefhad, en ik had het geluk te weten dat zij bijna alles verstond wat ik zeide; en ik bracht zooveel tijd op aarde door, dat er geen tijd overbleef om de wonderen te onderzoeken van dat »land van het aanbreken van den dag", waarvan ik een bewoner geworden was.

En nu wachtte mij eene nieuwe verassing. Op al mijne zwerftochten, van het oogenblik af dat ik gestorven was, had ik nooit iemand mijner nabestaanden gezien, noch van mijne vrienden die vóór mij gestorven waren. Maar eens, toen ik als gewoonlijk kwam om mijne geliefde te zien, was zij vol van een bericht dat zij op eene séance ontvangen had en waarmede zij mij bekend moest maken. Zij zeide dat het van een geest was, die zich gemanifesteerd had en gezegd dat hij mijn vader was en die verlangde dat zij mij dit bericht van hem zou meedeelen. Ik was zoo ontroerd toen zij dit zeide dat ik nauwelijks spreken kon — nauwelijks vragen wat het voor een bericht was. Ik had op aarde zooveel van mijn vader gehouden — want mijne moeder was gestorven toen ik nog zeer jong was, zoodat ik slechts een flauwe herinnering aan haar had. Maar mijn vader! Hij was alles voor mij geweest. Hij verheugde zich zoo, telkens als ik vorderingen gemaakt had en was zoo hoopvol voor mijne toekomst. En toen mijn leven schipbreuk had geleden, wist ik dat zijn hart gebroken was. Hij overleefde dit niet lang, en sedert hij gestorven was had ik met leed en schaamte aan hem gedacht. En nu ik hoorde dat hij van over de poorten des doods bij mijne geliefde was gekomen en over mij gesproken had, verwachtte ik niet anders dan dat hetgeen hij zeggen wilde een weeklacht wezen zou over zijn begraven hoop en zijn

ontaarden zoon. En toch verlangde ik te hooren wat hij gezegd had; of hij niet een woord van vergeving gesproken had, voor mij, zijn zoon, die zoozeer gezondigd had.

Hoe kan ik verhalen wat hij gezegd had? Hoe zeggen wat ik gevoelde toen ik de woorden hoorde? Zij vielen op mijn hart als dauw op een dorstig land, maar zijn te kostbaar om ze aan anderen te schenken; en zeker moet de Vader in de gelijkenis zijn wedergekeerden zoon met woorden gelijk deze verwelkomd hebben! Ach! hoe uitte ik mijn vreugde tegen haar toen ik die woorden hoorde, en hoe verlangde ik dien vader terug te zien om weder aan zijn hart gedrukt te worden gelijk vroeger toen ik nog een jongen was! En toen ik mij omkeerde zag ik den geest mijns vaders bij mij staan zooals ik hem het laatst op aarde had gezien, maar een glorie van de geestenwereld over hem zooals geen sterfelijk oog ooit heeft gezien. Wij hadden geen woorden om iets anders te zeggen dan »mijn vader" en »mijn zoon', en drukten elkaar aan het hart met eene blijdschap die niet te beschrijven is.

Toen wij tot bedaren gekomen waren begonnen wij over vele dingen te spreken, en niet het minst over haar, wier liefde mij zoover op het pad naar boven had geleid. Ik vernam toen eerst dat deze geliefde vader daarbij geholpen had, ons beiden bewaakt en beschermd had, en mij op al mijne zwerftochten, zoowel op aarde als in de geestenwereld gevolgd en mij beschermd en vertroost en bemoedigd had in al mijn strijd. Onzichtbaar was hij mij altijd nabij geweest en had niet opgehouden mij lief te hebben en te helpen. Al den tijd waarin ik zoo bevreesd was hem te zullen ontmoeten was hij bij mij geweest, wachtende op eene gelegenheid zich bekend te maken. Eindelijk had hij dat kunnen doen door haar die zooveel van mijne liefde had, met het doel ons alle drie nauwer te verbinden in de vreugde dezer hereeniging.

XV.

Toen ik naar het geestenland terugkeerde ging mijn vader met mij mede en wij bleven een geruimen tijd bij elkaar. In den loop van ons gesprek vertelde hij mij dat er uit deze sfeer een expeditie op het punt stond te vertrekken, om als redders werkzaam te zijn in de laagste van alle sferen, eene sfeer beneden die welke ik gezien had, en die in waarheid de hel was waarin de Kerk gelooft. Hoe lang de expeditie afwezig zou blijven kon niet gezegd worden; er moest een werk verricht worden, en als een invallend leger zou men er blijven tot het doel bereikt was.

Mijn Oostersche gids raadde mij aan mij bij dezen bond van arbeiders aan te sluiten; en evenals mijn vader toen hij op aarde leefde zijne zonen had uitgezonden om hun geliefd vaderland te verdedigen, zoo verlangde hij nu dat ik mij aan zou sluiten bij deze strijders voor waarheid, licht en hoop. Om met goed gevolg deze machten van het kwaad te bekampen, was het noodig om boven de verzoekingen der aardsche en lagere sferen te staan en de ongelukkigen te helpen door een zichtbare hulp, door iemand die zij zien en betasten konden; men moest niet behooren tot de hoogere sferen, want geesten die verder gevorderd zijn dan de broeders van hoop in dezen eersten cirkel van de tweede sfeer, zouden geheel onzichtbaar voor die ongelukkigen zijn, zij zouden hen noch zien, noch hooren kunnen. Ook moesten wij bij het binnentreden dezer laagste sfeer, om zichtbaar voor hare bewoners te kunnen zijn, ons bekleeden met een zekere hoeveelheid hunner stoffelijke elementen, en een gevorderde geest kan dat niet doen. Ook zouden onzichtbare helpers uit hoogere sferen de expeditie vergezellen tot bescherming en hulp, en deze zouden ook voor ons onzichtbaar zijn.

Zij die, evenals ik, aan deze zending zouden deelnemen, waren daartoe even geneigd als ik, en wij voelden dat wij allen veel zouden leeren, wanneer wij zien zouden waarheen

onze hartstochten ons zouden gevoerd hebben, wanneer wij die niet beteugeld hadden. Tevens zouden wij menige boetvaardige ziel uit die donkere oorden kunnen verlossen. Zij, die wij verlosten, zouden dan gebracht worden naar de plaats waar ik werd heengebracht toen ik het aardsche lichaam verlaten had, en waar verscheiden inrichtingen speciaal voor die arme zielen bestonden onder geesten, die zelf uit het koninkrijk der Hel verlost en dus het best geschikt waren om deze arme zielen te helpen.

Behalve de Broeders van hoop uit het land van het aanbreken van den dag, waren er nog anderen, uit andere broederschappen die ook altijd leden naar de donkere sferen afzonden. Zulke expedities maken altijd deel uit van dat groote systeem van hulp voor zondaren, dat altijd werkzaam is in den naam van den Eeuwigen Vader van allen, die geen zijner kinderen tot eeuwige ellende verdoemt.

Een aantal vrienden zouden ons een eindweegs vergezellen, en de expeditie zou onder de bevelen staan van een leider, die zelf uit de donkere sferen was verlost geworden en dus bekend was met de gevaren die er aan verbonden waren.

Daar wij door de aardsche sfeer en de lagere zouden gaan, konden wij die nu zien op eene wijze zooals wij ze vroeger niet gezien hadden, en mijn Oostersche gids zeide, dat hij een zijner leerlingen zenden zou om ons te vergezellen tot aan de laagste sfeer, ten einde ons eenige mysteriën te verklaren die wij op onzen weg ontmoeten zouden. Hassein, zoo heette hij, bestudeerde deze mysteriën der natuur, waaraan de naam van »zwarte kunst" op aarde wordt gegeven en die als zoodanig voor duivelsch worden gehouden, terwijl zij alleen dien naam verdienen wanneer er misbruik van wordt gemaakt. Een uitgebreider kennis er van zou het gevolg hebben dat er veel kwaad zou voorkomen worden en dat de booze geesten zouden worden tegengewerkt, die nu, helaas! nog te veel invloed hebben op den mensch door zijne onbekendheid er mede. Deze onderzoekende geest was in zijn aardsche leven een Pers geweest en een volgeling van Zoroaster, zooals Ahrinziman ook

was geweest, en zij behoorden nog tot die school van denkers waarvan Zoroaster de groote stichter was geweest.

»In de geestenwereld," zeide Ahrinziman, »vindt men een eindeloos aantal verschillende inrichtingen voor het bestudeeren der verschillende takken van wetenschap, die zich allen houden aan de groote fundamenteele eeuwige waarheden der natuur, maar in vele kleine bijzonderheden verschillen, en ook hierin: hoe deze groote waarheden moeten worden toegepast voor den vooruitgang van den geest. Zij verschillen ook hierin: hoe hunne respectieve theorieën moeten worden uitgewerkt, en welke conclusies er te trekken zijn uit de zekere kennis die zij bezitten, wanneer zij vraagstukken tot eene oplossing zoeken te brengen, waarvan zij nog even weinig weten als toen zij nog op aarde waren. Het is eene dwaling wanneer men meent dat in de geestenwereld om onze planeet absolute kennis bestaat, die alle mysteriën der schepping kan oplossen, het waarom en waarvoor van ons bestaan, waarom het goede en het kwade dooreen is gemengd, of wat de natuur is der ziel en hoe die van God komt.

»De golven der waarheid vloeien immer uit de groote gedachten-centra van het heelal en worden naar de aarde overgebracht door ketenen van geestelijke intelligenties, maar iedere geest kan slechts dat deel waarheid overbrengen dat zijne ontwikkeling toelaat te begrijpen, en ieder sterveling kan alleen zooveel kennis in zich opnemen als zijne verstandelijke vermogens in staat zijn te assimileeren en te begrijpen."

(Wordt vervolgd.)

ONDERWIJZINGEN DOOR DE GEESTELIJKE LEIDSLIEDEN.

VAN OXON (DR. STAINTON MOZES.

(Vervolg van bladzij 48.)

No. XXX

Railwag Hotel, Killarney
17 Augustus 1873.

Ik werd gestoord door eenige kloppingen die in verband schenen te staan met Mrs. —. Kunt gij mij ook iets van haar toestand zeggen?

Vriend, wij kunnen u geen bericht over haar geven dat u aangenaam is. Zij is ernstig ziek, en daar zij veel belang stelt in het verschijnsel waarmede gij u bezig houdt, hebt gij een teeken in verband met haar ontvangen.

Verkeert zij in gevaar?

Zij is wat gij noemt in gevaar van te scheiden van haar lichaam. De band waarmede zij aan haar kinderen gehecht is, is zoo sterk dat die haar nog terug houdt in de aardsche sfeer.

Weet gij ook of haar toestand eindigen zal met wat wij noemen den dood?

Van de toekomst weten wij niets; wij kunnen u niets meer zeggen dan wat berust op onze meerdere kennis en ons vermogen van waarneming. Wat u toeschijnt een ramp te zijn kan een groote zegen wezen, en wij kunnen daarom ook niet zeggen of hetgeen de mensch verkieselijk acht geschieden zal. Zij is in de hand van Een die weet wat het beste is, en zij wordt goed verzorgd. Wij kunnen niet dicht bij haar komen. Wij zouden dat kunnen doen als gij wat dichter bij haar waart; nu kunnen wij dat niet doen.

Gij meent, als ik in de stad was geweest! Reikt mijn invloed dan tot op een bepaalden afstand?

Wij kunnen den invloed die van u uitgaat niet verder gebruiken dan tot een bepaalden afstand; en ook de hinderpalen niet overwinnen, die wij ontmoeten bij het bereiken van iemand

die een tegengestelden invloed om zich heeft. Dit is hier het geval. De inlichtingen die wij in staat zijn te geven, kunnen daarom in alle bijzonderheden niet juist zijn, maar alleen in hoofdzaak. Wij willen doen wat wij kunnen. Gij kunt veel doen door ernstig te bidden; niet om wat gij denkt het beste te zijn, maar om een wacht van goede geesten rondom het lijdende lichaam te brengen. Bid daarom, en uwe gebeden zullen van een heilzamen invloed op de bedroefden zijn. Bij ziekte of dood kunnen zij ook veel helpen. Bij ziekte kunnen goede geesten verlichting aanbrengen, waar menschelijke hulp te kort schiet. Zij hebben het vermogen, als zij den zieke bereiken kunnen, om veel, zeer veel te doen: de pijn verzachten en de levenskrachten doen toenemen, om zoo eene spoedige herstelling te bewerkstelligen. En mocht zijn tijd gekomen zijn en de geest het nieuwe leven in moeten gaan, zullen zij hem ontvangen en verwelkomen en hem inlichten en leiden in het geestelijk leven dat dan een aanvang neemt. In ieder geval moogt gij niet verzuimen om veel en ernstig te bidden om Goddelijde hulp en bijstand, waarvoor nooit te vergeefs gebeden wordt. Indien gij de kracht van het gebed kendet, zoudt gij er meer gebruik van maken; niet zooals de dwaze mensch bidt om datgene wat hij denkt het beste te zijn, maar om de nabijheid van hen die in droefheid vertroosting kunnen brengen, grooter dan iemand vermoeden kan. Bid, vriend, bid!

Ja, zeker, wij weten nog weinig van de kracht en den invloed van het gebed, en verwaarloozen het maar al te veel; ik weet het.

Het is zoo. Het zou beter zijn dat de mensch wist en erkennen wilde dat er altoos gezegende gidsen zijn die hem omringen willen en helpen en bijstaan en ten goede leiden, evenals er altoos booze geesten zijn die hem van het rechte pad zoeken af te leiden en hem al verder en verder doen afdwalen als hij naar hen luisteren wil.

Wij zijn een tijdlang van u afwezig geweest en verheugen ons de gunstige verandering te zien zoowel naar lichaam als naar geest, die rust en ontspanning bij u hebben teweeg ge-

bracht. Onze vriend Mentor is in staat geweest van die gunstige gelegenheid gebruik te maken en u verschijnselen te laten zien die altijd moeilijk voort te brengen zijn en onmogelijk kunnen verkregen worden na het verrichten uwer dagelijksche bezigheden. Wij verblijden ons dat hij er toe in staat is geweest. Wij hopen dat gij die manifestaties beschouwen zult als een hulpmiddel bij en een bevestiging van het werk voor het volbrengen waarvan wij gezonden zijn. Zij zijn als de teekenen en wonderen die het onderwijs vergezelden van de Leeraars bij de vestiging van het Christendom. De menschen doen er verkeerd aan als zij niet verder zien dan die teekenen en wonderen; evenals zij er verkeerd aan doen die er op smalen en er niets van weten willen. Zij zijn de middelen tot een doel, en op dat doel is tot nog toe te weinig gelet. Om verschillende redenen zijn wij zelfs verplicht geweest om veel terug te houden van hetgeen wij zeggen wilden tot leering. Wij overhaasten ons niet; de gelegenheid moet gunstig zijn. Wij moeten voorwaarden hebben die het ons mogelijk maken met vrucht werkzaam te zijn. Er moet volkomen harmonie onder u bestaan, en de geest moet eerlijk en oprecht en kinderlijk gestemd zijn om de parelen te kunnen ontvangen die wij geven. Wij moeten wachten tot de gelegenheden voor ons gunstig zijn, en trapsgewijze, naarmate gij het dragen kunt, u zeggen wat wij te zeggen hebben. Teekenen zullen nu en dan gegeven worden, maar bepaal u daarbij niet en verlang er niet te veel naar; vooral met die, die wel uw nieuwsgierigheid bevredigen maar u geestelijk niet vooruit brengen, zullen wij zeer spaarzaam zijn, alsook met die welke te veel kracht van u eischen.

Het zou, naar het ons voorkomt, niet kwaad zijn, u zulke voorschriften te geven bij uwe gemeenschap met ons, als wij in staat zijn te geven. Wij bedoelen niet die welke u persoonlijk aangaan; gij zijt daar volkomen mede bekend. Maar er zijn andere die wij beter kennen dan gij, en die wij u geven zullen zoodra de gelegenheid zich voordoet.

Met zeer veel genoegen wil ik van u leeren.

Zeg mij slechts wat goed voor mij is, hetgeen ik dan doen zal, of vragen om nadere inlichtingen. Dr. Dee, die een onderzoeker was toen hij op aarde leefde, zou daarbij misschien wel kunnen helpen. Zou hij niet?

Mogelijk kan hij ons helpen als hij terugkomt, en Mentor ook. Maar houd nu op, anders benadeelt gij uzelf door een te lang voortgezette séance. Vaarwel.

DOCTOR.

No. XXXI

Llanberis, 24 Augustus 1873.

Kan ik met iemand communicatie houden?

Vriend, ik ben reeds eenige dagen bij u. Ik ben altijd bereid aan uw verlangen te voldoen, als ik dat doen kan zonder dat het nadeelig is voor u. Ik verheug mij in de verbetering uwer gezondheid, en hoop dat die lang zoo blijven mag. Toch moet gij geen groote communicatie van ons verwachten. Wij willen niet te veel van uw levenskracht gebruiken, zoo lang die aan het toenemen is. Liever laten wij die opzamelen om haar te gebruiken als tijd en gelegenheid dienstig zijn en wij die meer noodig hebben dan nu.

Maar het is voor mij een groot genoegen berichten van u te ontvangen. Ik verlang er steeds naar.

Vriend, wij zijn ten allen tijden bereid uwe wenschen te voldoen; maar nu is het voor u beter dat wij niet te veel nemen van de kracht die gij verzameld hebt. Houd u liever bezig met na te denken over het verleden. Denk veel na over hetgeen wij u gezegd hebben. Wij willen u in geen enkel opzicht berispen over uwen twijfel, daar die zeer natuurlijk is en slechts strekken zal tot bekrachtiging van uw geloof. Maar hij is oorzaak geweest dat wij veel hebben moe-

ten achterwege laten dat wij gaarne hadden willen zeggen. Wij verlangden dat gij u een duidelijk denkbeeld maakt van het doel onzer gemeenschap, en dat de cirkel waardoor wij gemeenschap houden hierin één hart en éene ziel zij. Wij zouden dan in staat zijn om veel meer te doen dan wij tot nu toe hebben kunnen doen. Dit hadden wij gehoopt dat de vrucht zou zijn geweest van uwe rust en ontspanning. Wij zouden dan met u hebben kunnen spreken over onderwerpen die voor u van het grootste belang zijn. Maar omdat te kunnen doen moet eerst alle twijfel uit uw hart gebannen zijn, ten aanzien van de bron waaruit de berichten tot u komen. Wij verzoeken u om eerlijk en oprecht en als staande voor God na te gaan wat wij hebben gezegd. Wij verzoeken u het te wegen in de weegschaal van uw verstand en het te onderzoeken door alle middelen waarover gij te beschikken hebt. Verwerp alles wat niet overeenstemt met uw geweten — den standaard van recht die u geschonken is. Hoewel het vreemd en nieuw voor u is, verwerp het daarom niet, maar wacht den tijd af dat u een beter inzicht in de waarheid zal geschonken worden. Die tijd zal komen zoodra God het wil. Wij kunnen in uw hart niet lezen; maar wij gelooven dat het oprecht en eerlijk is. Het overige komt van zelf. En al is hetgeen wij zeggen vreemd en nieuw voor u, bedenk daarbij dat véél wat waar is, nieuw voor u is, hetgeen later, naarmate gij in kennis vordert, niet nieuw meer voor u is. Menschelijke kennis is progressief, en als gij uw tegenwoordig intellectueel standpunt vergelijkt met dat van vroeger jaren, zult gij moeten erkennen dat verdere vooruitgang mogelijk en waarschijnlijk is. Houd den standaard van waarheid en vooruitgang slechts voor u.

Bedenk dat er nog veel is dat nieuw is en waar, en waarvan gij nog onkundig zijt; dat vele dwalingen moeten worden uitgeroeid en vele nieuwe waarheden geleerd Wat ons aangaat, wij willen u gaarne helpen om nieuwe waarheden te leeren kennen, zoodra gij slechts in staat zijt ze in u op te nemen. Wij wachten onzen tijd af.

Ik zal mijn best doen. Onze vriendin is aan de beterhand; ik ben blij dat gehoord te hebben. Weet gij daar iets van?

Wij stelden veel belang in haar. Haar toestand reageerde op u, en wij verheugen ons dat zij herstellende is.

Hoe kwam het dat zij zoo storend op mij inwerkte?

Zij was in gedachten veel in den cirkel, en al de leden voelden den weerslag van haar ziekte. Gij staat geestelijk met haar in contact. Hare gedachten projecteerden zich op het vlak waarlangs wij op u inwerken. Van daar die storende invloeden. Dat is gewoonlijk zoo. Naarmate gij vatbaarder wordt voor geestelijke invloeden, wordt gij ook vatbaarder voor den invloed van een geest, ook al woont hij nog in het lichaam. Daarvoor is het niet noodig dat de geest in de sferen is. Een geest kan inwerken op een anderen geest die daarvoor vatbaar is, ook al is hij nog geincarneerd.

Dat verklaart dan visioenen, verschijningen. tweede gezicht en dergelijke?

Alles hangt af van den toestand van den geest. Hoe vatbaarder gij wordt voor geestelijken invloed, hoe gemakkelijker de geesten waarmede gij in sympathie zijt zich kunnen kenbaar maken voor uwe zintuigen. Wat gij zegt kan zoo zijn. en is dikwijls zoo De invloed van geest op geest is een uitgebreid onderwerp.

Kan de geest in het lichaam evenzoo werken als de geest uit het lichaam?

Neen, niet geheel; in een minderen graad, en in sommige opzichten als de mesmerist werkt op het mesmerisch sujet In zulke gevallen trekken geesten die er behoorlijk toe zijn voorbereid de geesten aan met wie zij in sympathie zijn. Wel is dit het geval met iedereen, maar alleen zij die er voor ontwikkeld zijn, zijn er zich van bewust. Zij die volkomen in sympathie met elkander zijn, houden gemeenschap met elkaar ofschoon zij het niet weten. Alleen zij die gewoon geworden zijn aan geestelijke gemeenschap en er vatbaar vóór zijn, kun-

nen dat bemerken. Gij doet dat, omdat gij er voor ontwikkeld zijt.

Dus is het gebrek aan ontwikkeling dat gemeenschap tusschen van elkaar verwijderde personen onmogelijk maakt?

Niet altijd. Dikwijls werkt geest op geest waarvan de recipient een flauw bewustzijn heeft, en die dit dan uit onwetendheid toeschrijft aan verbeelding, een droom, of een visioen. Velen zijn onvatbaar voor geestelijke communicaties — inderdaad de meesten. Maar zij, die hunne hoogere natuur ontwikkeld hebben voor geestgemeenschap, kunnen door de geesten hunner vrienden worden bereikt ook al zijn zij ontlichaamd.

Dat is een gezegend iets. Maar hoe komt het dan dat er zoo weinig onzer heengegane vrienden met ons gemeenschap komen houden? Dat is mij altijd voorgekomen een zwak punt te zijn.

Gij hebt met vrienden gemeenschap gehouden. Wij hebben hen aangespoord om dat te doen; alleen om u bewijzen te geven. Uwe missie is van een veel hoogere orde, en wij wenschen den cirkel niet te laten gebruiken voor private communicaties. In geen geval geven wij daar vergunning toe; tenzij het is voor een hooger doel dan om te voldoen aan nieuwsgierigheid of bijzondere affectie. Gij hebt dikwijls genoeg bewijzen ontvangen en wij zullen er nog meer geven zoodra wij het noodig achten. Gij moogt den cirkel niet misbruiken. Gij hebt iets anders, iets hoogers te doen.

Zoudt gij op verwijderde leden van den cirkel kunnen inwerken?

Dat is niet waarschijnlijk. Misschien zouden wij beter door hen op u kunnen inwerken. Maar wij wenschen zulke proeven niet te nemen. Dat kunnen anderen doen Wij hebben ander, hooger werk.

Gij zijt altoos tegen het nemen van bijzondere proeven?

Niet altijd, zooals gij weet. Wij verlangen iets meer van u

dan het bevredigen uwer nieuwsgierigheid, hoe natuurlijk die ook is. Zoodra gij een duidelijk inzicht krijgt van de hooge beteekenis onzer zending, zult gij begrijpen waarom wij zoo handelen. Gij hebt nog veel te leeren, en er is nog veel tijd noodig voor gij het werk in zijn vollen omvang kunt overzien. Intusschen zijt gij niet alleen. Wij bewaken en beschermen en leiden u, en zijn in staat om zegeningen rondom u te verspreiden, waarvan gij anders verstoken zoudt zijn. Wij danken den Almachtigen Vader en zijn tevreden. Houd nu op. De Groote God behoede u.

† IMPERATOR S. D.

No. XXXII.

26 Augustus 1873.

Ik heb nog een uur tot mijne beschikking.

Een vriend wil door ons tot u spreken.

[S. Vrede zij u. Luister met aandacht.]

Onze vriend schrijft nog moeilijk. Hij is nog niet in staat geweest naar de aarde terug te keeren sedert den dag waarop hij voor u schreef. Hij kwam toen op mijn verzoek en met mijne hulp. Hij wenscht nu iets te zeggen over zijne ervaringen in ons geestenland. Ofschoon de wijze waarop de geest en het lichaam vaneengescheiden werden ruw en plotseling was, kwam de geest toch spoediger tot bewustzijn dan gewoonlijk het geval is. De geest van onzen vriend had, toen hij op aarde woonde, veel nagedacht over het leven na den dood en over de verandering die hij bij zijn overgang ondergaan zou, zoodat toen die overgang werkelijk plaats vond en plotseling was, alles hem niet zoo vreemd voorkwam als anders het geval zou zijn geweest. Hij had daarin verstandig gehandeld. Maar ik zal u zijn eigen woorden overbrengen: —

»Toen mijn geest na mijn overgang tot bewustzijn kwam, bevond ik mij in gezelschap van schitterende en gezegende

engelen, die de grenzenlooze genade Gods mij toegezonden had. De schok die mij van de aarde scheidde was zoo hevig geweest, dat ik aanvankelijk niet wist dat ik in de geestenwereld was. Maar mijn dierbare vader kwam bij mij en verzekerde mij dat het geen droom was die mij misleidde, maar dat ik werkelijk stond in de rijen der gezegenden. Naast hem stond mijn dierbare moeder, en kort daarna voegden zich bij hen de reine geesten van K. en andere philanthropische geesten, die zich verheugden te staan bij hem die op aarde had uitgeblonken in philanthropische en andere liefdedaden. Door hen werd ik gebracht naar de plaats waar mijne beschermgeesten verblijf hielden. Van hen leerde ik hetgeen ik noodig had te weten, en dat ik mij ontdoen moest van veel denkbeelden die ik op aarde gedacht had van zulk een groote beteekenis te zijn. Och! hoe gemakkelijk ontdoet de geest zich hier van denkbeelden die hem zoo lief op aarde waren. Van mijne beschermgeesten ontving ik het verzoek om mij met u in gemeenschap te stellen, door den geest die nu voor mij schrijft. Ik voldeed volgaarne daaraan, en het verheugt mij nu dat ik naar de aarde af kan dalen, waar nog zoovelen mijner dierbaren wonen, ofschoon ik, helaas! helaas! de meesten van hen niet bereiken kan. Zij weten het niet, en willen nog niet leeren. Sedert ik de aarde verliet heb ik reeds veel geleerd en ben bezig te werken aan mijn vooruitgang, dat het doel is waarnaar ik streef. Reeds ben ik, onder leiding mijner leidslieden, de eerste sferen doorgegaan, waar diegenen verblijf houden die aan de aarde gebonden zijn door hunne verkeerde neigingen, waardoor zij nog niet naar boven kunnen gaan. Daar zag ik sommigen, die ik op aarde gekend had; en van hen en anderen vernam ik daar veel dat ik noodig had te weten. Ik ga voort met dit werk, tot ik mijn aangewezen sfeer bereikt heb. Ik ben gekomen om u dit korte woord van troost en bemoediging te brengen. Heb goeden moed."

Men heeft zooveel te vragen. Zijn de sferen aan de aarde gelijk?

Zij zijn er in ieder opzicht aan gelijk. Het verschil bestaat alleen in den toestand die veranderd is. Bloemen en vruchten en heerlijke landschappen, en dieren en vogels vindt men hier, evenals bij u. Alleen de materische toestanden zijn veranderd. Wij behoeven niet te werken voor ons dagelijksch brood, noch dieren te dooden om ons van voedsel te voorzien. Met alles wat stoffelijk is, wat gij daaronder verstaat, hebben wij hier niet te doen; en wij hebben geen ander voedsel noodig dan wat wij trekken uit de atmosfeer die wij inademen. Ook worden wij in onze bewegingen niet belemmerd door zware lichamen zooals bij u. Wij kunnen ons vrij bewegen, snel en langzaam, eenvoudig door wilskracht. Ik leer trapsgewijze als een pasgeboren kind, om mij te gewennen aan de nieuwe toestanden van mijn bestaan."

Zijn de dingen reëel voor u?

»Volkomen reëel of tastbaar, en alles is zeer schoon."

Gij moogt onzen vriend nu niet langer ophouden; en gij-zelf hebt reeds meer gedaan dan dienstig voor u is.

God, de Alwijze, de Liefdevolle, behoede u.

†J. S. D.

No. XXXIII.

27 Augustus 1873.

Ik zou de afgebroken communicatie van gister gaarne willen vervolgen?

Ik zal uw vriend, die schrijft, roepen. Maar vooraf een woord van waarschuwing. Hij is nog niet bekend met de geheimen der geestenwereld en de overblijfselen zijner aardsche denkbeelden kleuren bijgevolg nog zijne mededeelingen. De indrukken die hij u mededeelt, verdienen alleen in zooverre vertrouwen, als zij de levendige indrukken zijn der ondervindingen van iemand, dien gij op aarde gekend hebt. Wat hij

nu zegt, zal hij later wijzigen, als zijne ervaringen zijn toegenomen. Vermijd daarom alle vragen uit nieuwsgierigheid, die onbetrouwbare antwoorden zouden uitlokken. Uw vriend is nu hier. Ga nu maar voort, vriend.

Wilt gij mijn vriend toestaan, mij met zijn eigen woorden te antwoorden? Is uw uiterlijk voorkomen hetzelfde als toen gij nog op aarde waart?

»Mijn geestelijk lichaam is daaraan gelijk, maar verheerlijkt. Het verandert nog gestadig, en zal daarmede voortgaan tot het zijn eigen s'eer bereikt heeft. Het is nog nauwelijks vrij van den invloed der plotselinge scheiding uit het aardsche lichaam."

Hoe is het gekleed? Zou ik u kunnen zien? Zoudt gij gephotografeerd kunnen worden?

»Ik zou wel willen dat gij mijn geestelijk lichaam zien kondt, maar ik vrees dat dit nog niet gebeuren zal. Ik kan niet gephotografeerd worden, en zou dat ook niet wenschen. Onze kleeding is symbolisch, maar werkelijk voor ons. Dit, voel ik, kan ik u niet duidelijk maken. Ik heb nog genoeg herinnering overgehouden van mijne denkbeelden omtrent stof, om te weten dat gij onmogelijk begrijpen kunt dat ons lichaam voor ons even substantieel is als het uwe voor u; onze stoffelijke voorwerpen zouden door u niet waargenomen kunnen worden, terwijl uwe grovere materische voorwerpen onder zekere omstandigheden voor ons geen hinderpalen zijn. Mijne kleederen zijn voor mij even reëel en tastbaar, als de uwe voor u. Maar zij kunnen niet worden gezien door het stoffelijk oog, evenals gij de geesten zelf niet kunt zien, tenzij een voorafgaand mij onbekend proces ze zichtbaar heeft gemaakt. Mijne kleederen zijn volkomen en in overeenstemming met de voorstelling die gij er u van maakt. Aanvankelijk waren zij donkergrijs, maar zij worden lichter van kleur, naarmate ik meer vooruit ga in mijn nieuwen toestand Zij zijn nu van eene zooals gij het noemt lichtgrijze kleur, met nu en dan een groene tint er door. Zij veranderen in overeenstemming

met mijn gemoedstoestand en omgeving. Mijne kleeding en ik zelf zijn voor u niet tastbaar, en gij zijt niet waarneembaar voor ons. Dit komt mij even vreemd voor als u. Toen ik voor het eerst de schitterende gewaden zag waarmede hooge geesten zijn bekleed, vond ik dat vreemd, verbazend vreemd. Het gewaad van IMPERATOR bijvoorbeeld, is schitterend wit, als ware het samengesteld uit diamanten van het zuiverste water, nog verhelderd door stralen van sterken glans. Om zijn schouders hangt een overkleed van saffierblauw, en op zijn hoofd draagt hij een kroon der heerlijkheid met een rand van karmozijn. Die rand duidt zijne liefde aan; het blauwe overkleed zijne wijsheid en het schitterend gewaad zijn hoogen graad van reinheid en volmaaktheid."

Hoe heerlijk! Hoe is die kroon?

»Zij heeft zeven punten, en aan iedere punt bevindt zich een schitterende ster van verblindenden glans. Hij is een verheven geest, edel en zeer hoog staande."

Ik, IMPERATOR, wensch hieraan toe te voegen, dat de wijze waarop geesten zich zichtbaar maken voor het stoffelijk oog, welke door uwen vriend niet begrepen wordt, zich toedraagt als volgt: Het geestelijk lichaam kan, door magnetische aantrekking, fijne deeltjes der grove materie tot zich trekken en zich daarmede omkleeden, waardoor het tijdelijk zichtbaar wordt voor uw oog.

Hebben geesten, die kort geleden zijn overgegaan, behoefte aan voedsel en slaap? Mag mijn vriend die vraag beantwoorden?

»Ik heb voedsel en veel rust noodig, evenals een kind op aarde. Ik heb veel rust noodig; maar die rust is de rust der overpeinzing en een droomerig genot, waarbij de geest niet altijd onbewust is. Ons voedsel wordt voornamelijk getrokken uit de atmosfeer die ons omringt, op eene wijze die ik nog niet begrijp."

Zijn er huizen?

»Alles is hier zooals bij u op aarde, maar in voortreffelijker staat. Wij hebben in onzen geestelijken toestand geen

behoefte aan de grofstoffelijke omgeving, maar alles is even reëel voor ons."

Zijn er ook steden? Hoe worden die bestuurd?

»Wij hebben verzamelplaatsen zooals gij. Wij wonen te zamen, en leven onder het bestuur van wijzer en hooger geesten, evenals gij geregeerd wordt. Onze staatsinrichting is analoog met wat gij verstaat onder het patriarchale of gemeenschappelijke bestuur. Alles is gemeenschappelijk, alles wordt bestuurd door een geest van algemeene liefde, en ongehoorzaamheid aan de wetten die ons bestaan regelen wordt gestraft door de hoogere intelligenties, niet op eene wijze zooals bij u gestraft wordt, maar door te wijzen op de slechte gevolgen der ongehoorzaamheid, en door een tijd van geregeld onderwijs. De straf spruit uit de overtreding zelf voort, en het is het werk der hoogere geesten om op de gebeden te wijzen en hoe die verbeterd moeten worden Herhaalde overtredingen doen een geest naar eene lagere sfeer afdalen, tot hij genoeg ervaringen heeft opgedaan om weer naar boven te gaan.'

Ik, IMPERATOR spreek tot u. Onze vriend kan alleen mededeelen wat hij denkt en ondervonden heeft in de lagere sferen. Daar leven de geesten in gemeenschap en worden onder de leiding van hoogere geesten voorbereid voor een toestand van hooger bestaan, waarin zij in beoefening kunnen brengen wat hun geleerd is. Hij zegt terecht, dat die sferen plaatsen zijn van beproeving en voorbereiding, waar geesten worden opgeleid voor hooger werk. Zoodra zij genoegzaam gevorderd zijn in kennis en wijsheid en in wat gij noemt deugden, gaan zij hooger op. Alles regelt zich naar de onwrikbare wet van geschiktheid. Het is voor een geest niet mogelijk om in een sfeer te blijven waarvoor hij niet geschikt is.

Waar zijn die sferen?

Het zijn toestanden. Onze vriend heeft de onmiddellijke nabijheid der aarde nog niet verlaten. Maar er zijn dergelijke sferen op andere plaatsen nabij andere planeten. Sferen zijn

toestanden, en gelijke toestanden kunnen bestaan en bestaan inderdaad op *verschillende* plaatsen, volgens uwe begrippen. Uwe dwaling ontstaat, doordien gij toestanden en plaatsen verwart.

Moet ik daaruit opmaken dat er werkelijk steden, boomen, huizen en dergelijke dicht bij ons zijn, waarvan wij niets weten?

Onze vriend heeft gelijk, wanneer hij zegt dat alles reëel voor ons is, maar voor u niet waarneembaar. De ruimte, zooals gij het noemt, is vol geestenwoningen. Wij kennen tijd tijd noch ruimte; iedere sfeer wordt bepaald door zijn toestand, en deze is aan geen ruimte gebonden.

Dat is moeilijk te begrijpen.

Zeker vriend, wij kunnen niet verwachten er u meer dan een zeer oppervlakkig denkbeeld van te geven; en zelfs als gij er dat van hadt zou het nog onjuist zijn. Het is voor ons even onmogelijk ons leven voor u te beschrijven, als het voor u zou zijn een blind en doofstom mensch juiste begrippen te geven van uwe aarde. Hij moet zijn eigen denkbeelden daaromtrent vormen, die voor *hem wel begrijpelijk* zijn, maar voor u niet zouden overeenkomen met de werkelijkheid.

Nu gij allen hier zijt, vraag ik of gij mij een hoorbaar bewijs uwer tegenwoordigheid kunt geven? Ik bedoel mijn vriend.

Neen, dat kan hij niet. Ik of Mentor wel, zooals gij weet. Luister. (Als gewoonlijk werden kloppingen gehoord)

Wij zullen trachten ons hedenavond aan u te vertoonen in een *visioen*. Het is een experiment dat mislukken kan, maar wij zullen het beproeven.

Eindig nu. De electrische toestanden uwer atmosfeer zijn verstoord; het evenwicht moet hersteld worden.

† I S. D. MENTOR. S.

No. XXXIV.

Denzelfden dag, 10 uur 's avonds.

Vriend, wij zullen het experiment nemen waarvan het Hoofd gesproken heeft. Wij wenschen dat gij u volkomen rustig houdt. Ga op de sofa liggen en wees een passief instrument in de handen uwer beschermgeesten. Tracht geen communicaties uit te lokken, maar blijf passief.

Overeenkomstig dezen raad legde ik mij te bed, daar er geen sofa in de kamer was Kort daarop hoorde ik muzikale tonen in de kamer, die ik vooraf donker had gemaakt. Zij schenen dicht bij het plafond te ontstaan, en iedere toon ging vergezeld van een helder lichtende vonk. De geluiden waren niet zwaar, maar zeer helder, en de toonbuiging was schooner dan zij gewoonlijk was. Toen dit eenigen tijd geduurd had, zag ik lichtbolletjes, die door Mentor werden voortgebracht. Zij schenen eveneens nabij het plafond te voorschijn te komen en bleven langer zichtbaar dan toen ik ze wroeger zag. Ik herinner me niet duidelijk dat ik mijn bewustzijn verloor, maar in de duisternis ontrolde zich langzaam een schoon natuurtafereel. Ik scheen te staan aan den oever van een meer, op een afstand waarvan zich een rij heuvels uitstrekte die tot aan hun toppen begroeid waren en bedekt met een lichte, zachte dauw. De lucht was gelijk aan die van Italië, helder en zacht. Ik zag geen rimpeltje in het water waarbij ik stond; de hemel was helder blauw; geen enkel wolkje was te zien. Na dit tooneel met een diep gevoel van bewondering aanschouwd te hebben, wandelde ik langs den oever van het meer, nadenkende over de schoonheid van hetgeen ik zag. Terwijl ik wandelde, zag ik iemand die naar mij toekwam, in wien ik terstond Mentor herkende. Hij droeg een wit kleed van zeer fijne stof, gelijk het zachte, fijne, Indische mouseline, van een parelwitte kleur. Over zijn schouder droeg hij een mantel van donker saffierblauw en zijn hoofd was gedekt door

een kroon, die mij toescheen een band te zijn van een scharlakenroode kleur met goud doorweven. Hij droeg een baard, en zijn gelaat teekende goedheid en wijsheid. Zijn tred was vast, en zijn stem, toen hij tegen mij sprak, helder en beslist van toon.

»Welkom, vriend, ik wacht op u."

»Gij zijt Mentor, naar ik zie. Maar waar ben ik hier; wat is dat voor een natuurgezicht?"

»Gij zijt in het Geestenland, en gij ziet een natuurtooneel in de sferen.

Ik scheen het beloofde visioen geheel vergeten te zijn en stond op het punt om verder te vragen, toen hij mij belette dat te doen, met te zeggen: »Wacht, en gij zult zien."

Hij keerde zich om en wandelde met mij langs den oever van het meer, tot wij kwamen aan een weg die naar den voet der heuvels leidde. Een kleine beek vloeide langs dien weg, en daarachter strekte zich, zoover het oog reikte, eene vlakte uit, die bedekt scheen met mosachtig groen. Nergens zag ik een stukje bouwland. Weder wilde ik een vraag doen, maar met een enkel gebaar legde hij mij weder het zwijgen op. Wij naderden een woning die veel overeenkwam met een Italiaansche villa. Zij stond in de schaduw van een groep boomen van een soort die ik nooit te voren gezien had; zij geleken op reusachtige varens van de schoonste soort en in groote verscheidenheid. Voor het huis zag ik een bed met rozen, in verschillende schoone kleuren en variëteiten. Ik kende er geen enkele van. Een belommerde veranda was tegen het huis. Toen wij den ingang bereikt hadden, noodigde hij mij uit om binnen te gaan. Wij kwamen toen in een groot rond vertrek, in het midden waarvan een fontein haar water uitspreidde over bloemen en varens. Een heerlijke geur vervulde de lucht en zachte, liefelijke muziek streelde het oor. Het huis had geen dak. Rondom het vertrek was een soort van uitstek, waarin ik deuren zag die naar verschillende kamers toegang gaven.

(Wordt vervolgd.)

ONDERWIJZINGEN DOOR DE GEESTELIJKE LEIDSLIEDEN.

VAN OXON (Dr. STAINTON MOZES).

(Vervolg van bladzij 160.)

Toen ik daar stond, in overpeinzing van hetgeen ik gezien had en nog zag, ging er een deur open, waardoor iemand binnenkwam en op mij toetrad. Het was Imperator, zooals ik hem vroeger gezien had. Op zijn hoofd droeg hij de kroon met zeven punten, ieder van een ster voorzien van verblindenden glans en verschillend van kleur. Zijn gèlaat teekende ernst, edelmoedigheid en adeldom der ziel. Het zag er jeugdig uit, wat ik wel gedacht had, maar van zulk een edel gelaat, waarop de stempel van godsvereering diep stond afgedrukt, had ik mij moeilijk eene voorstelling kunnen maken. Zijn gansche houding en manieren waren waardig en gebiedend. Hij droeg een schitterend wit gewaad. De verschijning kan ik niet beter beschrijven, dan door te zeggen dat zij scheen samengesteld uit dauwdruppels, beschenen door de ochtendzon.

Het effect er van was zóó verblindend, dat ik hem niet bestendig kon blijven aanzien. Zij deed mij denken aan de gedaanteverandering des Heeren op den berg; en aan de engelen, die in blinkende kleederen stonden bij het graf van Jezus. Onwillekeurig boog ik het hoofd, en eene zachte, welluidende stem met eene melancholische cadence trof mijn oor. »Kom, en gij zult uwe vrienden zien, en wij zullen het ongeloovig hart zien te treffen.'' Hij strekte zijne hand uit, die ik zag schitteren als van edelgesteenten, en waaruit een inwendig licht scheen voort te komen. Ik aarzelde die aan te nemen, maar niet uit vrees. Ik was verbaasd bij dat gezicht. Hij verzocht mij hem te volgen, en wij traden toen de deur binnen, waardoor hij gekomen was. Wij bevonden ons toen in een ruim vertrek, waarin zich geen andere meubels bevonden dan een sofa die in het midden stond en waarop wij beiden plaats namen. De wanden van het vertrek waren verborgen achter groen en bloemen; en ook het plafond scheen gevormd uit die voortbrengselen der natuur.

»Schoon! zeer schoon!'' zeide ik; en de stem — zooals ik

die nooit van eenig mensch gehoord had — sprak weder:

»Gij zijt in het geesten land. Uw geestelijk lichaam is nu vrij van het aardsche lichaam, en niets dan die fijne magnetische zilverkoord verbindt er u mee. Zie!'

Ik had mij te veel bezig gehouden met naar alles te zien; maar nu zag ik, dat ik zelf ook gekleed was met eene violetkleurige draperie. Het was een kleed uit één stuk, zeer zacht op het gevoel, en dwars er door liep een smalle strook licht.

»Dat licht," zeide de stem, »is de band van vereeniging; en uw kleed is violet gekleurd, dat het symbool is van een vooruitstrevende en aspireerende ziel. Gij zijt in het geestenland, en wij wilden u iets laten zien van de sferen en van uwe vrienden. Maar wij waarschuwen u dat gij den toestand van passiviteit niet verbreekt, anders komt daar kwaad uit voort. Wees bedaard, en gij zult veel hooren en zien. Maar voor wij verder gaan, zullen wij ons vereenigen in aanbidding van het Opperwezen."

Toen hij ophield met spreken, hoorde ik in de verte een plechtig, verheven gezang aanheffen, en wij stonden van de sofa op. Eene deur ging open, en een heerlijke geur doorstroomde het vertrek. Het gezang kwam langzaam nader, en door de geopende deur zag ik eene groote menigte geesten naar ons toe komen. Zij waren in groepen verdeeld. Aan het hoofd der eerste groep ging iemand, gekleed als al de anderen, in een lang wit kleed, met een gordel van karmozijnrood om het midden. De gordels verschilden van kleur, maar de kleederen van allen waren wit. Hij hield een gouden kruis omhoog, en om zijn hoofd droeg hij een band waarop ik las »Heiligheid.'' Achter hem volgde het koor, twee aan twee, in in melodieuze tonen een loflied zingende. Nooit te voren had ik zulk heerlijk gezang gehoord. Om het hoofd van ieder uit het koor stond geschreven »Lof en Eer". Achter hen kwam een ander die een kruis omhoog hield, en deze werd gevolgd door eene rij in het wit gekleede geesten, een-aan een. Toen zij ons voorbijgingen, stonden zij een oogenblik stil, keerden zich naar Imperator, die een paar passen voor mij stond, en

bogen voor hem. De eerste dezer groep was een oud man, en boven zijn hoofd, in letters als van vuur, stond zijn naam »——." Daarop volgde iemand wiens naam ik niet kon zien; toen een, wiens naam geschreven was in mystieke karakters; daarop »——"; toen Mentor, dien ik nu zag dat mij verlaten had en zijn mantel had afgedaan; toen »——"; toen een dien ik herkende als F. Robertson; en de laatste van hen was Maurice. Zij droegen allen gordels van saffierblauw. Toen kwam een ander, een kruis omhoog houdende, en achter hem kwamen zeven andere geesten, waaronder ik Doctor, Prudens, Philosophus en Swedenborg zag. Weder zag ik toen een kruisdrager gevolgd door een ander zevental, waaronder zich bevonden Rector, mijn vriend S., Keble en James Mason Neale. Weder een kruis, en daarachter zag ik G. en zijn vriend; zij droegen kleine harpen waarop zij speelden. Achter dezen gingen N. M. en twee broeders Lawes. Weder een kruis, en toen zag ik Lydgate, Heber en nog eenige anderen wier namen ik niet lezen kon. Eene lange rij volgde toen, en ik zag daarin sommigen dien ik scheen te kennen, maar ik was te verbaasd om alles nog nauwkeurig op te nemen. Uit deze laatste rij kwamen zes geesten naar mij toe. Zij waren mijn neef; A. W.; de heer en mevrouw C; kleine Pauline; en een dien ik niet kende. Zij spraken niet, maar het was of ik voelde wat zij zeggen wilden. Ik wilde antwoorden, maar Imperator belette mij dat terstond. De processie had nu de galerij gevuld die zich rondom het vertrek bevond. Zij keerden zich allen naar Imperator, die toen een verheven gebed tot den Allerhoogste uitsprak. Toen hij geëindigd had klonk weer het loflied en ging de processie heen gelijk zij gekomen was. Toen de laatste verdwenen was, sprak Imperator mij aldus aan:

»Wat gij gezien hebt is geschied met de bedoeling u te laten zien een der vele woningen in het Vaderhuis en de wijze onzer Godsvereering. Eens zult gij daar meer van weten. De geesten die gij gezien hebt zijn werkelijk de geesten van hen wier namen gij zaagt. Zij werden uit hun verschillende

verblijfplaatsen naar hier geroepen, opdat gij hen op uw gemak zoudt kunnen zien en hooren. Nu moet gij terugkeeren in uw lichaam, en ik zal u in staat stellen om op te schrijven wat gij gezien hebt."

Ik herinnerde mij niets voor ik in mijn eigen lichaam tot bewustzijn kwam. Eerst dacht ik dat ik gedroomd had Ik hoorde de stem van Grocyn, en zag de lichtjes van Mentor, juist zooals ik die gezien had voor het visioen. Ik werd gedreven om op te staan en te schrijven. De bovenstaande beschrijving is het resultaat daarvan. Toen ik tot bewustzijn kwam was het juist middernacht, en voor het schrijven was iets meer dan een uur noodig geweest. Ik kon weer vrij beschikken over al mijne zintuigen en was volkomen kalm; en het visioen heeft zulk een levendigen indruk op mij gemaakt als iets maar doen kan. Alles hier op aarde is dor en koud, vergeleken bij de verblindende schoonheid van hetgeen ik zag. Ik zal het nimmer vergeten. Geen beschrijving kan er ook maar het flauwste denkbeeld van geven.

No. XXXV.

28 Augustus 1873.

Ik heb over het visioen nagedacht. Was dat een werkelijk en geen subjectief gezicht?

Het gezicht was even werkelijk als hetgeen gij nu ziet. Uw geest was van het aardsche lichaam gescheiden, alleen er mee verbonden door een lichtstraal, zooals u dat toescheen. Die straal was de levensstroom. Als gij voor zulke experimenten meer gebruikt waart, zoudt gij uw lichaam op het bed hebben zien liggen. Het gezicht was reëel, maar wij waren genoodzaakt het u in een visioen, als het ware, te laten zien.

In welke sfeer was het?

De geesten hadden zich op mijn verzoek vereenigd in de tweede sfeer. Zij kwamen uit verschillende sferen en toestan-

den, en waren voor een bijzonder doel bijeen. De namen die u bekend waren stonden boven de hoofden van hen die die namen op aarde gedragen hadden.

Zij schenen vreemd gecombineerd te zijn, »——", »— —", »——", »— —".

Vreemd voor u. Plaats noch tijd bepaalt den toestand; en de toestanden van allen waren niet gelijk, maar verschilden zeer. Zij waren bijeengekomen, zooals wij gezegd hebben, voor een bijzonder doel.

Ik heb opgemerkt dat de kleederen van S. violet waren met een groene tint, terwijl al de anderen in het wit waren gekleed.

Hij was gekleed zooals hij het beschreven had, opdat gij hem terstond herkennen zoudt. Het groen beteekent het aardsche dat hem nog aankleeft, en het violet vooruitgang Alles bij ons heeft een symbolische beteekenis. Het huis dat geen dak had, symboliseert de woning van den geest met geen hinderpaal voor zijne aspiraties naar boven. De bloemen en gezichten vol pracht en schoonheid, zijn een symbool van de genoegens en zegeningen waarmede de Goddelijke liefde een ieder omringt die streeft naar waarheid en liefde. De processie die een loflied zong, is het symbool van den progessieven geest, met verheerlijking van God als de stem van het dagelijksch leven. Het kruis dat vooruitgedragen werd, was het embleem van heiligheid en zelfopoffering. De witte kleederen beteekenden reinheid, en de harpen en muziek waren de symbolen van eeuwigen lof. De gordels van verschillende kleuren symboliseerden de bijzondere neigingen en eigenschappen van hen die ze droegen; en de kronen en banden op hunne hoofden, waren emblema's van hun karakter. Gij kondt zien wat ieder dacht of zeggen wilde, evenals wij dat kunnen zien. Er behoeft niet gesproken te worden; niemand kan een ander misleiden. In de bijeenkomsten der gezegenden is voor den schijnheilige geen plaats. Wat gij gezien hebt was slechts een typisch gezicht. Later zult gij meer zien. Wij verlangen dat gij weten zult dat hetgeen gij gezien hebt reëel was, en

dat gij daarover na zult denken. Het is een les dien gij leeren moet voor wij iets meer voor u kunnen doen. Trapsgewijze moet gij de kennis, die wij u brengen, in u opnemen.

Ik ben op het oogenblik geheel verbijsterd en moet tijd hebben om er over na te denken. Zag ik u zooals gij altijd gezien wordt? Het verblindende kleed dat gij droegt zal ik nooit vergeten.

Gij zaagt mij daar zooals de anderen mij zagen. Maar ik zie er niet altijd hetzelfde uit. En in den staat waarin gij nu nog verkeert, zoudt gij onmogelijk een gezicht in de hoogste sferen, die om de aarde zijn, kunnen verdragen.

Vullen de sferen de geheele planetarische en interplanetarische ruimte gelijk wij haar noemen?

Zij vullen die geheele ruimte, en ook de ruimte ver voorbij de grens tot waar het menschelijk oog is doorgedrongen, of waarvan het menschelijk verstand zich een denkbeeld vormen kan. In uw tegenwoordigen staat kunt gij dat niet begrijpen. Vermoei uw geest niet met ijdele pogingen om te willen begrijpen wat te hoog voor u is, in den staat waarin gij nu verkeert.

Waar gingen de geesten heen die ik gezien heb?

Zij gingen naar hunne verschillende sferen en afdeelingen daarin, om het werk te hervatten dat hen opgedragen was en waarvan zij afgeroepen waren.

Mag ik weten wie de geest was dien ik niet kende en die met mijne vroegere vrienden het laatst voorbijging?

Das was een geest die eenigen tijd aan u verbonden is geweest — de geest van liefde, waaronder gij hem hebt gekend. De gedaante op de eerste geest-photografie die gij verkregen hebt, was een afbeelding van hem.

Die photografie herinner ik mij. Hoe heette hij op aarde?

Hij heette op aarde H., en was een groot philanthroop.

Ik dacht dat de photografie eene vrouw voorstelde?

Neen, vriend; het was de geest van H., dien gij in het geestenland zaagt. Hij komt nog nu en dan bij u. Bij gelegenheid zal hij gemeenschap met u houden.

Ik zag een bijzonder soort licht dat de geesten en de atmosfeer bescheen. Heb ik goed gezien?

Zeker, vriend. Wij hebben nog een ander soort licht als wat gij kent als electriciteit, met behulp waarvan wij ons manifesteeren en dat Mentor gebruikt voor zijne lichtbollen. Op de séances brengt hij den nucleus of kern mede, zooals wij u gezegd hebben. Die nucleus is het licht dat gij zaagt.

Ik word geroepen en verlaat u met een zegen.

† IMPERATOR S. D.

No. XXXVI.

Den avond van denzelfden dag.

Gij hebt gezegd dat om al de ons bekende planeten zich sferen bevonden.

Zijn de planeten dan bewoond?

Er is geen bol die niet bewoond is, zoover wij weten. Maar vriend, wij kennen niet veel werelden. Wij bezitten geen andere kennis dan die wij door ervaring verkregen hebben.

Gij weet dus alleen hetgeen gij gezien hebt of van anderen gehoord?

Alleen dat; en geesten weten niets van de sferen boven hen, dan alleen wat zij daarvan hebben hooren zeggen. Velen weten zelfs niet dat er nog sferen boven hen zijn, zij verbeelden zich in de hoogste te wezen. De berichten die gij omtrent de sferen krijgt zijn onbetrouwbaar, behalve van iemand die uit ervaring spreekt.

Staat de aarde op een hoogen of lagen trap onder de werelden?

Ik weet het niet, vriend. Zij is van een latere schepping, zooals wij denken; en in de lagere sferen rondom haar zijn sommige geesten die uit een hoogeren toestand zijn teruggegaan.

Gij spraakt eens van sferen zoowel beneden als boven de aarde?

Ik wilde u toen duidelijk maken, zoover gij het toen begrijpen kondt, dat het voor een mensch mogelijk was zoover terug te gaan als het mogelijk was te rijzen. Het is waar; maar gij waart toen nog niet in staat om aan te nemen dat God nog andere kinderen behalve het menschdom heeft.

Zijn al die schepselen aan dezelfde wetten onderworpen?

Zeker. Er is maar één zedewet voor het heelal, een wet van recht, van vooruitgang, een onveranderlijk edict: dat goed doen vooruitbrengt, en kwaad doen terugzet.

No. XXXVII.

29 Augustus 1873.

De vraag kwam bij mij op, of de geesten nu krachtiger op de menschen inwerken dan zij gewoon zijn te doen; of is het geen nieuw verschijnsel?

In eenig opzicht is het niet iets nieuws. Er is geen eeuw geweest dat geesten niet op de menschen inwerkten. Van de vroegste tijden af waarvan wij weten is het zoo geweest. En naarmate de mensch de geestelijke zijde zijner natuur meer ontwikkelde, naar die mate zijn wij ook in staat geweest om op hem in te werken. In het treurig tijdperk dat nu voorbij gaat, waarin de mensch alle geloof in geestgemeenschap ver-

worpen heeft en bijna geen geloof meer heeft in engelen en engelenleiding, zijn wij verplicht geweest onzen invloed voor een groot deel terug te trekken. Wij hadden geen keus. Evenmin als de wachters, die machteloos zijn bij iemand die zich willens en wetens verlaagt en eindelijk genoodzaakt zijn om heen te gaan. Er zijn altoos tijdperken geweest van bijzondere werkzaamheid, zoowel bij de tegenstanders, als bij hen die hen weerstaan. Het tegenwoordige, zooals gij weet, is zulk een tijdperk. Wij verwachten groote resultaten, omdat de menschelijke geest nu meer gevestigd is op de mogelijkheid van gemeenschap met de sferen, en de wetenschap begonnen is het magnetisme op den menschelijken geest toe te passen. Wij hopen ook op wetenschappelijk onderzoek op uitgebreide schaal van de verschijnselen van het Spiritualisme. Wanneer de wetenschap het bestaan erkent van iemand die, zooals gij zegt, gestorven is, en zulk een wezen zich manifesteeren kan door middelen die hij zien en voor een deel begrijpen kan, dan staan wij op een vasten grond. Maar die tijd is nog niet gekomen. Onkunde en vooroordeel hebben nog te veel invloed, en vóór het langzaam proces van het leggen van het fundament voorbij is, moeten er nog geslachten voorbijgaan. De tijd is nog niet hekomen; en wij mogen dien niet verhaasten. Wanneer die tijd volgens de raadsbesluiten Gods gekomen is, gezegend dan zij, die daarop gewacht en er naar uitgezien hebben, en den weg hebben bereid voor het aannemen der groote waarheden die dan over het menschdom zullen worden uitgestort.

Is dit werk van den Heer Jezus zelf afkomstig? Geschiedt het onder Zijne bestiering?

Wij hebben reeds gezegd dat twee groote geesten innig verbonden zijn geweest met iedere beweging als deze — Mozes en Elia. Ik ben onmiddellijk geïnspireerd geworden door mijn grooten meester. Hij is het die mij altijd geïnspireerd heeft bij alles wat grootsch en edel was dat ik mij voorstelde te doen. Hij is het die mij bezielde toen ik op uwe aarde leefde, en hij is het die u door mij influenceert. Maar hij en wij

allen zijn onmiddellijk ondergeschikt aan dien verheven Geest, Dien de menschen Jezus noemen.

Hebt gij Hem ooit gezien? of de anderen?

Ja, vriend. Ik heb zoowel mijn meester gezien als den Grooten Geest, Die de tolk was van God bij zijn uitverkoren volk. Ik heb met Hem gesproken, en ook van Hem onmiddellijk onderricht ontvangen. Maar niet voor ik mijn aandeel kreeg in deze groote beweging ben ik met Jezus in aanraking gekomen. Niet voor ik geroepen werd om eene vergadering bij te wonen van hooge intelligenties, met het doel deze Beweging in hare toekomst te organiseeren, heb ik den Heer gezien. Voor zoover ik weet heeft Hij de sferen van beproeving vóór dien tijd nooit bezocht. En ook de hooge geesten niet welke ik toen zag. Zij waren, voor zoover mij bekend is, voor het eerst nedergedaald sedert den tijd toen Jezus in uwe wereld geboren werd om een bijzonder werk te volbrengen.

Welke bijeenkomst bedoelt gij? Ik meen vroeger van u gehoord te hebben dat Jezus nooit teruggekomen is?

Het was eene bijeenkomst die plaats had in den tijd toen ik van u afwezig was en dien gij u herinnert. En ik zeg nooit iets dan hetgeen ik stellig weet. Jezus is ver boven de sfeer wier burgers nog onmiddelijk op den mensch kunnen inwerken. En niet dan bij hooge noodzakelijkheid daalt Hij af, om een verder deel te doen van het werk dat Hij op aarde begon. Ik weet niet dat Hij zich ergens op aarde heeft gemanifesteerd.

Toch weet ik dat iemand communicaties ontvangen heeft die gezegd werden door Hem gegeven te zijn; en naar ik hoor hebben ook anderen die ontvangen.

Ik kan er niets van zeggen, vriend; maar ik weet dat Hij nu een groote missie naar den mensch organiseert, en zonder nieuwsgierige vragen te doen moogt gij weten en tevreden zijn, dat deze inwerking op u afkomstig is van Hem, en Zijn

gezegende bekrachtiging heeft. Deze groote beweging komt van Hem, en wij zijn zijne gezanten. Van hetgeen nu geschiedt kunt gij eenige aanwijzingen vinden in sommige zijner opgeteekende woorden. Maar wij waarschuwen u om niet te vergeten hoe die verhalen ontstaan zijn. Zij zijn opgeteekend door zijne volgelingen, die niet anders konden doen dan hun impressie te boek stellen die feilbaar was; in veel gevallen zijn zij niet letterlijk juist. Maar bij aandachtige lezing kunt gij er aanwijzingen in vinden die betrekking hebben op hetgeen nu geschiedt.

Omtrent zijne wederkomst?

Ja; en omtrent de algemeene verwachting eener nieuwe Openbaring, evenals in de dagen die de komst van den Christus voorafgingen.

Zijn er nog anderen die evenals ik worden voorbereid? Werkt gij ook nog op iemand anders in?

Ik werk direct op niemand in, behalve op u. Velen zijn langzaam voorbereid geworden door missionaire geesten die op hen inwerken. Wij zullen later verscheiden van die geesten bij u brengen. Zij stellen groot belang in uw werk; dat een bijzonder werk is. Wij hebben u ontwikkeld tot een bijzonder geschikt medium tusschen de hoogere sferen en de aarde, wier gemeenschap nu geopend is. Velen zullen komen om met u te spreken, zoodra uw twijfel weggenomen is. Zooals gij nu zijt kunnen zij niet bij u komen. Al de geesten die gij in de tweede sfeer gezien hebt, zullen met u spreken; en wij zullen geschikte leiders zien te vinden voor de verschillende takken van onderwijs Wijze geesten zullen u gebruiken om inlichtingen te geven over onderwerpen waarin zij ervaren zijn, voorzoover het noodig en wenschelijk is die te geven. Maar eindig nu. De Groote God behoede u.

† IMPERATOR. S. D.

No. XXXVIII.

Shanklin, 14 September 1873.

Ik zou wel iets willen weten van die welriekende vloeistof. Iemand van ons kreeg er iets van in de oogen, dat hem veel pijn deed, terwijl alles in de kamer er door bedorven werd.

Ik, Imperator, groet u, vriend, in naam van het Opperwezen. Het spijt ons zeer dat door een ongeluk een onzer vrienden letsel heeft gekregen. Wij behoeven u niet te zeggen dat het ver van ons is dat wij met opzet iemand pijn zouden doen. De oorzaak ervan is, dat Mentor, in zijn vurig verlangen om eens prachtig licht te voorschijn te brengen, minder voorzichtig was dan hij gewoonlijk is. Hij wilde dat doen voor gij weder huiswaarts keert, zoowel omdat de atmosfeer hier beter daarvoor is, als omdat uw bezigheden te huis hem niet in staat stellen zoo goed te opereeren als hier, al zijn de condities daar nog zoo gunstig. Voor zijne experimenten heeft hij die vloestof noodig, en in het vervolg zal hij wel voorzichtiger zijn en er voor zorgen dat de vloeistof niet met den cirkel in contact kan komen. Daarop kunt gij vertrouwen. Een andere oorzaak van het ongeluk was dat door het wrijven van uw handen er te veel kracht werd opgehoopt, waardoor de manifestatie een te hevig karakter kreeg. Wij hopen niet dat er van uwe zijde ook maar eenigszins gedacht zal worden aan kwaadwilligheid van de zijde der geesten, of dat gij bang zult zijn voor een herhaling van het ongeluk.

Aan kwaadwilligheid heeft niemand onzer ook maar een oogenblik gedacht, en zonder eenigen twijfel gelooven wij hetgeen gij zegt. Twee dingen begrijp ik echter niet Hoe kan door wrijving de kracht vermeerderen? En waarvoor is de vloestof noodig?

Door wrijving ontstaat een soort electriciteit die wij bij onze

manifestaties gebruiken kunnen, terwijl er dan tevens stofdeeltjes vrij komen die bij materialisaties dienst kunnen doen. De vloeistof wordt gebruikt om den atmosferischen toestand van tijd tot tijd te veranderen en te verbeteren. Zij werkt ook gunstig op den mentalen toestand van den cirkel, brengt dien in harmonie en is aangenaam voor het reukorgaan. Als gij naar huis teruggekeerd zijt zoudt gij er wel aan doen u voor de séances van een muzikaal element te verzekeren. Ook moet gij u wierook en mirre aanschaffen. Dit zou ons helpen. Als gij een koelen luchtstroom voelt, vermengd met een welriekenden geur, of een fijnen stofregen van odeur, dan is dat het werk der manifesteerende geesten, die dan bezig zijn den atmosferischen en mentalen toestand te verbeteren. Maar daarvoor behoeft de odeur niet in een liquiden toestand te verkeeren ; het is alleen voor u aangenamer.

Dank u Wij verzamelden in den laatsten tijd eene menigte parelen. Zijn die door Mentor gemaakt of van elders naar ons toegebracht?

Het zijn geen echte parelen, hoewel zij er veel op gelijken. Zij zijn een voor een gebracht, met de bedoeling dat gij ze bewaren en verzamelen zult en aan de verschillende wijzen waarop zij zich voordoen zoudt kunnen zien, op hoeveel verschillende wijzen de geesten opereeren kunnen. Het zou gemakkelijker geweest zijn om ze onder de séance tegelijk op tafel te leggen, maar wij vonden het beter er nu en dan een te brengen, die gij dan op uw gemak bezien kondt.

Waar komen zij vandaan?

Dat zal u gezegd worden als de tijd er voor gekomen is. Wij zullen u dan zeggen uit welke bron zij komen en het doel waarvoor zij gegeven zijn. Voor het oogenblik houden wij ons antwoord nog terug.

Vindt gij het goed om van avond eene séance te houden?

Het zal ons genoegen doen u hedenavond in den cirkel te ontmoeten. Wij hebben u iets te zeggen. De verheven intelligenties, wien het vergund is geworden zich te openbaren aan

u, hebben mij opgedragen voor u een gebed te schrijven, dat wij hebben opgesteld als de uitdrukking van de wenschen en aspiraties onzer geesten, en als een geschikt voorbeeld van de stemming waarin gij verkeeren moet als gij u met ons in gemeenschap stelt bij het naderen van den Grooten God. Het is goed dat gij aandachtig let op welke wijze de engelen bidden: —

»Eeuwige Vader, Almachtige Opperheer! stort over deze »Uwe kinderen den geest Uwer liefde uit, dat zij in harmo»nie mogen wezen met U en Uwe heilige engelen en dienende »geesten. Schenk hun, Gij God van waarheid, den geest, om »tot het einde toe naar waarheid te zoeken, die van u komt »en van U is.

»Onveranderlijke, Eeuwige Vader? Schenk hun den geest »van ernst en ijver, dat zij met een onwankelbaar voornemen »voorwaarts en opwaarts mogen gaan tot U, de Fontein van »van Eeuwig Licht. Gij Reine Geest! bewaar hen rein en »onbevlekt. Reinig hunne gedachten en beweegredenen, ver»edel en verhef hunne begeerten.

»God van alle genade! stort over hen de volheid van die »gaven uit, die Gij voor hen het beste acht. Roei dwaling bij »hen uit, versterk hunne liefde voor de waarheid, stort ken»nis in hen uit, maak hen liefdevol, en help hen in hun voor»uitgang, opdat ieder hunner zich vereenige met ons, Uwe »dienende engelen en geesten, in het harmonisch loflied van »eindelooze verheerlijking.

»Roem en eer en aanbidding zij u toegebracht, Alwijze, »Liefdevolle, Hoogheilige God.

† IMPERATOR, S. D.
† RECTOR EN VELE ANDEREN.

Deze geesten hebben zich met anderen vereenigd, om voor u het gebed op te stellen dat ik geschreven heb. Denk er over na, en gebruik het als een voorbeeld voor uwe eigene devoties. Gij weet nog weinig van hetgeen eigenlijk bidden is.

De Allerhoogste behoede u. † IMPERATOR. S. D.

Mag ik vragen van welken aard uw rituaal en aanbidding in de hoogere sferen is?

Imperator is nu heengegaan en kan u nu geen antwoord geven. Maar als hij dezen avond terugkomt, kunt gij hem daaromtrent om inlichtingen vragen. Ik wil die liever niet geven, omdat dit meer tot zijne sfeer van onderricht behoort. Gij zijt vandaag omringd geweest van hooge invloeden. Moge datgene wat de wijze en goede geesten in staat zijn voor u te doen, vruchtdragend voor u zijn.

Dat hoop ik. Mag ik weten wie het gebed schreef?

Het werd voornamelijk geïnspireerd door »— —"; maar de woorden waren van Imperator. Hij schreef het ook door uwe hand, door tusschenkomst van Rector, daar die het best met schrijven is vertrouwd.

Door tusschenkomst van Rector? Is het dan niet het handschrift van Imperator?

Neen, vriend, Imperator schrijft zelden. Rector doet dat voor hem. Imperator onderteekent het dan. Het is het schrift van Rector. Maar eindig nu.

DOCTOR.

No. XXXIX.

16 September 1873.

Kunt gij mij eenige inlichtingen geven omtrent de verstoorde séance van gisteravond?

Imperator was er niet, daar hij werk te doen had dat geen uitstel lijden kon. Hij kon onmogelijk bij u komen; en de geestelijke toestand uwer moeder reageerde sterk op u. Zij is zeer bedroefd, en zij denkt onophoudelijk aan u. Eenigen van ons waren bij haar, en de anderen manifesteerden zoo goed zij konden. De duisternis waarin gij de kamer zaagt, was een gevolg van uw verstoorden geestestoestand, waarin door de

krachtigste pogingen der aanwezige geesten geen verandering kon worden gebracht.

Wie waren bij haar?

Eenige geesten van liefde begaven zich tot haar, om haar te troosten en op te beuren, dat tot hun werk behoort.

Kunt gij zoo op iemand, die er volkomen onbekend mee is, inwerken?

De innige band met u stelde ons in staat om dat te doen. Bijna altijd kunnen wij op iemand inwerken die sterk met u sympathiseert. Onbekendheid met het Spiritualisme, tenzij men het moedwillig van zich stoot, is geen beletsel voor ons. En wij raden niemand aan, zooals gij weet, zich moeite te geven om iemand van de waarheid er van te overtuigen die er niet rijp voor is. Hiernamaals komen zij eerst tot andere gedachten.

In ieder geval ben ik dankbaar dat gij u tot haar begaaft. Is zij ziek?

De scheiding heeft haar zeer aangegrepen, en zij is meer bedroefd dan ziek.

Kunt gij iets doen om haar op te beuren?

Ja; wij kunnen haar veel hulp verleenen, daar zij voortdurend aan u denkt. Wij zijn dankbaar dat wij uwe moeder van dienst kunnen zijn.

Ik ben er zeer erkentelijk voor. Was dat John Dee gisteravond?

Ja; hij is voor een korten tijd teruggekomen. Hij kan ons van dienst zijn.

Waarom was Grocyn zoo melancholisch?

Hij verkeerde onder den invloed der toestanden waarover wij gesproken hebben. Dat zal meer en meer het geval worden, hoe sensitiever gij wordt voor geesteninvloed. Uw gidsen en beschermers zullen de gevoelens en mentale toestanden van hen die verwantschap tot u hebben en met u sympathiseeren, steeds meer en sterker voelen en die overnemen. Dat moet voor u geen reden zijn tot vrees, maar om er u over te verblijden.

Wordt vervolgd.

FRANCHEZZO.

DE ZWERVER IN DE GEESTENWERELD,

DOOR HET MEDIUM A. FARNESE.

(Vervolg van Bladz. 144.)

»Geen geesten of stervelingen kunnen alles weten, en geesten kunnen u alleen zeggen wat zij in scholen geleerd hebben van meer gevorderde geesten over onderwerpen waarover deze hun meeningen zeggen. Boven dit kunnen zij niet gaan, want boven dit kunnen zij niets weten; en er is niet meer absolute zekerheid in de geestenwereld dan op aarde, en zij die beweren dat zij de waarheid en de eenige verklaring weten van de groote mysteriën, weten niets meer dan zij geleerd hebben van meer gevorderde geesten die, met al den eerbied dien zij verdienen, niet meer recht hebben om absoluut te spreken dan de meest gevorderde leeraars van eenige andere school. Ik beweer, niet van mijzelf maar van een ander in de geestenwereld, die geacht wordt zeer ontwikkelde denkbeelden te bezitten, dat het volstrekt onmogelijk is om een bepaald antwoord te geven op vraagstukken die het verstand van eenigen geest in het geheele zonnestelsel te boven gaan en nog meer dat der geesten in de sferen om de aarde. Om zulke vraagstukken te kunnen beantwoorden wordt een kennis en een verstand vereischt van het heelal zelf dat geen grenzen heeft en van de natuur van het Hoogste Wezen van Wien geen mensch of geest iets weten kan, behalve in zooverre wij de groote waarheid kunnen begrijpen, dat Hij is Oneindige Geest, eindeloos in ieder opzicht, Onkenbaar en Ongekend.

»Wat menschen of geesten dus ook willen bewijzen of verklaren, zij kunnen niets meer weten dan hetgeen binnen de grenzen ligt van hun verstand, en daarboven zijn weer andere grenzen, en alweder grenzen, en eindelijk grenzen die geen

geest bereiken kan. Hoe kan iemand beweren u het einde te laten zien van iets dat geen einde heeft, of de diepten peilen van een eindeloos verstand dat geen bodem heeft? De gedachte is even eeuwig als het leven en even ondoorgrondelijk. Geest is oneindig en in alles. God is in alles en over en boven alles, nochtans kent niemand Zijne natuur, noch welk een Geest Hij is, behalve dat Hij overal en in alles is. De geest des menschen moet stilstaan op den drempel zijner onderzoekingen, ontzet bij de gedachte aan zijn eigen nietigheid, en het eenigste wat hij doen kan, is nederig te leeren en voorzichtig te zijn bij zijn onderzoek, en te zorgen dat iedere stap verzekerd is voor hij hooger gaat klimmen. De stoutste geest kan niet alles op eens vatten, en zou de mensch op aarde dan kunnen hopen dat alles hem verklaard kan worden bij zijn beperkt verstand, wanneer de meest gevorderde geesten belemmerd worden in hunne onderzoekingen naar waarheid door hunne beperkte vermogens?"

XIV.

De vriend, dien Ahriziman zond om mij te vergezellen en te leeren, scheen naar mijne schatting een jonge man te zijn van tusschen de vijf en twintig en dertig jaren, gerekend naar aardsche schatting, maar hij zeide mij dat hij op aarde zestig jaren geleefd had. Zijn tegenwoordig uiterlijk was dat van zijn geestelijke ontwikkeling, die alleen den ouderdom van den geest bepaalt. Als een geest tot hooger ontwikkeling komt in zijn intellectueele vermogens, schijnt hij uiterlijk op rijperen leeftijd te komen, tot hij er eindelijk als een wijsgeer uitziet, niet met de gebreken van den ouderdom, maar met diens waardigheid en den ernst en de ervaring op het gelaat. Wanneer dus een geest de hoogst mogelijke ontwikkeling in de sferen om de aarde (of die eener andere planeet) bereikt heeft, zal hij het uiterlijk hebben van een patriarch, en hij gaat dan over in de hoogere en uitgebreidere sferen om de zon, waar

hij dan in zekeren zin weer jonger, daar zijne ontwikkeling in vergelijking met die der gevorderde geesten, die van een jeugdig man is.

Hassein vertelde mij dat hij op het oogenblik bezig was met de studie der verschillende krachten en vormen der natuur en met de onderscheidene trappen van het zieleleven, en dat hij mij verscheidene merkwaardige dingen kon laten zien en verklaren die wij op onzen weg ontmoeten zouden.

»Vele geesten," zeide hij, »gaan door de astrale sfeer, zonder zich bewust te zijn van hare bewoners, omdat hun zintuigen niet toelaten om de omgeving in haar geheel te zien, evenals er op aarde verscheiden menschen zijn die hoegenaamd niets zien van de geesten rondom hen, ofschoon zij voor anderen volkomen duidelijk zijn. Vandaar dat er zooveel verwarring en dwaling ontstaan is door deze onvolkomen clairvoyanten. Er zijn zeven graden van clairvoyance onder de bewoners der aarde; en in het volgende leven, wanneer de ziel vrij is van de grove aardsche elementen, zullen er weder zeven zijn in hooger vorm, en dit gaat voort in progessieve opvolging, wanneer de ziel trapsgewijze de stoffelijke beletsels afwerpt — eerst de meest grove deelen, en dan in opvolging van graden van fijnheid de gesublimeerde stof, want wij houden het er voor dat er geen volkomen scheiding van geest en stof kan plaats hebben — dat is, zoover onze kennis reikt. Buiten die grenzen weten wij niets en is het slechts bespiegeling. Het is echter eene kwestie van den graad en de hoedanigheid der stof, die meer of minder verfijnd en geëtherialiseerd is, wanneer de ziel in een hooger of lager toestand van ontwikkeling is. Ik zal nu eerst spreken over clairvoyance in de eerste phase van het bewuste aardsche zieleleven.

»Wij vinden dan in het aardsche menschenleven — en het meest bij vrouwen en kleine jongens — personen die begaafd zijn met sommige of met al de zeven graden van clairvoyance. De eerste drie graden komen dikwijls voor, de vierde en vijfde zeldzamer, terwijl de zesde en zevende hoogst zelden gevonden worden en slechts bij menschen die een zeer bij-

zondere organisatie bezitten, een gevolg van die astrologische invloeden waaronder zij geboren zijn — bijzonder die welke bestaan op het juiste oogenblik dat het kind het eerste aardsche levenslicht aanschouwt. Deze volkomen zesde en zevende graden zijn zoo zeldzaam dat zeer weinigen die bezitten, ofschoon er enkelen gevonden worden met een volkomen zesde, maar niets van de zevende, in welk geval zij nooit den volkomen clairvoyanten toestand bereiken kunnen, en evenals bij onzuivere spiegels zullen zij een onvolkomen beeld zien van hemelsche dingen; en ofschoon zij eenigszins in de zesde sfeer kunnen zien, zal toch hun onvolkomen clairvoyance de waarde zeer verminderen van hetgeen zij zien.

»Zij, echter, die volkomen clairvoyant zijn voor de zesde en zevende sfeer, kunnen in den geest tot de zevende komen, die de hoogste of de hemel is van de sferen om de aarde, en die daar dan, evenals Johannes de Ziener, onuitsprekelijke dingen zien. Om dit te doen moet de ziel vrij zijn van alle banden met het stoffelijke lichaam, uitgezonderd de dunne draad, bij het verbreken waarvan de ziel voor altijd van het lichaam zou gescheiden zijn. Bij zulke gelegenheden kunnen zij gezegd worden uit het lichaam te zijn, en het is zoo moeilijk en gevaarlijk om de ziel in de zevende sfeer te brengen, dat dit slechts met enkele personen en onder zeer buitengewone omstandigheden kan gedaan worden, bij wie het vermogen er toe aanwezig is Van de clairvoyanten in de lagere graden kan hetzelfde gezegd worden, behalve dat zij veiliger en gemakkelijker overgaan naarmate de sfeer lager is, terwijl ieder clairvoyant in die sfeer kan zien die overeenkomt met het vermogen dat hij bezit. Het is echter een merkwaardig verschijnsel, dat vele clairvoyanten een of meer volkomen graden van clairvoyance bezitten en tegelijkertijd een onvolkomen vorm voor een hooger graad; en wanneer dit het geval is zal men bevinden dat het medium de visioenen die hij ziet onderling verwart en hij dan niet betrouwbaar is, daar de onvolkomen graad, (als die in werking treedt) als een gebrekkig oog zal werken en veroorzaken, dat het beeld dat

met beide oogen wordt gezien verward en onduidelijk is. Het is daarom veel beter geen hooger graad te bezitten, dan een onvolkomen vorm er van, daar de onvolkomen vorm niets dan verwarring geeft, tenzij er mee gedaan kan worden wat men doen zou met een gebrekkig oog, dat is, het sluiten, om duidelijker te kunnen zien. Daarom gingen de ouden, wanneer zij bij hunne sujetten den hoogsten graad dien zij bereiken konden, bereikt hadden, hunne verdere ontwikkeling tegen, opdat de onvolkomen vorm van een hoogeren graad dien zij bereiken konden geen nadeel doen zou aan de volkomen vormen waarvoor zij geschikt waren. Op deze wijze waren zij in het bezit van betrouwbare clairvoyanten van matig vermogen, waarbij de meesten bij verdere ontwikkeling veel meer zouden verloren dan gewonnen hebben. In vroeger tijden werden de zieners in klassen verdeeld, zooals nog de gewoonte is bij enkele profetenscholen in het Oosten, ofschoon die wetenschap niet meer met zooveel zorg beoefend wordt als toen de Oostersche volken eene macht op aarde waren.

»Iedere klasse onderging eene bijzondere bewerking voor hare bijzondere krachten en gaven, en men vond er niet, zooals tegenwoordig, groote gaven die men niet met verstand wist te leiden, waarbij zoo dikwijls fouten begaan worden die zoo nadeelig zijn, zoowel voor de mediums als voor hen die tot hen komen om geestelijk onderricht. Een gymnastiekmeester zou evengoed kunnen denken dat hij van de spieren zijner nog jeugdige leerlingen meer vergen kan dan hare ontwikkeling toelaat zonder dat het hun kwaad zou doen, als de magnetiseur die een onoordeelkundig en onvoorzichtig gebruik maakt van mediamieke gaven om die tot ontwikkeling te brengen Een jong vogeltje dat te vroeg het nest verlaat fladdert en valt ter aarde, terwijl, wanneer het in het nest gebleven was tot de vleugels sterk genoeg geworden waren om het lichaam te dragen, het hemelwaarts zou gevlogen zijn. Bij uitgebreider kennis op aarde zal aan sommige sensitieven die met de vereischte mediamieke kracht bedeeld zijn, de

kennis geschonken worden waardoor zij, onder leiding van die hoogere intelligenties, die de groote spiritueele beweging besturen, kunnen oordeelen tusschen de geesten die in een lagen en ontaarden toestand verkeeren en hen die tot een hoogeren trap van ontwikkeling gekomen zijn, waardoor veel verwarring en gevaar waarmede de beweging nu nog gepaard gaat, langzaam en trapsgewijze zal verdwijnen.

In de geestenwereld zijn veel leeraars die reeds eeuwen lang een studie van deze onderwerpen gemaakt hebben — van alle levensvormen — en van de mediamieke krachten van hen die nog op aarde leven, en deze zoeken nu overal naar geopende deuren om die kennis den mensch mede te deelen die hem tot nut kan zijn. Veel van hetgeen zij weten kon nog niet worden medegedeeld, maar veel ook wel, en zoowel hierin als in alle dingen zullen de denkbeelden op aarde verruimen en ontwikkelen naarmate kennis toeneemt."

Ik dankte mijn vriend voor zijne inlichting en beloofde hulp, en daar de expeditie weldra vertrekken zou ging ik naar de aarde om voor een langen tijd van mijn Angélique afscheid te nemen. Over onze scheiding zal ik niet uitwijden, noch zeggen hoe wij beiden te moede waren dat wij onze korte gesprekken zouden moeten missen voor een tijd; want hoe belemmerend de slagboom die tusschen ons geplaatst was ook werkte, waren zij althoos hoogst aangenaam geweest.

Bij mijne terugkomst bevond ik dat de toebereidselen voor onze reis gereed waren, en er werd mij gezegd om afscheid te nemen van mijn vader en mij bij het gezelschap te voegen in de groote zaal, waar allen vereenigd waren om den zegen op onze reis te ontvangen van onzen Grootmeester.

Toen wij die ontvangen hadden vertrokken wij onder de vreugdekreten van de geheele Broederschap.

XV.

Ik kan u geen beter denkbeeld geven van onze reis dan u te verzoeken u eene groote spiraalvormige kromme lijn voor te stellen die naar boven en beneden gaat in cirkelvormige ringen. In het midden van deze moet gij u dan een klein cirkeltje voorstellen dat de aarde verbeeldt, en dat er evenveel windingen boven als beneden de aarde zijn; terwijl de top van deze spiraal gericht is naar de zon — het hoogste punt van de zevende sfeer waar de meest gevorderde geesten zich bevinden.

Hiermede kunt gij u een flauw denkbeeld vormen van de aarde en de geestelijke sferen om deze heen en u voorstellen hoe wij op onze reis van de tweede sfeer naar de laagste afdaalden en door de aardsche sfeer gingen die ik vroeger gedeeltelijk verklaard heb. Wij reisden door de ruimte met een verbazende snelheid, wel niet gelijk aan de snelheid der gedachte, maar toch met een spoed waarvan een sterveling zich moeilijk eene voorstelling kan maken. Voorwaarts en steeds voorwaarts dreven wij heen, al verder en verder van de verlichte sferen, en terwijl wij afdaalden overviel ons allen een gevoel van vrees en ontzag die ons allen lust tot spreken benam. Wij schenen onder den indruk te zijn van de verschrikkingen van die ontzaglijkste laagste sfeer en de ellende harer bewoners.

Ik zag nu in de verte een groote massa donkere, zwarte wolken die als een lijkkleed hingen over het land dat wij naderden. Terwijl wij voorwaarts spoedden en verder afdaalden, begonnen wij in die wolken akelige, bleeke vlammen te zien als die van zwavel, die uit myriaden reusachtige vulkanen schenen voort te komen. De lucht was zoo drukkend dat wij nauwelijks konden ademhalen, terwijl een gevoel van uitputting, zooals ik nooit te voren ondervonden had, ieder deel van mijn lichaam scheen te verlammen. Eindelijk gaf onze aanvoerder bevel om rust te nemen en daalden wij neer op den top van een hoogen, donker gekleurden berg die in het

midden scheen te staan van een meer van inkt, en vanwaar wij tegen den horizon dat sombere donkere land konden zien.

Hier namen wij een tijdlang rust, en hier scheidden wij ook van onze vrienden die ons tot hiertoe op onzen tocht vergezeld hadden. Na een eenvoudigen maaltijd, die uit verschillende geestelijke spijzen bestond, waaronder veel vruchten, genuttigd te hebben om onze verloren krachten te herstellen en die wij voor de reis medegenomen hadden, sprak onze aanvoerder een kort gebed voor ons allen uit om bescherming en sterkte, waarna wij ons op den berg ter ruste legden.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Toen ik uit een verkwikkenden toestand van bewusteloosheid ontwaakte waren reeds al de anderen opgestaan. Zij werden nu in groepen van twee of drie afgedeeld, om met zoo weinig mogelijk argwaan het gebied van den vijand binnen te gaan. Wij zouden ons als missionarissen over het donkere land verspreiden om ieder te helpen en bij te staan die van onze hulp gebruik wilde maken. Tot mijne verwondering bemerkte ik dat er gedurende mijn slaap eene verandering met mij had plaats gevonden, die mij geacclimatiseerd had voor de atmosfeer en de omgeving waarin ik mij nu bevond. Ik scheen bekleed te zijn geworden met een zekere hoeveelheid grovere materie, die geschikt is voor die sfeer. Mijn lichaam was zwaarder en dichter geworden, en toen ik moeite deed om op te rijzen en te zweven zooals ik vroeger gedaan had, bevond ik dat ik dat niet dan met de grootste moeite kon doen. De lucht vond ik niet meer zoo drukkend en het gevoel van loomheid door al mijn leden was verdwenen. Ieder van ons had een zekere hoeveelheid kracht ontvangen tot steun en sterkte, die voldoende was voor den tijd van ons verblijf in deze laagste sfeer, en eindelijk gaf onze voorganger ons voor het laatst nog eenige aanwijzingen en waarschuwingen.

Hassein kwam mij nu vaarwel zeggen en mij herinneren aan de laatste woorden van Ahrinziman. »Ik zal u van tijd een bezoek komen brengen,' zeide hij, »met berichten van Angélique en andere vrienden — en bij die gelegenheid kunt

gij mij dan wederkeerig belasten met berichten aan hen. Denk er altijd aan dat gij omringd zijt door bedrog en leugen van iedere soort, en geloof niemand die tot u komt als een gezondene van mij, tenzij hij het teeken onzer orde geeft. Wanneer gij tegen hen zegt »de hoop is eeuwig." dan moet zijn antwoord zijn: »En de waarheid onoverwinnelijk," waarbij hij dan tegelijk het teeken des kruises maken moet. Dan eerst kunt gij hem gelooven, want het kruis is het zinnebeeld der waarheid voor alle eeuwen, en niemand die slecht of een bedrieger is zou u dat teeken durven geven Uwe gedachten mogen zij raden, maar zij zijn niet in staat ze duidelijk te lezen daar gij boven hen staat in geestelijke ontwikkeling, en ofschoon gij bij het binnentreden hunner sfeer voor een deel in hun toestand gekomen zijt en zij daardoor tot zekere hoogte uwe gedachten weten kunnen, zal dat toch onvolkomen zijn, en alleen in die zaken waar uwe eigene lage hartstochten een zekere schakel vormt tusschen hen en u. Met veel geslepenheid zullen zij u trachten te misleiden en te verstrikken. In deze regionen vindt gij wezens die op aarde tot de grootste mannen hunner eeuw behoorden, maar zulk een vreeselijk leven van zonde en misdaad geleid hebben dat zij tot deze sfeer zijn afgedaald, waar zij heerschers zijn over allen rondom hen — nu nog despotischer tirannen dan toen zij op aarde leefden. Wees dus op uwe hoede en indachtig aan de waarschuwingen die wij u gegeven hebben. Van tijd tot tijd zult gij hulp en aanmoediging vinden van uwe oprechte vrienden, totdat uwe zending volbracht zal zijn en gij terugkeert, laat ons hopen als een overwinnaar in een goede zaak. Vaarwel, dierbare vriend, en moge de zegen van den Grooten Vader van allen met u zijn"

Ik scheidde van Hassein met veel leedwezen en zette met ons gezelschap de reis voort. Toen wij afdaalden was het laatste dat wij zagen de witgekleede gedaanten onzer vrienden, die zich afteekenden tegen het donkere uitspansel en ons een afscheid toewuifden.

EINDE VAN HET TWEEDE GEDEELTE.

DERDE GEDEELTE.

HET KONINKRIJK DER HEL.

XVI.

De medgezel die mij was toegewezen bij deze onderneming was een geest die reeds vroeger in deze sfeer was geweest en bijgevolg wel geschikt om mij als gids te dienen bij het binnenkomen in dit land van verschrikking. »Na korten tijd zullen wij gescheiden worden," zeide hij, »en ieder zal dan zijn eigen weg gaan — maar ten allen tijde kan ieder van ons, wanneer het noodig is, den ander tot zijn hulp roepen."

Toen wij de groote donkere muur van rook en vlam naderden gaf ik mijn medgezel mijne bevreemding te kennen dat zij er zoo stoffelijk uitzag. Wel was ik in de geestenwereld gewoon aan de realiteit en soliditeit van alles wat ik zag — waarvan stervelingen zich gewoonlijk eene geheel andere voorstelling maken, daar zij denken dat daar alles van eene etherische, niet tastbare natuur is, daar het voor het stoffelijke oog niet zichtbaar is — maar deze zware wolken van rook, deze bewegelijke tongen van vuur en vlam waren geheel anders dan ik mij de hel had voorgesteld. Ik had vele duistere en woeste verblijfplaatsen en ongelukkige geesten op mijne zwerftochten gezien en nooit geloofd in werkelijke vlammen in tastbaren vorm, en het helsche vuur mij voorgesteld eene figuurlijke spreekwijze te zijn om een geestestoestand aan te duiden. Velen hebben dat gedacht en denken nog zoo op aarde, en dat de folteringen der hel geestelijk en subjectief zijn en niet objectief. Hierover sprak ik met mijn medgezel, en hij zeide:

»Beide denkbeelden zijn gedeeltelijk waar. Deze vlammen

en rook ontstaan uit de geestelijke emanaties van de ongelukkige wezens die hier hun woning hebben, en hoe materisch zij u ook voorkomen, omdat uwe oogen voor geestelijke dingen geopend zijn, zouden zij voor het stoffelijk oog onzichtbaar zijn wanneer iemand in het vleesch deze plaats bezoeken kon. Zij zijn niet materisch, maar toch ook wel materisch, in dien zin, dat alle dingen, aardsche en geestelijke, bekleed zijn met stof van de grofste tot de fijnste soort. De graden van fijnheid der stof zijn eindeloos, en zonder eene zekere bekleeding van etherische stof zouden geestelijke gebouwen en geestelijke lichamen voor u onzichtbaar zijn; en deze rook en vlammen, die de slechte emanaties zijn van deze ontaarde geesten, zijn voor uw gezicht veel dichter en solieder, dan zij het zijn voor de bewoners der Hel."

De geestelijke naam van mijn medgezel was »Getrouwe Vriend,' een naam die hem gegeven was ter herinnering aan de wijze waarop hij een vriend behandeld had. Deze was er toe gekomen zich van hem af te keeren en geëindigd met hem verraderlijk te behandelen. Toen de ure gekomen was dat schaamte en vernedering het deel van den verrader werd, had hij, wel verre van hem iets te verwijten en hem te verachten en dat zelfs wraak gerechtvaardigd zou zijn in de oogen van velen, hem integendeel zijne handelwijze vergeven en hem geholpen. Deze waarlijk edele geest was op aarde iemand geweest van eene zeer sensueele natuur, waartegen hij niet gestreden had, en na zijn dood was hij overgegaan naar een der lage sferen; maar hij was snel vooruitgegaan, en toen ik hem ontmoette was hij een lid van de Broederschap en in de tweede sfeer, waarin ik nog zoo kort geleden gekomen was, en waaruit hij toen voor mijne komst, het koninkrijk der hel bezocht had.

Wij kwamen nu bij wat op een krater of vuurspuwenden berg geleek — tienduizend maal grooter dan de Vesuvius. Boven ons was de lucht zoo donker als de nacht, en zonder het bleeke licht der vlammen zouden wij in volkomen duisternis hebben verkeerd. Toen wij den muur van rook en

vlammen bereikt hadden zag ik dat deze de geheele landstreek omgaf, waardoor allen heen moesten die in of uit wilden gaan.

»Wij zullen nu door dezen muur heen moeten, Franchezzo," zeide Getrouwe Vriend, »maar wees niet bang, want zoolang gij onbevreesd zijt en uw wilskracht niet bezwijkt om deze vlammen van u af te weren, kunnen zij niet in directe aanraking met u komen. Gelijk de wateren der Roode Zee zullen zij ter weerszijden van ons terugwijken en kunnen wij er ongehinderd doorgaan.

»Wanneer iemand met weinig wilskracht en van een schroomvallige natuur het zou willen beproeven, zou het hem niet gelukken; hij zou terugdeinzen voor de kracht der vlammen die uitgedreven worden door een stroom van sterke wilskracht, die in beweging komt door de moedige en sterke wezens die hier binnen regeeren, en waardoor zij zich, zooals zij denken, beschermen tegen invallen van bewoners uit andere sferen. Voor ons echter, met onze meer gespiritualiseerde lichamen, zijn deze vlammen en de rotsen die gij in dit land zult vinden niet ondoordringbaarder dan de soliedste materialen van muren en deuren op aarde; en evengoed als wij ons daar doorheen begeven kunnen, kunnen wij ook door deze heen, die echter sterk genoeg zijn om de geesten gevangen te houden die hier hun verblijfplaats hebben. Hoe etherischer een geest is, hoe minder hij gebonden is door stof, en ook hoe minder vermogen hij bezit om stof in beweging te brengen zonder de hulp van physische stofdeelen die hij neemt uit de aura van sommige mediums. Hier, evenals op aarde, zouden wij, om materische zelfstandigheden in beweging te brengen, gebruik dienen te maken van de aura van sommige mediamieke geesten in deze sfeer. Wij zullen ook bevinden dat onze hoogere geestelijke vermogens, om het zoo uit te drukken, overdekt zijn geworden, omdat wij, om deze sfeer te kunnen binnengaan en zichtbaar te zijn voor hare bewoners, hiervoor geschikt moesten worden gemaakt, maar waardoor wij ook meer vatbaar werden voor hare ver-

zoekingen. Onze lagere naturen zullen nu meer op den voorgrond treden en wij zullen al onze krachten hebben in te spannen om te voorkomen dat zij ons weder beheerschen.'

Mijn vriend nam nu mijne hand stevig in de zijne, en met een sterke wilskracht begaven wij ons toen in den muur van vuur. Ik beken dat ik een oogenblik bang was om binnen te gaan, maar ik begreep »dat het moest", en ik wendde dus al mijn wilskracht aan en concentreerde mijne gedachten, waarvan het gevolg was dat wij er doorheen dreven — de vlammen vormden een vurigen boog boven en om ons, zoodat wij als door een tunnel gingen. Als ik er nu aan denk zou ik zeggen dat zij ongeveer een kwart of een halve mijl lang was, geschat naar aardsche maten, maar op dat oogenblik lette ik er niet nauwkeurig op, daar ik al mijn energie gebruikte om de vlammen van mij af te houden.

Toen wij er doorheen waren bevonden wij ons in een land van nachtelijke duisternis. Als wij niet op vasten grond gestaan hadden zouden wij hebben kunnen denken dat wij ons bevonden in een bodemloozen put van ellende, terwijl wij boven ons een firmament hadden van zwarten rook. Hoe ver het land zich uitstrekte was met geen mogelijkheid te bepalen, daar de zware atmosfeer als een donkere nevel het gezicht aan alle kanten begrensde. Ik hoorde dat het zich uitstrekte over deze gansche vreeselijke sfeer. Op sommige plaatsen waren groote, ruwe bergen van zwarte, zware rotssteenen; op andere vond men uitgestrekte, woeste, vreeselijke vlakten, terwijl op nog andere zich uitgestrekte poelen bevonden van zwarte, slijkerige modder, vol van de walgelijkste kruipende dieren, slijmerige monsters, en vervaarlijk groote vledermuizen. Er waren ook groote donkere bosschen met reusachtige boomen die er afschuwelijk uitzagen, met bijna menschelijk vermogen om iemand met hun takken te omvatten en vast te houden, die het waagde in hun nabijheid te komen. Voor ik dit vreeselijke land verliet had ik er de verschillende streken van bezocht, maar niemand zou in staat zijn eene werkelijke beschrijving te geven van al het verschrikkelijke, de walge-

ijkheid en de vuilheid er van.

Toen wij de plaats waar wij stonden rondzagen, begonnen mijne oogen zich langzamerhand aan de duisternis te gewennen en was ik in staat de omringende voorwerpen hoezeer nog onduidelijk, te zien. Wij stonden bij een breeden weg waarin de voetstappen stonden afgedrukt van vele geesten; een weg vol stof en asch, alsof de vervlogen hoop, de asch van misbruikte aardsche levens daarop waren uitgestrooid.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Wij volgden dezen weg en kwamen weldra aan eene groote poort van donkeren steen, gehouwen in groote blokken en ruw opeengestapeld. Voor de poort hing een groot zwart gordijn dat bezaaid was met oogen, die onverbiddelijk naar ons schenen te zien om na te gaan met welk doel wij daar gekomen waren.

»Zijn deze oogen met leven begaafd?' vroeg ik.

»Met zieleleven? neen, maar met astraal leven. Dit is een der poorten van de hel, en de bewaker der poort heeft er een genoegen in om het voorhangsel te versieren met die oogen. In deze plaats bevindt zich niemand die in zijn aardsche leven zich niet heeft schuldig gemaakt aan de laagste wreedheden, aan de snoodste misdaden en aan het met voeten treden van alle wetten van barmhartigheid en rechtvaardigheid. Hier zijnde, doen zij niet anders dan naar nieuwe middelen zoeken om aan hun lust tot wreedheid te voldoen; en zoo staat ieder er aan bloot om op zijne beurt het slachtoffer te worden van anderen, die niet minder wreed zijn dan zij, maar meer wilskracht en intellect bezitten; en zij, die hier regeeren, hebben alleen hun macht verkregen doordien zij uitblinken in wreedheid en ondeugd.

»Hebben deze wezens?" vroeg ik, op de arme verschrikte geesten wijzende, »ooit op aarde geleefd?"

»Ja, zeker, maar zij behooren tot een zeer laag type van wilden, nauwelijks boven de wilde dieren staande en even wreed als deze, en dat is de reden waarom zij hier zijn."

Door welk middel zullen zij tot vooruitgang komen?"

»Sommigen meenen dat dit waarschijnlijk door reïncarnatie kan geschieden om tot een hoogeren vorm van bestaan te geraken. Hun verblijf hier zal kort zijn, maar lang genoeg om hen het bewustzijn te geven van een vergeldende oppermacht.

»Gelooft gij aan de leer der reïncarnatie?"

»Niet als een absolute wet, die geldende is voor alle geesten, maar ik geloof wel dat vele geesten door reïncarnatie tot vooruitgang komen. [1]) Iedere geest, die in het planetarische leven geboren wordt, heeft geestelijke beschermgeesten, die uit de hemelsche sferen hem beschermen en hem door zulke middelen opvoeden als zij het beste voor hem oordeelen. Deze geestelijke beschermers of engelen, zooals sommigen hen noemen, verschillen in hunne wijze van denken, want nergens bestaat gelijkheid, zooals mij dat geleerd is, en zoo verschillen ook de paden waarlangs het doel bereikt wordt. Iedere school van denkbeelden in de geestenwereld heeft in lageren vorm haar wederhelft op aarde, en die in de geestenwereld is op haar beurt weder een reflectie van een volmaaktere in hoogere sferen; en uit die hoogere sferen gaan de denkbeelden naar de aarde over door geesten in de intermediaire sferen. Het doel dat allen beoogen is hetzelfde, maar iedere school slaat een ander pad in, waarlangs zij het doel bereikt. De beschermengelen waken over den geest gedurende den tijd, dien men de kinderjaren noemen kan, en die ophoudt van het oogenblik af dat het licht van individueel bewustzijn voor hen opgaat, tot hij door herhaalde ervaringen en ontwikkelingen zulk een hoogte van intellectueel en moreel bewustzijn bereikt heeft, dat hij op dezelfde hoogte staat als zijne geestelijke beschermers, om dan op zijn beurt de geestelijke beschermengel te worden van een nieuw geboren ziel. Ik heb ook geleerd dat de ziel of liever elke geest aanvankelijk slechts

[1]) Hassein spreekt als Oosterling zijn aloude gevoelens uit op den trap zijner persoonlijke ontwikkeling.

een zaadje is, gelijk een ander zaadje, wat ontwikkelingsvermogen betreft. Het is inderdaad een vonk van den goddelijken geest, waarin alles is neergelegd om een volkomen menschelijke ziel te vormen. Uit haar aard is die vonk onsterfelijk en onverwoestbaar, omdat zij van datgene genomen is wat onsterfelijk en onverwoestbaar is. En evenals een zaadje gelegd moet worden in de donkere aarde om te kunnen ontkiemen, zoo moet ook het zielszaadje gezaaid worden eerst in een stoffelijke wereld, om daarna in de hoogere werelden overgeplaatst te worden. Ieder dier is op zichzelf het type van een zielszaadje, het menschelijke type het hoogste van alle zijnde, en ieder zaadje zal ontwikkelen tot den hoogst mogelijken graad, dien het bereiken kan door ervaringen in de achtereenvolgende sferen Sommige scholen houden het er echter voor dat de ziel sneller vorderingen maakt, als zij telkens in de stoffelijke wereld geboren wordt om nog eens datgene te doen waarin zij te kort geschoten is.

Maar hieruit volgt niet dat dit het lot van alle geesten wezen zal Er zijn andere scholen die gelooven dat de geestelijke sferen betere middelen bezitten tot opvoering der ziel; en dat het niet noodig is herhaaldelijk op een stoffelijke planeet geïncarneerd te worden ; en met de geestelijke kinderen, die aan hare zorg zijn toevertrouwd, zullen zij den anderen weg inslaan, namelijk: hem ervaringen laten opdoen in de volgende sferen. Zij zullen zich herinneren wat zij in het aardsche leven verricht hebben en het kwaad trachten uit te wisschen dat zij op aarde hebben gedaan. Evenals iedere ziel in karakter of individualiteit verschilt, zoo verschillen ook de methoden volgens welke zij worden opgevoed, anders zouden allen zoo nauwkeurig op elkaar gelijken dat er een eentonige gelijkheid zou ontstaan, en er zouden die variteiten en contrasten niet bestaan, die het aardsche leven zoo gezellig maken en die ik geloof dat in de hemelsche sferen zullen bestendigd blijven.

(Wordt vervolgd.)

ONDERWIJZINGEN DOOR DE GEESTELIJKE LEIDSLIEDEN.

VAN OXON (DR. STAINTON MOZES).

(Vervolg van bladzij 176.)

Zeker. Maar wij wisten dat niet. Is het waarschijnlijk dat Imperator van avond komen zal?

Ja, vriend, ik ben reeds bij u; ik zal den cirkel bezoeken en met u spreken. Gisteravond had ik verhindering door een bijeenkomst van geesten, waarbij ik noodzakelijk tegenwoordig moest zijn.

Mag ik vragen waarvoor die bijeenkomst gehouden werd?

Het was een onzer gewone bijeenkomsten om den Alwijze lof en aanbidding toe te brengen. Wij vereenigen ons wanneer wij behoefte gevoelen aan onderlinge besprekingen en hulp van hen die hooger staan en wijzer zijn dan wij.

Verlangt gij ons eenige aanwijzingen te geven of iets te zeggen met betrekking tot de séance voor heden avond?

Het zou goed zijn de ramen een tijdlang open te zetten en daarna een beetje mirre te branden. Komt ook, zoo precies mogelijk, op den vastgestelden tijd bijeen. Laten uwe lichamen dan versterkt zijn en de geest passief. Het helpt ook als gij vragen hebt te doen of inlichting verlangt, u daartoe voor te bereiden.

Ik kan in trance niets vragen, zooals gij weet. Maar ik zal het de anderen zeggen.

Gij kunt er vooraf over nadenken en ze in gedachten houden; ik zal ze dan beantwoorden.

Maar hindert dat niet, als ik ze in gedachten heb?

In geenen deele, vriend. Wij hebben met uw geest geen moeite als gij in trance zijt. Alleen in wakenden toestand, als gij niet passief zijt.

Dat bedoel ik eigenlijk niet. Als ik over een onderwerp nadenk, is dan mijn geest niet vervuld met denkbeelden, die hinderlijk voor u zijn?

Zeker niet als gij in trance zijt. Bovendien zijn het vragen over onderwerpen, waarmede gij niet of weinig bekend zijt en waarover gij verlangt te worden ingelicht. Zelfs bij mijn communiceeren met u, dat zoo dikwijls gebeurt, is uw geest actief; toch hinderen mij uwe denkbeelden niet. Gij behoeft niet bang te zijn; uwe gedachten hebben het vermogen niet om mij tegen te werken. Wanneer zij overeenstemmen met mijn onderwijs, kunnen zij blijven bestaan. Maar wanneer zij, zooals dikwijls gebeurt, verkeerd zijn, tracht ik ze te verbeteren of uit te roeien.

Gij gelooft dus niet aan onbewuste hersenwerking in trance?

In dit geval niet. Hersenwerking is in ons geval bewust noch onbewust, omdat zij niet bestaat. Uwe geestelijke faculteiten zijn dan geheel onder mijne contrôle en volkomen werkeloos.

Slaapt mijn geest dan altijd als ik in trance ben?

Altijd; behalve bij twee gelegenheden, toen wij onze contrôle over u ophieven en uw geest vrij lieten werken, omdat wij dat toen noodig vonden.

Zijt gij altijd in staat door mij te communiceeren wanneer ik in bewusten toestand verkeer?

Dat zou niet moeilijk zijn, wanneer wij dat verkozen. Maar voor alsnog geven wij er de voorkeur aan de methode te volgen, die wij tot nu toe gevolgd hebben, om niet gestoord te worden door interruptie van uw geest. De trance is alleen noodig uit voorzorg.

Zoudt gij door impressie op mij kunnen inwerken?

Wij doen dat reeds dikwijls. Wij stellen ons voor u zoo

mogelijk tot een inspireerend Medium te ontwikkelen. Maar met onze werkelijk belangrijke communicaties gaan wij liever op de gewone wijze voort, door schrift, daar ze dan blijvender zijn. Bovendien kunnen wij veel beter op u opereeren als gij geheel alleen zijt, omdat gij buitengewoon gevoelig zijt voor uitwendige en mentale invloeden. Wij staan nu aan Mentor veel kracht af voor zijne manifestaties, voor den korten tijd waarover hij te beschikken heeft voor gij uw werk hervat; daarna zullen wij weer geregeld onze schriftelijke communicaties hervatten.

Wat bedoelt gij eigenlijk met Inspireerend Mediumschap?

Wij bedoelen het suggesteeren van de gedachte op den geest, niet in woorden gebracht. Het is de hoogste vorm van gemeenschap, die alleen bestaan kan, wanneer het medium geheel en volkomen voor geesteninvloed vatbaar is. Wij suggesteeren dikwijls gedachten en besturen de handelingen en wijzen het pad, wanneer niemand dat weet dan alleen God en wij. Maar wij bedoelen meer het ontwikkeld inspireerend mediumschap. In die gevallen geschiedt het gemeenschap houden met geesten mentaal, en woorden zijn dan niet noodig; evenals wij in onzen hoogeren toestand geen woorden behoeven om elkander te verstaan. De geesten ontmoeten elkaar en voelen terstond elkanders gedachten. Maar houd nu op; wij spreken te lang. De goede God geleide u.

† IMPERATOR. S. D.

No. XL.

28 September 1873.

Kunt gij de geesten niet verwijderen die het mij zoo lastig maken?

Neen, vriend, dat doen wij liever niet. Wij willen geen geest verwijderen die een middel tot vooruitgang gevonden heeft. En de last dien hij u veroorzaakt is niet groot. Wij zouden niet toestaan dat hij u kwaad deed.

Maar het leven dat hij maakt verstoort het gansche huishouden.

Neen, vriend, zoo erg is het niet. Hij is niet zoo lastig dat gij er veel hinder van hebt. En zoudt gij zelf een geest kunnen verwijderen die naar vooruitgang streeft?

Neen; maar hoe kan dat kloppen een geest helpen tot vooruitgang?

Dat kloppen is slechts een teeken dat hij bij u is en vooruit wenscht te komen. Bij het kloppen zelf vindt hij geen baat, maar wel door binnen uwe sfeer te zijn; doordien het hem vergund is in gezelschap te zijn van hen die u omringen en de atmosfeer in te ademen van vooruitgang en liefde. Naar die weldaad verlangen vele geesten en zij stellen die op prijs. Velen zoeken naar middelen om vooruit te komen. Indien iemand hunner binnen uwe sfeer kan komen, maakt hij zich die gelegenheid ten nutte. Gij kunt hem dat niet weigeren zonder hem en uzelf te benadeelen; want een verloren gelegenheid ontmoedigt HEM, en eene onedelmoedige daad zet u terug. Hoe meer gij ontwikkelt, hoe vatbaarder gij wordt voor de geestenwereld, voor hare goede en slechte invloeden, hare ontwikkelde en onontwikkelde burgers. Op het oogenblik staat gij slechts op den drempel, en uw positieve geest en gebrek aan geloof belet uw vooruitgang. Zonder gevaar kunnen wij nu niets voor u doen. De atmosfeer van den cirkel is nu niet geschikt voor uw vooruitgang.

Ik wil gaarne iederen geest helpen. Ik vind het zelfs een voorrecht, en wil gaarne gelooven dat ik dat doen kan, ofschoon ik nauwelijks weet hoe. Maar ik kan niet voorwenden méér te gelooven dan ik doe.

Zeker niet, vriend; en wij kunnen u geen geloof geven. Gij hebt nu te doen met een der onveranderlijke wetten. Uw geloof moet meer door overtuiging komen dan door stoffelijke bewijzen, en zoolang het geen vast fundament heeft kunnen wij niet meer voor u doen, omdat gij niet geschikt zijt voor verderen vooruitgang. Uwe ontvankelijkheid moet de ontwikkeling in positieve kennis voorafgaan. Het was een waar woord van Jezus, toen Hij zeide, dat Hij »geen teekenen kon doen vanwege hun ongeloof." Hij kon niet, om de werking van dezelfde wet die nu werkt in uw cirkel. Wij kunnen niet anders doen dan wachten en bidden. Het kan lang, zeer lang duren, voor uw geloof gevestigd is. En ofschoon de tijd heenspoedt, mogen wij dien niet vooruitloopen. Wij raden u ernstig aan te bidden, veel na te denken en bedaard te overwegen. Verlang nu niet naar nieuwe wonderen; denk liever na over hetgeen gij gezien hebt. Zoover wij zien, moet er spoedig een groote vooruitgang in de Beweging komen, hoewel de strijd nog hevig is. Of de Tegenstanders moeten verslagen worden, òf de tijd zal weder moeten verschoven worden dat de aarde meer w e t e n zal van onsterfelijkheid, en meer geestelijke waarheden haar zullen geschonken worden? Eeuwige Vader, moge het in Uw raad besloten zijn een lichtstraal te werpen in de zielen van hen die wij nader willen brengen tot U. Moge het ons gegeven zijn hen vrij te maken van dwaling en twijfel, en hen vrede en vooruitgang te doen deelachtig worden.

No. XLI.

28 September 1873 (s avonds.)

W i l t g i j m i j t e g e n v e r k e e r d e i n v l o e d e n b e s c h e r m e n ? I s d a t n i e t n o o d i g ?

Vriend, u zal geen leed geschieden. Wees daarvan overtuigd.

W a a r t g i j g i s t e r a v o n d b i j m i j t e St. G e o r g e's H a l l ?

Neen; ik was daar niet, maar Doctor en Mentor waren bij u.

(H e t s c h r i f t v e r a n d e r t.) Ik was bij u, vriend, en had het genoegen in gezelschap te zijn van hooge en ontwikkelde geesten. Het was een bijeenkomst van stervelingen en geesten, waarvoor wij God danken en die ons moed geeft.

D a t d a c h t i k a l. D e i n v l o e d w a s g o e d.

Ja; de spreekster sprak onder zeer goeden invloed. De geesten die haar omringden waren hooge en reine geesten. Naar dien toestand streven wij met u, zoodra gij genoegzaam ontwikkeld zijt.

I s d a t e e n h o o g e r e p h a s e ?

Zeker. Wij zouden u tot die phase kunnen ontwikkelen, en hopen dat ook te doen, zoodra gij zijt voorbereid — Doctor.

I k h e b o v e r d i e n o n o n t w i k k e l d e n g e e s t n a g e d a c h t. H e t i s t o c h v r e e m d d a t z u l k e g e e s t e n o p d e k e r k h o v e n z o o r o n d d o l e n.

(H e t s c h r i f t v e r a n d e r t w e e r i n d a t v a n I m p e r a t o r.) Niet vreemd, vriend. Onontwikkelde geesten zijn altijd aan de plaats gehecht waar hunne lichamen zijn neergelegd. Zij die aardsch zijn, vindt men op de graven. Zij zijn niet bepaald slecht, maar onontwikkeld. Gij behoeft niet bang te zijn; verblijd u veeleer, dat gij in staat zijt een geest vooruit te helpen die naar vooruitgang streeft.

O ja, ik ben niet bang. Wie zijn die geesten? Zij zijn niet slecht, zegt gij.

Neen; het zijn geesten die zich in het vleesch niet hebben vooruit gewerkt, en bij de rustplaats van het afgelegde lichaam blijven vertoeven. Het zijn dezulken, die aardsche genoegens hebben nagejaagd, of zich niet vrij kunnen maken van aardsche gewoonten en associaties; soms ook zij, die door affectie aan de aarde gebonden zijn.

Maar door affectie voor hen die achter zijn gebleven is toch een geest niet genoodzaakt op een kerkhof rond te dolen?

O, neen, neen, neen! Maar een geest die in het aardsche leven geen vooruitgang heeft gemaakt, doolt na het sterven bij zijn lichaam rond, en de sfeer van licht, waarmede een medium van hooge orde omgeven is, trekt hem aan.

Waren er meer dan een van zulke geesten bij mij?

Ja, vele, zeer vele. Zulke stoornissen als die welke u vrees aanjoegen kunnen niet gemakkelijk worden voortgebracht.

Wij zijn voornemens om morgenavond eene séance te houden.

Ik zal zien er bij tegenwoordig te zijn; bepaald kan ik het nog niet zeggen. Maar in ieder geval zal ik om een zegen voor u bidden. Vaarwel.

IMPERATOR. S. D.

No. XLII.

29 September 1873.

Was dat Rector die zich gister manifesteerde?

Neen, vriend, het was Mentor's assistent, die bekend is onder den naam van Odorifer. Hij heeft Mentor veel hulp verleend bij het vervaardigen van welriekende stoffen.

Ik herinner mij van hem gehoord te hebben te Garrison. Kunt gij mij zeggen hoe hij op aarde heette?

In zijn aardsche leven was hij een vriend van Grocyn, en heette Thomas Linacre. Hij is nu een tijdlang bij Mentor om hem bij zijne manifestaties te assisteeren.

Was dat de stichter van de Geneeskundige Faculteit?

Ja; dezelfde. Hij behoorde ook tot den geestelijken stand; was Kanunnik van Westminster en Rector van Wigan. Hij werkte met Grocyn, Colet en Lily, om het Grieksch te herzien. Hij leefde op aarde van 1460 tot 1524.

Ik kon zijn kloppen nauwelijks van dat van Rector onderscheiden.

Het verschilt er niet of weinig van. Rector is afwezig en zal dat een tijdlang blijven. Gedurende dien tijd zal S Imperator assisteeren, en P. en A. zijn tijdelijk in den bond opgenomen.

Wij hebben niets meer van Harmonie gehoord?

Wij staan in gemeenschap met den engel. Wij hebben nog geen tijding van uw vriend ontvangen. Wij zullen u waarschuwen als het mogelijk is met hem te communiceeren.

Zoudt gij denken dat het mogelijk wordt?

Zeker denken wij dat. Wij zouden niet weten waarom niet.

Ik weet haast niet wat ik er van denken moet. Volkomen satisfactie daaromtrent zou veel ophelderen wat nu zoo duister is.

Wij zullen ons best doen om u voldoening te geven. Maar gij moet geduld hebben en den tijd afwachten dat onze moeite bekroond wordt. Uw ongeduld is ons een hinderpaal. Het zou veel beter voor u zijn als gij geduldig bleeft afwachten en luisterdet naar hetgeen wij zeggen en hierover nadacht, dan iedereen het werk te bemoeilijken, hetzij met voorwaarden voor te schrijven, hetzij met niet te onderzoeken wat u tot onderzoek gezegd wordt.

Ik meende al genoeg onderzocht te hebben. En voorwaarden heb ik niet noodig voor te schrijven.

Overtuiging zal eindelijk wel komen, zoodra uw geest er maar geschikt voor is. Dien tijd kunnen wij echter niet verhaasten. Gij moet geduld hebben, u nederzetten tot schrijven als gij tijd hebt en er aandrang toe gevoelt, en diep nadenken over hetgeen dan geschreven is; wij zullen u daarbij helpen.

Het zal mij veel genoegen doen om veel van u te leeren. Op het onderwijs zelf maak ik echter geen aanmerkingen. Het is alleen de kwestie van identiteit.

Wij zullen alles doen wat in ons vermogen is; maar tijd en gelegenheid moeten gunstig zijn. Bid, vriend, om licht en geduld. Gij hebt die zeer noodig. Wij berispen u niet; maar wij vermanen u om ernstig na te denken over alles wat wij gezegd hebben, het rijp te overwegen, en niet te vergeten wat Jezus heeft gezegd: »dat veel geëischt zal worden van dien, dien veel gegeven is." Die de waarheid van zich stoot, lijdt schade aan zijne ziel.

Ik weet het. Maar gij beweert dat hetgeen gij zegt waarheid is en dat ik het verwerp.

Wij, ten minste, weten dat het Gods Waarheid is, dat het van Hem is en van Hem komt, de boodschap Zijner genade, de uitdrukking Zijner liefde. Wij weten het, en verwonderen ons dat de blinde mensch het Goddelijk licht niet erkennen wil. Wij wijzen er u slechts op, dat het verwerpen van ons onderwijs u niet ontslaat van de verantwoordelijkheid het ontvangen te hebben. Wij geven u slechts den raad om wel te bedenken van hoeveel gewicht het is, en niet te haastig te zijn met het verwerpen van iets wat wij verklaren van God afkomstig te zijn — alleen, omdat gij niet terstond van ons ontvangt hetgeen gij verlangt. Later zullen wij in de gelegenheid zijn hierbij uitvoeriger stil te staan. Voor het oogenblik zullen wij er niet meer van zeggen. Imperator verlangt een gebed te schrijven. God beware u. — Doctor.

Vriend, wij wenschen voor u te bidden om bijstand en aanmoediging van het Opperwezen. O Gij Aanbiddelijke, Eeuwige Schepper, Onderhouder en Bestuurder van den Geest, die hulp verleent aan ieder die er U om vraagt; wij naderen tot U in geloof en vertrouwen, in nederigheid des harten en in liefde. Vader, kom Uwe kinderen te hulp, die zich tot U om hulp en bijstand wenden. Heen en weer geslingerd op een zee van twijfel, zonder roer en geen kompas, is er voor hen geen hulp dan Gij alleen. U is de macht; U de liefde; och! strek Gij in de volheid dier liefde Uwe hand over hen uit. Stort in hunne harten de kracht der overtuiging en van het geloof uit. Moge een rijke stroom van overtuiging in hen vloeien; hen één van hart doen zijn met hen die zij niet zien, maar wier gezegenden invloed zij wel voelen kunnen, en die hen trachten op te voeren tot een hooger trap van vooruitgang en geschikt voor het ontvangen van edeler, reiner waarheden.

Geest van Waarheid, inspireer hen!
Geest van Hoop, maak hen ontvankelijk!
Geest van Harmonie, woon in hun midden!
O Liefdevolle, teedere Vader, schenk hun den
Zegen van Uwen Vrede. Amen.

Het gebed, innig en met aandoening gebeden, van

† IMPERATOR S. D.

No. XLIII.

14 October 1873.

Werd die slag op de tafel gedaan met een gematerialiseerd voorwerp?

Neen. Het geschiedde op gelijke wijze als al de andere geluiden. Materialisatie komt er niet bij te pas. Het wordt gedaan door wilskracht, en het werktuig dat er bij gebruikt wordt is eene wijziging van hetgeen gij electriciteit noemt.

Deze wordt bestuurd door de wilskracht der manifesteerende geesten. Materialisatie is alleen noodig in sommige gevallen; bij slaan en kloppen niet.

Maar soms zagen wij een gematerialiseerde hand.

Dat is zelden gebeurd, en de materialisatie diende dan voor een experiment, niet voor het maken van geluiden.

Waarom wordt ons gezegd elkanders handen vast te houden bij het binnenbrengen van voorwerpen, en nooit bij andere gelegenheden?

Voor het binnenbrengen van voorwerpen is veel kracht noodig, waarvoor wij dan op die wijze den cirkel versterken. Om een voorwerp uit een andere kamer binnen te trekken moet de cirkel volkomen zijn, door elkander vast te houden. Om een manifestatie in de séance-kamer gemakkelijk te maken, is het soms verkieselijk het medium van den cirkel te isoleeren, waarbij dan nog de kracht versterkt wordt door wrijving in de handen. De omstandigheden zijn niet altoos dezelfde.

Kunt gij mij eenige inlichtingen geven omtrent het verschijnsel waarbij vaste stof door andere vaste stof heengaat?

Neen, vriend, dat kunt gij niet begrijpen, dat zou uw kennis te boven gaan. Uwe denkbeelden van stof moeten eerst geheel veranderen, voor gij begrijpen kunt dat hetgeen voor u vast en reëel is, voor ons geen werkelijke hinderpaal is, en dat wij vaste stof onder zekere voorwaarden tot een vloeistof kunnen reduceeren. Dat komt u wonderbaarlijk voor. Toch zou een weinig kennis buiten uwe stoffelijke zintuigen u doen zien, hoe onwaar uwe denkbeelden omtrent stof zijn, die gij nu voor ontwijfelbare waarheid houdt Maar voor die kennis moet gij wachten tot gij uw lichaam hebt afgelegd. Stof is slechts een fenomenaal voorkomen van geest. Gij zult meer weten als gij in kennis toeneemt. Houd nu op. Vaarwel.

Doctor, de Onderwijzer.

No. XLIV.

17 October 1873.

De heer N. zou gaarne willen weten of u hem ook eenigen raad kunt geven omtrent het houden van séance, ontwikkeling, enz?

Daar wij de bijzonderheden niet kennen die zich bij zijne séances voordoen, kunnen wij niet anders dan algemeene voorschriften geven die in acht genomen moeten worden. Voorzichtigheid en matigheid bij het gebruik der gave, ernst en met oprechte bedoelingen en een rustig, gelijkmatig gemoed, zijn een eerste vereischte. Het is van het grootste belang dat de geest rustig, kalm en passief is, en het lichaam gezond en niet te zwaar gevoed. Om gunstige voorwaarden te hebben moeten geest en lichaam beiden in gezonden staat verkeeren, omdat er anders gevaar kan ontstaan. Dit is meer bijzonder het geval als het medium nog niet ontwikkeld en voor séances nog weinig of niet gebruikt. Ontwikkeling van mediamieke kracht gaat gepaard zoowel met zegen als gevaar. En wanneer het medium niet rondom beschermd wordt van geestelijke zijde, is het gevaar van een aanval der onontwikkelden zeer groot. Gebed en voorzichtigheid zijn noodig.

Zeker. Hij is reeds geplaagd geworden door een onontwikkelden geest. En ik ook

Gij zoekt veel te veel naar gemeenschap met de geestenwereld als gij er ongeschikt voor zijt. Daardoor kan niet anders dan kwaad ontstaan, zooals wij u gezegd hebben; en gij bereikt uw doel niet, omdat gij geen betrouwbare communicaties verkrijgen kunt als geest en lichaam in geen goeden toestand verkeeren. Als gij dat blijft doen wordt het voor ons onmogelijk gemeenschap met u te houden.

Het is werkelijk moeilijk om te weten wat ik doen moet.

Gij kunt niet beter doen dan u te laten raden door hen die

gij steeds bevonden hebt goede raadgevers te zijn. Wij zeggen u de waarheid, als wij u zeggen dat ongeduld en ontevredenheid en wantrouwen, verkeerde gevolgen voor u hebben, en dat gij u daardoor in een toestand brengt die het ons onmogelijk maakt u te bereiken. Gij vergroot tienvoudig onze moeilijkheden, en gij maakt het ten laatste onmogelijk ze te overwinnen Om die reden geven wij u den raad om na te denken over hetgeen wij gezegd hebben, en geduldig te wachten tot de tijd komt dat al uw bezwaren zijn opgelost en gij geschikt zijt om verder voorwaats te gaan.

Is Imperator hier?

Neen; hij is afwezig.

Hoe denkt gij over het voorstel dat mij gedaan is.

Handel daarbij naar eigen goeddunken.

Maar ik zou liever uw raad willen inwinnen.

Neem het voorstel dan aan. Maar duid het ons niet ten kwade als gij er later spijt van hebt. Wij kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor uw geestestoestand, noch voor de gevolgen die daaruit kunnen ontstaan.

Neen. Maar Spiritualisme en wetenschap passen zeker slecht bij elkaar.

Waarom? Alleen omdat de wetenschap het niet kent, en de spiritualistische verschijnselen eerst pas begonnen zijn erkend te worden. Maar zij zullen weldra niet vreemd meer zijn. Intusschen kunt gij dien tijd bespoedigen door na te denken en te overwegen en melding te maken van datgene waarvan gij overtuigd zijt. Doe dat. Vaarwel. Moge het Opperwezen u zegenen en bewaken.

Doctor.

No. XLV.

19 October 1873.

Ik verlang naar een communicatie van Imperator.

Vriend, wij hebben op deze gelegenheid gewacht om met u te spreken. Maar lang zal het niet zijn, want gij zijt zoo weinig gestemd om naar ons te luisteren, dat het beter is om een uitvoeriger gesprek nog wat uit te stellen. Wij hopen dat gij besloten hebt den raad te volgen dien wij u geruimen tijd geleden gegeven hebben: u een tijdlang te onthouden van gemeenschap met ons. Gij zult er toe genoodzaakt zijn, naardien wij besloten hebben ons een tijdlang terug te trekken. En wij geven u den raad om gedurende dien tijd geen gemeenschap met de geestenwereld te zoeken bij anderen. Dat is veel beter voor u, omdat er gevaar bestaat dat de Tegenstanders er niet alleen gebruik van zouden maken om u op een dwaalspoor te brengen, maar trachten zouden bezit van u te nemen. Gij hebt daarvan iets bijgewoond en weet hoe vreeselijk dat is. Ondanks uzelf bewaren wij u daarvoor. Voor wij u echter verlaten geven wij u nogmaals den raad om diep en ernstig na te denken over alles wat wij u geleerd hebben. Overweeg het in den gebede, en wat de gevolgen zijn zullen van aanneming of verwerping. Bid om de wijsheid die er noodig is de goede keus te doen.

Hebt gij u voorgenomen alles van ons weg te nemen: uw invloed en leiding?

Neen, neen; zeker niet. Wij onttrekken ons aan u om u een tijdlang rust te geven en u te vrijwaren tegen den invloed van verleidende geesten. Wij blijven u bewaken en beschermen; maar de Bond van Geesten zal met een ander werk in zijn Goddelijke zending bezig zijn. Hoewel wij haar in eene richting laten rusten, gaan wij voort met de andere. Uwe bewakers blijven aangewezen u te beschermen; maar gij moet

u onthouden van gemeenschap met de geestenwereld bij anderen.

En als ik weiger?

Gij zult dat niet weigeren, omdat gij weet dat gij dat op eigen risico zoudt doen en het gevaar waaraan gij u bloot zoudt stellen groot is.

En den cirkel?

Zij zullen ook bewaakt en beschermd worden. Zij zullen omringd worden door de bewakers die hen nu beschermen. Charlton zal bewaakt worden als altijd, en rondom het kind zal een beschermende invloed aanwezig zijn. Zijn ouders zullen ook niet verlaten worden; zij zullen nooit zonder bescherming zijn. Onze liefde voor hen blijft onverminderd. Zij zullen een tijdlang geen séances mogen houden, in de hoop dat allen weder vereenigd kunnen worden als de geschikte tijd er voor gekomen is. En die zal spoediger komen wanneer gij allen doet hetgeen wij zeggen: u geheel onthouden van séance houden en geduldig den tijd afwachten dat wij kunnen voorwaarts gaan.

Mag dan niemand voor dien tijd aanzitten?

Naarmate gij dat doet stelt gij den tijd onzer terugkomst uit, mogelijk onbepaald.

Mag ik absoluut niet onderzoeken? En Dr. S.?

Wij geven raad. Wij hebben geen macht u te beletten u zelf kwaad te doen; wij kunnen u slechts waarschuwen dat als gij verlangt om weder met ons gemeenschap te houden, dit hoe langer hoe meer wordt uitgesteld, hoe meer gij séance houdt.

Zou er geen verandering in den cirkel kunnen gebracht worden? Of dien vergrooten? Of een anderen cirkel vormen om uw onderwijs te ontvangen?

Neen; wij verlangen geen anderen cirkel te hebben. Wij trekken ons alleen terug omdat het voor u allen beter is een tijdlang rust te nemen. Als het nu en dan mocht noodig zijn u iets te zeggen, zal ik dat doen. Maar ik denk dat het dan voldoende zal zijn u een impressie te geven.

Het spijt mij dat gij allen heengaat. Maar ik zie wel dat het beter is om eenigen tijd geen séance te houden. Ik had dan ook reeds voorgesteld om dit jaar niet meer aan te zitten.

Dat was een goed voorstel. Laat de cirkel er mede instemmen; wij zullen u allen dan beschermen.

Mentor, Doctor en de overigen — gaan die allen heen?

Allen, behalve de beschermgeesten. Maar voor wij u verlaten, zullen wij nog breedvoeriger met u spreken. Wij kunnen dat nu niet doen. God behoede u.

† IMPERATOR. S. D.

No. LXVI.

23 October 1873.

Wij hebben ons plan vastgesteld en bepaald dat Catherine bij het kind zal blijven en bijgestaan zal worden door een sterken geest, die haar geestelijk en lichamelijk tegen kwaad beveiligen zal. Charlton krijgt nieuwe beschermgeesten, behalve M., die blijft, bijgestaan door een geest die krachtig op hem inwerken kan. Maar later hierover meer Over u denken wij nog na, maar wij zullen u spoedig ons besluit mededeelen.

Wie is die sterke geest?

B., die hem direkt, maar voornamelijk door zijn meester influenceeren zal. Hij is een verstandige en sterke geest, die beter dan iemand anders op het karakter van iemand kan inwerken en dat verbeteren. Cooke zal blijven en Nares ook. De overigen gaan heen. Over onze verdere plannen zullen wij u later spreken. Wij zeggen nu niets meer, dan dat wij voortdurend raad zullen geven, indien wij, als God wil, u allen mogen leiden.

† IMPERATOR. S. D.

Wordt vervolgd.

FRANCHEZZO.

DE ZWERVER IN DE GEESTENWERELD,

DOOR HET MEDIUM A. FARNESE.

(Vervolg van Bladz. 193.)

»Er is mij daarom altijd geleerd om niet te zoeken naar een algemeenen regel, die van toepassing is op alle geesten. De geestenscholen verschillen en de denkbeelden die zij hebben, zijn gegrond op de ervaringen die zij hebben opgedaan.

»De sfeer waarin wij ons nu bevinden is zeer uitgestrekt, en wij zullen er slechts een deel, een zeer klein deel van kunnen zien; toch zullen wij zeer groote afstanden afleggen, veel grooter dan gij zoudt kunnen doen op de kleine planeet »de Aarde", van waar wij beiden komen. In de geestenwereld trekken de soorten elkander aan volgens eene universeele wet, en zij die geheel tegenovergestelde naturen hebben stooten elkaar zoo volkomen af, dat zij zich nooit vereenigen kunnen en de eene groep zelfs niet komen kan binnen den cirkel waarin de andere woont. Zoo zullen wij op onze tochten slechts diegenen bezoeken, waarmede wij, òf door nationaliteit, òf door temperament, een kiem van overeenkomst hebben, hoe klein die ook is.

XVII.

Wij gingen nu over een breeden weg als van zwart marmer, aan beide zijden waarvan zich diepe, donkere ravijnen bevonden, waarvan wij den bodem niet konden zien door de wolken van zwaren damp die er over hingen. Er gingen ons vele donkere geesten voorbij, die heen en weder gingen, waarvan sommigen zware lasten op den rug droegen, en waaronder er waren die bijna op handen en voeten kropen. Groote

troepen slaven passeerden ons, met ijzeren ringen om den hals en met een ijzeren ketting aan elkaar gebonden. Zij kwamen uit de tweede of binnenpoort, die toegang gaf tot eene groote stad, waarvan wij de gebouwen, dóór den nevel die er hing, flauw konden zien. De steenen weg, de stijl waarin de gebouwen opgetrokken waren en het uiterlijk van vele geesten, maakten op mij den indruk dat het een groote stad was uit het tijdperk van het vroegere Romeinsche rijk, met dit onderscheid dat alles er vervuild en onooglijk uitzag, ondanks de grootsche gebouwen waarvan wij de grenslijnen konden zien. De tweede poort zag er beter uit dan de eerste, en daar zij niet gesloten was gingen wij met den stroom van geesten mede die er haastig doorgingen en waarvan niemand ons scheen te zien.

»Gij zult," zeide mijn medgezel, »het leven hier in niets zien verschillen van dat op aarde in zulk een groote stad als deze, die de geestelijke wederhelft is van die op aarde toen zij het toppunt van bloei had bereikt De deeltjes waarvan deze stad is opgebouwd werden toen afgestooten uit het materische leven, trokken toen elkander aan en vormden deze stad waarvan de gebouwen geschikte woningen voor hare bewoners zijn. En in den meer modernen stijl van vele andere gebouwen die gij hier vinden zult en in de bewoners die hier later gekomen zijn zult gij, wat de kleederdracht betreft, zien dat het proces voortdurend is voortgegaan. Gij zult bevinden dat de meeste geesten zich nog verbeelden op aarde te zijn. Op gelijke wijze heeft deze stad haar prototype in de hoogere sferen, waarheen alles getrokken is wat schoon, goed en edel was, en waar die geesten zijn heengegaan die de waarheid lief hadden en deugdzaam leefden; want van de steden zoowel als van de menschen worden de geestelijke emanaties omhoog of omlaag getrokken, naarmate zij goed of slecht zijn. En daar de slechte daden die in deze stad op aarde bedreven zijn de goede ver overtreffen, zoo is deze stad veel grooter en bevat meer geesten in deze sfeer dan in de hoogere. In de eeuwen die komen zullen, wanneer de geesten

die zich nu hier bevinden vooruit zullen gegaan zijn, zal er een tijd komen dat er van deze stad niets overblijft, zij zal tot stof vergaan — verdwijnen uit deze sfeer.

Wij waren nu in eene smalle straat zooals die in de aardsche stad moet geweest zijn, en deze bracht ons weldra op een groot plein, omringd door groote paleizen, terwijl zich aan eene zijde een paleis bevond dat al de anderen in grootte en stoutheid van ontwerp overtrof. Een breede marmeren trap leidde naar de buitengalerij die het geheele gebouw omgaf, en door de duistere, nevelachtige atmosfeer konden wij flauw de vleugels ervan zien. Alles was op een kostbaren voet ingericht, maar alles scheen met bloed gekleurd en bedekt met vuil, slijmerig onkruid, dat de pracht ervan ontsierde en zich in lange afzichtelijke stengels als slangen om al de pilaren gekronkeld had. Zwarte, vuile modder zijpelde door al de voegen van den marmeren vloer, alsof de stad gebouwd was op een vuil, modderig moeras, en vuile stinkende dampen borrelden op uit den grond en verspreidden zich rondom ons in phantastische en vreeselijke gedaanten, als phantomen van begane misdaden. Overal zag ik donkere gedaanten die over de galerij het paleis in- en uitgingen — voortgedreven door andere donkere maar sterker geesten en gewapend met lansen en speren. Zulke verwenschingen als ik telkens hoorde, zulke vreeselijke eeden en vervloekingen, het was inderdaad het pandemonium der verloren zielen in de infernale regionen! En over alles hingen die donkere wolken van zonde, lijden en wanhoop.

In gedachten ging ik ver terug op aarde, terug naar de dagen van het Romeinsche Rijk, en ik zag deze stad als in een spiegel teruggekaatst in de grootheid harer macht, in al de wreedheid van haar dwingelandij en misdaden, deze plaats van wedervergelding bouwende voor al die mannen en vrouwen die hun schoonheid door hun zonden ontsierd hadden; ik zag deze groote stad in de hel ontstaan, steen voor steen, tot zij eene groote gevangenis geworden was voor al de booze geesten uit dien snooden tijd.

Wij gingen de trappen op, en na de hooge breede deur te zijn doorgegaan bevonden wij ons in het voorhof van het paleis des keizers. Niemand sprak tot ons of scheen onze tegenwoordigheid op te merken, en wij gingen door verscheiden vertrekken tot wij de deur bereikten van de audiëntie-zaal. Hier stond mijn medgezel stil, en zeide:

»Ik kan niet met u binnengaan, vriend, omdat ik den donkeren geest die hier regeert reeds vroeger gesproken heb; mijn bijzijn zou terstond zijn argwaan opwekken, waardoor het doel van uwe komst verijdeld zou worden, namelijk, om een ongelukkigen geest te verlossen, wiens boetvaardige gebeden de hoogere sferen bereikt hebben en die beantwoord zullen worden met de hulp die hij ontvangen zal door u. Zijn verlangen om hulp heeft ons reeds dicht bij hem gebracht en zal u nog nader tot hem trekken. Ik moet u nu een tijdlang verlaten omdat ik eigen werk te verrichten heb, maar wij zullen elkander spoedig wederzien, en wanneer gij slechts moed en een sterke wilskracht behoudt en de waarschuwingen die u gegeven zijn niet vergeet, zal u geen kwaad overkomen. Vaarwel, mijn vriend, en weet dat ook ik al mijn krachten noodig heb.'

Aldus scheidde ik van Getrouwe Vriend en begaf mij alleen in de audiëntie-zaal die ik vol zag met geesten, zoowel mannelijke als vrouwelijke, en gestoffeerd met al de pracht uit den tijd der keizers. Voor mij lag er echter over alles dat walgelijke dat mij zoo getroffen had bij het uitwendige van het paleis. De mannen en vrouwen, ongetwijfeld hoogmoedige patriciërs bij hun leven op aarde, zagen er uit alsof zij melaatsch waren, alleen, zij waren nog afzichtelijker. De wanden en den vloer schenen met bloed geverfd dat nog scheen te rooken. De prachtige kleederen die deze hooghartige geesten droegen waren bedorven en versleten en doortrokken met de bedorven kiemen uit hunne afzichtelijke lichamen.

Op een verheven troon zat de keizer zelf, het ellendigste en vreeselijkste toonbeeld tot welk een laagte een menschelijke ziel kan dalen. Op zijn gelaat stond zooveel ondeugd en wreed-

heid afgedrukt, dat al de anderen daarin met hem in geen vergelijking konden treden. Hoewel ik het vreeselijk vond, kon ik toch niet anders dan de majesteit bewonderen waarmede die man daar op zijn troon zat. Het koninklijk gevoel van macht, zelfs over zulk een bonte menigte, het gevoel, zelfs in de hel, dat hij regeerde volgens recht, scheen zijn hoogmoed te streelen, zelfs te midden zijner ellendige omgeving.

Toen ik hem aanzag beschouwde ik hem voor een kort oogenblik, niet zooals ik hem daar zitten zag heerschende over al deze afzichtelijke wezens, maar zooals hij nog in eigen oogen scheen te zijn, die zelfs na al de verloopen eeuwen niet geopend waren voor zijn waren toestand, zijne werkelijke persoonlijkheid. Ik zag hem als een hooghartig man in prachtige kleederen, met een hardvochtig, wreed gelaat en met oogen als een gier, maar toch iemand die de vormen in acht nam en zich innemend wist voor te doen. Al het booze en afschuwelijke in hem was verborgen achter het aardsche lichaam en lag niet open zooals nu in al zijne naaktheid.

En ik zag ook de leden zijner hofhouding zooals zij er op aarde hadden uitgezien, en ik wist dat iedereen van zichzelf dacht dat hij nog zoo was, onbewust van de vreeselijke verandering die hij ondergaan had, maar volkomen bewust van de verandering van al de anderen.

Waren zij allen onbewust van hun eigen toestand? Neen, niet allen, één uitgezonderd. Één was er die zich in een hoek begeven had, met zijn mantel over zijn misvormd gelaat, iemand dien ik zag dat zich ten volle bewust was van zijn eigen verdorvenheid, evengoed als van al de anderen die daar tegenwoordig waren.

In het hart van dezen man was een verlangen ontstaan — hopeloos, zooals hij zelf dacht — naar betere dingen, naar een pad, hoe moeilijk en vol doornen het ook wezen mocht, dat hem brengen kon uit deze akelige, donkere verblijfplaats; hij verlangde verwijderd te worden ver van deze afgrijselijke plaats en hare ellendige bewoners. Ik was overtuigd dat dit

de man was naar wien ik gezonden werd; maar hoe ik hem helpen moest wist ik niet en kon het ook niet gissen. Ik voelde alleen dat de Macht, die mij zoover geleid had, mij den weg zou wijzen en mijn schreden richten.

Nadat ik daar eenigen tijd gestaan en rond gezien had, begonnen de donkere geesten en hun Keizer mijne tegenwoordigheid op te merken. Met een blik van gramschap zag hij mij aan, en vroeg toen met een zware onaangename stem, wie ik was en hoe ik hier had durven binnenkomen.

Ik antwoordde, »dat ik een vreemdeling en pas in deze sfeer gekomen was, en dat ik mij verwonderde hier zulk een paleis te zien." Hij barstte in een wilden, woesten lach uit en zeide, dat ik spoedig omtrent vele dingen zou worden ingelicht. »Maar daar gij een vreemdeling zijt," ging hij voort, »en omdat wij vreemdelingen altijd koninklijk ontvangen, verzoeken wij u om plaats te nemen en met ons deel te nemen aan dit feest."

Hij wees mij naar eene ledige plaats aan tafel die in de zaal was aangericht, en waaraan vele geesten gezeten waren. Ik zag er alles op wat bij zulke gelegenheden in de dagen zijner grootheid op aarde gebruikelijk scheen te zijn. Alles scheen reëel te zijn, maar ik was gewaarschuwd dat het alles min of meer illusie was, dat het voedsel nooit den honger stilde van deze veelvraten op aarde, en dat de wijn een sterk vocht was dat de keel verschroeide en den dorst nog duizendmaal verergerde die deze dronkaards verteerde. Er was mij gezegd om nooit iets te eten of te drinken dat mij in deze regionen aangeboden werd, en geen uitnoodiging aan te nemen, van welken geest ook, om mij neder te zetten en uit te rusten. Want wanneer ik dat deed, plaatste ik mij op een lager standpunt dan waarop ik stond, waardoor mijne hoogere faculteiten meer op den achtergrond en mijne lagere meer op den voorgrond zouden treden. Ik antwoordde dus, »dat hoezeer ik de gastvrijheid van zijn paleis ook hoogelijk waardeerde, ik niettemin er voor bedanken moest, daar ik geen behoefte had om iets te eten of te drinken."

Op deze weigering zag hij mij met vlammende oogen aan en een wolk van gramschap teekende zich op zijn gelaat. Hij wendde echter nog vriendelijkheid voor en gaf mij een teeken iets dichter bij hem te komen. Intusschen was de man voor wien ik gekomen was om hem te helpen — uit zijne bittere overpeinzingen gewekt door mijne komst en mijn gesprek met den keizer — naderbij gekomen, verbaasd over mijne stoutmoedigheid en bevreesd voor mijne veiligheid, daar hij van mij niets meer wist dan dat ik een ongelukkige scheen te zijn die pas was hier gekomen en niet bekend was met het gevaar waaraan ik mij bloot stelde. Zijn vrees voor mijne veiligheid en zijn medelijdend gevoel vormden een band tusschen ons, die het middel zou worden waardoor ik in staat zou zijn hem met mij mede te nemen.

Toen ik een paar stappen gedaan had naar den troon des keizers, volgde mij deze berouwhebbende geest, en dicht bij mij komende fluisterde hij mij toe:

»Bedrieg u niet in hem. Keer om en vlucht van deze plaats nu het nog tijd is, ik zal de aandacht een oogenblik van u afleiden."

Ik bedankte hem, maar zeide: »Ik vlucht voor niemand, hij moge zijn wie hij wil, ik zal zorgen in geen strik te vallen."

Ons haastig gesprek was door den keizer niet onopgemerkt gebleven, want hij werd zeer ongeduldig, en met zijn zwaard op den grond stampende riep hij uit:

»Nader, vreemdeling! Kent gij geen manieren en laat gij een keizer wachten? Bezie mijn zetel, mijn troon, neem plaats er op en beproef eens hoe gemakkelijk de troon des keizers is."

Ik keek naar den troon en zag dat het een ruime stoel was, waarboven een troonhemel. Twee groote gevleugelde figuren van brons stonden ter zijde achter den zetel. Ieder beeld had zes armen die uigestrekt waren om den rug en de zijden te vormen, terwijl de troonhemel op de hoofden dezer figuren rustte als op pilaren. Ik dacht er niet aan om er op plaats te nemen; die er het laatst op gezeten had was voor

mij te terugstootend dan dat ik verlangen zou nog nader naar hem toe te gaan, en zoo ik uit nieuwsgierigheid er op had willen gaan zitten, zou het visioen dat ik kreeg mij er zeker van teruggehouden hebben. De troon scheen op eens te leven, en ik zag een ongelukkige die op den stoel gezeten was wanhopige pogingen aanwenden om vrij te komen uit de armen der twee figuren die trachtten hem tot een klomp ineen te drukken.

En nu wist ik wat het lot was van allen die door den keizer uitgenoodigd werden zijn troon eens te beproeven. Slechts een kort oogenblik had het visioen geduurd, en mij toen tot den keizer wendende maakte ik eene buiging en zeide:

»Ik heb geen lust mij op uw troon te plaatsen en moet nogmaals bedanken voor de eer die gij mij bewijzen wilt."

Daarop brak hij in een hevige woede los en riep zijn lijfwacht om mij te vatten en in den stoel te zetten en mij voedsel en wijn in de keel te duwen.

Terstond werd er een aanval op mij gedaan, terwijl de man voor wiens verlossing ik gekomen was zich voor mij plaatste om mij te beschermen. In een oogwenk waren wij omringd door een ziedende, vechtende menigte; en ik moet bekennen dat op dat oogenblik mijn hart wegzonk en mijn moed mij begaf. Zij waren zoo vreeselijk, zoo duivelsch; zij zagen er uit als wilde dieren die gezamenlijk op mij losgelaten werden. Maar voor een oogenblik slechts, want de strijd vorderde al mijn wilskracht, die ik, zooals mij dikwijls gezegd was, in niet geringe mate bezat. En van die kracht maakte ik gebruik om hen terug te drijven, daarbij het teeken des kruises makende en de hoogere machten te hulp roepende om mij bij te staan, terwijl ik den armen geest die mijne hulp behoefde stevig vast hield. Zoo gingen wij naar de deur, stap voor stap, onder woeste kreten en dreigende gebaren van de bende donkere geesten, die niet in staat waren ons aan te raken, terwijl ik vast besloten was ze van mij af te houden. Eindelijk bereikten wij de deur die wij doorgingen en die terstond achter ons gesloten werd, onze vervolgers binnen-

sluitende. Toen schenen sterke armen ons beiden op te nemen en weg te dragen naar eene veilige plaats op het donkere plein.

Mijn verloste medgezel was op dat oogenblik in een toestand van bewusteloosheid, en daar ik bij hem stond zag ik vier sterke geesten uit hooger sferen die magnetische passes maakten over het uitgeputte lichaam. En toen zag ik het wonderbaarlijkste verschijnsel dat ik ooit gezien had. Uit het donkere misvormde lichaam, dat daar in doodslaap nederlag, ontwikkelde zich eene nevelachtige wolk die al dichter en dichter werd en eindelijk den vorm aannam van den geest zelf; de gereinigde ziel van den armen geest had het donkere geestelijke lichaam verlaten. En naast mij stond een heerlijke engel die tot mij zeide: »Heb goeden moed, o zoon van het land van hoop, want velen zult gij helpen in deze duistere oorden, en groot is de vreugde der engelen in den hemel over deze zondaars die berouw hebben.''

Toen hij geëindigd had met spreken verdween hij, en ik stond weer alleen op de donkere vlakte der hel.

XVIII.

Vóór mij strekte zich een smal pad uit, en verlangend om te weten waar het heenleidde volgde ik dat, overtuigd dat het mij naar iemand brengen zou wien ik helpen kon. Na een korten tijd gewandeld te hebben kwam ik aan den voet van eene rij bergen van eene donkere kleur, waar eene ruime hut stond die er afschuwelijk en walgelijk uitzag. Tegen de wanden en op het dak en op den grond kropen allerlei soort afzichtelijke kruipende dieren. Groote paddestoelen zag ik overal op en tegen de hut en leelijke, vuile luchtplanten van eene slijmerige soort hingen aan het dak, terwijl vuile, zwarte poelen van stilstaand water in menigte den grond bedekten. Ik dacht er over weer heen te gaan, maar ik hoorde een stem die mij zeide dat ik binnen moest gaan. Ik ging toen naar

binnen, de poelen vermijdende, en achter in de hut zag ik toen in de rots een smallen gang. Dezen binnengaande en een hoek omslaande zag ik voor mij eene groote ruimte die verlicht werd door de vlammen van een hevig brandend vuur, waar gedaanten in wilde vaart omheen dansten Iets nader komende zag ik dat het vuur was aangelegd op het midden van den grond, terwijl van het gewelf niet veel te zien was door den den dikken rook die van het vuur opsteeg. Om het vuur dansten zooveel demonen, als wel eens gezien wordt bij eene typische voorstelling van de duivels in de hel. Gillende en schril lachende pookten zij nu en dan in het vuur met lange zwarte speren, terwijl ongeveer een dozijn andere donkere geesten afgezonderd zaten tegen wie zij nu en dan woedende gebaren maakten, alof zij zeggen wilden dat zij spoedig zouden gegrepen worden.

Ik bemerkte weldra dat ik onzichtbaar was voor deze wezens, en daardoor moed krijgende ging ik bij hen staan. Tot mijn schrik en ontsteltenis zag ik toen dat het vuur gestookt werd met de lichamen van mannen en vrouwen die zich draaiden en wrongen in de vlammen en daarenboven nog gekweld werden door de speren dier afzichtelijke demonen. Ik was zoo verslagen op dit gezicht dat ik het uitschreeuwde en weten wilde of dit een werkelijk tooneel was of een vreeselijk zinsbedrog dezer afschuwelijke plaats, waarop toen dezelfde plechtige mysterieuse stem, die mij zoo dikwijls op mijne zwerftochten toegesproken had, antwoordde:

Zoon! Het zijn levende wezens die in hun aardsche leven honderden hunner medemenschen tot denzelfden vreeselijken dood veroordeeld hebben en geen medelijden, geen gewetenswroeging hebben gekend met aldus te hebben gehandeld. Hun eigen wreedheden hebben deze felle vlammen van hartstocht en haat in het gemoed hunner vele slachtoffers ontstoken, en in de geestenwereld hebben die kiemen zich ontwikkeld tot zij nu een felle vlam geworden zijn om hun moordenaars te pijnigen. Deze vlammen worden slechts gevoed door de wreedheden van hen die daar nu gepijnigd worden; en er is hier

geen enkele kwelling die niet honderdvoudig geleden is door de vele ongelukkige slachtoffers dezer wreede geesten. Deze vlammen, die hen niet verteren maar wel pijnigen, zullen een gevoel van medelijden in hen opwekken met anderen die lijden en die zij zelf hebben doen lijden, en dan zal er een hulpvaardige hand naar hen uitgestoken worden om hun den weg te wijzen tot vooruitgang door daden van barmhartigheid te verrichten, evenveel en even groot als hunne onbarmhartige daden in het verleden geweest zijn. Huiver niet en verwonder u niet dat wedervergelding op deze wijze wordt toegestaan. Deze geesten zijn zoo verhard, zoo wreed, dat slechts pijn, door hen zelf geleden, hen medelijden kan leeren met anderen. Zelfs sedert zij de aarde verlaten hebben is het slechts hun streven geweest om anderen die zwakker waren te doen lijden, tot de bittere haat die zij opgewekt hebben tot een vloed werd die hen verzwolg. Weet, bovendien, dat deze vlammen niet werkelijk materisch zijn, ofschoon zij voor u en hen zoo schijnen, want wat in de geestenwereld geestelijk is, is ook objectief, en felle haat of brandende hartstocht schijnt inderdaad als een werkelijke vlam. Gij zult nu een dezer geesten volgen en zelfs zien dat wat u toeschijnt wreede rechtvaardigheid te zijn, toch niet anders dan genade is, hoezeer het anders schijnt. Zie? deze hartstochten verteren zichzelf, en de geesten staan op het punt de reeds kwijnende vlammen te verlaten en zich te begeven naar het vlakke veld."

Toen de stem zweeg stierven de vlammen uit en alles werd weer in duisternis gehuld, op een blauwachtig licht na gelijk aan dat van brandende phosphorus, waarbij ik de geesten uit de asch verrijzen zag en de spelonk verlaten. Terwijl ik hen volgde scheidde zich een dier geesten van de anderen af, en mij voorbijgaande begaf hij zich naar eene stad die in de nabijheid was. Deze stad scheen mij toe een der oude Spaansche steden te zijn in West-Indië of Zuid Amerika. Overal zag ik Indianen en Spanjaarden en andere volken.

Ik bleef den geest volgen, en wij kwamen aan een groot gebouw dat een klooster scheen te zijn van de orde der Je-

zuïten — die het land hadden helpen koloniseeren en de ongelukkige inboorlingen gedwongen hadden den Roomsch Katholieken godsdienst aan te nemen, in de dagen toen men dacht dat de godsdienstvervolging een bewijs was van godsdienstigen ijver. En terwijl ik op hem het oog gevestigd hield, zag ik zijn leven als een panorama mij voorbijgaan.

Ik zag hem eerst als Prior van het klooster, zittende als een rechter voor wien vele arme Indianen en ketters gebracht werden, en bij honderden zag ik hem deze veroordeelen tot den marteldood of den brandstapel, omdat zij zich tot zijn geloof niet wilden laten bekeeren. Ik zag hem iedereen verdrukken die niet sterk genoeg was hem te wederstaan, en juweelen en goud in groote hoeveelheden afpersen als een schatting aan hem en zijne orde. En wanneer iemand zijne eischen niet wilde inwilligen liet hij hem gevangen nemen en bijna zonder verhoor in den kerker sluiten om gemarteld of verbrand te worden. Ik las in zijn hart een onleschbaren dorst naar rijkdom en macht en een werkelijk genoegen in het aanschouwen van de martelingen zijner slachtoffers, en dat hij zijn godsdienst slechts als voorwendsel gebruikte om goud machtig te worden dat hij lief had en zijn zucht naar macht te bevredigen.

Ik zag op aarde het groote marktplein van deze stad met vele groote vuren en eene talrijke menigte hulpelooze inboorlingen aan handen en voeten binden en in de vlammen werpen, en terwijl hun folterkreten ten hemel stegen, zag ik dezen wreeden man en zijne lage medeplichtigen hunne gebeden prevelen met het heilige kruis hoog opgeheven, dat zij ontheiligd hadden met hunne goddelooze handen — door hun vreeselijk leven van wreedheid en ondeugd — door hun dorst naar goud. Ik zag dat deze gruwel bedreven werd in den naam der kerk van Christus — van Hem wiens onderwijs eene doorgaande leer was van liefde en chariteit, Die gekomen was om ons God te leeren kennen als enkel liefde. En ik zag dezen man, die zich een dienaar van Christus noemde, geen vonkje medelijden hebben met geen enkele zijner weer-

looze slachtoffers; hij dacht er alleen aan hoe door dit schouwspel anderen bevreesd zouden worden en hun goud brengen om aan zijn onverzadelijken gouddorst te voldoen. Toen zag ik dezen man naar zijn geboorteland, Spanje, terugkeeren, en met zijn slecht verkregen rijkdommen een rijk, machtig »prins der kerk" worden, geëerd door de arme onwetende bevolking als een heilig man, die naar het westelijk werelddeel, ver over zee, getogen was om er de banier zijner kerk te planten en het gezegende evangelie van liefde en vrede te verkondigen, terwijl daarentegen zijn weg zich gekenmerkt had door vuur en bloed — en mijn sympathie voor hem was heengegaan. Toen zag ik dezen man op zijn sterfbed, en ik zag priesters en monniken missen houden dat zijne ziel ten hemel mocht gaan, maar in plaats daarvan zag ik dat zij al lager en lager afdaalde naar de hel En ik zag de groote horden zijner vroegere slachtoffers hem daar opwachten, op hunne beurt ook daar gekomen door hun dorst naar wraak, door hun verlangen om hun lijden en dat hunner dierbaars en op hem te wreken.

Ik zag dezen man in de Hel, omringd door hen die hij bij zijn leven op aarde verongelijkt had, verwoed, omdat zijn macht op aarde was heengegaan, en met het eenig denkbeeld hoe zich met anderen te vereenigen die even wreed zijn als hij zelf, om aldus opnieuw te verdrukken en te kwellen. Als hij zijn slachtoffers ten tweeden male ter dood had kunnen veroordeelen, zou hij het gedaan hebben; hij had geen medelijden noch gewetenswroeging, slechts ergernis dat hij zoo machteloos was. Als hij maar een weinig berouw had gehad of een enkele medelijdende gedachte voor anderen, dan zou hem dat geholpen hebben en er zou een klove ontstaan zijn tusschen hem en deze wraakzuchtige geesten, en zijn lijden, ofschoon het groot zou geweest zijn, zou ten minste zijn slachtoffers beroofd hebben van het koelen van hun wraak. Daar zijn hartstocht tot wreedheid zeer groot was, kregen de vlammen daardoor ruimschoots voedsel, tot zij eindelijk, toen ik hem zag, begonnen uit te dooven en de hartstocht zich zelf

verteerd had. Deze demonen, die ik om het vuur had zien dansen, waren de laatsten en felsten van zijn slachtoffers, in wie de dorst naar wraak zelfs toen nog niet gelescht was, terwijl zij, die ik daar afgezonderd had zien zitten, niet langer genegen waren hem zelf te kwellen, maar zich nog niet onthouden konden om zijn lijden en dat zijner medeplichtigen met eenig welgevallen aan te zien.

En nu zag ik dien geest met het pas ontwaakte gevoel van berouw terugkeeren naar de stad om anderen van de Broederschap der Jezuïten te waarschuwen, en te trachten hen terug te brengen van het pad, waarop hij zoozeer gedwaald had. Maar hij had er geen denkbeeld van dat hij in de geestenwereld was, dat het reeds zoolang geleden was sedert hij de aarde verliet, en dat de stad, waarin hij zich nu bevond het geestelijk evenbeeld was van die waarin hij op aarde geleefd had. Over eenigen tijd, werd mij gezegd, zou hij teruggezonden worden naar de aarde om als inspireerende geest werkzaam te zijn ter bevordering van genade en barmhartigheid onder de menschen, die hij in zijn leven niet had gekend. Maar eerst moest hij hier arbeiden in deze donkere sfeer, om hen die hij door zijn misdaden met hem had omlaag getrokken weder naar boven te helpen. En zoo verliet ik dezen man bij de deur van dat gebouw dat de geestelijke wederhelft was van dat op aarde, en vervolgde mijn weg door de stad.

Evenals de Romeinsche stad, zag er ook deze uit — hare schoonheden waren verwelkt door de misdaden waarvan zij de stille getuige was geweest; en voor mij scheen de lucht vol van donkere spookachtige gedaanten die hunne zware ketenen al kermende achter zich sleepten. De gansche stad scheen gebouwd op levende graven en gehuld in een donkeren, rooden nevel van bloed en tranen. Zij was eene groote gevangenis waarvan de muren waren opgetrokken van daden van geweld, roof en verdrukking.

En terwijl ik wandelde had ik wakende een droom, en zag de stad zooals zij op aarde geweest was vóór de blanke mensch

zijn voet op haar bodem gezet had. Ik zag eene vreedzame voorvaderlijke bevolking, levende van vruchten en graan, en als onschuldige kinderen den Grooten God onder hun eigen benaming aanbidden — Hem niet minder dan de blanke mensch aanbiddende in geest en in waarheid. Ik zag hen in hun eenvoudig geloof en met hun stille deugden, die de vruchten waren van de inspiraties die zij ontvingen van dien grooten Geest, die universeel is en niet uitsluitend behoort aan eenige kerk of sekte. Toen zag ik blanke menschen komen, dorstende naar goud en begeerig naar het goed van anderen. En dit eenvoudige volk ontving hen als broeders, en in hun onschuld toonden zij hun de schatten die zij opgedolven hadden uit de aarde — goud, zilver en edelgesteenten. Toen zag ik hoe verraderlijk de blanke menschen handelden. Hoe zij die eenvoudige inboorlingen beroofden en doodden. Hoe zij hen martelden en tot slaven maakten, hen dwingende in de mijnen te werken, tot zij bij duizenden stierven. Hoe al het vertrouwen, al de beloften door den blanken mensch geschonden werden, tot het vreedzaam en gelukkige land vol was van tranen en bloed.

Toen zag ik ver, ver weg in Spanje, eenige weinige oprechte menschen met eerlijke bedoelingen, die geloofden dat zij alleen het ware geloof bezaten waardoor de mensch alleen kon zalig worden en eeuwig leven; die dachten dat God dit licht aan slechts een kleine plek op aarde had geschonken en al het andere in duisternis en dwaling gelaten had — ontelbare duizenden aan de verdoemenis had prijs gegeven, omdat Hij hun dit licht onthouden had en het gegeven aan een klein gedeelte van Zijn volk.

Ik geloofde dat deze brave menschen zoo begaan waren met hen die zij meenden dat in dwaling en duisternis verkeerden met hun onwaren godsdienst, en dat zij zich daarom begaven naar dat vreemde, ver verwijderde land om er hun godsdienst te brengen en er dat arme, eenvoudige volk mede bekend te maken, wier leven zoo goed en deugdzaam en geestelijk geweest was onder hun eigen geloof, hun eigen denkbeelden.

Ik zag deze brave priesters in dit vreemde land aan wal komen en zich overal verspreiden om onder de inboorlingen hun geloof te prediken en te trachten het hunne tegen te werken dat toch niet minder eerbiedwaardig was. Deze priesters waren brave, oprechte menschen, die het stoffelijk welzijn van de arme verdrukten zochten te verbeteren, terwijl zij tevens voor hunne geestelijke belangen zorgden; en overal verrezen kerken en scholen.

Toen zag ik een menigte priesters zoowel als anderen uit Spanje komen, niet met het doel om de kerk te dienen of de waarheid van hun godsdienst te verkondigen, maar uit begeerte naar goud om hun hebzucht te bevredigen. Menschen die in hun eigen land een slecht, onteerend leven geleid hadden en zich genoodzaakt hadden gezien zich naar dit vreemde te begeven om te ontkomen aan de gevolgen hunner misdaden. Ik zag deze menschen bij menigte komen en zich vermengen met hen wier beweegredenen zuiver waren, tot zij deze laatsten in aantal ver overtroffen en hen toen overal verdrongen en zelf tiranieke heerschers werden over de ongelukkige inboorlingen in den naam van de Heilige Kerk van Christus.

En toen zag ik de Inquisitie invoeren als de laatste schakel in den keten van slavernij en verdrukking die dit arme volk was aangelegd, tot het bijna geheel was uitgeroeid. En overal zag ik een onleschbaren dorst van begeerte naar goud, die als het helsche vuur allen verteerde die zich naar dat land begeven hadden.

Wordt vervolgd.

ONDERWIJZINGEN DOOR DE GEESTELIJKE LEIDSLIEDEN.

VAN OXON (DR. STAINTON MOZES).

(Vervolg van bladzij 208.)

No. XLVII.

24 October 1873.

De heer N...... is bij mij geweest. Zijn beschermgeesten hebben hem veel gezegd: onder anderen hebben zij herhaald wat allen omtrent uw naam schijnen te zeggen. Gij hebt mij iets anders gezegd. Ik behoef u niet te vragen of het zoo is. Maar kan het ook symbolisch zijn? Er is zooveel symbolisch in geestenonderwijs.

Neen, vriend, dat is het niet; wat gezegd is, is niet symbolisch. Wij hebben niets te doen met wat leugengeesten van ons zeggen. Wij zijn wat wij gezegd hebben.

Dus zijn het leugengeesten?

Zeker zijn zij dat; althans hierin hebben zij de waarheid niet gesproken.

Maar zij kunnen misleid zijn.

In dit geval niet. Zij weten het niet; hebben zich verbeeld dat het zoo was, en het toen als waarheid meegedeeld.

Zij zijn dus niet te vertrouwen?

Naar hetgeen gij zegt geloof ik dat het bedriegers zijn.

Ik zou N. gaarne willen verlossen van hetgeen ik zeker ben dat niet goed voor hem is.

Het is in ieder geval zeer slecht. Van zulke geesten kan hij niets goeds leeren; niets, niets. Wij zullen trachten u te helpen bij zulk een goed werk. Wij willen met u tegen het slechte strijden. Eindig nu, anders loopt gij gevaar door de donkere wolk overschaduwd te worden.

Hebt gij ooit van een geval gehoord dat een geest, weinige jaren na zijn heengaan van de aarde naar de zevende sfeer kon overgaan?

Nimmer. Dat kan niet zijn. Het is enkel bedrog. Vlied dezulken.

† IMPERATOR S. D.

No. XLVIII.

25 October 1873.

Er scheen gisteravond een aandrang te bestaan tot het houden eener séance. Hadden wij mogen aanzitten?

Zeker niet. Wij zullen u waarschuwen als wij op die wijze gemeenschap wenschen te houden. Wij hebben u uitdrukkelijk gezegd dat gij dat niet doen zoudt voor langer of korter tijd, naar gelang van omstandigheden, waarvan wij vooraf niets kunnen zeggen. Uw werk bestaat nu in terug te zien op hetgeen gij geleerd hebt; en dat moet gij blijven doen, tot de tijd gekomen is dat gij geschikt geworden zijt om verder voort te kunnen gaan. Aan ons is het toevertrouwd daarover te beslissen en u zooveel Goddelijke Waarheid te leeren als gij dragen kunt. Gij kunt daarover niet oordeelen; wij leiden u en werken op u in als gij er het minst op zijt bedacht; als gij er niets van weet. Uw geheele leven is dat het geval geweest en dat zal zoo blijven; zelfs al zoudt gij onze pogingen verijdelen met u te doen aannemen wat wij weten dat de waarheid is. Daaruit zou slechts blijken dat gij nog niet geschikt zijt voor dien vooruitgang, die voor u bestemd is Het zou geen bewijs zijn, zooals gij wellicht denken zoudt, van zwakheid onzerzijds, maar van ongeschiktheid uwerzijds. Ga het verleden na, en zie van uit uw tegenwoordig standpunt van kennis, op hetgeen gij vroeger dacht. Opgevoed in de harde leerstellingen der orthodoxe kerk, hadt gij aanvankelijk denkbeelden omtrent God en

zijne handelingen, die gij later inzaagt onmogelijk waar te kunnen zijn. Wij waren het, die u er toe brachten om niet in God te gelooven als een Almachtig Wreker, waarvoor gij beven en sidderen moet, maar als een liefhebbend Vader, die al zijn kinderen liefheeft; dien gij niet te vreezen hebt en op wien gij u volkomen kunt verlaten. Wij brachten er u toe, stap voor stap, om een theologie te wantrouwen, die van God een monster maakt, een ingebeelde Hel, met slachtoffers bevolkt, en zich een Hemel voorstelt waarin slechts weinigen toegelaten worden, niet om eigen verdienste, omdat zij braaf en deugdzaam hebben geleefd, maar uit gunst alleen. Wij brachten er u toe om voor u zelf beter denkbeelden te vormen van die georganiseerde maatschappij, die onder den naam van Christelijke Kerk het kanaal geweest is van kennis van God, voor een groot deel van het menschdom. U los makende van hen, die iedereen, behalve zich zelf van de Goddelijke Genade willen uitsluiten en zich met onbegrijpelijke aanmatiging uitverkorenen noemen van den God, dien zij zelf gemaakt hebben, gingt gij er toe over, altijd onder onze leiding, u meer bekend te maken met de geschriften der oude Kerkvaders, die het omgekeerde leerden van datgene, waarin gij opgevoed waart. Gij maaktet een lange en diepe stndie hunner werken, waarin gij, als in een spiegel, de trekken weerkaatst zaagt der oorspronkelijke theologische denkbeelden, vóór de schendende hand des tijds ze zoozeer bezoedeld had. Gij laast, en werdt vervuld met een geest van eerbied, u onbekend uit de theologie uwer jeugd. Gij kreegt een ander Godsbegrip. God werd voor u een Machtig Alleenheerscher, een Alvermogend Bestuurder onzer lotgevallen, een Liefhebbend Vader, die al zijn kinderen liefheeft, leidt en verzorgt, in plaats van een jaloersch, verachtelijk dwingeland, dien de onderwijzers uwer jeugd geteekend hadden. Hij hield op verachtelijk, despotisch te zijn en werd een voorwerp van eerbied, te naderen met diep ontzag. Verheven op zijn troon zat daar de Vorst des Hemels, en deelde den geloovigen, naarmate zij geloofden, zijn gunsten aan hen uit; terwijl de rest der wereld, niet omdat zij meer

gezondigd hadden dan de bevoorrechten, verwezen werden naar een Hel van eindelooze, onuitsprekelijke ellende. Die lage, Godonteerende, verachtelijke denkbeelden liet gij nog niet dadelijk geheel en al los, maar gij hadt ten minste dit gewonnen: gij hadt God verheven van een Wezen dat niets dan weerzin wekte, tot Een, waarvoor gij eerbied en ontzag gekregen hadt. In betrekking beschouwd tot uw dagelijksch leven, hadt gij dit gewonnen: gij hadt opgehouden te gelooven in de verachtelijke leer, waarin gezegd wordt, dat God zijn gunstelingen kiest uit hen die op zijn Goddelijke genade geen andere aanspraak hebben dan dat zij gelooven; en als gij uw geloof in zijne liefde nog beperkt tot slechts weinigen, erkent gij ten minste dat deze hun plicht moeten doen met te werken en te bidden, en voor anderen en zichzelf te leven, in plaats van als een Pharizeër op hun gemak te leven en in eigen oogen rechtvaardig te zijn. En van het hiernamaals begont gij een flauw, nevelachtig denkbeeld te krijgen. Eén lichtstraal van de Zon der Waarheid op u neergedaald leerde u, dat geen kreet om genade een zondaar op zijn sterfbed redden kan van de gevolgen zijner euveldaden, en dat het louteringsvuur iets meer is, dan een droombeeld der theologie. Gij leerdet een feit, toen gij die waarheid in u opnaamt. Gij werdt een betere exponent van Goddelijke Waarheid, toen uw hart begon te spreken en van uw lippen een gebed vloeide voor een heengaande ziel. De wachters kwamen nader en de Engelen verheugden zich. Het was in deze phase van uw godsdienstig geloof dat wij er u toe brachten een studie te maken van de geschriften van die afdeeling van Christelijke geloovigen, die ten onrechte aanspraak maakt uitsluitend de Kerk van God te zijn en zichzelf Katholiek en Universeel noemt. Gij laast hunne werken, gij kendet hun geloof, gij leerdet er veel uit dat waar is en goed; en als gij niets anders leerdet, kwaamt gij ten minste vrij van dat koude, hartelooze bijgeloof, dat het Katholieke geloof identificeert met verdoemenis en Rome synoniem maakt met de Hel. Een andere lichtstraal viel op u neder, toen gij leerdet te gelooven dat een Katho-

liek zalig worden kan, en dat God zelfs met welgevallen neer kan zien op het gebed van de Heilige Maagd van den onwetenden, fanatieken landman, die geen andere kennis bezit dan zijn geloof. Maar gij leerdet meer. Het denkbeeld van Engelenleiding, van geestelijke tusschenkomst, van de macht van het gebed vond ingang bij u. Gij naamt het goede er uit in u op, en altoos onder onze leiding verwierpt gij er in de koude uitsluiting van andersdenkenden, de dogmatische onwetendheid, de onbuigzame onveranderlijkheid, die hun godsdienst onveranderlijk maakt en den mensch verlaagt tot een speelpop van een Priesterklasse. Evenals altijd werd gij toen door ons geleid, ofschoon gij er niets van wist. God leidde u door onze inspiratie. De denkbeelden die gij vormdet, de woorden die gij spraakt, waren van ons en onzen God. Wij zullen een volgende keer verder gaan. Houd nu op.

† IMPERATOR. S. D.

No. LXIX.

26 October 1873.

W i l t g ij v o o r t g a a n m e t h e t g e e n g ij b e z i g w a a r t m ij t e z e g g e n?

De zegen van het Opperwezen ruste op u. Wij trachtten u uiteen te zetten op welke wijze wij uwe schreden gericht hebben. Wij hebben u aangetoond hoe Evangelische uitsluiting den weg opent voor kerkelijke zelfgenoegzaamheid, en hoe gij, bij uw onderzoek der Katholieke leerstellingen, dat gij lang hebt voortgezet, het slechte verwierpt en het goede aannaamt. Uw arbeid onder een arme, onwetende plattelandsbevolking, maakte u bekend met die phase van godsdienst, waarin de onwetende naar God zoekt in zijn verlangen Hem nader te komen. Een atmosfeer inademende die zwaar is van dogmatisme en bijgeloof; door onwetendheid uitgesloten van een trap van kennis, waarop licht kan doordringen, kweeken deze in sche-

mering levende landlieden het enthusiasme aan hunner eigene harten, en scheppen zichzelf een God en een theologie, die voor hen geschikt is. Met de geestdrijverij der fanatieke Revivals hebt gij nooit kunnen sympathiseeren. Maar gij leerdet ten minste deze waarheid, dat een mensch een hart kan hebben vol van enthusiastische liefde voor God en de menschen, ofschoon zijn God een wezen is voor u afstootend, en de beweegreden zijner liefde voor de menschen weinig vruchtdragend is. Ofschoon gij het toen niet wist, leerdet gij de les, die nu zoo duidelijk voor u is: dat God met welgevallen nederziet op de zwakke pogingen van allen die Hem zoeken, en dat eerlijkheid en oprechtheid in streven voor Hem van veel meer waarde zijn dan geloof en belijdenis. Gij zoudt deze onwetenden gaarne hebben willen leeren wat gij wist een veel betere wijze van aanbidding te zijn; gij zoudt hun hebben willen leeren hunne devoties met kerkelijke ceremoniën vergezeld te doen gaan: gij zaagt niet in dat deze voor hen niet deugden; dat het hart, niet het verstand getroffen moest worden; dat ceremonies voor hen kluisters zouden zijn, die hinderlijk zouden wezen; dat hun dolzinnig tieren slechts uitingen zijn van de behoeften en aspiraties hunner harten, en dat geen rituaal zich plaatsen mag tusschen hunne harten en hun God. Wij leidden u om tot die arme blinden woorden te spreken die goed voor hen waren; en in menig hart leven die woorden nog, waarbij gij, toen gij ze uitspraakt, onbewust het voertuig waart van geesten-onderwijs. Maar vergeten wij daarbij niet, dat wij tevoren uwe aandacht gevestigd hadden op de geschriften van philosophische waarheid. Aristoteles en Plato, Seneca en andere groote leeraars, waren uwe bekende vrienden, en van hen, en vooral van een hunner, die toen zelfs bij u was, uw gids en vriend, leerdet gij veel Goddelijke Waarheid, en naamt beschouwingen en moeielijk te begrijpen vraagstukken in u op, die in uw hart ruimere en juister denkbeelden deden ontstaan omtrent God en zijne Voorzienigheid. Gij leerdet toen, dat God niet enkel in uw Bijbel had gesproken, maar ook lichtstralen heeft geschonken aan Grieken en Arabieren, aan

Egyptenaren en Hindoes, ja, aan al zijne kinderen. Niet op dezelfde wijze, maar in overeenstemming met hunne behoeften, doch steeds zooals de Vader tot zijne kinderen spreekt in woorden van liefde en ontferming. Gij leerdet toen de waarheid — waarop wij u gewezen hebben — dat God minder let op hetgeen iemand gelooft, maar veel meer hoe zijn hart is en met welke drijfveeren hij handelt; gij leerdet, zeggen wij, dat God op verschillende wijzen en op onderscheiden tijden aan den mensch zich geopenbaard heeft, op zoodanige wijze als hij er voor vatbaar was. Plato begont gij nog meer te bewonderen dan vroeger, en zijne woorden leefden weder in uwen geest. Toch wist gij nog niet dat het woord Gods, hetzij door Plato, hetzij door Jezus, gelijke waarde heeft. Het christelijke voorbeeld stond op den voorgrond en gij zocht naar den besten vorm van Christelijken Godsdienst. Er bestond een secte der Christelijke Kerk, die gij niet kendet, en daarmede maakten wij u bekend. Een boek dat gij toevallig, zooals gij dacht, in handen kreegt, wekte het verlangen in u op om iets meer te weten van die Christelijke secte, waarvan Stanley sprak. Wij leidden uwe schreden en stelden u in staat om ten volle bekend te worden met die onveranderlijke, stereotiepe, primaire Kerk, wier bewering waarheid is, dat van den aanvang af zij niet veranderd is, zich niet ontwikkeld heeft, dat zij de kopie gebleven is der Kerk uit de eerste eeuw en geen vooruitgang heeft gemaakt. Gij zaagt wat de leeringen waren, wat het geloof was van hen, die de vaders waren der Christelijke Kerk. Gij laast en keerdet u af. De geest was ontwassen aan de theologie der eerste eeuwen van het Christendom. De geest had een te hooge vlucht genomen, dan dat hij tevreden kon zijn met een stereotiepen godsdienst, en zijn goedkeuring hechten aan vervloekingen, volgens het geloof van Athanasius. De schok was in het eerst hevig, en de terugwerking er van bracht er u toe de Duitsche werken er over te lezen, zoo mede die uwer eigen leeraars Maurice en Robertson, en daarna die van Seeley en Stanley, mannen die van hooger hand bestuurd en door engelen beschermd werden. Bij hen vondt gij stof tot

nadenken. Wij zochten aldus het smeulend vuur bij u aan te blazen, en het resultaat van uwen arbeid te doen dienen tot het zuiveren uwer denkbeelden en juiste gevolgtrekkingen er uit af te leiden. Gij dacht en schreeft van een vrijer standpunt. Gij hadt den moed terzij te leggen wat irrationeel en anthropomorphisch was. Gij hadt den moed die rede op den troon te plaatsen, die door openbaring en geloof zoo lang verdrongen was. Gij dacht, zooals gij zeggen zoudt, voor u zelven. Neen, vriend, wij dachten eerst voor u, en leidden uwen geest, en bereidden u voor om tot een goed besluit te komen. Gij gingt een phase van uw leven door, die eene zorgvuldige leiding noodig maakte, en wij achtten het noodig u bij tijds te onttrekken aan de openbare betrekking van leeraar in eene Kerk, die uwe intellectueele en religieuse denkbeelden niet langer vertegenwoordigden. Gij wist het niet; gij verlangdet het niet. Door een uitwendigen invloed, door oorzaken die niet door u gecontroleerd werden, werdt gij onttrokken aan eene betrekking, waarvoor gij niet geschikt meer waart; en wij bereidden u voor, voor eene andere phase in uw aardsche leven.

Wij zullen nu verder gaan, en komen nu aan een phase in uw leven, waarin gij bekend werdt met onze onmiddellijke inwerking op u, en dat wij het waren, die u in die verschillende toestanden van uw leven brachten, die schijnbaar zoo uiteenloopend zijn geweest. Gij deedt het — zoo ver gij toen wist — zonder eenig nadenken; maar nu weet gij, dat gij het werktuig waart eener ongeziene macht. Wij deden u kennis maken met onze vrienden in den cirkel, die wij voorbereid en tot een hoogte van kennis en sympathie gebracht hadden, die het ons mogelijk maakte om eensgezind en onder vriendelijke samenwerking ons werk voort te zetten. Ga het verleden na, wat betreft den cirkel, waardoor wij geopereerd hebben, en gij zult de waarheid erkennen van hetgeen wij zeggen. Wij zorgden er voor, zoo goed wij konden, dat voor den cirkel elementen gekozen werden, waar tusschen onderlinge sympathie bestond, en die allen in staat waren bewijzen te ontvangen van geestelijke kracht. Er werd sterk op u ingewerkt door iemand, die

voor spiritualistische manifestaties eene bijzondere geschiktheid bezat. Gij werdt allen geleid, stap voor stap; van mededeeling van ons tot bevinding dat het zoo was; van hooren tot weten. Toen gij voor het eerst in de onmiddelijke sfeer van geesteninvloed werdt gebracht, werdt gij allen overtuigd dat het manifestaties waren van onze zijde. Van dien tijd af tot nu toe hebben wij u al verder en verder geleid. Wij hebben in uw midden getuigd door wonderen van ons vermogen. Wij hebben u een Goddelijk Evangelie gebracht, dat veel hooger staat dan dat wat u geleerd is. Wij zijn met ijver onder u werkzaam geweest en dankbaar voor hetgeen wij hebben bereikt. Met een van u hebben wij nimmer behoeven te strijden. Wij erkennen met dankbaarheid den steun die ons dat gaf in onze moeielijke taak. En wanneer wij bij de anderen somtijds tegenwerking ontmoetten, kwam dat alleen, doordat wij niet altijd in staat waren de condities te beheerschen waarnaar wij ons onderwijs en onze bewijzen regelen moesten. Maar wij zijn niet bevreesd dat iemand uwer, onze vrienden, ten laatste verwerpen zal wat God ons vergund heeft u te zeggen en voor u te doen. Wanneer gij het onderwijs, dat wij u gegeven hebben, overziet, kan het niet anders of gij zult moeten erkennen, dat gij er veel door gewonnen hebt; dat gij hooger denkbeelden van het Opperwezen verkregen hebt, dat gij verhevener gedachten hebt gekregen van Zijne grenzenlooze liefde, die, zooals gij nu weet, zich niet beperkt tot een begunstigde natie of eenig werelddeel, maar zich uitstrekt over het gansche heelal, zoo onbepaald als oneindig, grenzenloos in hare uitgangen, onpeilbare in hare diepte. En hoe verruimd zijn uwe denkbeelden omtrent plicht! Door geen geloofsdenkbeelden gekluisterd, ziet gij dat het menschdom ééne groote broederschap is — kinderen van eenzelfden God, die zich van tijd tot tijd aan allen geopenbaard heeft, in alle eeuwen, in overeenstemming met hunne behoeften. Gij hebt leeren inzien dat anthropomorphische denkbeelden van God de vruchten zijn van 's menschen onwetendheid; dat de openbaring van God dikwijls slechts verbeelding is van den mensch

dat de Incarnatie van het Opperwezen in een vleeschelijk lichaam een menschelijk verdichtsel is, vreemd met betrekking tot den invloed dien het heeft onder een geciviliseerd en welopgevoed volk; een bijgeloof dat bij meerder kennis wordt terzij gezet, met zijn oorzaken en gevolgen, zijn dwaalbegrippen en onteerende denkbeelden van het Opperwezen. Gij hebt geleerd niemand te vervloeken omdat hij andere denkbeelden heeft dan gij. Integendeel, hem te helpen, hem bij te staan zooveel gij kunt, voor hem te bidden, en zijn onkunde en dwaasheid te verdragen. Gij hebt betere denkbeelden gekregen van de bestemming van den mensch en van zijn plicht in zijn tegenwoordig bestaan. Gij zijt begonnen de waarheid in u op te nemen, door geesten u geleerd, van belooning en straf in het leven dat u wacht: van geluk en voldoening in het bewustzijn zijn plicht gedaan te hebben, en van berouw en boete bij het verzaken van zijn plicht. Gij hebt beter denkbeelden gekregen ten aanzien van het lichaam waarin de geest besloten is, en waarvan hij voor een korten tijd zoozeer afhankelijk is. Maar versta ons goed: gij zijt nog maar een kind — in onwetendheid. Gelukkig voor u wanneer gij leert met de vaardige bereidwilligheid waardoor kinderen zich kenmerken. Gij hebt nog veel te leeren en zult meer leeren. Wij hebben u nog veel te zeggen, maar wij zijn bezig met het verleden. En als gij weten wilt wat geestenonderwijs bij u heeft uitgewerkt, maak dan eene vergelijking tusschen uwe vroegere denkbeelden en uwe tegenwoordige, en zie hoe gij, zooals een uwer leeraars het uitdrukt, uit de duisternis gebracht zijt tot het wonderbaarlijk licht van Gods waarheid. Voor ieder uwer in onzen cirkel bidden wij voortdurend. Wij houden niet op u te bewaken en te leiden. Voor ieder uwer dragen wij bijzonder zorg; aan ieder van u denken wij. Wij bidden voor u om den zegen van den Opperheer. Wij zullen nu eenigen tijd rust nemen.

† IMPERATOR. S. D.

No. XLIX.

27 October 1873.

Ik zou wel eenige inlichtingen willen hebben omtrent hetgeen gij gezegd hebt in uwe zeer belangrijke communicatie. Is mijn geheele leven een voorbereiding geweest, zooals gij schijnt te bedoelen?

Zoo is het. Wij hebben u met geen nader doel geleid en uw levensloop bestuurd. Wij wenschten een medium te hebben, dat behoorlijk was voorbereid om te kunnen aannemen wat wij te zeggen hadden. Dat was niet mogelijk zonder een levenslange voorbereiding. De geest moest worden voorbereid en onderwezen, en het leven zoo geweest zijn, dat de progressieve geest ontvankelijk was voor waarheid. Dit kon alleen geschieden door aanhoudende voorbereiding.

Wordt dan het medium reeds bij de geboorte gekozen? Op wat grond? Wat zijn de bijzonderheden?

Het is niet noodig het medium bij de geboorte te kiezen; wij zeiden, dat in uw geval onze keus reeds vroeg gedaan was, omdat wij een instrument, dat voor een bijzonder doel moest dienen, bijzonder wilden voorbereiden. De mediamieke krachten zijn zeer verschillend; zij loopen zeer uiteen. Bij het physische medium is het een physische bijzonderheid. De aura, of atmosfeer, die alle voorwerpen omringt, zoowel bezielde als onbezielde, maakt het medium geschikt voor physische manifestaties en ontvankelijk voor geestelijken invloed in sympathie met de geesten, die door hem aangetrokken worden. In de hoogere graden van mediumschap echter, is het medium in sympathie met geest-contrôle, ontvankelijk voor geesten-onderwijs, en beantwoordt aan den invloed dien wij noodig hebben: een geest, dien wij door impressie kunnen leiden en vormen voor ons doel. Dat was ons verlangen. Van geest-contrôle bestaan vele, zeer vele voorbeelden, waarbij de recipient geheel

onbewust van dien invloed is. Wij hebben u dit willen zeggen wat u zelven betreft, en ook wat den cirkel aangaat waardoor wij opereeren. Gij kreegt een flauw denkbeeld hoe de leden er van door een uitwendige macht gekozen en voor hun taak voorbereid zijn geworden, en een vermoeden dat de geesten meer invloed uitoefenen dan de mensch denkt. De stoffelijke wereld is slechts de reflectie en afschaduwing van onze wereld; de mensch is slechts het kanaal van onzen invloed, en binnen zekere bepaalde grenzen, die wij niet mogen overschrijden, hebben wij de hand in gebeurtenissen en in de lotgevallen der menschen. Wij hebben u gezegd, dat wij ons niet plaatsen mogen tusschen oorzaak en gevolg: den mensch vrij moeten laten, welken weg hij verkiest in te slaan, waarvoor hij zelf aansprakelijk is; niet mogen toegeven aan ijdele nieuwsgierigheid; geen verandering brengen in den toestand der wereld als eene plaats van voorbereiding en beproeving. Het is ons niet vergund u te openbaren wat de Alwijze verborgen wil houden. Wij kunnen u niet dwingen uwe kennis te vermeerderen, daarin moet gij vrij blijven. Wij kunnen slechts aanbieden, beschermen en leiden, en den gewilligen geest voorbereiden voor toekomstigen vooruitgang.

Ik kan begrijpen dat veel dingen verborgen moeten blijven, omdat wij ze niet begrijpen kunnen. In hoe verre zijt gij in staat ons nog »andere" kennis te schenken? Bij voorbeeld, als gij schrijft, gebruikt gij gewone schrijftaal, die gij krijgen moet uit mijn brein, naar ik denk. Influenceert gij mij eenvoudig, of bestuurt gij mijne hand, of neutraliseert gij mijn geest en gebruikt mijne hersenen?

De aard der controle verschilt veel. In de eerste plaats zult gij u herinneren, dat het voor ons noodig was uwen geest in slaap te brengen, voor wij op u konden inwerken. Wij konden op geen andere wijze de noodige passiviteit verkrijgen. Dat is de onbewuste trance-toestand. En ook dan, wanneer wij door u in den cirkel spreken, neutraliseeren wij uwen geest,

zooals gij het uitdrukt, daar anders de toestand van passiviteit licht zou verbroken worden. Wij moeten dat doen, omdat er anders groot gevaar bestaat, dat de harmonie in den cirkel verloren gaat. Zijt gij echter geheel geïsoleerd, dan is het voor ons niet noodig u geheel in slaap te brengen. Het is dan voldoende, dat wij den passieven geest indrukken geven, zonder hem geheel in trance te brengen. Gij zijt nu bezig om denkbeelden, die wij u ingeven, in woorden op te schrijven, zooals gij gewoon zijt uw eigen denkbeelden in woorden uit te drukken. Bij dit werk zijn vier geesten betrokken, die u beschermen tegen uitwendige invloeden en de noodige harmonische condities bewaren, om mij in staat te stellen de denkbeelden op uwen geest over te brengen om die op te schrijven. Het is niet noodig, dat wij zelf de pen besturen. Hetzelfde vermogen dat mij in staat stelt gedachten in u over te brengen, stelt mij ook in staat u een impressie te geven, waardoor gij in een ander handschrift schrijft. Wij doen dat soms als een bewijs van individualiteit om u voldoening te geven. De woorden en de stijl zijn van u zelf, maar de denkbeelden zijn van ons. Gij schrijft wat wij op uwen geest afdrukken, en gij hebt het vermogen niet dat te veranderen. Alleen wanneer de toestand van passiviteit verbroken wordt en uw geest begint te werken, worden de berichten onbetrouwbaar. De lichtstraal breekt dan en wij houden terstond op. Dit is de eenige toestand, waarbij uw geest zou kunnen werken, en wanneer die onvoorziens mocht intreden, eindigen wij terstond. Wij kunnen, natuurlijk, zooals u wel bekend is, u nieuwe gedachten en denkbeelden ingeven, waarbij gij niets anders doet dan die in woorden brengen — en zelfs dat niet altijd. Wij zijn hier echter, zooals overal, aan bepaalde wetten gebonden. Wij kunnen geen denkbeelden op u overbrengen, waartoe gij niet zijt voorbereid, noch kunnen op uw geest gedachten en denkbeelden afdrukken, waarvoor gij onbekwaam zijt. Houd nu op

Nog een oogenblik. Is de contrôle analoog met wat wij kennen als mesmerisme?

In dit geval is het van die natuur. Mijne denkbeelden gaan

door uw mentaal en lichamelijk organisme. Gij zijt niet meer dan het voertuig.

Is het dan hetzelfde als contrôle door impressie?

Niet volkomen. Contrôle door impressie is minder nauwkeurig. De indruk wordt gesuggesteerd, en het inkleeden in woorden in woorden laat men over aan de gesuggesteerde. In vele gevallen treedt deze vorm van mediumschap het laatst van alle in. De geest is zoo gewoon geworden aan geesteninvloed, zoo gedrenkt met geesten onderwijs, dat men zeggen kan, dat hij hierin een volkomen meesterschap verkregen heeft en zijn loopbaan volgen kan met weinig leiding. De controleerende geesten hebben slechts een wenk te geven, suggesteeren hem slechts even, en het medium doet het overige.

Is dat dan wel betrouwbaar?

Somtijds niet. Maar stel dat uit. Gij moet ophouden.

† IMPERATOR. S. D.

No. L.

28 October 1873.

Met betrekking tot mediamieke ontwikkeling wensch ik deze vraag te doen: Gij hebt mij gezegd dat lang geleden eenige geesten waren aangewezen om mij te beschermen en te leiden. Is dat altoos het geval? Worden alle mediums zoo bewaakt?

In de meeste gevallen niet; alleen dan, wanneer zij aangewezen zijn om een bijzonder en belangrijk werk te verrichten. Dat was met u het geval, omdat wij door een medium een bijzonder werk te verrichten hadden, waarvoor wij u uitkozen, die van de meeste mediums verschilt en eene bijzondere bescherming noodig had. Gewoonlijk is het medium van eene meegaande en passieve natuur, weinig geschikt om door op-

positie strijd te voeren, of deel te nemen aan den strijd. Het werk van het medium is veeleer passief dan actief, en die men gewoonlijk kiest is iemand waarop gemakkelijk kan worden ingewerkt en die geen neiging bezit zijn wil te laten gelden of onafhankelijk te willen zijn. Met u kozen wij juist het tegendeel daarvan en namen u in bijzondere bescherming, daar wij wisten dat gij meer bloot stond aan aanvallen van de tegenstanders. Tegen dit gevaar hebben wij ons best gedaan u te beveiligen. Gij hebt ons het werk echter zeer moeilijk gemaakt en ons genoodzaakt u een tijdlang te onttrekken aan gemeenschap met ons. Neen, vriend, alle mediums worden niet zoo bewaakt als gij, en voor hen, die niet goed beschermd worden, is het gevaarlijk hun mediumschap te gebruiken, vooral in een tijd als deze.

Kan mediumschap dan ontwikkeld worden door slechte geesten en met geen goede oogmerken?

Zeker kan mediumschap ontwikkeld worden door onontwikkelde geesten; zij kunnen veel gemakkelijker dan hoogere geesten op aardbewoners inwerken. En zij gebruiken hunne macht niet ten goede. Zij berokkenen het medium kwaad en brengen de zaak in minachting. Zij zijn zeer gevaarlijk.

Gij weet natuurlijk aan welk geval ik denk. Gij twijfelt er zeker niet aan dat daar bedriegelijke, onontwikkelde geesten aan het werk zijn?

Naar hetgeen gij zegt en in gedachten hebt, zijn het ongetwijfeld slechte, bedriegelijke geesten. Maar wij dragen van het geval geen bijzondere kennis. Wij weten niet wat er buiten onze sfeer van arbeid gebeurt.

Ik had gehoopt dat gij raad hadt kunnen geven of zoudt hebben willen helpen. Kunt gij niet zeggen op welke wijze hij geholpen kan worden om er van te worden ontslagen?

Vriend, wij kunnen dat niet doen. Ook is het onze gewoonte niet ons te bemoeien met het werk van anderen. In dit geval zijn wij niet alleen niet in staat te helpen, maar verlangen dat

ook niet te doen. Wij kunnen en willen u wel impressies geven om u te raden wat gij doen moet, maar de verantwoordelijkheid er van rust op u. In verband met uw positie en ervaring kunnen wij u van die verantwoordelijkheid niet ontslaan.

W e l k e p o s i t i e ? G ij k u n t t o c h z e k e r w e l r a a d g e v e n, d a a r g ij o p e e n v e e l h o o g e r s t a n d p u n t s t a a t ?

Als het noodig is, leiden wij u. Wij opereeren op niemand en door niemand buiten onzen cirkel. Ieder staat onder eigen leiding en moet onder die leiding werken. Wij kunnen alleen zeggen, zooals wij reeds meer dan eens gezegd hebben, dat niemand gemeenschap houden moet met onontwikkelde geesten, omdat er groot gevaar aan is verbonden. Met uwe ervaring en in uwe positie als leider in deze Beweging, moet gij raad geven. De verantwoordelijkheid daarvan rust op u.

K a n n i e t d a t g e n e w a t z o o s l e c h t b e g i n t, t e n g o e d e k e e r e n ?

Wij mogen niet profeteeren; maar zoo iets gebeurt zelden, zeer zelden. Vlied het gevaar. Vlied de geesten die liegen en bedriegen. Laat uw vriend geen gemeenschap houden met de sferen, anders wordt hij een prooi der tegenstanders en zou een zaak benadeelen, die hij zoo gaarne zou willen vooruitbrengen. Doet hij het, dan loopt hij gevaar een prooi te worden van het kwade. Meer zeggen wij niet. Geen anderen raad kunnen wij u geven.

D a n k u. I k z a l h e t h e m z e g g e n. G ij h e b t m ij n o g n i e t n a u w k e u r i g g e z e g d v o o r w e l k w e r k g ij m ij b e s t e m d h e b t ?

Wij hebben u gezegd dat gij werdt voorbereid en bestemd waart om als leider in deze beweging werkzaam te zijn. Wij hebben u gesproken over onze zending, die eene vernieuwing is van Gods gemeenschap met den mensch. Wij hebben u gezegd, hoe de leiders uit vroeger tijd er nog steeds belang in stellen op de menschen in te werken, en wij hebben u met geen ander doel bewaakt, geleid en bestuurd, dan dat gij onze boodschap mocht ontvangen en bereid zijn die aan den mensch bekend te maken.

Wordt vervolgd.

FRANCHEZZO.

DE ZWERVER IN DE GEESTENWERELD,

DOOR HET MEDIUM A. FARNESE.

(Vervolg van Bladz. 224.)

Blind waren zij voor al de schoonheden van het land, behalve voor het goud dat er was; doof voor alles, behalve hoe zij zich het spoedigst konden verrijken. En door de razernij van dien tijd en dat hunkeren naar rijkdom, ontstond deze stad in de hel, deze geestelijke wederhelft van die stad op aarde, opgebouwd, steen voor steen, stukje voor stukje, ketenen van attractie vormende tusschen haar en die op aarde, die ieder harer inwoners een voor een naar zich toe zouden trekken; want inderdaad bouwt iedereen, hetzij man of vrouw, zijn eigen geestelijke woning door zijn leven op aarde. En zoo zijn al deze monniken en priesters, al deze deftige vrouwen, al deze krijgslieden en kooplieden, ja, ook al deze inboorlingen naar de Hel getrokken door hun hartstochten en haat, hun begeerte naar goud en hun dorst naar wraak, die deze stad hebben doen ontstaan.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Bij de deur van een groot vierkant gebouw, waarvan de smalle, van ijzeren tralies voorziene vensters aan eene gevangenis deden denken, stond ik stil, teruggehouden door het geschreeuw en gejoel, dat er uit voortkwam. Op aansporing van mijn mysterieusen gids, ging ik naar binnen, en op het geluid afgaande, kwam ik toen weldra bij een gevangeniscel. Hier zag ik een aantal geesten, die om een man stonden, die aan een muur geketend was door een ijzeren ring om zijn midden. Zijn wilde, glanzende oogen, zijne verwilderde haren en gescheurde kleederen deden denken, dat hij hier reeds jaren geweest was, terwijl zijn ingezonken wangen, die door het vel heenstaken, zouden doen vermoeden, dat hij spoedig door uit-

putting sterven zou. Maar ik wist dat hier geen dood bestond, geen dusdanige verlossing uit lijden. Bij hem stond een ander man met over elkander geslagen armen en gebogen hoofd, wiens vervallen gezicht en vermagerd lichaam, dat met vele wonden bedekt was, hem een nog beklagenswaardiger voorwerp deed zijn dan de andere, ofschoon hij vrij en niet aan den muur geketend was. Om hen heen dansten en gilden andere geesten, allen wild en woest en ontaard. Sommigen van hen waren Indianen, eenigen Spanjaarden, en een of twee kwamen mij voor Engelschen te zijn. Allen deden hetzelfde — scherpe messen werpen naar den geketenden man, die hem nooit schenen te treffen, hunne vuisten voor zijn gezicht houdende, hem vervloekende en scheldende, en toch, hoe vreemd het ook is, niet in staat hem werkelijk iets te doen, terwijl hij al dien tijd daar aan dien muur geketend stond. En bij hem stond die andere man bedaard hem aan te staren.

Terwijl ik daar stond en dit tooneel aanzag, kreeg ik een visioen, waarin ik de geschiedenis van dezen man zag. Ik zag hem, die daar aan den muur geketend was, in een prachtig huis als een paleis, en dat hij een rechter in Spanje geweest en uitgezonden was om in dat vreemde land de zoogenaamde rechtbank te presideeren, eene rechtbank, die slechts gediend had om door allerlei middelen zich meester te maken van geld en goed. Ik zag dien anderen man, die koopman was geweest, levende in eene prachtige villa met eene jonge, zeer schoone vrouw en een klein kind. De vrouw had de aandacht van den rechter getrokken die eene zondige hartstocht voor haar had opgevat, en toen zij doof bleef voor al zijne aanzoeken, zocht hij een voorwendsel om haar echtgenoot in naam der Inquisitie te arresteeren en in de gevangenis te zetten. Toen ontvoerde hij de vrouw en beleedigde haar op eene wijze dat de dood er het gevolg van was, terwijl het arme kind op zijn bevel gewurgd werd.

Intusschen zat de ongelukkige echtgenoot in de gevangenis, onbekend met het lot van zijne vrouw en zijn kind en niet wetende waarom hij gevangen genomen was, steeds meer en

meer verzwakkende door het schrale voedsel en de ellendige cel waarin hij opgesloten zat en meer en meer wanhopig wordende door de onzekerheid waarin hij verkeerde. Eindelijk werd hij voor de Rechtbank der Inquisitie gebracht, beschuldigd van kettersche denkbeelden en samenspanning tegen de kroon. Toen hij die beschuldigingen ontkende nam men de pijnbank te hulp om hem tot bekentenis te brengen en de namen te noemen van hen die men dacht zijne medeplichtigen te zijn. Daar hij die niet noemen kon en zijn onschuld bleef volhouden werd hij teruggebracht naar de gevangenis, waar hij toen langzaam door uitputting stierf — daar de wreede rechter hem niet in vrijheid durfde stellen, wel wetende dat hij de gansche stad in opschudding brengen zou met het verhaal van het onrecht dat hem was aangedaan en het lot van zijn vrouw en kind wanneer hem dat ter oore kwam.

En zoo stierf deze man in de gevangenis, maar niet om hereenigd te worden met zijne vrouw, die, rein en goed als zij was, met haar kind naar hooger sfeer was overgebracht. Zij was zoo rein en goed, dat zij zelfs haar moordenaar vergaf — want dat was hij, ofschoon hij niet bedoeld had haar te dooden — en tusschen haar en haar echtgenoot, dien zij zoo innig liefhad, was een muur opgericht door zijne vreeselijk wraakzuchtige gevoelens tegen den man die hen beiden had gedood.

Toen deze verongelijkte echtgenoot stierf, kon zijn ziel de aarde niet verlaten. Hij was er aan gebonden door den haat tegen zijn vijand en zijn dorst naar wraak. Wat hem zelf was aangedaan zou hij mogelijk hebben kunnen vergeven, maar het lot van zijn vrouw en kind was te vreeselijk geweest. Dat kon hij niet vergeven. Die haat plaatste zich tusschen hem en de liefde zijner vrouw, en dag en nacht dacht hij aan den rechter en zocht gelegenheid om zich te wreken. Eindelijk vond hij die. Duivelen uit de Hel — gelijk die ook mij eenmaal hadden zoeken te verleiden — dwaalden om hem heen en wezen hem den weg hoe hij, door de hand van een sterveling, den dolk kon steken in het hart van zijn

moordenaar en dan zijn ziel, nadat die van het lichaam was vrijgemaakt, kon met zich nemen naar de Hel. Zoo vreeselijk was zijn zucht naar wraak geweest, nog aangewakkerd door eene jarenlange opsluiting in de gevangenis en in het geestenland, dat zijn arme vrouw herhaaldelijk vergeefsche moeite had gedaan om bij hem te komen om zijn gemoed te verzachten en hem tot betere gedachten te brengen. Haar reine ziel werd door dien muur teruggehouden die beiden scheidde, en hij had alle hoop verloren haar ooit te zullen wederzien. Hij dacht haar in den Hemel en eeuwig voor hem verloren te zijn. Als Roomsch Katholiek, met bekrompen denkbeelden van vóór twee honderd jaren toen hij op aarde leefde, geloofde hij, dat daar hij in den ban gedaan was en de genademiddelen der Kerk niet ontvangen had, hij voor eeuwig verloren was, terwijl zijn vrouw en kind bij de engelen in den Hemel moesten zijn. Is het dan te verwonderen dat deze ongelukkige man aan niets anders dacht dan om zich te wreken op zijn vijand die hem zoo diep ongelukkig had gemaakt en hoe hij dat doen zou? Hij was het dus die iemand op aarde er toe aanzette om den rechter te vermoorden; *zijn* hand richtte den dolk met zulk een juistheid, dat de rechter plotseling dood nederviel, getroffen in zijn hart. Het aardsche lichaam was dood, maar de onsterfelijke *ziel* leefde en ontwaakte in de Hel, geketend aan den muur eener gevangenis zooals ook zijn slachtoffer geketend was geweest en waar zij nu tegenover elkander stonden.

Er waren ook nog anderen die de rechter onrechtvaardig behandeld en tot een smartleijken dood veroordeeld had, hetzij om zijn wraak te koelen, of om zich te verrijken met hun geld en goed; en al deze slachtoffers verzamelden zich om hem heen en maakten zijn ontwaken tot een werkelijke Hel. Maar de wilskracht van dezen man bleek zoo sterk te zijn, dat geen enkel mes dat naar hem toegeworpen werd hem treffen kon, geen enkele slag hem raken. En zoo stonden die twee doodvijanden al jaren tegenover elkaar, elkander met haat en verachting aanziende, terwijl die andere

geesten als het koor in een Grieksch treurspel kwamen en gingen, en er genoegen in vonden om nieuwe middelen te bedenken om dezen geketenden man te kwellen wiens sterke wilskracht hen op een afstand hield.

En in de hoogere sferen dacht die vrouw onophoudelijk aan haar echtgenoot, altijd hopende dat de tijd mocht komen dat hij haar liefde voelen zou, zelfs in deze treurige verblijfplaats; dat hare liefde en voortdurende gebeden zijn ziel mochten treffen en die verzachten. Het waren hare gebeden die mij naar deze gevangenis hadden geleid, en het was door haar dat mij die treurige geschiedenis werd medegedeeld en mij gezegd haar ongelukkige echtgenoot te doen weten dat zij altijd aan hem dacht, altijd hoopte dat hij door hare liefde naar hooger sferen mocht worden getrokken, om eindelijk in geluk en vrede met haar vereenigd te leven. Toen dit visioen voorbij was ging ik naast dien man staan die vermoeid was van zijn wraak en wiens hart vol verlangen was naar de vrouw die hij zoo hartstochtelijk bemind had.

Ik legde mijne hand op zijn schouder, en zeide, »Vriend, ik weet waarom gij hier zijt en ken de wreede geschiedenis van het kwaad dat u is aangedaan, en door haar die gij liefhebt word ik hier gebracht om u te zeggen dat zij u wacht in het heerlijke land hierboven, verdrietig dat gij niet komt en zich verwonderende dat gij de wraak verkiest boven hare liefde; zij verzocht mij u te zeggen dat gij uzelf hier ketent, waar gij vrij kondt zijn.

De geest schrok toen ik hem aansprak, keerde zich toen tot mij, nam mij bij den arm en zag mij lang en ernstig in het gelaat, alsof hij daarop lezen wilde of ik waarheid sprak of niet. Hij zuchtte toen, terwijl hij mijn arm losliet, en zeide, »Wie zijt gij en waarom komt gij hier, gij ziet er anders uit als al de anderen in deze treurige plaats en uwe woorden zijn woorden van hoop, maar hoe kan er hoop zijn voor iemand in de Hel?"

»Er bestaat hoop, zelfs hier; want hoop is eeuwig, en God in Zijne oneindige genade sluit niemand daarvan uit, wat hij

ook gedaan mocht hebben. Ik ben gezonden om u hoop te geven en ook de anderen, die even als gij het verleden betreuren; en als gij mij slechts volgen wilt zal ik u den weg wijzen hoe gij het Betere Land bereiken kunt."

Ik zag dat hij aarzelde en inwendig een zwaren strijd voerde, want hij wist dat zijn vijand een gevangene was door zijne tegenwoordigheid; dat als hij heenging deze vrij zou zijn om in dit Duistere Land te gaan waarheen hij wilde, waarom het hem moeilijk viel om heen te gaan. Toen sprak k weder van zijn vrouw, zijn kind; of hij niet liever naar hen wilde gaan? De krachtige hartstochtelijke man werd aangedaan toen ik sprak over hen die hij liefhad, en zijn aangezicht in zijne handen verbergende stortte hij bittere tranen. Ik stak mijn arm door den zijnen en bracht hem, zonder dat hij weerstand bood, uit de gevangenis en buiten de stad. Hier stonden liefderijke geestenvrienden den ongelukkige op te wachten aan wie ik hem overliet om hem over te brengen naar een gelukkiger land, waar hij zijn vrouw van tijd tot tijd zou zien, tot hij zich zelf naar boven zou hebben gewerkt tot de hoogte van hare sfeer, waar zij dan voor altoos vereenigd zouden worden in een veel gelukkiger toestand dan zij ooit op aarde zouden hebben kunnen zijn.

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

Ik keerde niet naar de stad terug, want ik voelde dat mijn werk daar geëindigd was, en zette mijn tocht voort om een nieuw arbeidsveld te zoeken waar ik nuttig kon zijn. Op eene eenzame vlakte kwam ik aan eene alleenstaande hut, waarin ik een man vond die op eenige bossen vuil stroo lag, niet in staat om iets te doen en naar het scheen stervende.

Hij vertelde mij dat hij in zijn aardsche leven een zieken vriend stervende verlaten had, na hem eerst beroofd te hebben van het geld waarvoor zij beiden hun leven gewaagd hadden, en dat hij, nadat hij zelf gestorven was, hier hulpeloos en verlaten nederlag.

Ik vroeg hem of hij niet verlangde op te staan en heen te gaan en iets te doen voor anderen, en aldus boete te doen

voor den moord aan zijn vriend, omdat, als hij dat doen wilde, ik wel dacht hem te kunnen helpen.

Hij zou gaarne willen heengaan, o zeker, hij had een afkeer van deze plaats, maar hij zag niet in waarom hij zou gaan werken, of zich moeite geven voor anderen. Hij ging liever naar het geld zoeken dat hij begraven had om er gemakkelijk van te leven. Bij deze woorden zag hij mij met zijne listige oogen aan om te zien of hij mij wel vertrouwen kon en of ik misschien zelf zou gaan zoeken naar het geld.

Ik zeide dat het beter voor hem wezen zou als hij heenging om zijn vriend te zoeken dien hij vermoord had en hem vergeving te vragen voor hetgeen hij hem misdaan had. Maar hiervan wilde hij niets weten en maakte zich boos en zeide dat hij hoegenaamd geen spijt had dat hij zijn vriend gedood had, maar wel dat hij nu hier was en niet weg kon. Hij dacht dat ik hem zou hebben kunnen helpen om hier van daan te komen. Ik wilde nog verder met hem spreken en hem duidelijk maken hoe hij zijn toestand werkelijk kon verbeteren en het kwaad uitwisschen dat hij gedaan had; maar te vergeefs — het eenige waaraan hij dacht, was om te gaan stelen en als het moest iemand dooden, zoodra zijn krachten het toelieten. En in dien toestand verliet ik hem, en terwijl ik heenging nam hij met zijn zwakke hand een steen op en wierp mij dien achterna.

„Wat," vroeg ik in gedachten, »moet er van dezen man worden?'

En het antwoord dat ik kreeg was dit: »Hij was iemand die pas van de aarde gekomen was, waar hij een gewelddadigen dood gestorven was; zijn geest was nog zwak, maar hij zou spoedig sterker worden en zal dan heengaan en zich vereenigen met anderen van zijn soort en kwaad gaan doen zooveel hij kan. Na vele, vele jaren — het kunnen eeuwen zijn — zal het verlangen naar betere dingen in hem ontwaken en hij vooruit beginnen te gaan, maar zeer langzaam, want een ziel die zoolang geketend is geweest, zoo slecht ontwikkeld en zoo ontaard als deze geest, heeft dikwijls eeuwen noodig

voordat de sluimerende krachten zich ontplooien."

Nadat ik eenigen tijd over deze akelige verlaten vlakte gewandeld had, begon ik vermoeid en droevig gestemd te worden, zoodat ik mij nederzette en na ging denken over hetgeen ik in deze treurige sfeer gezien had. Het zien van zooveel kwaad had mij terneergedrukt, de treurige duisternis en de zware donkere wolken drukten mijnen geest, die altoos den zonneschijn en het licht had lief gehad, zooals ik denk dat alleen de Zuidelijke naties ze in die mate lief kunnen hebben En hoe verlangde ik om iets van haar te hooren die ik op aarde had achtergelaten. Geen woord had mij bereikt als slechts van mijne vrienden — geen enkel woord van Angélique. Ik wist niet hoe lang ik in deze sfeer was geweest, waar geen dag was om den tijd te meten, niets dan eeuwige nacht die in stilte over alles broedde. Mijne gedachten waren vol van Angélique, en ik bad dat zij op aarde veilig bewaard mocht blijven, opdat ik mij over haar verblijden mocht wanneer de tijd mijner beproeving in deze sfeer geëindigd zou zijn. Terwijl ik bad werd ik een zacht bleek licht gewaar dat vóór mij ontstond als van een glanzende ster, die al grooter en grooter werd en den vorm aannam eener schilderij waarvan de lijst uit lichtstralen bestond, en in het midden waarvan ik mijn lieveling zag. Haar oogen waren op mij gevestigd en zij glimlachte tegen mij; toen hief zij hare hand op, legde de vingers tegen hare lippen en wierp mij een kus toe. Zij deed dat zoo lieftallig dat ik er verrukt over was en opstond om haar een kus terug te geven en haar van nabij te bezien, en zie! het visioen was verdwenen, en ik stond weer alleen op de akelige duistere vlakte. Maar niet meer zoo bedroefd en neergedrukt; dat heerlijke visioen had mij verkwikt en mij hoop en moed geschonken om verder voort te gaan en anderen zulk een hoop te brengen als mij had aangemoedigd.

Ik ging nu weder verder en kort daarna kwam eene menigte donkere geesten mij te gemoet die er zeer afschuwelijk uitzagen; zij droegen donkere, gekleurde kleederen en schenen hun

gezicht met zwarte maskers bedekt te hebben. Zij schenen mij niet te zien, en ik had reeds opgemerkt dat de bewoners dezer sfeer bijna allen op een te laag moreel en intellectueel standpunt stonden om iemand te zien uit eene hoogere sfeer, tenzij hij in onmiddelijk contact met hem gebracht wordt. Nieuwsgierig om te weten wat zij gingen doen, ging ik terug en volgde hen op korten afstand. Een andere groep donkere geesten kwam hen nu te gemoet, waarvan ieder een zakje droeg met den een of anderen schat. Dadelijk werd deze groep toen aangevallen door de eerste groep. Zij hadden geen wapens, maar vochten als wilde dieren met hun tanden en klauwen, daar de nagels hunner vingers er uitzagen als die van roofdieren of een gier. Zij grepen elkaar bij den strot om elkander te verscheuren. Zij krabden en beten als tijgers en wolven, tot er minstens de helft hulpeloos op den grond lag, terwijl de overigen heengingen met den schat — die voor mijn gezicht uit niets anders bestond dan stukjes harde steen. Toen allen die nog loopen konden waren heengegaan ging ik naar de arme geesten toe, die kreunende op den grond lagen, om te zien of ik ook iemand helpen kon. Maar het scheen beter dat niet te doen, daar zij zich naar mij toekeerden met het doel mij te verscheuren. Zij hadden meer van wilde dieren dan van menschen, zelfs hun lichamen waren gebogen, hun armen waren lang als die van een aap, de handen grof en de vingers en nagels gelijk klauwen, terwijl zij soms op handen en voeten liepen. Hunne aangezichten konden nauwlijks menschelijk genoemd worden; deze waren verdierlijkt, terwijl zij grommende daar neerlagen en hunne lange tanden als wolven lieten zien. Ik dacht aan de sprookjes die ik als kind gelezen had van menschen die veranderden in dieren, en het was mij of deze wezens werkelijk zulke schepselen geworden waren. In hunne oogen zag ik echter eene uitdrukking van berekening en geslepenheid dat zeker menschelijk was, terwijl de bewegingen hunner handen niet waren als die van een dier, bovendien konden zij spreken, en hun kermen en brullen ging gepaard met vreeselijk vloeken, dat dieren niet

kunnen doen.

»Hebben deze wezens nog een ziel?" vroeg ik.

Wederom kreeg ik antwoord. »Zeker, maar ontaard, verstikt, verduisterd, terwijl haast ieder spoor er van verdwenen is; maar de kern is aanwezig. Deze menschen waren zeeroovers, straatroovers, vrijbuiters, slavenhandelaars, ronselaars en dergelijke. Zij hebben zich zoo verdierlijkt, dat bijna al het menschelijke in het dierlijke is overgegaan. Hunne neigingen waren die van wilde dieren, nu leven zij als wilde dieren en vechten als deze."

»En is er voor hen nog hoop? Kunnen zij nog geholpen worden?" vroeg ik.

»Ook voor hen bestaat er hoop, ofschoon voor sommigen niet dan eerst na eeuwen. Maar hier en daar is een enkele die nu reeds kan geholpen worden"

Mij omkeerende zag ik aan mijne voeten een man liggen die zich met groote moeite naar mij had toegesleept. Hij zag er minder afschrikwekkend uit dan de anderen, en in zijn misvormd gelaat waren nog trekken te zien van een beter schepsel. Ik boog mij over hem heen en hoorde hem zeggen, »Water! water! geef mij een dronk water, want ik word verteerd door een vuur dat in mij brandt."

Ik had geen water om het hem te geven en wist ook niet waar het te vinden in dit land, maar ik gaf hem eenige druppels van het essens dat ik had meegenomen voor mij zelf uit mijn sfeer. De uitwerking er van op hem was als tooverij. Hij ging opzitten, zag mij aan, en zeide;

»Gij moet een toovenaar zijn. — Dat heeft mij goed gedaan en het vuur uitgebluscht dat jaren lang in mij gebrand heeft; ik ben verteerd geworden door een brandenden dorst, sedert den tijd dat ik in deze Hel gekomen ben.'

Ik had hem nu een eind van de anderen afgezonderd en begon passes te maken over zijn lichaam, en terwijl ik dat deed begon zijn pijn te verminderen en werd hij rustig en kalm. Ik wist nu verder niet wat ik doen zou, òf langer met hem spreken òf heengaan en hem aan zichzelf overlaten, toen

hij opeens mijne hand vatte en die hartstochtelijk kuste.

»Och, vriend, hoe dankbaar ben ik u! Hoe zal ik u noemen, die gekomen zijt om mij verlichting te brengen na zooveel jaren van lijden?"

Als gij zoo dankbaar zijt jegens mij, zoudt gij dan niet willen dat anderen u dankbaar waren voor hulp die gij hun verleende? Wil ik u wijzen hoe gij dat doen kunt?

»Ja! o ja! zeer gaarne, als gij mij slechts met u nemen wilt, goede vriend."

»Welnu dan, laat mij u overeind helpen, en als gij kunt zouden wij beter doen met zoo spoedig mogelijk deze plek te verlaten," zeide ik, — en samen gingen wij heen.

Mijn medgezel vertelde mij dat hij op aarde zeeroover en bij den slavenhandel geïnteresseerd was geweest. Aan boord was hij in een gevecht gedood, en met nog anderen was hij in deze duistere plaats ontwaakt. Hoe lang hij hier al geweest was wist hij niet, maar het scheen wel een eeuwigheid te zijn. Hij en anderen van zijn soort waren tot eene bende vereenigd die altoos aan het vechten was. Als zij geen anderen ontmoetten om er mee te vechten, deden zij het onderling; vechten was het eenige genot dat zij kenden in deze treurige verblijfplaats, waar nooit een dronk te verkrijgen was om den brandenden dorst te lesschen die allen verteerde; dronken zij, dan ging het als vuur door de keel en de dorst werd er duizend maal erger door. Verder zeide hij, »Sterven kan men hier niet, wat men ook lijdt; dat is de grootste vloek van deze plaats, men staat hier boven den dood, en het helpt niet of men zich zelf wil dooden of dit door anderen laten doen; aan het lijden kan men hier niet ontkomen.

»Wij zijn als een troep hongerige wolven," ging hij voort, als er niemand is om aan te vallen, vallen wij elkander aan en vechten zoolang wij kunnen; dan liggen wij op den grond, kreunende van pijn, en gaan weer verder om met anderen te vechten zoodra wij genoegzaam hersteld zijn. Ik heb al lang naar een middel gezocht om hier van daan te komen; ik heb er haast om gebeden. Ik zou graag iets willen doen, iets

goeds, als God mij slechts vergeven wil en er mij de gelegenheid toe gaf. Toen ik u bij mij zag staan dacht ik dat gij misschien een engel waart die naar mij toegezonden was. Alleen, gij hebt geen vleugels, noch iets dat daarop gelijkt, zooals ik ze dikwijls op schilderijen heb zien afgebeeld. Maar schilderijen geven een heel verkeerd denkbeeld van deze plaats, en als zij het hierin mis hebben zal het andere ook wel anders zijn."

Ik lachte om hem; — ja, zelfs in deze treurige plaats lachte ik. ik voelde mij zoo verlicht dat ik iemand een dienst bewijzen kon. En toen vertelde ik hem wie ik was en waarom ik hier gekomen was, waarop hij zeide, dat als ik ongelukkige geesten helpen wilde er eene groote vuile modderpoel in onze nabijheid was waarin velen van hen gevangen waren en waarheen hij bereid was mij te brengen en mij te helpen zooveel hij kon. Hij scheen bang te zijn mij uit het oog te verliezen en dat ik weg zou gaan en hem alleen laten Ik had sympathie voor hem opgevat omdat hij zoo dankbaar was, en was blijde gezelschap te hebben, welk soort gezelschap ook (uitgezonderd die weerzinwekkende wezens die hier de meerderheid schenen te vormen) want ik voelde mij verlaten in deze ver verwijderde, treurige streek.

De duisternis en de zware nevel maakten het bijna onmogelijk om ver in welke richting ook te zien, zoodat wij het moeras bereikt hadden voor ik het wist, hoewel ik wel merkte dat wij het naderden, aan de vuile, kille lucht die ons tegenwoei. Ik zag nu een uitgestrekte poel van vloeibare modder, zwart, stinkend en stilstaande, waarop een laag slijmerige, donkergeele olieachtige stof dreef. Hier en daar zag ik afschuwelijke reptilen met dikke opgeblazen lichamen en uitpuilende oogen, — groote vledermuizen met bijna menschelijke gezichten fladderden overal, terwijl zwarte en grijze wolken van damp van een afschuwelijken reuk van de oppervlakte opstegen, er boven bleven hangen en daar phantastische gedaanten aannamen die gedurig veranderden.

Op het strand van deze groote modderzee kropen een on-

telbaar aantal slijmerige dieren van eene afzichtelijke gedaante en van verbazende afmeting, die zich dan eens op het strand ophielden en zich dan weer in den poel dompelden. Ik huiverde op het zien er van en wilde juist vragen of zich in die vuile, stinkende modder werkelijk ongelukkige geesten bevonden, toen ik de klaagtonen hoorde van verscheiden geesten die om hulp riepen, welk geroep uit de duisternis tot mij kwam en mij trof door het hopelooze er van. Eerst zag ik niets, maar daar mijne oogen langzamerhand aan de duisternis waren gewend, kon ik, toen ik scherp toezag, hier en daar een menschelijk wezen zien dat tot aan den hals in de modder waadde. Ik riep hun toe dat zij trachten moesten in de richting naar mij zich voort te werken, want dat ik op het strand stond, niet ver van hen af; maar zij schenen mij te hooren noch te zien, want zij namen er geen notitie van; en mijn medgezel zeide dat zij doof en blind waren voor alles behalve voor hunne onmiddellijke omgeving. Hij was zelf een tijdlang in die vuile modderpoel geweest, maar had er zich uitgewerkt, hoewel de meesten dat niet konden doen zonder hulp van een ander, en dat kon jaren duren. Weder hoorden wij dat angstige hulpgeroep, en van één klonk dat zoo nabij, dat ik er over dacht mij er in te begeven en te zien den ongelukkige er uit te helpen; maar foei! wat zag hij er afschuwelijk en walgelijk uit. Ik schrikte er van afgrijzen voor terug. Maar toen hoorde ik weder dat wanhopig geroep, waarop ik besloot hem toch maar te gaan helpen. En zoo begaf ik mij er in, mijn best doende mijn gevoel van afkeer te onderdrukken; en zooveel mogelijk in de juiste richting gaande bereikte ik spoedig den ongelukkigen geest. Hij zat tot aan den hals in den modder, en daar hij nog dieper scheen weg te zinken greep ik hem vast. Daar het mij voorkwam dat ik hem onmogelijk alleen er uit kon halen, riep ik den vroegeren zeeroover om mij te komen helpen, maar ik zag hem nergens op het strand. Denkende dat hij mij in een valstrik gelokt en mij bedrogen had, stond ik op het punt om weer terug te keeren, maar de ongelukkige geest

verzocht mij op zulk een medelijdenden toon hem niet te verlaten, dat ik al mijne krachten inspande en er in slaagde zijne voeten los te maken uit het onkruid op den bodem waarin hij verward was geraakt. Toen, hem half trekkende, half dragende, bracht ik hem aan het strand, waar de ongelukkige bewusteloos nederviel. Daar ik zelf ook zeer vermoeid was, ging ik naast hem zitten om uit te rusten. Ik keek nu rond naar mijn vriend, den vroegeren zeeroover, en zag hem op een afstand in den modder waar hij bezig was met iemand er uit te helpen. Zelfs te midden mijner treurige omgeving zag ik toch met genoegen naar hem, daar hij zich geweldig inspande om een ongelukkigen geest er uit te halen, maar hij ging daarbij zoo ruw te werk dat het mij niet verwonderde dat ik den armen geest hem hoorde verzoeken wat bedaarder te werk te gaan daar hij hem haast niet volgen kon. Ik kwam hem toen te hulp, en daar de arme geredde nu dicht bij het strand was hielp ik hem er uit en legde hem naast den anderen om wat te bekomen.

De geest van den zeeroover scheen zeer verheugd te zijn met zijne welgeslaagde pogingen en trotsch te wezen op zich zelf; en daar hij bereid was er terstond weer in te gaan zond ik hem naar iemand anders dien wij hoorden roepen. Terwijl ik bij de twee geredden zat en wachtte, hoorde ik weder een droevig gejammer, niet ver van mij af. Ofschoon ik eerst niemand kon zien, zag ik weldra een zwak, klein licht als van een dwaallichtje dat in de duisternis glom en en voortkwam uit den modderpoel, en bij dat licht zag ik iemand zich bewegen die om hulp riep; waarop ik mij, niet zonder tegenzin, weer in den poel begaf. Toen ik den man bereikte, zag ik dat hij eene vrouw bij zich had die hij ondersteunde en aanmoedigde, en met zeer veel moeite bracht ik toen beiden aan het strand, waar toen ook de zeeroover met een nieuw geredde gekomen was. Wij moeten wel een zonderlinge groep hebben uitgemaakt op het strand van die modderzee, die ik naderhand vernam eene geestelijke schepping te zijn van al de walgelijke denkbeelden, al de onreine

begeerten in de levens der menschen op aarde, aangetrokken en verzameld in dezen grooten poel van vuilheid. De geesten die er zich in bevonden hadden op aarde een walgelijk leven geleid waarin hun genoegen bestaan had, en na hun dood waren zij daarmede voortgegaan door het mediumschap van mannen en vrouwen, tot eindelijk de aardsche sfeer te hoog voor hen geworden was door hunne voortdurende uitspattingen die alle perken te buiten gingen, waarna zij al dieper en dieper zonken, om eindelijk terecht te komen in dezen afschuwelijken poel en daarin te blijven tot het walgelijke en vuile zichzelf verteerd en eene genezing bewerkstelligd had.

Een dergenen dien ik gered had was in zijn aardsche leven een gevierd man geweest aan het hof van Karel den Tweede, en na zijn dood was hij overgegaan naar de aardsche sfeer waar hij al lager en lager zonk om eindelijk in dezen poel terecht te komen, waar hem zijn wellust en hoogmoed en aanmatiging zoo verstrikt had dat hij zijn voeten niet meer los kon krijgen uit het onkruid dat er groeide, tot ik hem eindelijk verlossen kwam. Een ander was een beroemd tooneeldichter geweest onder de regeering van de vroegere Georges; terwijl de man en de vrouw tot het hof behoord hadden van Lodewijk den Vijftiende en samen naar dezen poel getrokken waren. Die door den vroegeren zeeroover gered waren hadden ongeveer eene gelijksoortige geschiedenis.

Ik was eerst een weinig ongerust hoe ik mij bevrijden zou van den modder die ons aankleefde uit dien afschuwelijken poel, maar ik zag toen op eens eene fontein van helder water, als door tooverij daar gekomen, en met dat zuivere water waschten wij ons toen allen schoon.

Ik moedigde nu de geredden aan om te trachten anderen te helpen zooveel in hun vermogen was, als wederdienst voor de hulp die zij ontvangen hadden; en na hun daarbij den raad gegeven te hebben dien ik geven kon, zette ik weder mijn pelgrimstocht voort. De zeeroover, echter, scheen er zooveel tegen te hebben om van mij heen te gaan, dat wij te zamen de reis vervolgden.

Ik zal geene beschrijving geven van alles wat wij deden en van allen die wij zochten te helpen op onze zwerftochten. Wanneer ik dit deed zou het een verhaal worden dat boekdeelen vullen en mijne lezers vermoeien zou, waarom ik eenige weken naar aardsche tijdrekening zal voorbijgaan en een beschrijving geven van onze komst bij eene uitgestrekte bergketen, waarvan de toppen zich hoog verhieven in het donkere hemelgewelf boven ons. Wij waren beiden eenigszins ontmoedigd over de resultaten onzer pogingen om verlorenen te redden. Hier en daar hadden wij er een enkele gevonden die gewillig was en luisteren wilde naar hetgeen wij zeiden en geholpen werd, maar in den regel waren onze pogingen met bespotting en hoon ontvangen, terwijl er niet weinigen waren geweest die ons zelfs aangevallen hadden omdat wij ons met hen bemoeiden, waarbij wij soms moeite hadden te zorgen dat wij geen letsel bekwamen.

Onze laatste poging had een man en vrouw gegolden van een weerzinwekkend uiterlijk, die aan het vechten waren bij de deur van eene ellendige hut. De man sloeg haar zoo geweldig dat ik niet kon nalaten tusschenbeide te komen. Zij keerden zich beiden toen terstond tegen mij, waar de vrouwelijke geest haar best deed mijne oogen uit te krabben; en ik was blij den zeeroover bij mij te hebben, want om de waarheid te zeggen had de vereenigde aanval mij mijne kalmte doen verliezen, waardoor ik voor dat oogenblik mij op hun niveau plaatste, aldus verstoken van de bescherming die mijne hoogere geestelijke ontwikkeling mij verleende.

Wordt vervolgd

ONDERWIJZINGEN DOOR DE GEESTELIJKE LEIDSLIEDEN.

VAN OXON (Dr. STAINTON MOZES).

(Vervolg van bladzij 240.)

Daartoe hebben wij u voorbereid; dat is ons werk geweest. Uw werk is het, het Evangelie dat wij u brengen te ontvangen, en als de tijd gekomen is het aan den mensch bekend te maken. Maar de tijd er voor is nog niet rijp.

Is dit dus een Beweging op godsdienstig gebied?

Zeker is het dat; hierop hebben wij reeds dikwijls gewezen. Wij maken er aanspraak op, zooals wij steeds gezegd hebben, Apostelen te zijn van Goddelijke Waarheid, en den menschen een Evangelie te komen brengen dat zij noodig hebben. Wij zullen spoedig in de gelegenheid zijn u iets meer te zeggen wat de bijzonderheden betreft van dit Evangelie. Voor het oogenblik groeten wij u, en moge de Goede God over u waken.

† Imperator. S. D.

No. LI.

29 October 1873.

Ik had een lang gesprek met N., en gaf hem raad, zooals gij weet. Kent gij de beide geesten, — en —?

Wij kennen ze niet. Wij stellen geen belang in iets wat buiten ons veld van arbeid ligt. Wij wenschen u duidelijk te maken dat wij ons niet kunnen bemoeien met iets wat onze zending niet betreft en ook geen raad kunnen geven die u ontheffen zou van de verantwoordelijkheid voor hetgeen er gedaan wordt. De menschen begrijpen dat verkeerd. Zij schijnen te denken dat wij in al hun wenschen treden kunnen, al hun moeilijkheden kunnen oplossen, alsof wij alwetende wezens waren. Zij doen ons zulke vragen, alsof wij gidsen

zijn die aan geen wetten zijn gebonden en over onbeperkte krachten hebben te beschikken. Zulke wezens zijn wij niet. Wij zijn beperkt in ons vermogen en kunnen en willen ons niet bemoeien met iets dat buiten de sfeer ligt van ons werk. Wij kunnen uw vriend niet de bescherming geven die hij noodig heeft. Wij kunnen niet meer doen dan hem te laten weten, zooals wij gedaan hebben, aan welk gevaar hij zich blootstelt; en meer kunnen wij niet doen. Wij hebben om bijzondere reden gezegd om nu vooral voorzichtig te zijn met het gemeenschap houden met de sferen. En uw vriend moet tienvoudig voorzichtig zijn. Hij strekt waarschijnlijk ten speeelbal aan onontwikkelde geesten en speelt een gevaarlijk spel, waarvan het gevaar te grooter wordt naarmate het langer duurt. Gij hebt hem goed geraden. Wij hopen dat hij dien raad zal opvolgen. Wij waken zorgvuldig tegen alles wat onze zending in minachting zou brengen. Maar wij mogen en willen geen raad aan anderen op dringen; noch ons bemoeien met zaken van anderen. Wij bemoeien ons alleen met datgene wat onze zending betreft, en met niets anders. Wij verzoeken u dit niet te vergeten.

† Imperator. S. D.

No. LII.

1 November 1873.

Ik zou gaarne eene vraag willen doen, alleen uit nieuwsgierigheid. Wat de kwestie van het matarialiseeren van volkomen gestalten betreft, is dat mogelijk, wordt het gedaan, komt het zelden of dikwijls voor? Hoe wordt het gedaan?

Ik, Imperator, groet u. De vragen die gij gesteld hebt zijn van groote beteekenis. Wij moeten bekennen dat wij niet weten of dat verschijnsel dikwijls plaats heeft. Ongetwijfeld

heeft het plaats, maar het is een manifestatie waarvoor veel kracht noodig is en een bijzonder harmonische toestand. Gij hebt zelf een gematerialiseerde gezien die door Mentor voor u gemaakt was, en die ook door u betast is. En ofschoon dat slechts een gedeelte van het lichaam was, zou het volkomen lichaam op dezelfde manier kunnen gematerialiseerd worden. Maar een volkomen lichaam zou met u niet kunnen verkregen worden. De wijze waarop het geschiedt bestaat hierin, dat het geestelijk lichaam grofstoffelijke materie tot zich trekt. Die materie wordt door magnetische aantrekking bij elkaar gehouden zoolang dit noodig is. Om een volkomen lichaam te materialiseeren wordt zeer veel kracht vereischt.

Ik begrijp het niet. Waar komt die materie van daan? Handen schijnen werkelijk vleesch te zijn.

Zij zijn er een nabootsing van. De materie zijn stofdeeltjes uit uwe sfeer.

Gij hebt mij nog niet gezegd of zulke materialisaties waarvan wij hooren reëel zijn?

Neen, vriend; gij weet dat wij ons met dergelijke vragen niet kunnen bezighouden, behalve in bijzondere gevallen. Gij moet uw eigen verstand gebruiken.

Zeker, als mij dat helpen kon. Ik had gedacht dat gij het wist en mij helpen kondt.

Ik help u waar het noodig is.

Ik heb uw raad gevolgd en nagedacht over hetgeen heeft plaats gehad. Dr. E., zegt gij, manifesteerde zich werkelijk aan den heer Holmes. Mag ik vragen waarom hij zich nooit aan mij manifesteerde?

Hij was, zooals wij gezegd hebben, op dit oogenblik aanwezig, maar gekomen met een bijzonder oogmerk. Hij gaf zijn dochter indrukken, die daarvoor het best geschikt was; en door zijn dochter werkte hij op u. Wij volgen den weg die ons het geschiktst voorkomt. Maar onmiddellijk door u ging dat niet. Gij weet niet dat de mediamieke gaven zeer ver-

schillend zijn; dat sommige geesten communiceeren kunnen door dezen, anderen weer door genen. Kortom, geen geest kan door een medium werken, tenzij hij er geheel in harmonie mede is. Het is moeilijk voor u om dat te begrijpen. Zelfs als een geest een medium gevonden heeft door wien hij werken kan, kan de toestand op eens veranderen, zoodat hij hem niet meer gebruiken kan. Met u is dat anders. Uw mediumschap is van een andere soort; is van een hooger karakter. En ofschoon dit later veranderen kan, gaan wij nu alles tegen wat eenigszins zou kunnen bijdragen dat gij ontwikkeld werd tot een medium waardoor ook lage geesten zouden kunnen werken. Als gij met uwe persoonlijke vrienden gemeenschap gingt houden, steekt daarin reeds gevaar. Wij durven u daaraan niet blootstellen. Gij vergeet dat gij dan licht zoudt ontwikkelen tot een medium waardoor ook lage geesten werken kunnen, die dan niet zouden nalaten van de gelegenheid gebruik te maken. In verhouding van de sensiviteit van het medium loopt gij dan gevaar in bezit genomen te worden door een der onontwikkelden die het naast bij de aarde zijn. Aan zulk een groot gevaar willen wij u niet blootstellen, omdat wij weten dat gij veel ervaren zoudt van hetgeen wij hier gezegd hebben. Gij hebt gezien wat de onontwikkelden kunnen doen.

Geduld, vriend; later is het mogelijk dat aan de kracht minder gevaar verbonden is. Houd nu op.

† Imperator.

No. LIII.

3 November 1873.

G i j z e g t d a t o u d t ij d s i n s p i r a t i e i n s o o r t d e z e l f d e w a s a l s d e u w e e n i n g r a a d d e z e l d e a l s b ij E l i a ?

Ik bedoel dat de inspiratie Gods in alle eeuwen een en dezelfde is geweest. De inspireerende geest bezit een overvloed

van geestelijke kennis, maar de contrôle strekt zich niet zoover uit dat de individualiteit van het medium volstrekt geen invloed heeft, of dat zijn woorden letterlijk nauwkeurig de inspiratie wedergeven. Inspiratie was de suggestie van gezanten uit den hooge, evenals ik nu op u de gedachten indruk die ik wensch mede te deelen. Sommige mediums onder de Joden stonden beter onder de contrôle dan anderen. Zij waren allen mediums die onder invloed stonden van geesten. In graad was er verschil, maar niet in soort. Waarschijnlijk zijn er nooit beter mediums geweest dan Mozes en Elia, Jesaja, Jeremia, Ezechiel en Daniël; ten minste niet onder de Joden, wier geschriften voor u bewaard gebleven zijn.

Ik verwonderde mij over hetgeen gij gezegd hebt van de »zeventig" en wie daarvoor gekozen werden. Werden deze gekozen omdat zij mediums waren?

In die dagen dacht men dat zij geschikter waren voor het werk dat zij te verrichten hadden, omdat zij onder geestcontrôle stonden; en hij, die zelf zoo rijk gezegend was, koos daarvoor hen die mediums waren gelijk als hij, in soort maar niet in graad. Dit was onveranderlijk het geval. En daar de gave meer op prijs gesteld en beter begrepen werd, werd zij meer ontwikkeld en aangekweekt. Niemand zou het ambt durven bekleeden dat door de »zeventig" bekleed werd, die niet begaafd was met kracht uit den hooge. Nu is dat anders; van daar dat gij opgehouden hebt die kracht te cultiveeren en te ontwikkelen, die zelfs in de vroegste tijden waarvan gij spreekt bekend was en zeer op prijs werd gesteld.

En zonderden zij hun mediums af?

Zoo deed men in alle landen waar het mediumschap bekend was en gebruikt werd. Het zou te veel tijd vorderen om te zeggen wat wij hierover zouden kunnen zeggen. Later zullen wij daarover uitvoeriger zijn. Ga nu voort.

Gij spraakt van den Hervormer?

Van Nehemia, met wien mijn aardsche leven in betrekking stond.

En Abraham? Gij spreekt op geen loffelijke wijze van hem.

Hij stond op een lager standpunt dan de groote geest die tot hem kwam als Gods gezant. Wij deelen in zulke zaken de denkbeelden der menschen niet. Hij was wijd en zijd vermaard; maar in de geestenwereld heeft hij aan ons werk weinig deel genomen.

Hoe denkt gij over de hemelvaart van Henoch en Elia?

Wij moeten ophouden. De kracht is te zwak om verder te gaan.

† IMPERATOR S. D.

No. LIV.

4 November 1873.

Ik vroeg hoe gij denkt over de hemelvaart van Henoch en Elia?

Het zijn legendarische voorstellingen. Degenen die men vereerde, omscheen een gloriekrans tot zelfs in den dood. De mensch, wiens leven in vroeger dagen zijnen tijdgenooten eerbied afdwong en wiens naam ook met eerbied genoemd werd, van hem werd gezegd dat God hem in zijn hemel opnam, waarvoor zijn leven hem had geschikt gemaakt. Van Mozes, het mysterieuse werktuig van Goddelijken invloed, het gebiedend hoofd van zijn volk, dacht men ook dat hij op mysterieuse wijze van de aarde weggenomen was. Hij had vertrouwelijk met de Godheid gesproken, met Wien hij zijn volk had bekend gemaakt; en nu was hij weggenomen om bij hem te zijn. Op dezelfde wijze ging Elia, de vreemde, onbegrijpelijke, geheimzinnige verschijning, die in alle vrijmoedigheid optrad en leerde; die boven de menschelijke wetten scheen te staan en meer dan mensch scheen te zijn — van hem dacht men ook dat hij van de aarde in den hemel opgenomen was, in

overeenstemming met de wijze waarop hij geleefd had. Op den bodem hiervan lag een God met menschelijke eigenschappen en een hemel van stoffelijken aard. Vroeger hebben wij u gezegd, dat de mensch geen hooger begrip van God en den hemel hebben kan dan zijn geestelijke ontwikkeling toelaat. In de vroegste tijden uwer wereldgeschiedenis meende men dat God een alvermogend mensch was — een mensch in ieder opzicht, maar bovendien met eigenschappen toegerust, die men dacht dat Hij bezitten moest om te kunnen zijn zooals Hij hun bekend gemaakt was. Met andere woorden, de mensch dacht zich eerst een volmaakt mensch, voegde daaraan nog eenige eigenschappen toe, en vormde zich daarmede het beeld der Godheid. Hierin deed hij hetzelfde wat de mensch altijd gedaan heeft. Het menschelijke denkbeeld der Godheid kan niet anders dan in een menschelijken nevel gehuld zijn, even als de Openbaring Gods, door een menschelijk medium gaande, een menschelijken vorm aanneemt, die afhankelijk is van de mate zijner ontwikkeling. Dit is een natuurlijk en niet te veranderen gevolg van den toestand waarin gij verkeert. En daar nu God een geheel ander en veel volmaakter Wezen is dan de mensch denkt, en de mensch in wijsheid en ontwikkeling toeneemt, kan het niet anders of zijn Godsbegrip moet van tijd tot tijd worden herzien. De behoefte hieraan wordt gevoeld en een beter licht geschonken. — — Dit is het beste antwoord dat gegeven kan worden aan hen die zeggen dat de mensch van ons niets leeren kan omtrent God, het geestenleven, en den vooruitgang in ontwikkeling.

Zoo is het ook met betrekking tot den hemel. Gij hebt vele denkbeelden, die men in vroeger eeuwen van den hemel had, losgelaten. En er is niemand meer tenzij hij hoogst onontwikkeld is, die aan een hemel gelooft waar voor een stoffelijk lichaam plaats zou zijn, zooals men vroeger dacht. De tijd voor zulk een hemel, waar iemand, die op aarde afgodisch vereerd werd, lichamelijk heenging om bij een menschelijken God te wonen, is voorbij. Gij stelt u God niet voor als een almachtig, alomtegenwoordig mensch die ergens eene woonplaats

heeft, waar Zijn troon omringd wordt door legioenen van wezens, die niet anders doen dan aanbidden en vereeren zooals zij Hem vereeren en aanbidden zouden als Hij op aarde zichtbaar voor hen stond. Zulk een hemel is een droombeeld, dat werkelijkheid mist. In het geestenleven kan alleen de geest binnengaan. Gij weet dat gij het denkbeeld ontwassen zijt, dat een aardsch stoffelijk lichaam ergens in het uitspansel zou kunnen worden overgebracht, dat het daar leven zou zooals het op aarde geleefd had, in de tegenwoordigheid van een God die in alle opzichten mensch was, maar bovendien nog iets bovenmenschelijks had, in een hemel, waarvan de voorstelling ontleend was aan hetgeen Johannes, de Ziener in een visioen aanschouwde, dat alleen als symbool eener geestelijke waarheid moet verstaan worden. Gij weet dat er zulk een God niet bestaat. Ieder braaf en waarheidlievend mensch wacht een hemelvaart; maar niet met vleesch en been. Zijn verheerlijkte geest zal uit de dooden opstaan, zoodra hij het vleeschelijk lichaam, dat dan zijn dienst gedaan heeft, aflegt tot een beter en heerlijker leven dan de mensch zich heeft voorgesteld, in een volmaakter hemel dan de mensch in gezichten heeft gezien.

Ik weet het. Die verhalen zijn bloot legenden die om groote mannen gesponnen zijn.

Ze zijn slechts een gedeelte der legenden die in uwe heilige boeken gevonden worden. Wij hebben dikwijls gezegd, dat de mensch grootelijks gedwaald heeft in zijne denkbeelden over ons, ons werk en den invloed dien wij uitoefenen. In de kindsheid van zijn verstand kan hij geen kennis krijgen van dingen die zijn verstand te boven gaan. Dit kan niet anders. Hij kan zich geen begrip vormen van een levenstoestand die zoo geheel anders is als die waarin hij leeft en die de eenige is welken hij kent. Dat kan ook niet anders. Maar hij voegt woorden en denkbeelden, die in figuurlijken zin moeten genomen worden, op eene wijze bijeen dat er een begrip ontstaat dat geen zin heeft en dwaas is. Toenemende kennis brengt hierin verandering aan.

Ook meende de mensch, dat iedere openbaring Gods onveranderlijke waarheid bevatte, die van blijvende toepassing was en letterlijk genomen moest worden; en zoo bestendigde hij dwaze begrippen omtrent een jaloerschen God, en een brandende hel, en een hemel in het uitspansel waar de uitverkorenen vergaderd worden, en een lichamelijke opstanding, en een algemeenen oordeelsdag en dergelijke denkbeelden, die in de kindsheid van het menschdom ontstaan zijn, maar waaraan een ontwikkeld mensch ontwassen is. De mensch moest die kinderlijke begrippen afleggen en streven naar hooger licht.

Maar in plaats daarvan is hij blijven gelooven in legenden, in kinderlijke ongerijmdheden en dwaze begrippen. De figuurlijke voorstellingen van een Oostersch volk met een sterke verbeeldingskracht, zijn door de Westersche naties voor onomstootelijke waarheden aangenomen; en een mengsel van verbeelding, waarheid en dwaasheid ligt daar, waarin onmogelijk iemand, die intellectueel ontwikkeld is en nadenkt, kan blijven gelooven. Bijgeloof is de band die dat alles houdt saamgesnoerd. Dien band verbreken wij; en wij verzoeken u uw verstand te gebruiken bij het lezen van den Bijbel. Dat doende, zult gij er veel in ontdekken dat van menschelijke vinding is en tot de kindsheid van het menschdom behoort. Gij zult dan veel verwerpen dat uit een tijd afkomstig is toen de mensch minder ontwikkeld was dan nu. Gij zult dan veel verwerpen dat stuitend en van geen nut is Maar gij zult een hoofdsom overhouden die zichzelf aan het verstand aanbeveelt, door uwe ervaring bevestigd wordt en van God afkomstig is. Gij zult dan leeren wat de goede God voor Zijne schepselen heeft weggelegd. In uwen tegenwoordigen staat is dat genoeg en meer kunt gij niet dragen. Het is voldoende dat gij een nieuwe bedeeling van onderwijs intreedt, vrij van dwaze begrippen en verkeerde uitleggingen, waardoor gij nu nog wordt beheerscht. Langzamerhand zult gij zien, dat de kennis van het verleden hoog te schatten is, om het licht dat zij op het tegenwoordige werpt en den blik dien

zij u in de toekomst doet slaan.

Ik ben bereid te doen hetgeen gij zegt. Ik stem reeds in met hetgeen gij gezegd hebt.

Daarin hebben wij u geleid. Wij zullen ook wel in staat zijn u tot nog hooger denkbeelden en juistere gevolgtrekkingen te brengen. Wij verlangen alleen van u vertrouwen in ons en geduld. Alles komt dan ter geschikter tijd, als ongeduld maar achterwege blijft. Wij zullen nu ophouden, want wij hebben nu genoeg gezegd. Denk er over na, en bid God om leiding.

Moge de zegen van den Allerhoogste op u rusten.

† IMPERATOR. S. D.
DOCTOR DE ONDERWIJZER.

No. LV.

12 November 1873.

Omtrent dat bericht zou ik gaarne iets meer willen weten?

Wij zullen zeggen wat wij er van weten. Uwe vriendin was een derzulken, die onvoorbereid naar de geestenwereld overgaan. Menigeen gaat naar het geestenland die om verschillende reden niet voorbereid is. Het leven dat zij had, zeggen haar Engelen, was een slechte voorbereiding voor de harmonie, den vrede en het geluk in de sferen. Gij kunt u geen grooter bron van vertraging in geestelijken vooruitgang voorstellen, dan een treurig, niet harmonisch leven. Het drukt den geest neer, verdooft zijn aspiraties, en belemmert zijn harmonische ontwikkeling. Het rechte leven op aarde is eén harmonisch leven van liefde en vooruitgang. In een leven zonder liefde is de geest een gevangene, niet vrij, en lijdt schade. Dit wisten wij; maar wij wisten niet dat uwe vriendin een derzulken was.

Ik wist niet dat de gevolgen van dien aard waren.

Wij zeggen u alleen wat de Engel zegt. Er wordt goed voor haar gezorgd.

Zal zij later waarschijnlijk een missie naar de aarde krijgen?

Zoo zegt haar gids. Zij die op aarde niet harmonisch ontwikkeld zijn en geen vorderingen hebben gemaakt, keeren later terug om degenen te troosten, te bemoedigen en te leiden, die een even treurig leven hebben als zij heeft gehad. Dat behoort tot de eeuwige wetten van geschiktheid. Zoo zal ook zij, zooals wij denken, naar de aarde terugkeeren, om in de bedroefde en moedelooze zielen den balsem uit te storten van liefde en toegenegenheid, die zij er niet gevonden heeft. Zij zal steunen en bemoedigen en het gemoed tot kalmte en vrede stemmen. Zij zal een Engel der Liefde worden.

Weet gij ook den tijd wanneer het haar vergund zal zijn er mede te beginnen?

Wij weten niet wanneer zij er geschikt voor is. Zoodra die tijd gekomen is, zal zij dat zelf aan hare vrienden komen zeggen. Zij zal dat niet vergeten.

Het is ongetwijfeld een heerlijk werk. Zal zij u dan helpen?

Wij weten niet of haar werk met het onze zal vereenigd worden, maar het zal zeker een gelijksoortig zijn, ofschoon zij naar anderen kan gezonden worden. Het is een heerlijk, goddelijk werk om de wanklanken op aarde te harmoniseeren, en de niet overeenstemmende tonen in de sferen zuiver te stemmen. Gij weet niet hoeveel bedroefden bemoedigd, hoeveel beangstigde harten tot rust gebracht zijn door beschermgeesten die zelf op aarde geleden en gestreden hebben en teruggekeerd zijn om de lijdenden en treurenden bij te staan. Het is de missie der teedere, gevoelige harten, die op aarde geleerd hebben wat bedroefd zijn is, die gedreven zijn tegen hare natuur in, en gebeden en geleden hebben om die sym-

pathie waaraan zij behoefte hadden. Het is de vernieuwing des levens voor hen, voor wie het leven ledig en geen leven was; de vlucht naar boven door zelfverloochenende liefde van hen die in het aardsche leven gekerkerd waren en zich niet konden verheffen — eene Goddelijke missie van liefde en mededoogen.

God bescherme u.

† IMPERATOR. S D.

No. LVI.

Zondag, 7 December 1873.

I k z o u g a a r n e e e n e v r a a g w i l l e n d o e n o m t r e n t d e b e i d e l a a t s t e z i t t i n g e n. D e c o n t r ô l e b ij d e e e r s t e w a s z w a k. K u n t g ij m ij z e g g e n w a t d e r e d e n d a a r v a n w a s?

De contrôle was niet goed, omdat de condities een beletsel waren voor den passieven toestand. Er waren een menigte geesten die gemeenschap wilden houden en wij hadden moeite om den cirkel romdom u te beschermen. Onder zulke condities kunnen wij moeilijk met u spreken en zijn wij niet in staat om duidelijk te zeggen wat wij zeggen willen. Wat wij zeiden van den oorsprong der ziel, wanneer zij is ontstaan, schijnt door onze vrienden niet goed begrepen te zijn. Wij kunnen ons niet vereenigen met wat gij noemt de leer der Re incarnatie en zijn niet in staat u daarvan iets te zeggen. Maar wel kunnen wij spreken, en spraken u van hetgeen wij wisten uit eigen ervaring. Wij weten niets van den oorsprong der ziel, daar onze kennis niet zoover reikt om dat te kunnen weten. Wij weten dat de wil van God voldoende is, zelfs om een geest te scheppen. Wij hebben met de bestemming van den geest te doen; en zeggen dat de geest onverwoestbaar is, en dat hij, wanneer hij op aarde schipbreuk heeft geleden op nieuw in de gelegenheid gesteld wordt zich te ontwikkelen tot

vooruitgang. Maar ook nu zijn wij niet in staat volkomen duidelijk te zijn, daar gij nog niet volkomen vrij zijt van den invloed dien andere geesten op u verkregen hebben bij de vorige gelegenheid. Indien gij onzen raad steeds opvolgt, blijft gij daarvan vrij.

Wij wilden met u spreken over de terugkomst van een heengeganen vriend, dat voor u een zoo sterk bewijs moest wezen van identiteit als gij maar verlangen kondt. Een sterker bewijs kan u niet gegeven worden, maar later zult gij meer bewijzen krijgen. Maar gij moet geduld hebben. Uw vriend heeft geschreven, met u gesproken, u het bewijs zijner identiteit gegeven door zijn handteekening, door zijn spreken over zijn aardsche leven De stem van over het graf heeft in uw midden geklonken; de dooden leven, werken door u, spreken met u; en gijzelf, die zoo weinig vertrouwen hebt in de bewijzen die wij u geven, zijt het werktuig door wien de dooden spreken. Wij hebben liever dat een vriend van u zich manifesteert, omdat het een sterker bewijs voor u is dat de dooden leven, dan dat iemand met u spreekt en zijn naam noemt die reeds voorlang is heengegaan, dien gij nooit gekend hebt en gelooven moet op ons gezag. Velen zijn gekomen en velen zullen nog komen, of gij hen gelooven wilt of niet. Maar hier hebt gij een persoonlijk vriend, iemand wiens karakter en individualiteit gij kent. Als gij hierover nadenkt en nog niet gelooft, dan zijn op u van toepassing de woorden van Jezus: »Zij zullen zich niet laten gezeggen, zelfs al stond iemand uit de dooden op." Verre zij dat van u, goede vriend.

De condities waren gister avond veel gunstiger. Gij zelf verkeerdet in een beteren toestand. Gij waart passiever. En het zou voor ons en u beter zijn, als gij meer vertrouwen steldet in hetgeen wij u suggesteeren. Als gij bevindt dat wij u op een dwaalspoor brengen is het tijd genoeg onze suggesties te mistrouwen. Een wantrouwend gemoed is ons grootste struikelblok. En wij hebben u genoeg bewijs gegeven om u volkomen te overtuigen van de realiteit der uitwendige intelligenties die zich door u manifesteeren. Gij kent ons als levende

realiteiten. Gij weet zelfs dat uwen eigen geest niet buiten invloed van ons is. Uw inwendige geest is niet buiten ons bereik. Volg dus met een eenvoudig gemoed de lessen die u van Gods wege gegeven worden.

Wij zeiden dat de condities goed waren. Uw clairvoyance is altijd een bewijs eener goede geestelijke atmosfeer en omgeving. De sluier des stofs is dan tijdelijk weggenomen, en het verhelderd oog ziet, zoo als de geest ziet zonder tusschenhangenden nevel. Dan kunnen de verlichte geesten nader komen en zich duidelijker manifesteeren. In dien toestand waart gij toen »S.", en Catharina," en Grocyn" zich aan u vertoonden. Toen bracht de musicus uit zijn lier zachter en zuiverder tonen voort dan anders. En zoo was »S" in staat om u te controleeren en door u te spreken. Zulke gelegenheden voor bijzondere communicaties van vrienden moest gij cultiveeren; en als gij bij de proef bevindt dat de condities slecht zijn, moet gij de manifestaties niet willen forceeren, hetgeen u kwaad zou doen. Wij weten zelf niet altijd, dan alleen door experiment, of er iets is dat nadeel doet; en willen geen arbitrairen regel voorschrijven, of manifestaties tegengaan die de cirkel verlangt. Gij hebt nu gezien hoeveel gedaan kan worden. Gij zoudt wel doen met een kalmen geduldigen weg te volgen voor experimenteel onderzoek, waardoor gij vruchten krijgen zult die u zullen overtuigen. Roem er niet in voor de menschen. Breng geen nieuwe elementen in den cirkel. Wees geduldig en bedaard en het resultaat zal verzekerd zijn. Iedere poging om dat te verhaasten zal eindigen met mislukking. Voor ons zelf houden wij niet op met over u te waken en iedere gelegenheid aan te grijpen die bevordelijk wezen kan aan het ten uitvoer brengen der zending die ons van Godswege opgedragen is. Veel is er reeds gedaan, en voor ons, die niet rekenen bij dagen en jaren, schijnt het einde dichterbij als voor u. Heb goeden moed. De Heer is aan onze zijde.

No. LVII.

Kerstdag 1873.

Heil, goede vriend, die zegen van den Allerhoogste ruste op u. Wij groeten u en wenschen u te zeggen dat het ons genoegen doet te zien, dat uw blik verruimd is omtrent onze zending. Wij dachten niet dat gij de bijzonderheden der Beweging zoo goed begrepen hadt. Ga zoo voort. en voltooi het goede werk. Het zal van groote waarde zijn voor uw leven hiernamaals.

Is er iets in te verbeteren?

Wij zullen u dat zeggen als het werk voltooid is. Voor het oogenblik willen wij u een ander bewijs van identiteit geven. Een vriend is hier, die met u spreken wil. Blijf passief, om hem in staat te stellen uw hand te gebruiken. . . . . . Het gaat nog niet Wacht nog een oogenblik, en als hij iets geschreven heeft tracht dan niet nog meer te krijgen.

† IMPERATOR. S. D.

LVIII.

16 Januari 1874.

Kunt gij mij zeggen of iemand op Dudley Villa blijft?

Ja, vriend, de leiders blijven, en er zijn nog anderen.

Kunt gij u voor hen niet manifesteeren?

Neen. Wij zouden het misschien kunnen doen, maar met zeer veel moeite en weinig resultaat.

Kunt gij u niet zichtbaar maken?

Wij weten het niet; op eene andere wijze waarop wij duidelijk zichtbaar zijn.

Kunt gij geen geluiden voortbrengen?

Niet, als er geen medium is, die voor die soort manifestaties geschikt is. Om die voort te brengen hebben wij een bijzonder organisme noodig; anders kunnen wij geen geluiden voortbrengen.

Kunt gij mij daarvan de bijzonderheden niet zeggen?

Dat kunnen wij niet doen. Het zijn bijzonderheden van physischen aard, waarmede wij ons niet bezighouden. Wij kunnen er u niets van zeggen; behalve dat het een kracht is waarvan wij voor onze manifestaties gebruik maken.

Eene psychische kracht?

Als gij haar zoo noemen wilt. Geluiden kunnen alleen worden voortgebracht, wanneer de kracht er voor gegeven wordt.

Wij kunnen geen enkel geluid voortbrengen als wij over die kracht niet beschikken kunnen; noch kunnen dan een voorwerp in beweging brengen. Lichtverschijnselen die in verband staan met clairvoyance kunnen wij gemakkelijker voortbrengen bij uwe afwezigheid.

En de zwevende lichtjes in de kamer?

Die zijn er altijd. Wat gij noemt zwevende lichtjes, zijn bewijzen dat er geesten in de kamer zijn, niet waarneembaar door het physische, maar door het geestelijk oog. Bij sommige menschen is die faculteit meer ontwikkeld dan bij anderen. Sommigen zien door een natuurlijke gave zonder ontwikkeling. Anderen zien wel het licht die de gedaante omhult, maar nooit de gedaante zelf. De faculteit is veranderlijk; ook naar gelang van den toestand waarin het lichaam en de atmosfeer verkeert. Wij zouden het licht gemakkelijker kunnen laten zien en zoo onze tegenwoordigheid kenbaar maken bij uwe afwezigheid.

Mevrouw S. zegt, dat Dr. S. en zij, den vorigen avond twee en een half uur hebben aangezeten nadat ik vertrokken was, en dat zij toen geen geluiden hoorden, maar wel lichten meenden te zien?

Zij konden geen kloppingen hooren, omdat de geesten die niet konden voortbrengen. Zij kunnen lichten gezien hebben, omdat er geesten kunnen geweest zijn. Wij doen geen manifestaties in uwe afwezigheid; maar als er geesten zijn geweest, kunnen die het gedaan hebben.

Wordt vervolgd.

FRANCHEZZO.

DE ZWERVER IN DE GEESTENWERELD,

DOOR HET MEDIUM A. FARNESE.

(Vervolg van Bladz. 256.)

Deze twee hadden zich op aarde schuldig gemaakt aan een zeer wreeden en onmenschelijken moord op een oud man (de echtgenoot der vrouw) ter wille van zijn geld; en voor die misdaad waren zij beiden opgehangen, terwijl het misdrijf dat zij samen gepleegd hadden een band tusschen hen vormde die zoo sterk was, dat zij te zamen naar beneden getrokken waren en niet in staat zich van elkaar te scheiden, ondanks den bitteren haat die er nu tusschen hen beiden bestond. Ieder beschuldigde den ander de oorzaak te zijn van hun verblijf in deze plaats, en ieder meende de andere de schuldigste te zijn, en het was de hevigheid waarmede zij elkaar beschuldigden waardoor zij beiden waren opgehangen. Nu schenen zij enkel te bestaan om met elkaar te vechten, en ik kan mij geen straf denken die ellendiger is dan de hunne, om, namelijk, in haat aan elkaar gekluisterd te zijn.

In den gemoedstoestand waarin zij nu verkeerden was het niet mogelijk hen, op welke wijze ook, te helpen.

Kort nadat wij dit tweetal verlaten hadden, kwamen wij aan den voet van den bergketen, waarover een flauw phosphorisch licht verspreid lag dat ons in staat stelde het gebergte een weinig te onderzoeken. Er waren geen geregelde voetpaden, en de rotsen waren zeer steil; en zoo klommen wij op, zoo goed wij konden — want bij het geschikt maken voor den toestand in deze lage sfeer had ik het vermogen verloren om door mijn wil mij van den grond op te heffen en te zweven, dat een voorrecht is van hen die mijne sfeer bereikt hebben. Na eene moeielijke bestijging van een der kleinste

bergen kwamen wij boven en wandelden toen over den rug die zwak verlicht was door het phosphorisch licht. Aan beide zijden van ons zagen wij toen diepe openingen in de rotsen, donkere holen en breede, diepen scheuren. Uit enkele dezer kwamen klagende geluiden, wij hoorden zuchten en kermen en nu en dan een smeekbede om hulp. Ik was zeer ontdaan bij de gedachte dat zich geesten in die diepten van ellende bevonden en ik wist niet hoe ik hen helpen kon, toen mijn reisgenoot, die een sterk verlangen had aan den dag gelegd om mij in al mijne pogingen om geesten te redden bij te staan, den raad gaf om een koord te maken van eenige lange stengels onkruid die tusschen smalle openingen in deze overigens barre rotsen opschoten; dit koord kon ik dan tot hen laten afdalen — daar hij met dalen en klimmen op die wijze beter vertrouwd was dan ik — om op die wijze eenige geesten uit hun ellendigen toestand te bevrijden.

Dat was een goed denkbeeld, dat wij terstond ten uitvoer brachten; en weldra hadden wij een koord gereed dat sterk genoeg was om het gewicht van mijn vriend te dragen — want gij moet weten dat, in het geestelijke zoowel als in het stoffelijke, gewicht iets betrekkelijks is, en de stoffelijkheid in de sferen vaster en daardoor betrekkelijk zwaarder is naar mate de sfeer lager is, en ofschoon voor uwe stoffelijke oogen mijn vriend niet te zien zou zijn, noch gewicht zou hebben, zoudt gij hem wel kunnen zien en betasten en u overtuigen dat hij eenig gewicht moet hebben, wanneer gij in geringe mate slechts clairvoyant waart, ofschoon een geest uit de naaste hoogere sfeer onzichtbaar voor u blijven zou. Ik dwaal niet en zeg ook niet iets wat onwaarschijnlijk is, wanneer ik dus spreek van het gewicht van mijn vriend, dat op het koord een betrekkelijk even groote trekkracht uitoefende, als een man op aarde op een touw zou uitoefenen die gemaakt was van aardsch materiaal. Nadat wij het eene einde der reep aan de rots hadden vast gemaakt, daalde mijn vriend af met dien spoed en die behendigheid die hij door een lange praktijk als zeeman verkregen had. Gekomen zijnde waar hij wezen moest

bond hij de reep om het lichaam van den geest dien wij redden wilden, waarna ik dezen naar boven trok. Toen hij in veiligheid was liet ik de reep weer afdalen naar mijn vriend en trok toen hem naar boven — en na gedaan te hebben wat wij voor den geredden geest konden doen, gingen wij voort om op gelijke wijze anderen te helpen.

Toen wij allen die wij hoorden kermen om verlossing naar boven hadden gebracht gebeurde er iets zeer vreemds. — Het phosphorisch licht ging uit en liet ons in volkomen duiternis, terwijl wij een mysterieuse stem in de lucht hoorden, die zeide, »Ga nu heen, uw werk hier is afgedaan. Zij die gij gered hebt, waren in hun eigen strikken verward, en in de kuil die zij voor anderen gegraven hadden zijn zij zelf gevallen; zij moesten daarin blijven tot den tijd, dat berouw en het verlangen om verlost te worden redders zouden aantrekken, om hen te helpen en te bevrijden uit de gevangenis die zij zich zelf gemaakt hadden. In deze bergen zitten vele geesten gevangen die nog door niemand kunnen geholpen worden, daar zij slechts gevaarlijk zouden zijn voor anderen, indien zij vrij waren; en het kwaad dat zij overal doen zouden maakt eene langere gevangenhouding noodzakelijk. Ook zijn hunne gevangenissen hun eigen schepping, want deze groote bergen van ellende zijn de vruchten en het product van 's menschen aardsche levens, en deze afgronden slechts de geestelijke wederhelft van die afgronden van wanhoop, waarin zij in het aardsche leven hunne ongelukkige slachtoffers gedreven hebben. Niet voordat hunne harten verzacht zijn, niet voor dat zij geleerd hebben naar vrijheid te verlangen om goed in plaats van kwaad te doen, zullen hunne gevangenissen geopend worden en zij het levend graf kunnen verlaten waarin hunne verschrikkelijke wreedheden jegens anderen hen begraven hebben."

De stem hield op, en alleen, en in duisternis, daalden wij den berg weder af, tot wij den vlakken grond bereikt hadden. Die treurige mysterieuse donkere valleien van eeuwigen nacht — die hooge bergen van zelfzucht en verdrukking — hadden

mij zoo getroffen, dat ik werkelijk verblijd was dat mijn taak hier was afgedaan.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Onze zwerftocht bracht ons nu bij een uitgestrekt woud, waarvan de fantastische boomen veel overeenkomst hadden met die welke men wel eens ziet in eene benauwde nachtmerrie. De bladerlooze takken schenen levende armen te zijn, die uitgestoken waren om den ongelukkigen wandelaaar, die in hunne nabijheid kwam, te grijpen en vast te houden; de lange slangachtige wortels strekten zich uit als gedraaide koorden om hem te doen struikelen; de stammen waren naakt en zwart, alsof zij door vuur verzengd waren; terwijl uit den bast een vuile dikke slijm liep, die iedere hand deed vastkleven die er mede in aanraking kwam. Groote golvende stengels van eene wonderlijke, donker gekleurde plant hingen over de takken als een lijkkleed en droegen er toe bij om iedereen beangst te maken die zich in dit akelige woud zou willen begeven. Zwakke kreten als van iemand die uitgeput is, kwamen uit dit treurig woud, en hier en daar konden wij een gekerkerden geest zien die gevangen gehouden werd in deze vreemde gevangenis, zich moeite gevende om vrij te komen en toch onmachtig een voet te verzetten. »Hoe" — vroeg ik mij af — »zullen wij deze ongelukkigen helpen?" Sommigen zaten met den voet gevangen — een gedraaide wortel hield hen vast als in een schroef. Een ander zat met de handen vastgelijmd aan den stam van een boom. Weder een ander was verward in de stengels van een der zwarte klimopplanten; terwijl van een ander het hoofd en de schouders werden vastgehouden door eenige takken van een boom. Wilde er woest uitziende dieren brulden om hen heen, en groote gieren vlogen heen en weer, maar konden, hoewel zij hen dicht naderden, de gevangenen toch geen letsel doen.

»Wie zijn die mannen en vrouwen?" vroeg ik.

»Dat zijn zij," was het antwoord, »die hunne medemenschen overgaven om door wilde dieren verscheurd te worden ten einde zich in hun lijden te verlustigen. Het zijn zij, die om

geen andere reden dan om aan hun verlangen naar wreedheid te voldoen, op verschillende wijzen en in verschillende eeuwen degenen pijnigden en doodden die zij tot hun slachtoffers konden maken; en voor allen die hier zijn zal er geen verlossing komen voor zij de lessen zullen geleerd hebben van genade en barmhartigheid, en het verlangen in hen ontwaakt is om anderen die lijden te helpen, zelfs ten koste van lijden voor zichzelf. Dan zullen de banden en kluisters die hen hier gevangen houden worden los gemaakt; dan zullen zij vrij zijn om heen te gaan en hunne zaligheid uit te werken. Tot zoolang kan niemand hen helpen — niemand hen bevrijden. Hunne bevrijding moet door hen zelf geschieden, door eigen medelijdende aspiraties. Wanneer gij slechts denkt aan de geschiedenis der volken, en nagaat hoevele menschen er in alle eeuwen en onder alle hemelstreken gemarteld en gedood zijn, zal het u niet verwonderen dat dit uit gestrekt woud zoo bevolkt is. Het werd voor u goed geacht — voor eigen leering — om deze treurige plaats te zien; maar daar niemand van hen die hier gevangen zijn en die gij beklaagt nog genoeg zaam veranderd is om verlost te kunnen worden, kunt gij heengaan naar eene andere streek waar gij meer goed kunt doen.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Na van dit Woud van Verlatenheid te zijn heengegaan, hadden wij nog niet ver gewandeld toen ik tot mijne groote blijdschap mijn vriend Hassein naar ons toe zag komen. In dachtig, evenwel, aan de waarschuwing van Ahrinziman gaf ik hem het herkenningsteeken en ontving het antwoord's teken terug. Hij was gekomen, zeide hij, met een bericht van mijn vader en van Angélique, die mij woorden zonden van liefde en aanmoediging. Hassein vertelde mij, dat ik nu eene zending te vervullen kreeg onder die vele geesten, wier slechte neigingen en daden even groot geweest zijn als hunne intellectueele vermogens en hun vernuft in het doen van kwaad. »Het zijn die geesten," zeide hij, »die aan de spits der be-

schaving stonden in alle takken van kennis en wetenschap, maar de vermogens die hun geschonken waren misbruikt hebben, zoodat zij een vloek in plaats van een zegen zijn geweest. Met de meesten van hen zult gij in alle opzichten voorzichtig moeten zijn, daar zij u op alle mogelijke wijzen zullen zoeken te misleiden om u in een val te lokken en onoprecht met u zullen omgaan. Toch zijn er enkelen onder hen tot wie gij tot hulp en steun gezonden wordt, die luisteren willen naar hetgeen gij zegt, en die u aangewezen zullen worden door uw eigen verstand en de omstandigheden. Ik zal u waarschijnlijk geen berichten meer overbrengen, maar een ander zal daarvoor gezonden worden, en vooral moogt gij niet vergeten om iedereen te wantrouwen die met eene boodschap tot u komt en het afgesproken teeken niet weet te geven. Gij staat nu op het punt om een inval te doen in het kamp van den vijand, en gij zult bevinden dat zij niet onbekend zijn met het doel waarvoor gij komt en zij u vijandig gezind zijn, hoe zij het ook anders willen laten voorkomen. Wees dus op uwe hoede tegen hen, en wanneer zij het vriendelijkst schijnen, mistrouw hen dan het meest.

Ik beloofde hem dat ik zijn waarschuwing indachtig zou blijven, en hij voegde er bij, dat het noodig was om voor eenigen tijd te scheiden van mijn getrouwen medgezel, den vroegeren zeeroover, daar hij niet geschikt was om mij te vergezellen naar die streken waarheen ik mij nu begeven zou, mij belovende dat hij hem zou toevertrouwen aan iemand die hem kon en wilde helpen om deze duistere oorden spoedig te kunnen verlaten.

Na hem berichten vol liefde en hoop voor mijne Angélique en mijn vader gegeven te hebben, die hij beloofde aan hen te zullen overbrengen, scheidden wij, en vertrok ik om mijne zending te gaan vervullen, zeer verheugd en bemoedigd door het goede nieuws en de liefdevolle berichten die ik ontvangen had.

XXII.

Ik had slechts een korten afstand afgelegd toen ik Getrouwe Vriend bij den weg zag zitten, blijkbaar op mij wachtende. Ik was werkelijk blijde hem weder te zien en een gids in hem te hebben. Wij groetten elkander wederkeerig recht hartelijk. Hij had nu in opdracht, zeide hij, om mij te vergezellen gedurende een deel· mijner reis en hij vertelde mij vele vreemde gevallen die hem overkomen en zeer belangrijk waren, maar daar zij niet tot mijn eigen zwerftochten behooren, zal ik er geen beschrijving van geven.

Hij bracht mij nu boven in een kasteel, waar wij de gansche stad konden overzien die wij weldra zouden binnengaan — een gezicht er over voor wij er binnen gingen, zeide hij, was noodig en goed. Wij hadden altijd, zooals ik gezegd heb, een nachtelijk hemelgewelf boven ons, en waren omgeven door een atmosfeer die veel had van een zwaren nevel, maar toch ook weer niet, daar zij niet zoo dicht was en wij er doorheen konden zien. Op sommige punten werd de atmosfeer boven de stad verlicht door dat vreemde phosphorische licht waarover ik vroeger gesproken heb, en op andere door akelige vlammen, die ontstonden door de hevige hartstochten harer bewoners.

Toen wij boven op het kasteel stonden, dat uit donkere rotsblokken scheen opgetrokken te zijn, zagen wij voor ons eene uitgestrekte donkere landstreek. Zware donkere wolken hingen boven den horizon, en dicht bij ons lag de groote stad, een vreemd mengsel van schoonheid en verval waardoor zich al de steden kenmerkten die ik in deze donkere sfeer gezien had. Eene boomlooze woestenij omringde haar, en groote wolken bloedkleurige dampen hingen over deze groote stad van misdaad en ellende. Groote kasteelen, prachtige paleizen, schoone gebouwen, alles droeg den stempel van verwoesting en verval — alles was bezoedeld en bevlekt door het merk

der zondige levens van hen die er in woonden. Vervallen waren al de gebouwen — gebouwen die in stand blijven zoolang de schakels duren die gesmeed zijn door de aardsche levens hunner geestelijke bewoners, maar over zullen gaan tot stof, zoodra berouw die schakels los zal maken en de bewoners heen kunnen gaan om hun eigen zaligheid uit te werken. Tot stof overgaande, maar om weer opgebouwd te worden door andere zondige menschen, in de gedaanten die hun zondig leven er aan geven zal. Hier was een paleis — daar naast een hut. Even als zij op aarde vereenigd gehandeld hadden, zoo waren ook hier hunne woningen vereenigd — bij elkaar.

Hebt gij er ooit aan gedacht, gij die nog op aarde woont, hoe de deelgenooten van uw aardsche leven ook die van uw geestelijk leven zullen worden? hoe de magnetische banden, die op aarde gevormd zijn, uwe zielen en uwe woningen in het geestenland vereenigen, zoodat gij ze niet verbreken kunt dan door veel moeite en lijden? Zoo zag ik hier het grootsche paleis van den patriciër, dat opgebouwd was door zijn eerzucht en ontsierd door zijn misdadig leven, naast de eenvoudiger woningen van hen die deelgenooten waren zijner uitspattingen, welke woningen hier evenzoo zijn opgebouwd door hunne aspiraties en ontsierd door hun misdadig leven, en tusschen welk paleis en die woningen dezelfde schakels van geestelijk magnetisme bestonden, als tusschen hem en zij die deelgenooten en instrumenten geweest zijn van zijne zondige begeerten op aarde. Hij was evenmin in staat zich van hen vrij te maken, als zij dat konden doen van hem, totdat een hooger, reiner verlangen in hen zou beginnen te ontwaken en hen aldus verheffen boven het lage peil waarop zij nu stonden. Hun leven op aarde leefden zij telkens weer door; zij werden er telkens aan herinnerd, doordien het telkens als een levend panorama hen voorbij ging; en hoezeer zij aan hun uitspattingen niet meer konden voldoen in die donkere regionen, konden zij toch niet ontkomen aan de wrijving van den molensteen der herinnering, tot eindelijk alle lust tot

zonde en boosheid uit hunne zielen zou weggewreven zijn.

Boven deze groote stad van vervlogen aardsche levens zag men zwak verlichte nevelwolken van eene grijze kleur. Dit licht, werd mij gezegd, ontstond door de groote intellectueele vermogens harer bewoners, wier zielen wel ontaard, maar geenszins onontwikkeld waren — die een groot verstand bezaten, maar dit gebruikt hadden voor lage doeleinden, zoodat het ware zielelicht ontbrak en deze reflectie van hunne verstandelijke vermogens alleen overbleef. In andere deelen der stad scheen de atmosfeer in vuur te staan. Vlammen van eene fantastische gedaante bewogen zich door de lucht alsof zij door den wind her- en derwaarts gedreven werden, en daarbij zag ik geesten zich heen en weer bewegen door de straten, wellicht onbekend met deze vlammen die van hen zelven uitgingen en hun ontstaan te danken aan hunne hevige hartstochten die als geestelijke vlammen om hen hingen.

Terwijl ik naar deze stad van ellende en ongelukkige zielen zag, werd ik op eens zonderling aangedaan, want in hare vervallen muren en gebouwen zag ik eene gelijkenis met de eenige stad op aarde waarmede ik zoo goed vertrouwd en die mij dierbaar was, daar ik een van hare zonen was geweest; en overluid riep ik mijn medgezel om te vragen wat ik denken moest — was het een visioen, of was het werkelijk de geestelijke wederhelft van mijne vroegere woonplaats? Was dit het verleden of de toekomst of het tegenwoordige van mijn geliefde stad?

Hij antwoordde: »Zij is het alle drie. Daar voor u ziet gij de gebouwen en de geesten uit het verleden — zooals d i e zijn zoo is het kwaad geweest. Daarachter ziet gij half voltooide gebouwen, waaraan zij bezig zijn te bouwen die nu op aarde zijn. En zooals deze woningen uit het verleden zijn, zoo zullen deze half voltooide in de toekomst worden, wanneer het zondige leven van hem of haar die hieraan arbeidt volbracht zal zijn. Zie goed naar deze woningen, en laat dan op aarde een stem weerklinken in de ooren uwer landgenooten aangaande het vonnis dat velen van hen wacht. Wanneer

uw stem een echo vindt in ook maar één hart en het bouwen gestaakt wordt van ook maar één dezer half voltooide gebouwen, dan zult gij een goed werk hebben verricht, en uw bezoek aan deze plaats zal alles waard zijn wat het u kosten mocht. Maar daarvoor alleen zijt gij niet hier gekomen. Voor u en mij, o! mijn vriend, is er werk, zelfs in deze stad; — er zijn hier zielen die wij redden kunnen uit deze ongelukkige plaats, die naar de aarde zullen terug keeren en met luide klanken den menschen zullen bekend maken met de wedervergelding die bestaat en die zij ondervonden hebben en waarvoor zij anderen willen bewaren.

Bedenk hoevele eeuwen er zijn voorbij gegaan sedert de menssh op aarde verscheen, hoeveel er verbeterd is in het leven en de denkbeelden der menschen, en zou zelf een gewoon menschenverstand niet kunnen begrijpen dat dit alleen is toe te schrijven aan den invloed van hen die reeds in de vroegste tijden naar de aarde wederkeerden om op de menschen in te werken en hen te waarschuwen voor den afgrond waarin zij zelf gevallen zijn door toe te geven aan hunne zondige hartstochten en niets gedaan hebben om die in toom te houden? Is het niet een veel edeler denkbeeld om den menschen voor oogen te houden, dat God deze kinderen van Hem (eens zondig en ongehoorzaam en diep ontaard, maar nu berouwhebbend) naar de aarde terug zendt als dienende geesten om te strijden en anderen te helpen en te sterken die nog niet weder geboren zijn en zwak zijn in het bestrijden hunner zondige naturen, dan te gelooven dat Hij iemand verdoemd tot eene hopelooze ellende eener eeuwigdurende straf? Gij en ik zijn beide zondaars geweest — voor wie geen vergeving mogelijk is, zooals sommigen zeggen die zichzelf veel beter achten — maar wij hebben genade gevonden bij God, zelfs na de elfde ure; en mogen allen die zich hier bevinden ook niet op genade hopen? Als zij lager staan dan wij, zullen wij daarom met ons beperkt verstand grenzen stellen voor de hoogte waartoe zij nog klimmen kunnen? Neen! verban het denkbeeld dat zulke verschrikkingen als die welke

wij in deze Hellen gezien hebben eeuwig zouden duren. God is goed en Zijne genade gaat 's menschen bevatting oneindig ver te boven."

Wij daalden nu af en gingen de stad binnen. Op een der groote pleinen — met het aardsche evenbeeld waarvan ik zeer goed bekend was — zag ik eene groote menigte donkere geesten bijeen, die stonden te luisteren naar het voorlezen van een besluit dat op aarde genomen was. Blijkbaar keurden zij dat af, want toen het voorgelezen was hoorde ik van alle kanten geschreeuw en gejoel en kreten van afkeuring, en toen ik nader kwam vernam ik dat het een besluit was dat pas genomen was in de aardsche wederhelft der stad en de ontwikkeling van het volk ten doel had — een doel dat hier in deze plaats van verdrukking en tirannie werd afgekeurd; en deze donkere geesten hadden zich nu voorgenomen het goede doel zooveel zij konden tegen te werken. Hoe meer er op aarde getwist en gestreden wordt, hoe sterker de twistenden worden aangevuurd door deze donkere wezens, en hoe meer deze hun best doen om hen handgemeen te maken. Hoe vrijer en verlichter en beter de menschen worden, hoe minder kans er bestaat dat deze donkere geesten naar de aarde getrokken worden door de opgewekte en verwante hartstochten aldaar, om zich onder hen te mengen en hen te controleeren voor eigen slechte oogmerken. Deze donkere wezens verlustigen zich in oorlog en bloedvergieten en ellende, en zijn altoos gereed om de lage, dierlijke hartstochten der menschen tot eene koortsachtige hitte te doen ontvlammen, dan worden deze bewoners der hel naar de aarde getrokken door de kracht der verwante hartstochten en zij zetten aan tot opstand tegen motieven die edel zijn en goed, maar door de opgewekte hartstochten en het aanhitsen dezer donkere wezens uit de lage sfeer eindelijk tot voorwendsel genomen worden voor bloedstorting en buitensporigheden van allerlei aard. Door die buitensporigheden ontstaat er dan reactie, en deze donkere demonen, en zij die door hen gecontroleerd geworden zijn, worden dan op hunne beurt verdreven door hoo-

gere machten, de sporen van verwoesting en moord achter latende, ter plaatse waar zij zijn bezig geweest. Dan wordt er in de laagste sferen een rijke oogst binnen gehaald van ongelukkige zielen die met de booze geesten die hen tot misdaad hebben aangezet omlaag zijn gebracht.

Terwijl ik naar die menigte geesten stond te zien, vestigde Getrouwe Vriend mijn aandacht op een groep geesten die naar ons zagen en blijkbaar het plan hadden ons aan te spreken.

»Ik zal," zeide hij, »mij verwijderen en u alleen met hen laten spreken Het is beter dat ik dat doe, want het zou kunnen zijn dat zij mij herkenden, daar ik reeds vroeger hier geweest ben, en ik heb dus liever dat gij alleen met hen spreekt. Ik zal mij echter niet ver verwijderen en weder bij u komen zoodra ik zie dat ik u helpen kan. Op dit oogenblik wordt mij gezegd om heen te gaan.

Terwijl hij nog sprak verwijderde hij zich en kwamen de donkere geesten naar mij toe met zichtbare teekenen van vriendschap en hartelijkheid. Uit beleefdheid beantwoordde ik die, ofschoon ik een hevigen afkeer voor hun gezelschap voelde, daar zij er zoo terugstootend uitzagen, zulke vreeselijk ontaarde gezichten hadden.

Een van hen klopte mij op den schouder, en toen ik mij omkeerde en hem aanzag en hij aan mij zien kon dat ik hem herkende, lachte hij — een afschuwelijken lach — en zeide: »Hartelijk gegroet, vriend, ik zie dat gij mij evengoed herkend hebt als ik u, ofschoon het in de aardsche sfeer was dat wij elkaar ontmoetten. Ik, en nog eenige anderen, zochten u toen van dienst te zijn, maar gij verkoost geen gebruik te maken van onze hulp, en speelde ons, geloof ik, een gemeene trek. Maar dat komt er niet op aan, wij zijn lammeren, als gij ons maar kendet, en wij hebben u dat vergeven."

Een ander kwam ook naar mij toe, en mij met een diabolischen glimlach aanziende, zeide hij: Zoo zoo! gij zijt hier dus ook eindelijk gekomen, in dit heerlijke land. Gij hebt dan stellig iets verdienstelijks gedaan om die onderscheiding te

verdienen? Vertel mij eens wien gij hebt laten dooden, want er is niemand hier die zich niet beroemen kan dat hij minstens één mensch gedood heeft, hoewel hier menigeen is die zich beroemen kan op een processie zoo lang als de geesten die Macbeth voorbij gingen — onze voornaamste burgers rekenen hunne verslagenen bij honderden. Hebt gij hem eindelijk gedood dien gij toen dooden wildet? — en hij barstte daarbij in zulk een afschuwelijken lach uit, dat ik mij omkeerde om van hen heen te gaan, — want op eens dacht ik aan den tijd toen ik bijna een moord begaan had, en herkende ik in deze afschuwelijke wezens dezelfden die mij toen omringden en mij zeiden hoe ik aan mijn verlangen kon voldoen — hoe mijn wraak te koelen, hoewel ik niet meer in het vleesch was. Ik ging van hen weg, maar zij dachten er niet aan mij te laten gaan. Ik was hier — omlaag getrokken zooals zij dachten — en zij wilden mij bij hen houden om zich met mij te vermaken en zich te wreken om hunne vroegere nederlaag.

Ik las dat in hunne gedachten, ofschoon zij zich hielden alsof zij mij hartelijk genegen waren. Voor een oogenblik wist ik niet wat ik doen zou. Toen besloot ik met hen mee te gaan en te zien wat zij voornemens waren te doen en de eerste de beste gelegenheid af te wachten om mij van hen te ontslaan. Ik liet dus toe dat zij mij onder den arm namen en mij naar een groot huis brachten dat zij zeiden dat het hunne was, en waar zij het genoegen zouden hebben, zooals zij zeiden, mij bij hunne vrienden te introduceeren. Op weg daarheen ging Getrouwe Vriend dicht langs ons heen, en mij aanziende gaf hij mij een indruk die deze waarschuwing inhield:

»Ga met hen mede, maar zie toe dat gij aan geen enkele hunner genoegens deelneemt en uw geest niet omlaag brengt tot het peil waarop zij staan."

Wij gingen nu de woning binnen en een breede trap op van grijze steen, die, gelijk alles hier, het merk droeg van schande en misdaad. De treden waren versleten, en hier en

daar waren gaten, groot genoeg dat iemand er doorheen kon vallen in de donkere diepte daar beneden. Terwijl wij naar boven gingen voelde ik dat een van hen mij een duwtje gaf, op het oogenblik dat wij bij een dezer gaten waren, en indien ik er niet op was voorbereid had ik licht kunnen struikelen en er in vallen. Hoe het ook zij, ik week eenvoudig ter zijde, en de vriendelijke geest die mij het duwtje gegeven had ontkwam er nauwlijks aan om zelf er in te vallen, waarop hij uitgelachen werd en mij met een woest dreigenden blik aanzag. Ik zag toen dat het dezelfde geest was die zijn hand had geschroeid in de zilverkleurige aura van licht die Angélique omgaf, bij gelegenheid dat hare liefde mij tot haar getrokken en mij gered had, door niet te luisteren naar deze helsche booswichten. Deze geest hield zijne hand zorgvuldig verborgen onder zijn donker kleed, maar ik kon er doorheen zien en zag de verschroeide hand en wist toen dat hij werkelijk die geest was.

Boven gekomen zijnde kwamen wij in een groot prachtig vertrek dat door een sterk brandend vuur verlicht werd en rondom behangen was met donkere gordijnen die echter aan flarden hingen en bespat waren met karmozijnroode vlekken van nog vochtig bloed, alsof dit vertrek het tooneel geweest was van niet één maar van vele moorden. Overal stonden antieke meubelen — versleten, vuil, bedorven, maar toch de sporen behoudende van een kostbaar ameublement op aarde, waarvan het de wederhelft was. In dit vertrek zag ik vele geesten, zoowel mannen als vrouwen. Maar welke mannen! en welke vrouwen! Zij hadden alles verloren waardoor zij voor altijd aanspraak hadden kunnen maken op de voorrechten en bekoorlijkheden hunner sekse. De vrouwen waren erger om aan te zien dan de meest ontaarde, vuilste vrouw in een kamer op aarde, des avonds en des nachts. Alleen in de Hel konden vrouwen tot die diepte van ontaarding wegzinken. De mannen waren voor het meerendeel even slecht, of, als het mogelijk is, nog slechter, en het is volstrekt onmogelijk er eene beschrijving van te geven, indien het al raadzaam

was om dat te doen. Zij waren etende, drinkende, dansende, speelden kaart en kregen daarbij ruzie — kortom, zij leefden op zulk een wijze, dat men bij de ergste en laagste tooneelen van aardsche uitspattingen er zich nog maar eene zwakke voorstelling van maken kan.

Ik kon een flauwe reflectie zien van hunne aardsche levens, en ik wist dat ieder van hen, zoowel vrouwen als mannen, zich schuldig gemaakt hadden, niet alleen aan een schaamteloos leven, maar ook aan een moord om de eene of andere reden. Aan mijne linkerzijde zag ik iemand die hertogin geweest was in de zestiende eeuw, en ik zag in hare geschiedenis dat zij uit jaloezie en uit lust niet minder dan zes moorden begaan had. Naast haar zat een man die in denzelfden tijd geleefd had, en die verscheiden personen, die hem een doorn in het oog waren geweest, door sluipmoordenaars had laten ombrengen, en bovendien nog iemand, met eigen hand, op de verraderlijkste wijze in twist gedood had.

Eene andere vrouw had haar onwettig kind gedood, omdat het in den weg stond tusschen haar en rijkdom en stand. Zij was nog niet lang in deze plaats geweest, en daar zij meer dan eenig andere hier door schaamte en wroeging scheen aangedaan, besloot ik, indien het mogelijk was, naast haar te gaan zitten en met haar te spreken.

Mijne komst werd met gejuich begroet, terwijl een half dozijn dier donkere geesten mij bij de tafel brachten en er geroepen werd: »Laat ons drinken op de verdoemenis van dezen nieuwen Broeder! Laat ons hem doopen met dezen edelen wijn!' En voor ik hunne bedoeling begreep, hieven zij allen hunne glazen op, onder geschreeuw en geroep en afschuwelijk gelach, terwijl een van hen een vol glas van het brandende vocht nam en dat over mij wilde uitstorten. Maar ik had tegenwoordigheid van geest genoeg om het te ontwijken, zoodat bijna al het vocht op den grond werd uitgestort en slechts een weinig op mijn kleed viel waarop het brandde als vitriool, terwijl dat wat op den grond lag in vlammen opging van eene blauwe kleur, als brandende whisky. Toen

zetten zij mij een paar schotels voor met verschillende spijzen, die er op het eerste gezicht nog al smakelijk uitzagen, maar van nabij bezien bedorven waren, zoodat er de maden uitkropen. Toen ik er niets van gebruiken wilde, er voor bedankte en mij van de tafel verwijderde, kwam een oud wijf (want zij zag er ouder en leelijker en terugstootender uit dan het leelijktse oude wijf dat ik ooit gezien heb) wier boosaardige oogen mij voor haar deden terugdeinzen, naar mij toe, sloeg haar arm om mijn hals, en noodigde mij uit, met grijnzende lachjes die voor coquet moesten doorgaan, om met haar en eenige anderen een partijtje kaart te spelen. Zij zeide: »De inzet waarom wij spelen is de vrijheid van die verliest. Wij hebben hier eenige spelen bedacht tot tijdkorting en die ons tevens goed herinneren aan onze divertissementen op aarde; en daar wij hier geen geld hebben dat wij winnen kunnen, of dat iemand gebruiken kan, daar het tot asch in de hand zou overgaan, hebben wij er dit op gevonden om onze schulden te betalen, en allen hebben er in toegestemd om slaaf te zijn als hij verliest, tot zoolang hij weer afgelost wordt door een ander. Het is een aangenaam spel, zooals gij zien zult als gij maar een oogenblik met ons meedoet. Al de anderen hier," voegde zij er bij, met een vreemd mengsel van onbeschaamde aanmatiging en op een bitteren toon — »al de anderen hier zijn canailles, zij zijn het schuim van de stad, en gij doet wel als gij u niet bemoeit met hen noch met hunne amusementen. Wat mij aangaat, ik ben een hertogin van koninklijken bloede, en deze, mijne vrienden, zijn allen van adel — en gij kunt u bij ons voegen, omdat ik zie dat gij een edelman zijt."

Wordt vervolgd.

ONDERWIJZINGEN DOOR DE GEESTELIJKE LEIDSLIEDEN.

VAN OXON (DR. STAINTON MOZES).

(Vervolg van bladzij 272.)

Ik hoopte dat gij het hadt kunnen doen of bloemengeur gebracht?

Ik was er niet, vriend, en weet ook niet of er geesten waren die zich manifesteerden. Wij doen geen manifestaties, enkel om de verschijnselen voort te brengen. Wanneer wij ze voortbrengen, staan zij in verband met onze zending. Wij brengen ze niet voort en willen dat ook niet doen, als zij niet dienen tot overtuiging. Ook kunnen wij dat niet doen als er geen medium is dat daarvoor geschikt is, of die wij voor dat doel ontwikkelden; maar dat doen wij niet en zou door het Hoofd ook niet worden toegestaan.

Waarom niet? Ik hoopte dat gij dat zoudt willen doen.

Vriend, gij zijt te haastig en denkt niet na. Dat is ons werk niet. De bron waaruit wij de kracht trekken die wij noodig hebben komt er niet op aan, of het de een of de ander is. Wij hebben alleen het oog op datgene wat veel hooger staat en van oneindig meer belang is. De verschijnselen die wij daarvoor noodig hebben zijn het minst beteekenende deel van ons werk. Zij zijn ondergeschikt aan onze zending. Gij moet van ons werk een hooger denkbeeld hebben.

Het zou mij veel waard zijn als ik het werk door een ander medium kon zien verrichten.

Vriend, dat zou u weinig helpen. Geschiedde het door een ander, dan zoudt gij gezegd hebben, dat om overtuigd te worden het door u zelf geschieden moest. Zoolang gij niet overtuigd zijt, zult gij altijd zoeken naar nieuwe argumenten. Wees toch niet zoo dwaas u op te houden met dingen die van weinig beteekenis zijn Denk liever na over de hooge beteekenis onzer zending en de gevolgen er van voor den mensch. Ik word geroepen. † RECTOR

[drie uren later]

Ik werd geroepen voor mijn werk. Wat wenscht gij nu te vragen?

Zijt gij bekend met wat er geschreven en gezegd wordt over het Spiritualisme?

Wij zijn bekend met hetgeen er van door u onder onze aandacht komt en met eenige andere geschriften. Wij kunnen, zooals gij weet, ons zelf inlichtingen verschaffen omtrent zaken waarin wij belang stellen.

Kent gij het artikel in het Quarterly Journal of Science?

Uit een wetenschappelijk oogpunt is het goed. Het zal de aandacht der geleerden vestigen op het wetenschappelijk gedeelte der Beweging. Wij gaan veel dieper en hebben te doen met die zijde er van die van veel hooger beteekenis is. Vraagstukken van physischen aard, die als zoodanig het eerst onder de aandacht komen, zijn slechts de schil die de kern bevat waar wij mede te doen hebben. Toch is het noodig dat mannen die onder u gezag hebben getuigen van hetgeen zij weten en gezien hebben. Het is weinig, hoe weinig begrijpt gij nog niet, maar het is het begin; en langzaam zal het gezichtsveld zich uitbreiden. Het is noodig dat het aanvankelijk beperkt is en wij verheugen ons dat mannen, in wie de menschen vertrouwen stellen, waarheden verkondigen en die op zulk een wijze voordragen dat zij begrepen en aangenomen kunnen worden door hen die niet meer dragen kunnen; veel beter voorgedragen en uiteengezet, dan die onbezonnen en verwarde verklaringen van hen die wel gelooven, maar die hetgeen zij weten en gezien hebben niet geregeld en wel doordacht weten voor te dragen en uiteen te zetten. Wij waardeeren die hulp. Maar wij dringen door van het omhulsel tot de kern en houden ons bezig met de hoogere geestelijke zijde van het onderwerp.

Ik geloof dat het artikel de aandacht trekken zal en wederlegd zal worden. Ik stem vol-

komen met u in. De wereld is nog lang niet rijp om aan te nemen hetgeen gij zegt.

Dat is zoo. De weg moet eerst bereid worden; meer kan er nog niet worden gedaan. De Heer heeft zoo gezegd. Hij weet dat dat veel beter is dan den onwillige iets op te dringen waarvoor hij nog niet rijp is, zonder aanwinst voor zijn ziel. God heeft dat nooit gedaan. Hij doet dat nu ook niet. En de mensch mag Zijn tijd niet vooruitloopen. De mensch kan helpen maar hij mag niet oordeelen over de wijze waarop het geschieden moet. Hij moet werken onder de leiding van hen die beter en verder zien dan hijzelf, anders is hij slechts een hinderpaal op den weg. Hij moet zich door ons laten leiden en vertrouwen in ons stellen. Dit, vriend, is hetgeen wij verlangen en dat weinigen willen doen. Vandaar onze moeilijkheden. De mensch handelt dwaas; en de tegenstand der onontwikkelde geesten belemmert ons in ons werk. Heb geduld, goede vriend! Gij kent de plannen niet volgens welke wij bestuurd worden.

Zijn er, behalve Imperator, nog andere hooge geesten in dit werk betrokken?

Hij zal u zeggen wat hij geschikt oordeelt. Wij mogen voor hem niet antwoorden.

Kunt gij mij zeggen of hij het was die schreef?

Hij was het niet. Hij stond op het punt iets te zeggen maar kreeg verhindering.

Wie was het dan die schreef? Het was precies of ik het zelf deed.

Neen, vriend, evenals nu waart gij het onbewuste werktuig. Van onzen leider kunt gij alles vernemen. Het is te vergeefs mij te ondervragen, daar ik niet openbaren mag wat in de bedoeling ligt van den wijzen en heiligen Geest die ons werk bestuurt. Vaarwel. † RECTOR.

No. LIX.

18 Januari 1874.

Is iemand van u hier?

Ik, Imperator, de Dienaar van den Allerhoogste, de Gezant Gods, het Hoofd der gezonden geesten die den mensch Goddelijke Waarheden komen verkondigen, groet u. De zegen van het Opperwezen ruste op u en onze vrienden, door wie wij onder de menschen werkzaam zijn. Wij geven u en al de leden van den cirkel, aan wie de Waarheid wordt toevertrouwd, den ernstigen raad, om hetgeen door ons gezegd is en nu gezegd zal worden, goed te overwegen, onder biddend opzien naar boven. Want hetgeen wij zeggen is van het grootste gewicht; het betreft uwe eeuwige belangen, en geschiedt volgens de raadsbesluiten Gods. Wij bidden voor u, dat Hij u zoo genadig wezen mag, dat gij hetgeen wij zeggen naar waarde weet te schatten. Luister.

Wij zullen nu geen overzicht houden van datgene waardoor wij getracht hebben u in het rechte spoor te brengen. Wij hebben u waarheid verkondigd. Wij hebben u een schooner en edeler Evangelie gebracht dan vroeger door u gekend werd. Wij hebben uwe bedenkingen een voor een weerlegd; en als wij niet geslaagd zijn om allen twijfel bij u weg te nemen, komt dat, omdat twijfelen zulk een gewoonte bij u geworden is, dat wij niet in staat waren altijd door dien nevel heen te breken. Met uwe andere vrienden, die getuigen geweest zijn van onzen omgang met u, zijn wij gelukkiger geweest; met dankbaarheid zien wij op die uitkomst neer. Maar ten laatste zullen wij ook dien sceptischen geest wel overtuigen, die zoo moeilijk te overtuigen is. Wij zijn in ons werk het meest belemmerd geworden, doordien het u onmogelijk was, hoe oprecht gij daarbij ook te werk gingt, om in te zien wat aan onzen arbeid ten grondslag ligt, te meer, daar het bijna altijd voor ons onmogelijk was, om de bijzondere door u verlangde

bewijzen te geven, waarbij gij veel wilskracht aan den dag legdet, maar onbekend waart met de condities waardoor wij gebonden zijn. Gij dient dit wel in het oog te houden. Gij zijt van meening dat wij u niet willen helpen; dat is het niet, maar wij kunnen niet. Wij kunnen u de bewijzen niet geven zooals gij die gesteld hebt, en die gij niet wilt loslaten. Als gij de geschiedenis onzer gemeenschap met u nagaat, zult gij zien dat wij steeds de bewijzen zooals gij die verlangdet verwierpen, maar er toch op eene andere wijze aan voldeden. De geschiedenis van geestgemeenschap in het algemeen, doet dat overal zien. Gij zijt onbekend met de moeilijkheid die het voor ons heeft, om een bewijs te geven op eene wijze zooals dat verlangd wordt. Wij kunnen dat niet doen om de verschillende mentale invloeden van den cirkel. Deden wij het, dan zou het ontwijfelbaar op teleurstelling uitloopen. Dit is niet anders. Maar ofschoon wij er niet aan kunnen voldoen, vergeten wij toch nooit de wenschen onzer vrienden, en voldoen er aan zoodra wij kunnen voorzoover het mogelijk is. Dat hebben wij nog onlangs gedaan. Gij hadt sterk bij ons aangedrongen om een bewijs te hebben van identiteit. Uw positieve geestestoestand maakte het ons onmogelijk aan uw verzoek te voldoen. Maar wij hielden het in gedachte en hebben u, toen wij er toe in staat waren, genoegzaam bewijs gegeven van het voortbestaan van den geest na den dood van het aardsche lichaam. Wij hebben toen niet meer gedaan dan wij gewoonlijk doen om u tot overtuiging te brengen; en gij hebt er uit kunnen zien hoe noodig het is, indien wij slagen zullen, dat gij zoo passief mogelijk zijt, zoowel in den cirkel als wanneer gij alleen zijt, vertrouwen in ons stelt in hetgeen wij zeggen en doen, en niet gaat argumenteeren en niets verlangt, voor wij gedaan hebben. Gelukkig zijn wij zoover met u gekomen, dat gij niet meer twijfelen kunt, zoowel aan de realiteit van onzen invloed en de mate onzer kennis, als aan het verheven en heerlijk geloof dat wij u ontvouwen. Wij zijn reëel in de macht over u: reëel in het voortbrengen van objectieve manifestaties: reëel

in de bewijzen die wij geven naar de mate onzer kennis. Wij zijn betrouwbaar en nauwkeurig in alles wat wij doen. Wij zijn de predikers van een Goddelijk Evangelie dat in uwe behoeften voorziet en uw geest verheft.

En nu blijft voor u de individueele verantwoordelijkheid, waarvan niemand u ontslaan kan, om te beslissen of wij, zijnde wat wij zijn, bedriegers zouden wezen in zaken die van ingrijpend en eeuwig belang zijn. Die gevolgtrekking, met het oog op al de bewijzen en oprechte bedoelingen, kan slechts aangenomen worden door een bedorven en wijfelenden geest, en allerminst door iemand die ons kent zooals gij dat nu doet.

Toen wij begonnen u openlijk te influenceeren in tegenwoordigheid van al de leden van den cirkel, spraken wij u van een georganiseerden bond van negen en veertig geesten, die aangewezen waren om onze plannen ten uitvoer te brengen. Met de geesten die belast waren met verschillende afdeelingen van ons werk, zijt gij bekend geworden. Rector, die als mijn gevolmachtigde handelde en belast was met de physische manifestaties; tot Mentor kwam om dat werk te besturen; Doctor, van wien gij menig woord van wijsheid, ontvangen hebt; Philanthropus, die het meest in het verborgen op u geïnfluenceerd en zich aan u bekend gemaakt heeft; Prudens die door uw hand geschreven en van zichzelf tot u gesproken heeft; Philosophus, die in den cirkel en als gij alleen waart met u gesproken heeft; Artifex en Odorifer, die als assistenten van Mentor veel hebben bijgedragen om den cirkel in harmonie te brengen en de manifestaties te doen slagen; de jeugdige Catherine, die zorg droeg voor de kleine Rosie; uw eigen vrienden aan wie nu ander werk opgedragen is; deze en nog anderen van den oorspronkelijken bond, hebt gij afzonderlijk leeren kennen. Nu en dan voegden er zich nog anderen tijdelijk bij, om gemeenschap met u te houden. De veranderingen die wij maakten bij de introductie van onzen vriend Mentor, nu zeven maanden geleden, hebben aan het doel beantwoord, en de tijd is nu gekomen dat verdere wijzi-

ging noodig is. Evenals vroeger zal ik voortgaan met het werk te regelen en ieder aan te sporen om te volharden. Mijn werk zal zijn wat het geweest is, met slechts weinig verschil. Van tijd tot tijd zal ik afwezig zijn voor ander werk in de sferen, zonder nadeel voor den arbeid hier. Evenals vroeger zal Rector mijn assistent zijn; en het zal vooral zijn taak wezen, om geesten, die u iets verlangen mee te deelen, in staat te stellen dat te kunnen doen. Want, vriend, vele hooge intelligenties zijn niet in staat om de mechanische methode waardoor wij schrijven toe te passen. En hoewel een communicatie meest altijd met een enkelen naam onderteekend is, zijn er toch dikwijls vele geesten in betrokken. Het is van belang dat gij dit onthoudt. Later, als ons onderwijs gewijd zal zijn aan het wegnemen van theologische dwaalbegrippen om betere daarvoor in de plaats te geven, zullen vele geesten daarbij betrokken zijn, om te zeggen wat zij meenen dat gezegd moet worden. Ik ben zoo gelukkig geweest van mij te verzekeren van de tegenwoordigheid en den machtigen bijstand van twee intelligentics die tegelijk met mij op aarde hebben geleefd, en die nu, in vereeniging met mij, willen werkzaam zijn in het werk dat mij opgedragen is. Niemand zal alleen zijn, noch zullen de communicaties speciaal van dezen of genen zijn, tenzij het er bij gezegd wordt; maar allen zullen vereenigd werkzaam zijn, ten einde u betere denkbeelden te geven van God en Zijne openbaring zooals gij die in uwen Bijbel leest. Wij wenschen niet dat groote namen worden in verband gebracht met alles wat gezegd wordt. Het onderwijs over het Oude Testament zal door mij gegeven, en door mij of door Propheta en Vates onderteekend worden. Deze namen hebben de intelllgentes aangenomen die mij helpen in het communiceeren met u. Rector, die betrokken is geweest in de laatste openbaringen, zal worden bijgestaan door drie geesten, die u kennen en van wie gij leeren kunt. Zij leefden op aarde omstreeks den tijd toen Jezus zijn onderwijs gaf en kenden zijn rein en verheven onderricht. Deze drie zullen uit de hooge sferen nederdalen, om het werk voort te zetten van

den mensch te onderrichten. Theophilus, Theologus, en Theosophus, zullen zelf onderteekenen hetgeen zij zeggen. Imperator, Vates, Propheta, Rector, Theophilus, Theosophus, Theologus, dit zijn de zeven geesten uit de hooge sferen van Goddelijke kennis, die u omtrent Goddelijke dingen onderrichten zullen. Gij zult weten dat zulke communicaties van hen afkomstig zijn. Zij zullen gelegaliseerd worden door de handteekening van mij, of van een of meer der geesten volgens aanwijziging van Profet.

Philosophus, Prudens, Doctor en anderen, die vroeger met u gecommuniceerd hebben, zullen geholpen worden door een grooten bond van verlichte en oude wijsgeeren, die u leiden zullen in de paden van menschelijke wijheid. De berichten zullen voor u gelegaliseerd worden door de generale onderteekening van Philosophi, of door die van Doctor die den bond presideert, en die als superintendent zal schrij en en handelen. Menige verstandige geest zal zoo gemeenschap met u houden. Mentor zal de presideerende geest zijn in het werk dat speciaal aan hem is toevertrouwd en waarbij hij geholpen zal worden door menigeen die in staat is te helpen bij het manifesteeren. Nu en dan zal hij het zelf doen, als zijn hooger werk met ons dat toelaat. Want hij heeft ook zijn werk in de sferen, dat hem niet altijd toelaat bij u te zijn. Er zal zorg voor gedragen worden dat het physische niet de overmacht krijgt over uwe ontwikkeling voor hooger werk, of nadeelig wordt voor het verrichtten van uwe dagelijksche bezigheden. Wij zullen onze vrienden hiermede belasten.

Philantropus zal voortgaan met het werk dat hem is toevertrouwd en zal geholpen worden door liefderijke geesten die aan uw cirkel verbonden zijn en daarop zullen influenceeren. De invloed hierop zal zich niet enkel tot u bepalen. Gij zult bevinden dat Philantropus in staat is om ieder lid er van te suggesteeren en impressies te geven; de ontwikkelden even goed als de minder ontwikkelden. Daarin is hij zeer bekwaam. Artifex is nog belast met het werk dat tot zijn artistieke sfeer behoort; en zoo zal de invloed die van die zijde op u en op

onze andere vrienden wordt uitgeoefend, bestendig blijven. Hooge geesten, die op aarde zich op het gebied van kunst bewogen, zullen inwerken op den jeugdigen Charton. De muzikale invloed waarvan wij ons verzekerd hebben zal toenemen naarmate die noodig is. Wij hebben slechts een schets gegeven van hetgeen wij denken te doen. Later zal die uitgewerkt worden. Denk na over hetgeen wij gezegd hebben. Wij hebben genoeg gedaan om u te overtuigen dat onze plannen niet van gister zijn. Zij zullen meer en meer tot rijpheid komen, naarmate gij geschikter wordt om onze indrukken in u op te nemen en daarnaar te handelen. Voor het oogenblik hebben wij genoeg gezegd. De Goede God zegene en behoede u.

† I. S. D.
† RECTOR.
PROPHET.
DOCTOR, DE ONDERWIJZER
PHILOSOPHUS.
PRUDENS.

No. LX.

20 Januari 1874.

K u n t g ij m ij z e g g e n h o e h e t k o m t d a t i k m ij z o o o n w e l g e v o e l?

Wij zullen u zien te helpen. Neem rust tot morgen.

M a a r i k m o e t n a a r h e t U n i v e r s i t e i t s C o l l e g e.

Neen, neen. Blijf t'huis. Morgen zult gij er toe in staat zijn.

H e e f t d e s é a n c e m ij k w a a d g e d a a n?

O neen! Niet in het minst.

W i e s c h r ij f t n u?

† Rector. Houd op. Vaarwel.

Goede vriend, ik wensch u goed succes in al uw pogingen. Ik heb u met genoegen gadegeslagen. Onze vriend zal zijn beloften houden. Heb geen vrees.

Tho., Sodor and Man; op aarde, Tho. Wilson.

Zijt gij Bisschop Wilson?

Die ben ik. Ik groet u.

Hebt gij mij iets te zeggen?

God bescherme u. Ik ben slechts gekomen op verzoek van Imperator. Bid, vriend om genade. De goede engelen waken over u. De heiligen bewaren u. Vaarwel.

No. LXI.

Woensdag, 21 Januari.

Ik zou den Bisschop wel eenige vragen willen doen.

Hij is nu niet hier.

Wie bracht hem gister?

Imperator.

Maar hij had niets te zeggen, gaf geen identiteitsbewijzen.

Aan zijn schrift kunt gij zien dat hij het was. Het werd door ons gedaan op zijn verzoek; zoo was zijn handteekening op aarde.

Is het een facsimile?

Ten naaste bij. Vergelijk het.

Ik zal er een zien te krijgen, om te zien of het zoo is.

Doe dat. Houd u nu bedaard, anders benadeelt gij u zelf. Wij zullen van avond séance houden.

Maar zou séance houden nu wel goed voor mij zijn?

Wij doen niet iets wat slecht voor u is. Wij trachten u te helpen, geenszins om u kwaad te doen.

Ik ben bang voor die ruwe physische manifestaties. Ik verbeeld mij dat zij nadeelig voor mij zijn. Na afloop er van voel ik mij altoos onwel.

Dat komt door de verandering die onlangs heeft plaats ge-

had. De geesten die dat doen, kunnen dat niet zoo goed als Mentor. Dat zal langzamerhand wel beter worden; maar kwaad doet het u niet. Wees rustig en bedaard. Houd nu op.

† RECTOR.
PROPHET.

No. LXII.

Maandag, 26 Januari.

Ik zou wel iets willen vragen over het visioen van gister. Vergis ik mij niet als ik zeg dat ik uit mijn lichaam was?

Neen, dat was zoo. Wij brachten u in trance om ons plan ten uitvoer te brengen. Uwe geest werd losgemaakt van het lichaam, en wat gij zaagt was werkelijkheid. Gij zaagt door uw geestelijk gezicht. Het was een gezicht in de tweede sfeer, en uw geleider was Prophet.

Het gezicht scheen zich op eens te ontrollen. Ik herinner mij mijne verwondering, dat de muren geen beletsel waren, en dat ik, naar het scheen, op eens in de geestenwereld was.

Dat was zoo. Met uwe stoffelijke oogen zaagt gij eerst uwe gewone omgeving; en het geestelijk oog zag de stoffelijke voorwerpen in de aardsche sfeer niet. Toen uw geestelijk gezicht geopend werd, zaagt gij de geestelijke dingen die nu voor uw oog verborgen zijn. En zoo kwam het u voor dat gij op eens waart overgebracht. De geestenwereld is rondom u, ofschoon gij er niets van ziet. Toen uw geestelijke oogen geopend werden zaagt gij op eens de dingen in het geestelijk leven en niet meer die der aarde.

Zijn dus de sferen allen rondom ons?

De geestenwereld strekt zich rondom u uit, in wat gij noemt de ruimte. Wij wilden u de realiteit toonen van het bestaan er van.

Hoe kwam het dat ik mij zoo weinig van mijn terugkeer kon herrinneren?

Wij zagen ons verplicht u snel naar het lichaam terug te brengen, daar er anders nadeel voor u zou onstaan zijn. Het gevaar ontstond door de ongunstig geworden condities.

Gesteld eens dat iemand de kamer was binnen gekomen?

Dan zou die waarschijnlijk niets hebben gemerkt van de afwezigheid van uw geest. Wij hadden onze voorzorgen zoo genomen, dat niemand zou binnenkomen. Hadden wij daarin gefaald dan was Imperator toch gewapend geweest. Hij zou dan zelf door u gesproken hebben; en niemand zou iets gemerkt hebben van uwe afwezigheid.

Hoe merkwaardig. Maar de stem en de manieren zouden mij verraden hebben?

O neen; het Hoofd zou daarvoor gezorgd hebben. Hij zou uw spreken en manieren zoo hebben nagebootst, dat zelfs een nauwkeurig opmerker weinig of niets zou hebben gemerkt; en indien hij iets gemerkt had, zou hij er de oorzaak niet van hebben geweten.

Dat brengt mij op iets wat mij niet heel duidelijk is. Een geest heeft veel macht, en zou zoo doende iemand een ontzettend nadeel kunnen toebrengen?

Wij hebben veel macht, maar wij worden geleid in het gebruik er van door hen die wijsheid en ervaring hebben. Het zou niet worden toegestaan door hen die over u waken, dat eenige geest u nadeel toe zou brengen door het nemen van een proef. Een onontwikkelde geest die dat zou willen doen, zou u ongetwijfeld benadeelen; maar dit zou niet worden toegelaten Alles wordt met zorg gedaan. Naarmate gij beter ontwikkeld wordt, zullen wij u beter en dieper in trance kunnen brengen. Zoodra wij kunnen zullen wij u tooneelen en gezichten laten zien uit onze sfeer.

Was dat in de tweede sfeer mijn grootmoeder? Ik dacht dat zij in de vierde was?

De eerste afdeeling van de vierde sfeer is zij eerst onlangs binnengaan. Maar zij vervult een zending van barmhartigheid in de tweede sfeer. Zij is een dienende geest van liefde en waakt over eene bedroefde ziel die veel verdriet op aarde heeft gehad en pas in de geestenwereld gekomen is. Daarom was zij in de tweede sfeer.

Zal ik haar nog eens zien?

Ik weet het niet, vriend. Houd nu op. Vaarwel.

† Rector,

No. LXIII.

29 Januari, 1874.

Kan ik eenige inlichting krijgen omtrent materialisatie?

Vriend, wij hebben reeds gezegd dat die materialisaties die gij nu en dan tracht te krijgen dikwijls het werk zijn van bedriegelijke geesten, die zich met u vermaken.

Hoe doen zij het? Is de gedaante het medium?

Wij kunnen u daarvan de bijzonderheden niet zeggen; die weten wij niet. In vele gevallen speelt het medium er een groote rol in. Het medium is in trance, en de geesten gebruiken hem dan voor hun doel.

En de drapeering?

Die kan gematerialiseerd zijn, zooals Mentor met kleine voorwerpen gedaan heeft; maar wanneer een geheel lichaam moet gedrapeerd worden brengen de geesten de benoodigdheden daarvoor gewoonlijk mede. Het materialiseeren van zulk een massa vindt gewoonlijk geen plaats. Het is veel gemakkelijker voor de geesten om die mee te brengen.

De gedaante schijnt dus werkelijk het medium te zijn, gedrapeerd door bedriegelijke geesten?

Vriend, in vele gevallen is dat zoo. De draperie van een lamp, een hand, of iets dergelijks, is dikwijls gematerialiseerd, maar op groote schaal is het geen gebruik. Mentor zegt, dat hem geen enkel geval bekend is van een volkomen gemateriali-

seerde gedaante. De geesten die zich daarmee bezig houden zijn van de laagste soort. Zij zijn, zooals gij zegt onontwikkeld, en wat zij zeggen is onbetrouwbaar. Gij moet aan hen niet vragen u in te lichten. Zij doen slechts physische manifestaties.

Wat bedoelt Mentor? Is er nooit een gedaante gematerialiseerd?

Zeker wel; dikwijls. In vroeger tijden kwam dat dikwijls voor. Het was, toen de mensch de geestenwereld beter kende en meer onder haar invloed leefde. Honderden van jaren geleden was het materialiseeren bekend en werd dit ook gedaan. De wijsgeeren in de oudheid waren er mede bekend. De heilige en godvruchtige mannen in de Katholieke Kerk kenden het; en in Amerika heeft het, naar ik hoor, in den nieuweren tijd plaats gevonden.

Gij bedoelt het geval van Mrs. Livermore?

Ik geloof dat het meermalen heeft plaats gehad; maar ik heb er niet speciaal naar geïnformeerd.

Als dat zoo is, dan doen dat, volgens u zeggen, lage, onontwikkelde geesten?

Vriend, in vele gevallen zijn het tegenstanders van ons die dat doen, om ons werk in minachting te brengen. In andere zijn zij niet slecht, maar onontwikkeld. Zij doen manifestaties voor hun genoegen, en hun bedoeling is niet om te bedriegen. Zij hebben geen begrip van waarheid. Zij behooren vermeden te worden. Zij hebben een groote macht over de elementen, en krijgen een even groote macht over hun medium, dat zij geheel in hun macht krijgen.

Zijn de gevallen van bezetenheid uit den tijd van Christus van die soort?

Zij zijn in soort gelijk. Zulke manifestaties zijn afkomstig van lage, onontwikkelde geesten. Van physische manifestaties maken wij soms gebruik om het fundament te leggen waarop wij werken; maar in gevallen komt dat werk van de tegenstanders. In geen geval moogt gij bij hen gaan om inlichtingen. En het is ook niet goed zich dikwijls met hen in verbinding te stellen. Menig geval van bezetenheid, zooals gij het noemt

heeft zich voorgedaan met een sterk medium, dat onbewust in aanraking kwam met zulk een geest die zijn vroeger medium had verloren en een nieuw aangreep om er bezit van te nemen.

Ik sta dus bloot aan groot gevaar?

Gij wordt beschermd, maar het is niet goed er u aan bloot te stellen.

Zijt gij er tegen dat ik naar Miss - — ga?

Gij kunt zelf weten wat gij doen moet

Was het niet zoo, gelijk ik dacht? Was het geen gewone sluier?

O, ja. Het was geen materialisatie, zooals ik van uw geleigeesten hoor.

Dus waren de kleeren en de sluier, in het kabinet gebracht?

Waarschijnlijk wel. Ten minste het stukje dat gij er van hebt, is van aardsch maaksel.

Zou het mogelijk zijn om van een gematerialiseerde draperie een stukje te nemen dat blijvend is?

Dat zou niet mogelijk zijn; gematerialiseerde draperie kan geen stand houden. Doet het dat, dan is het van aardsch maaksel.

Zou het zich oplossen?

Ongetwijfeld. Men zou het niet kunnen bewaren. Het medium zou er door lijden Het verraadt de grootste onkunde van de onontwikkelde geesten, als zij zeggen dat een sterfelijke hand van een gematerialiseerde draperie een stukje kan afsnijden en dat bewaren kan. Het is onkunde en dwaasheid. Houd nu op.

† I. S. D.
† RECTOR

Ik zou wel willen weten of alle gematerialiseerde gedaanten, en draperieën waarvan stukjes afgesneden zijn, op bedrog berusten.

Vriend, wij zeggen nogmaals, dat wij niet kunnen oordeelen over gevallen waarvan wij persoonlijk geen kennis dragen.

Het is niet mogelijk dat het stukje stof dat in uw bezit is, gematerialiseerd zou zijn; daar gij het bewaren kunt. Wij hebben gezegd, dat voorzoover onze informatie gaat, de gedaanten niet gematerialiseerd zijn. Dengenen onzer vrienden die dit weten kunnen, zeggen, dat geen volkomen ontwikkelde gedaanten in dezen tijd zijn voortgebracht, ofschoon de geest van »John King" die zeer nabij kwam. Ik zeg dit niet uit eigen ervaring. Ik houd mij niet bezig met manifestaties van deze soort, maar wij vreezen dat door die soort manifestaties aan onze zaak nadeel zal worden toegebracht.

I. S. D.

No. LXIV.

Maandag, 2 Februari 1874.

G e w o o n l ij k g a a t h e t s c h r ij v e n n o g a l g e m a k k e l ij k? W i e d o e t d a t?

Zij aan wie dat bijzonder werk is toevertrouwd, zijn geesten die zich op het gebied van kunst en wetenschap bewegen. Artifex is de naam waaronder zij collectief aan u bekend gemaakt zijn. Zij werken en manifesteeren zich gezamenlijk.

K e n i k e r i e m a n d v a n b ij n a a m?

Grocyn en Colet en Lily zijn u bekend. Zij vormen den bond van geletterden die met u zijn. Overigens is het meer onze taak u in de waarheid te leiden, dan uw pen te besturen. Wij kunnen u leeren uit de groote voorraadschuur van kennis; maar andere geesten helpen ons als gij over onderwerpen denkt waarmede zij bekend zijn. Dit stelt ons in staat u die hulp te verleenen die gij noodig hebt om in het rechte spoor te komen.

W a s e r g i s t e r a v o n d n i e t e e n s l e c h t e i n v l o e d

Er waren verscheiden onontwikkelde geesten in uwe nabijheid, die wij moesten afweren.

Wordt vervolgd.

FRANCHEZZO.

DE ZWERVER IN DE GEESTENWERELD,

DOOR HET MEDIUM A. FARNESE.

(Vervolg van Bladz. 288.)

Met het air eener koningin wees zij mij eene plaats naast de hare aan, en als zij niet zoo afschuwelijk leelijk en terugstootend was ge weest — ofschoon ik in hare geschiedenis las dat zij op aarde eene gevierde schoonheid geweest was — zou ik van hare uitnoodiging misschien hebben gebruik gemaakt, enkel uit nieuwsgierigheid om te zien hoe dat spel gespeeld werd. Maar ik walgde zoo van haar dat ik voor de uitnoodiging bedankte, zeggende, wat ook waar was, dat kaartspelen nooit eenige aantrekkelijkheid voor mij had gehad.

Ik zocht nu gelegenheid om bij de vrouw te komen met wie ik spreken wilde, en hoewel het vertrek vol geesten was vond ik toch spoedig een doortocht om mijn wensch vervuld te zien.

Zoodra ik bij haar was vroeg ik haar op fluisterenden toon, of zij berouw gevoelde over den moord op haar kind, en of het haar verlangen was om deze plaats te verlaten, al ware het over een lang en moeilijk lijdenspad dat haar van hier zou brengen? Hoe verhelderde zich haar gelaat toen ik deze woorden tot haar zeide! Hoe snel riep zij uit: — Wat bedoelt gij?

»Wees verzekerd," zeide ik, »dat ik het goed met u meen, en als gij wilt, blijf dan bij mij, volg mij, ik zal spoedig wel gelegenheid vinden om met ons beiden deze ellendige plaats te verlaten. Zij drukte mij de hand tot toestemming want zij durfde niet te spreken omdat de andere geesten zich weder om ons plaatsten op eene wijze die meer en meer dreigend werd ofschoon zij het masker van vriendschap nog voor hielden.

De hertogin en hare partij waren naar hunne kaarten terug gekeerd en onderling aan het twisten geraakt, daar zij elkaar beschuldigden van valsch te spelen, hetgeen ik niet in twijfel trok terwijl het mij toescheen dat in dien hoek der zaal spoedig een gevecht beginnen zou, om wat afwisseling te brengen in de eentonigheid van hun bestaan Ik zag ook dat anderen zich bij de deuren in groepjes verzamelden, om mij te beletten de zaal te verlaten, indien ik voornemens was dat te doen. En ik zag ook mijn vijand met de verschroeide hand met eenige anderen spreken van een zeer lage soort, waarbij zij mij telkens aanzagen. Een half dozijn mannen en vrouwen kwamen naar mij toe en drongen er bij mij op aan om aan een dans deel te nemen die juist begonnen was, en dat een van die afschuwelijke dansen was waarvan wij lezen in beschrijvingen over den Heksen-Sabbath, uit den tijd toen de menschen die betooverd heetten werden omgebracht, waarvan ik geen verdere beschrijving geven zal. Kan het zijn, dacht ik bij mijzelf, toen ik er naar zag, dat in die oude verhalen toch eenige waarheid schuilt? En kan de verklaring er van ook zijn, dat deze ongelukkige wezens, die van tooverij beschuldigd werden, zóó door slechte geesten beheerscht werden, dat zij voor een korten tijd naar een van deze sferen gebracht werden om deel te nemen aan een van hunne afschuwelijke danspartijen? Ik weet het niet maar er schijnt werkelijk eene merkwaardige overeenkomst te bestaan tusschen hetgeen ik hier zag en hetgeen gezegd werd door die zoogenaamde heksen, waarvan de meesten onder den invloed stonden van lage geesten, en dus meer te beklagen dan te veroordeelen waren.

Al deze ongelukkigen, aan wier gebaren het eene dwaasheid zou zijn den naam van dansen te geven, kwamen naar ons toe en trachtten achter ons te komen om ons te omsingelen, maar als bij instinct wist ik dat ik dit niet moest toelaten. Ik plaatste mij dus dicht bij den muur en hield de hand der vrouw in de mijne, haar influisterende om in geen geval van mij weg te gaan. Al de geesten drongen nu naar die zijde van de zaal waar ik mij bevond, vreeselijk verwoed en

met vlammende oogen, geheel tegenovergesteld aan hunne uitgelaten vroolijkheid van straks. Al dichter en dichter kwamen zij naar ons toe — eene golvende massa van gepersonifieerd kwaad.

Bij deze gelegenheid vereenigden zij zich in gemeenschappelijk verlangen om mij kwaad te doen, mij onder den voet te krijgen en mij te vertrappen. Als windvlagen die een storm voorafgaan, hoorde ik hier en daar woorden van haat en bedreiging, terwijl de dansende demonen hun spel tegenover ons bleven voortzetten. Op eens brak er een wild geschreew los: Een spion! een verrader! Een vijand is onder ons gekomen! Iemand van de vervloekte Broeders van boven, iemand die gekomen is om te spionneeren en onze slachtoffers zoekt weg te halen! Valt hem aan! Vertrapt hem! Scheurt hem in stukken! Slingert hem in de gewelven hier beneden! Weg met hem! Weg! Weg!

Gelijk een sneeuwval langs den bergrug naar beneden stort vielen zij op ons aan — die razende booswichten — en ik dacht niet anders dan dat wij vreeselijke mishandeld zouden worden en betreurde het op deze plek gekomen te zijn. Ik dacht dat ik verloren was, maar zie! op hetzelfde oogenblik dat de voorsten ons begonnen aan te grijpen, werd de muur achter ons als geopend en werden wij er door gehaald door Getrouwe Vriend met nog een geest, hetgeen zoo spoedig in zijn werk gegaan was, dat de schreeuwende en gillende bende nauwelijks wist hoe wij verdwenen waren.

* *

Toen wij aan de andere zijde van den muur en op een korten afstand er van daan waren keerde ik mij om, en kon toen dóór den muur zien (die voor mij doorschijnend was geworden) en ik zag toen de demonen met elkander twisten en vechten, elkaar beschuldigende dat zij ons hadden laten ontsnappen.

»Zie," zeide Getrouwe Vriend, »als gij ook maar voor een enkel oogenblik aan hunne genoegens hadt deelgenomen, zouden wij niet in staat zijn geweest u te helpen, want dan zoudt

gij van hun grof magnetisme tot u genomen hebben, en deze muren zouden u even als hen gevangen gehouden hebben, daar gij dan te materisch geweest zoudt zijn om er doorheen te kunnen. Met deze geesten hebt gij echter nog niet afgedaan, en gij zult hen wederom ontmoeten, want zelfs de korte tijd, dien gij in de aardsche sfeer naar hen geluisterd hebt en er over dacht aan hunne inblazingen gehoor te geven, heeft een band gevlochten tusschen u en hen die het moeilijk is te breken, tot gij u zelf op een hooger standpunt van geestelijke ontwikkeling gebracht zult hebben, dat een klove wezen zal tusschen u en hen. Want er is mij gezegd dat gij uwe lage hartstochten nog niet te boven gekomen zijt — nog niet geleerd hebt ze te controleeren, en dat het verlangen om u te wreken op hen die u op aarde verongelijkt hebben nog niet geheel is uitgestorven. Zoolang dat niet verandert, zult gij niet in staat zijn u volkomen los te maken van deze lage wezens, vooral niet nu gij in hun eigen sfeer zijt waar zij inderdaad sterk zijn. Wat mijzelf betreft, ik heb een strijd gestreden niet ongelijk aan dien van u, en niemand weet beter dan ik hoe moeilijk het is te vergeven wanneer wij zwaar beleedigd zijn. Maar ik weet ook dat gij dat eenmaal van harte zult doen, en wanneer gij dat gedaan zult hebben, zullen deze donkere geesten het vermogen verloren hebben uw pad te kruisen.

»Ik heb nu in last u te brengen naar het Kasteel van iemand dien gij u verwonderen zult in deze sfeer te zien, want het is iemand wiens naam gij zeer goed kent, ofschoon hij lang vóór u op aarde heeft geleefd. Gij hebt u verwonderd, hoe weinig de geesten hier in staat zijn hun werkelijken geestestoestand voor u te verbergen. Weet dan, dat gij het vermogen om dien te kunnen zien verschuldigd zijt aan haar, wier reine liefde u immer toevloeit als een stroom van helder water en u het vermogen geeft om hooger dingen te zien en deze lage geesten in al hun snoodheid te doorgronden.

»Tusschen u en Angélique bestaat een sterke band, waardoor gij onbewust deelt in de vermogens van hare hoogere

natuur, evenals zij wilskracht van u overneemt, zoodat gij nu in staat zijt om veel te zien van de verdorvenheden dezer plaats, dat anders voor u bedekt zou blijven door de sluwheid harer bewoners. Gij ziet nu de dingen zooals zij werkelijk zijn en zoo als zij door reine geesten gezien worden. Van daar, dat het hun niet mogelijk was u te bedriegen. Hare liefde voor u in haar beschermd vermogen is dus groot, en waarheid was het, mijn vriend, toen mij gezegd werd dat die liefde voor u een schild zou zijn in al uwe beproevingen.

Ik zal u nu iets laten zien dat u bedroeven zal — bij iemand brengen dien gij niet dacht dat hier zou zijn; maar gij kunt er uit leeren, want gij kunt in hem iemand zien zooals gij zoudt geworden zijn zonder hare beschermende liefde, iemand die alleen moet strijden met den zwaren last zijner zonden en hartstochten, die slechts zoover kan zien als gij zoudt kunnen zien, wanneer gij beroofd waart geweest van die fontein van reinheid en liefde die voortdurend tot u stroomt. Nu uw arbeid hier geëindigd is, zullen wij ons naar hem begeven, en hetgeen gij zien zult zal u dubbel vriendelijk en medelijdend maken voor die ongelukkigen die gij beter dan iemand anders helpen kunt, omdat gij weet dat zonder hare liefde gij even diep als zij gezonken zoudt zijn, en ik weet dat in de volheid uwer dankbaarheid gij voor anderen doen zult wat voor u is gedaan.

Daar hij ophield met spreken verlieten wij zwijgend de stad, mijn hart was te vol om iets te kunnen zeggen. Wij hadden de armen vrouw toevertrouwd aan de zorg van een geest uit de hoogere sferen en waren overtuigt dat haar iedere hulp tot vooruitgang zou gegeven worden.

XXIII.

Toen wij de stad verlaten hadden, kwamen wij aan een groot kasteel dat mij zeer bekend voorkwam, maar toch ook weer niet. Op mijne wandelingen door de stad was ik zoo dikwijls herrinnerd geworden aan haar aardsch evenbeeld, dat het mij nu ook was alsof ik een bekend kasteel zag waarvan alles verouderd en leelijker geworden was. In mijne jeugd had ik dikwijls dit schoone kasteel gezien en was ik trotsch geweest dat ik van een geslacht afstamde dat vroeger bezitter was van dat prachtige paleis met al de uitgestrekte landerijen en bosschen die er bij behoorden, en dat ik nu terug zag met al zijn schoonheden bezoedeld en bevlekt; het marmer verkleurd en gebroken; de terrassen en beelden vernield; de muren bevlekt door de merkteekenen van begane misdaden en zonden waarvan zij getuige geweest zijn, en zijn sierlijke tuinen eene woestenij geworden alsof verpestende en schadelijke dampen er overheen gegaan waren; — ik werd bevangen door een gevoel van smart en ontzetting, en neergedrukt volgde ik mijn vriend toen hij het kasteel binnenging.

Wij gingen de breede trappen op door de voordeur die van zelf openging. In de vestibule en gangen zagen wij verscheiden donkere geesten die heen en weder gingen. Wij schenen verwacht te worden, want zij verwelkomden ons als gasten wier komst verwacht werd. Toen wij bij de laatste deur gekomen waren verliet Getrouwe Vriend mij andermaal, zeggende, dat hij mij op eene andere plaats terug zou zien.

Toen deze laatste deur geopend werd, kwam mij een heete luchtstroom te gemoet, alsof de deur van een brandenden over was open gedaan. In het eerst dacht ik dat er brand ontstaan was, maar weldra verzwakte de gloed die in het eerst helrood maar nu donkerrood geworden was. Kort daarop werd deze vervangen door eene wolk van staalgrijzen nevel die zoo koud was als ijs; ik werd kil en huiverig en het bloed verstijfde in

mijne aderen Deze golfstroomen van hitte en koude ontstonden door het intense vuur van hartocht en de koude zelfzucht van de tweevoudige natuur van den man die hier regeerde als Vorst over de uitgestrekte goederen zooals hij die op aarde bezeten had. Hij was in hooge mate een sensualist geweest en vreeselijk zelfzuchtig, en had een groot verstand bezeten. En even als hij op aarde beurtelings aan zijne sensualiteit en zelfzucht den vrijen teugel gelaten had, zoo stroomden ook nu, in zijne geestelijke woning, deze beide afwisselende stroomen eener intense hitte en eene vreeselijke koude van hem uit. En zooals hij geheerscht had over alle menschen binnen de sfeer van zijn gebied op aarde, zoo heerschte hij ook hier in de geestelijke wederhelft er van.

Aan het einde van deze groote zaal zag ik hem op zijn zetel zitten met al de teekenen van zijn waardigheid. De muren waren behangen met kostbare tapijten — maar ach! hoe versleten en gescheurd zagen zij er uit. Het was of het leven en de gedachten en het magnetisme van den man in deze geestelijke behangsels geweven waren en ze bedorven hadden met zijn eigen verdorvenheid. In plaats van schilderijen, betrekking hebbende op de jacht, of zwevende nimfen en gekroonde zeegoden, zag men een aangeschakeld panorama van het aardsche leven van dezen man in al zijne afzichtelijkheid en naaktheid, als de beelden van een tooverlantaarn op de kostbare Arras tapijten, achter en rondom hem. De breede ramen, waardoor het daglicht nimmer scheen, waren behangen met prachtige fluweelen gordijnen die hij op aarde had gehad, maar die nu lijkkleeden schenen te zijn van de slachtoffers die deze man had opgeofferd aan zijn wellust en eerzucht: Groote zilveren drinkbekers, die heet waren als men ze aanraakte, en kostbare vazen versierden de tafels, en hier als elders zag men hetzelfde afzichtelijke fantoom van een feest — dezelfde bittere spot van aardsch genoegen.

Toen ik deze treurige en tegelijk afzichtelijke zaal binnen kwam, stond de Vorst van zijn zetel op om mij met vriendewoorden welkom te heeten, en met schrik en afgrijzen herkende

ik in hem den geest van dien voorvader van ons geslacht op wien wij allen zoo trotsch waren, terwijl ik zoo dikwijls gehoord had dat ik zoozeer geleek op de portretten die wij van hem bezaten. Dezelfde man, hetzelfde trotsche maar welbesneden gelaat, ongetwijfeld, maar ach! hoezeer was het veranderd, het brandmerk van schande en oneer stond op iederen trek; zijne verdorvenheid zag men door het masker heen waarmede hij het nog bedekken wilde. Hier, in de Hel, worden allen gezien zooals zij werkelijk zijn, en niemand is hier in staat om ook maar een enkel atoom van zijne verdorvenheid te verbergen — en inderdaad, deze man was verdorven. Zelfs in een eeuw van sensualiteit had hij zich door zijn uitspattingen onderscheiden, en in een eeuw waarin de menschen aan wreedheid gewoon waren, had hij daarin uitgeblonken, zonder medelijden of wroeging. Ik zag het alles afgebeeld in de schilderijen rondom hem en ik schrok bij de gedachte dat ik zooveel op hem geleken had. Ik huiverde als ik dacht aan den dwazen ijdelen hoogmoed van hen die er in roemden dat zij afstamden van zulk een man, en dat alleen omdat hij bij zijn leven bijna koninklijke macht bezeten had. En deze man sprak mij aan als iemand in wien hij belang stelde, omdat ik een afstammeling van hem was.

Hij heette mij welkom en wilde dat ik bij hem zou komen inwonen. Door den mysterieusen band van aardsche bloedverwantschap had hij zich aan mij gehecht en was van tijd tot tijd in staat geweest op mij te influenceeren. In oogenblikken van eerzucht, en wanneer ik sterk verlangde de maatschappelijke ladder te bestijgen om te worden zooals mijne voorvaderen geweest waren, trok ik hem naar mij toe en vuurde hij dan dien hoogmoed aan. Hij was het, zeide hij, die mij had aangezet tot die daden in mijn leven waarover ik mij nu het meest schaam — daden, waarvoor ik, toen ik ze bedreven had, mijn leven had willen geven als ik ze daardoor ongedaan had kunnen maken. En hij was het ook, zeide hij, die mij in de wereld had zoeken te verheffen door naam te maken op intellectueel gebied en aldus invloed te krijgen en

te heerschen, daar ik niet als koning heerschen kon over uitgestrekte goederen zooals hij gedaan had. Door mij had hij gehoopt weder macht op aarde te zullen verkrijgen, dat eenige vergoeding geweest zou zijn voor zijne verbanning naar deze plaats van duisternis en des doods. »Foei!" riep hij uit, »Dit is een knekelhuis van rottende beenderen en skeletten; maar nu gij gekomen zijt zullen wij zien of wij vereenigd niet iets kunnen doen om macht en invloed op aarde te verkrijgen. Ik ben dikwijls in u teleurgesteld geworden, o! zoon van ons edel geslacht, en ik ben dikwijls bang geweest dat gij mij ontglippen zoudt. Ik heb jaren lang getracht u omlaag te trekken, maar werd altijd daarin tegengewerkt door eene ongeziene macht. Telkens als ik dacht dat alles goed verzekerd was, ontsnaptet gij mij en verbraakt alle contrôle, tot ik er over begon te denken den strijd maar op te geven. Maar ik laat niet gemakkelijk iemand los, en wanneer ik zelf niet bij u wezen kon, zond ik een mijner onderhoorigen om bij u dienst te doen — ja! ja! dienst — zeker, dienst — en zoo heb ik u dan eindelijk bij mij, en op mijn woord, gij zult niet weder van mij heen willen gaan. Gij zult eens zien hoe goed gij het bij mij hebben zult.

Hij nam mij bij de hand — die heeter was dan bij de felste koorts — en bracht mij naar een zetel naast de zijne. Ik aarzelde, maar besloot toch te gaan zitten om het einde te zien van dit avontuur; in stilte deed ik echter een gebed om bescherming en in de verzoeking niet te bezwijken. — Het viel mij op dat hij mij geen wijn of voedsel aanbood — (hij scheen te voelen dat ik er voor bedanken zou) — maar hij onthaalde mij op muziek, die ik in langen tijd niet gehoord had en die altijd een heilzamen invloed op mij had gehad. Maar wat hoorde ik! Een sensueel lied, zooals eene sirene dat zingen zou wanneer zij hare slachtoffers zoekt te lokken, verleidelijk, wegstervend, en op nieuw beginnende. Geen muziek op aarde kon tegelijk zoo schoon en zoo afschuwelijk zijn — kon tegelijk het hoofd en hart bedwelmen en ontvlammen; en toch werd mijne ziel vervuld met een sterk gevoel van vrees en afkeer.

Toen werd vóór ons een zwarte spiegel geplaatst, en daarin zag ik de aarde en het leven aldaar, en ik zelf de harten en hoofden van duizende menschen opwindende en bedwelmende, door de koortsachtige betoovering van zulke muziek die ik maken kon, en door wier betoovering de laagste en toch de meest verfijnde hartstochten werden opgewekt, tot zij, die haar hoorden, zichzelf en hunne zielen vergaten onder hare machtige betoovering.

Toen liet hij mij legers en natiën zien, die door hem zelf en door degenen die onder zijn invloed stonden, beheerscht werden tot zelfzuchtige doeleinden, zoodat hij weder regeerde als een despoot, door het organisme van een aardsch tiran. En hierdoor, zeide hij, zou ik ook deelen in zijne macht.

Hij liet mij nu de macht zien op intellectueel en literarisch gebied, waarop ik kon influenceeren door de faculteiten der menschen, hen aanzettende tot het schrijven van boeken, in taal en stijl aangrijpend, waardoor velen verleid werden om leugen voor waarheid aan te nemen, en die hen zoo bewerken zouden dat zij de oproerigste denkbeelden en de afschuwelijkste leerstellingen goedkeurden.

Het eene beeld voor en het andere na liet hij mij zien, waarin ik ontwaren kon hoe de mensch op aarde door geesten kan gebruikt worden, die wilskracht en kennis genoeg bezaten om van hen werktuigen te maken ter bevrediging hunner begeerte naar macht en sensueele genietingen van iedere soort. Veel hiervan wist ik reeds, maar ik had nooit geweten hoe groot de macht van zulk een geest zou zijn als deze in het doen van kwaad, indien hij niet beteugeld werd door hoogere geesten, wier wilskracht sterker is dan de zijne. Deze hoogere geesten kende hij slechts als eene verborgen macht die hem tegenwerkte, die zijne pogingen telkens verijdelde, tenzij hij onder de menschen eene medium vond van eene gelijke natuur, door wien hij dan het werk kon doen. Dan ziet men in zijne gevolgen het triumpheerende werk dezer monsters, zooals dat in de jaarboeken van alle tijden beschreven wordt. Dank zij den hemel dat zij minder en zeld-

zamer worden, daar het menschelijk geslacht en de sferen steeds verbeteren door het onderwijs der engelen uit de hemelsche sferen.

Het laatst van allen verscheen vóór ons eene vrouwelijke gedaante, van zulk een schoonheid, zulk een verleidelijke bekoorlijkheid, dat ik opstond om te zien of het geen realiteit was. Maar op dat oogenblik plaatste zich tuschen mij en den zwarten tooverspiegel de nevelachtige gedaante van een engel, met het gelaat van mijn beminde. Op eens verdween toen de choonheid der vrouw voor mijn oog; ik vond haar gewoon en aardsch; de kortstondige illusie der zinnen was heengegaan, en ik kende haar voor hetgeen zij was, wat allen van hare soort in waarheid zijn — sirenen, die de zielen der menschen belagen en ten verderve brengen en naar de Hel trekken, terwijl zij zelve zielloos zijn.

Deze verandering van gevoelen in mij was oorzaak dat de magnetische ethergolven, waardoor de muziek en deze beelden voor ons ontstonden, braken en verdwenen, mij weder alleen latende met mijn verleider, met zijn stem die mij in de ooren klonk en mij zeide, hoe ik van al deze genoegens genieten kon, als ik slechts bij hem bleef en zijn pupil wilde zijn. Maar zijne woorden vielen in doove ooren, zijne beloften bekoorden mij niet. Ik voelde slechts afgrijzen voor al deze dingen en had een zeer sterk verlangen om van hem ontslagen te zijn.

Ik stond op en wilde heengaan, maar ik bemerkte dat ik geen voet verzetten kon. Een onzichtbare keten hield mij gekluisterd aan de plaats waar ik stond, en onder een honend gelach van woede en zegepraal zeide hij ironisch tegen mij, »Ga, als gij niet gediend wilt zijn van mijne gunstbewijzen en beloften. Ga heen! maar let op hetgeen u wacht!' Ik kon geen voet verzetten, en kreeg een vreemd gevoel en een verstijving in al mijne leden. Een nevel scheen zich om mij heen te vormen en mij in te sluiten, terwijl spookachtige gedaanten van een afschuwelijk uiterlijk, al dichter en dichter bij mij kwamen. O, gruwel! het waren mijne vroegere misdaden, mijne slechte

gedachte en begeerten, die door dezen zelfden man waren te voorschijn geroepen, en die, daar zij in mijn hart besloten waren, een keten vormden die mij aan hem bond.

Een wilde, woeste, wreede lach brak van hem uit bij mijne nederlaag. Met de hand naar deze afschuwelijk gedaanten wijzende, gebood hij mij te zien wie ik was die mij te goed voor zijn gezelschap rekende Al donkerder en donkerder werd de zaal, al dichter en dichter kwamen de gedaanten naar mij toe, al leelijker en leelijker werden zij naarmate zij mij naderden en mij van alle kanten insloten, terwijl zich beneden onze voeten een afgrond opende, waarin ik eene wriemelende massa anstig worstelende menschen zag of meende te zien. Mijn vreeselijke voorvader brak in woede uit, en met een boosaardigen lach gebood hij de verzamelde phantomen mij in den duisteren afgrond te werpen. Maar op eens zag ik in de duisternis boven mij eene ster verschijnen, en daaruit gingen lichtstralen uit die mij bij beide handen grepen; en terwijl zich het licht romdom mij verdeelde, werd ik opgetrokken uit deze duistere zaal en weggebracht buiten dit afschuwelijke kasteel.

Wordt vervolgd.

BRIEF AAN EEN HERVORMD PREDIKANT.

Den Haag, 30 Juni 1802.

WelEerwaarde Zeergeleerde Heer.

Wil mij veroorloven U schriftelijk op iets opmerkzaam te maken, hoewel ik het liever mondeling zou doen, ten einde misverstand te voorkomen.

In den laatsten tijd kwamen er gedurig klachten tot mij, dat Ge in uwe prediking het Spiritualisme met bitterheid aanvalt en op eene wijze omschrijft, die het waarlijk niet verdient.

De zoogenaamde Spiritualisten wenschen geenszins eene nieuwe sekte te vormen, die tegenover de Kerk staat. Zij zouden gaarne leden van de gemeente van Christus blijven en hunne kinderen in de Christelijke leer laten onderwijzen, wanneer de leeraren het niet onmogelijk maakten door den godsdienst te beschouwen als onveranderlijk, onbeweeglijk en volstrekt niet meegaande in den algemeenen ontwikkelingsgang der menschheid en der wetenschap.

Zal de godsdienst uit het diepste zieleleven des menschen uitgaan en daar wortel schieten, dan moet hij zich ook daarmede kunnen voortbewegen in het streven naar meerder licht, tenzij hij zich zelf veroordeelen wil om te versteenen gelijk de onfeilbare Kerk van Rome, die onbeweeglijk wil zijn.

Die starre onbeweeglijkheid is de versterving van geest en leven en de vloek van alle orthodoxie.

De hervorming is toch wel niet als een voltooid werk te beschouwen; zij had voortgezet moeten worden.

Er is nog zooveel te herzien en te hervormen overgebleven, dat het hoog tijd wordt eindelijk eens op de teekenen des tijds acht te geven, die als ernstige roepstemmen van boven alom verkondigen:

Sta niet stil; er is nog zooveel te leeren. De openbaring is

niet afgesloten. Gods geest werkt altijd door aan de menschheid en dat wel op velerlei wijzen.

De ontdekkingen van het Spiritualisme werpen een verrassend licht op de vele duistere leerstukken, die al te lang als onkreukbare waarheid zijn vastgehouden en toch de grond zijn geworden van zooveel ongeloof en twijfel bij ontwikkelde nadenkende gemeenteleden.

Het Spiritualisme heeft ons openbaringen gebracht over ons innerlijk wezen, over het stervensproces, over de toestanden na den dood, over bezetenheid, over den aard van het geestelijk lichaam, over geestverschijningen en daarmede over het wezen der opstanding — om niet meer te noemen.

Verdient zulk een verschijnsel met minachting afgewezen te worden en zonder onderzoek ter zijde gesteld? Is het niet verkeerd om door smadelijke redenen ernstige onderzoekers af te schrikken, — die onbevredigd door een dwalende kerkleer verlangend het oog richten op een verrassend licht dat het oude, verminkte Evangelie weer tot een nieuw en zuiver Evangelie van Gods liefde maakt?

Tot hiertoe heb ik al mijn invloed gebruikt in mijn vriendenkring om het stichten van een nieuwe gemeente buiten de Kerk tegen te houden.

Het Spiritualisme telt duizenden belijders in ons land, die voorzeker tot de werkdadigste leden der gemeente behooren en een steun kunnen worden voor elk oprecht man die den moed heeft, deze groote ontdekte waarheden niet langer onder de korenmaat te verbergen, maar op den kandelaar te plaatsen, al geeft dit ook ergernis aan de bekrompenheid der letterknechten.

Zullen wij dan nimmer in waarheid van letter tot geest overgaan in bijbelopvatting en leerbegrippen?

Gij schijnt de geestelijke beweging om u heen niet goed te begrijpen of te kennen en beoordeelt haar daarom geheel onjuist naar ziekteverschijnselen van overdrijving en onkunde.

De scherpzinnige Busken Huet heeft voor vele jaren, bij de beoordeeling van mijne geschriften, gezegd, dat mijn streven

zou uitloopen op het stichten van een godsdienstige sekte. Ik wensch niet dat het daar ooit toe komen zal, maar ik wensch vurig iets, al is het nog zoo weinig, te kunnen doen om het stramme raderwerk van ons kerkelijk leven uit zijn verstijving vrij te maken, opdat onze kerk zich opene voor het werk des geestes om tot een vernieuwden toestand te geraken door nieuwe denkbeelden in zich op te nemen.

De liefde voor de oude sleur heeft zooveel geestelijk leven gedood, zooveel waarheid onderdrukt — al te lang reeds.

Bezit onze kerk geen mannen meer, die dit beseffen en die een drang in zich voelen om het werk der hervorming weer op te vatten? Dit zou een schoone roeping zijn voor ernstige mannen.

Onze kerk toch heeft nog vele leerstellingen, die even verwerpelijk zijn als die welke Luther omver wierp.

Bestaat er geen hoop dat hervormde predikanten de kerk uit de onbeweeglijkheid willen redden, dan zullen vele degelijke leden haar moeten vaarwel zeggen, zoowel om aan de waarheid getuigenis te geven als ter wille van hunne kinderen.

Ik bid u, waarde Heer, spreek niet op spottende wijze over het Spiritualisme, zooals Ge in den laatsten tijd gedaan hebt.

Het komt mij voor dat Gij slechts uit zeer onvolledige en onzuivere bronnen hebt geput, die u zulk een eenzijdig oordeel deden vellen. Gij moet het oog gehad hebben op de misbruiken en onwaardige toepassing van te weinig bekende krachten in den mensch, die toch verdienen bestudeerd te worden omdat ze van onberekenbaren invloed zijn op het menschenleven.

Ik ben volstrekt niet ingenomen met dat woord Spiritualisme voor de studie van de psychische krachten – maar die krachten openbaren zich in alle landen en vragen onze aandacht nu reeds sedert vijftig jaren, hoe ge ze ook moogt noemen.

Gedurende vijf en twintig jaren gaf ik mijn Blad uit »Op de grenzen van twee werelden,' en ik weet dat het alom tot

zegen, licht en troost is geweest door die zekerheid over de hoop des eeuwigen levens te geven, die de mensch in dezen tijd hoezeer behoeft.

Bestrijd ons als gij meent dat wij dwalen, maar niet met zulke slechte wapenen. Wederleg en bewijs — wij zullen gaarne hooren en antwoorden.

Nieuwe ervaringen hebben zich opgehoopt en blijven zich vermenigvuldigen — ervaringen, die niet met ontkennen of verwerpen te vernietigen zijn.

Door die meestal ongezochte feiten breekt de waarheid baan omtrent den aard van het volgende leven in alle landen. Overal gaat het Spiritualisme snel vooruit en houdt stand. Het is Gods werk en niet meer uit te roeien.

Ik heb een kwart eeuw niet te vergeefs gezaaid en velen met mij, en hoewel er als altijd ook onkruid op dezen akker is uitgestort, zoo zal de oogst niet onbeduidend zijn, want God heeft den wasdom gegeven.

Toen gij in de Regentesse Kerk hebt gepredikt, waren daar zeer vele Spiritualisten, die bedroefd waren over uwe verkeerde inzichten, en toch zoudt gij, als gij beter waart ingelicht, juist de man zijn om een groot licht te verspreiden over vele raadsels, al droeg het niet den geincrimineerden naam

Vergeef mij, waarde Heer, dat ik u aldus interpelleerde. Kunt ge tijd vinden, gun me dan een onderhoud, opdat ik uwe bezwaren mag leeren kennen en u een en ander kan mededeelen uit beter bronnen.

Met de meeste achting,

Uwe dw. Dienares,
E. VAN CALCAR.

ONS STANDPUNT.

Iemand heeft mij de vraag gesteld:

»Welke positie, denkt gij, dat de Spiritualisten behooren aan te nemen tegenover de bestaande kerken en godsdiensten?" — en ik wil gaarne mijne persoonlijke inzichten u hieromtrent mededeelen, zonder die aan anderen op te dringen.

Het is meer en meer mijne overtuiging dat door het Spiritualisme een ster is verschenen, die naar Bethlehem wijst en dat een schaar van Engelen ons op nieuw uit den hooge toeroept: »Vrede op aarde," »Jaagt de liefde na."

Het Spiritualisme moet tot de wereld komen als een woord des vredes, der vertroosting der hoop — en der verzoening. Het mag niet als een vijandige aanval, een woordenstrijd, een beschuldiging of verwijt optreden om de harten te verwijderen of te verbitteren.

Geef geen ergernis aan hen die het licht nog niet begeeren of waardeeren; zwijg en wacht. De tijd spoedt voort; de dag licht aan voor allen; maar niet voor allen te gelijk. Voor ieder komt eens het rechte uur. Wij kunnen rustig en werkzaam wachten, steunend op de belofte: het Spiritualisme overwint de wereld. Het zal in de kerken gepredikt worden, maar de gemeente zal het eerder omhelzen dan de leeraars. »Ik zal u geen wezen laten," heeft de Heiland gezegd en Hij is thans komende om ons te troosten en te verlichten. Hij komt tot allen die oog en hart voor hem openen en vraagt:

»Ondervindt gij nu nog niet dat ik met u ben? dat Ik u een trooster zond, die u in alle waarheid zal leiden? Erken toch dat ik eeuwig de goede Herder blijf, van elk die het oor leent om mijn stem te onderscheiden tusschen het geroep: »Ziet: hier is de Christus en daar is het heil!" Ja, er gaat

weder een verfrisschende levenwekkende adem des geestes over de aarde, een krachtige strooming, die de oude boomen van alle godsdiensten schudt, vele dorre bladeren en verdroogde takken zal wegnemen om plaats voor nieuwe bloesems en vruchten te maken — maar roei den boom niet uit. Wij mogen niet nederzitten bij de oude leerstelsels als doleerend en allen vooruitgang schuwen, evenmin vechtend, m i l i t a n t, als een strijdmacht, die het zwaard opheft. Neen, wij brengen woorden van vrede en hoop. Wij kunnen vertrouwend wachten, biddend zaaien en dankbaar gadeslaan hoe het werk Gods door hooger, machtiger handen geleid en voortgezet wordt, boven bidden en denken alom licht en troost brengend over den nacht der graven, allen twijfel wegnemend door eene ongedachte gewisheid aan de vaak wijfelende hoop des eeuwigen levens te schenken.

Was het geloof aan de onsterfelijkheid niet zoo zeer ondermijnd door de verkeerde voorstellingen der toestanden hier namaals en de ongerijmde opvattingen van bijbelwoorden, dan zou deze nieuwe bedeeling in zekeren zin niet noodig zijn geweest. Maar de vooruitstrevende ontwikkelingsloop van den menschelijken geest, zijn behoefte aan meerder kennis, klaarder licht, de eisch der ontwakende rede om zich rekenschap van oorzaak en gevolg te geven, maakten een n i e u w e o p e n b a r i n g in het midden der Christenheid n o o d z a k e l ij k. De geest des menschen moest in haar aard en wezen beter gekend worden als een onvergankelijke persoonlijkheid, die een eindelooze ontwikkeling te gemoet streeft.

Die persoonlijkheid moest zich alom kunnen openbaren na de aflegging van het stof en zich bekend maken in eigenschappen en kenmerken om het vermetele woord te loochenstraffen; de dooden komen niet terug — dood blijft dood! Daartoe moesten de geestelijke gaven van het mediumschap weer uitgestort worden o v e r a l l e v l e e s c h. Zonder onderscheid van ras of stam, stand of omgeving of religie, zooals op den grooten dag van het Pinksterfeest op ruime schaal gebeurde.

Na twee duizend jaren kwam de nieuwe uitstorting van krachten met dezelfde kenmerken van voorheen om het oorspronkelijke Christendom ons te hergeven en grootelijks te verhelderen.

Ongeleerden spreken soms in vreemde talen, kranken worden genezen door handoplegging. Voorspellende droomen, waarschuwend voor gevaar, leerzame visioenen en op wonderen gelijkende teekenen, macht om booze geesten uit te drijven worden in alle landen waargenomen als in de dagen der Apostelen.

Het zaad valt nu in een geheel andere aarde, maar is niet minder vruchtdragend en noodzakelijk. Grooter teekenen hebben wij niet te wachten dan die eertijds gegeven zijn. Het hoogste geschenk toch was en is: de verschijning van den Christus Gods — en wat nu in ons midden geschiedt, is niets minder dan zijn beloofde wederkomst op de wijze die nu alleen passend en noodig is. Hij komt tot allen, die de stem des Herders kennen, maar wordt door velen nog niet herkend.

De letter van de Oud-Joodsche Schriften heeft velen in den waan gebracht dat die gloeiende Oostersche tafereelen van den Christus, komende op de purperwolken met bazuingeschal als een Oostersch monarch — ook letterlijk moesten verstaan worden. Neen, niet alzoo komt de Meester; zeker is Hij als Koning bezig Zijn rijk te ontwikkelen, de schapen van de bokken te scheiden, elk zijn eigen plaats en loon naar werk te geven in de geestelijke sferen, maar Hij komt om te behouden, niet om te straffen, veel min om te verdoemen.

Hij openbaart zich nu vooral als de wereldverzoener, de scheidsmuren verbrekend, die de menschen van elkander vervreemdden. Daarom mogen de kinderen dezer Bedeeling geen nieuwe afscheidingsmuren maken, zich niet met geloofsbelijdenissen omheinen en zich niet binnen genootschapjes opsluiten, geen sekte, geen kerkje maken — zelfs zal iedere genootschappelijke vorm blijken in ons nadeel te zijn en schade-

lijk voor de groote zaak van de vernieuwing en herstelling van het Koninkrijk Gods op aarde. De kortzichtigheid en het ongeduld der menschen — het egoïsme om al in hun leven uitkomsten van belang te willen zien en daar te stellen, drijft velen tot handelen en optreden aan, die het woord vergeten: »een ander is het die zaait, een ander die maait." Ach, zij knutselen en haasten, maar kennen het groote, goddelijke geduld niet en jagen lijnrecht tegen de bedoeling Gods in. Met haasten en drijven en woelen zal het zuurdeeg het meel niet doorzuren. Er is tijd en rust noodig. God zal op Zijn tijd de ware predikers bezielen en uitzenden van wie die kracht en dat licht zal uitgaan dat de gemeente herscheppen zal en een nieuwen dag doen aanbreken.

Laat de bronwel zijn vrijen loop; graaf geen spoor voor ieder beekje; laat het levende water zijn eigen bedding zoeken en belemmer den geest Gods niet met de oude vormen van het verleden te vernieuwen, die eerlang zullen verdwijnen.

Indien er iets is dat een algemeen karakter moet behouden als iets universeels en verhevens dan is het het Spiritualisme, de grootste schat, die de XXste eeuw heeft te beërven van de XIXde eeuw.

Het is een ontzagwekkende wereldgebeurtenis, een Godsgeschenk uit hooger sfeer om de gansche menschheid op te heffen, zooals reeds in direct geestschrift, nu vijf en twintig jaren geleden, op twee tegen elkander gebonden nieuwe leien, werd geschreven door het mediumschap van Slade:

»Lieve vriendin! Het Spiritualisme is een machtige hefboom om de diep gezonkenen op aarde op te heffen — deze hefboom is liefde. De nieuwe openbaringen van het Spiritualisme zijn niet minder verheven dan die oude openbaringen uit den Bijbel en alle openbaringen zijn gegeven om ons op te wekken en te ondersteunen naar behoefte. Het Spiritualisme wil de kluisters verbreken die de zielen gebonden houden in duistere holen van ellende en lijden — en alle zielen zullen bevrijd worden. Geesten komen tot de stervelingen met zijden koorden van liefde om de menschheid harmonisch te verbin-

den. Zij sporen u aan te luisteren naar de stem der natuur en acht te geven op hare lessen. Let op het licht van deze ster van waarheid en door haar zult gij het getuigenis van God in alle dingen lezen.

Moge de liefde van God en Zijne Engelen op u rusten en met u blijven nu en eeuwiglijk. Dit is de bede van uwe vriendin

A. W. SLADE.

Overleden echtgenoote van het medium."

Het is bedroevend om op te merken, hoe klein, hoe gelijkvloers en alledaags het Spiritualisme door velen nog wordt opgevat als een particuliere uitvinding, een familie telegraaf om afwezige betrekkingen over zaken te raadplegen of wat nog armzaliger is, als een nieuwe vermakelijkheid, die de nieuwsgierigheid telkens verrast door andere verschijnselen. Dit brengt geen heil en is veeleer een noodlottige terugkeer tot het oude heidendom en ontaardt tot eene vergoding der geesten door hen in plaats van God te stellen en aan te roepen. Dit alles is zondig en voert tot allerlei dwaling en verderf.

Neen, de Spiritualist wordt geroepen om zijn oog hoog op te heffen en wijd om zich te zien naar een onbegrensden horizon van heerlijke verwachtingen voor ons zelf en voor onze broeders en zusters van wat kerk of geloof ze zijn mogen.

Ons standpunt moet vrij zijn van alle kleingeestigheid en enghartigheid, hoog boven de wereldsche beweegredenen en aardsche bijoogmerken.

Wij moeten de historische aansluiting met het verleden niet afbreken, niet ons losmaken van het voorgeslacht, niet losrukken uit de moederaarde, niet hooghartig breken met eerwaardige vormen, waarin het heilige ons is overgeleverd en bewaard al zijn het ook aarden vaten die van zelf verslijten en breken zullen, zoodra zij waarlijk hebben uitgediend als de menschheid geestelijk zal opwassen.

Onze openbare eeredienst bijvb. is hoogst gebrekkig en arm, maar verlaat dien daarom niet; integendeel werk mede

tot de verbetering er van. Onze kerken zijn koud en onaesthetisch — het is zoo — maar laat ons aandringen op verbeteringen en meer bezielende, opwekkende vormen.

Niet de aloude kerken den rug toekeeren, maar er meer geest en leven aan trachten mede te deelen tot vernieuwing. Hoe meer kerkgangers er zijn, die in geest en waarhieid aanbidden, zoo te rijker zegen zal er nederdalen op de gemeente.

Niet afbreken, maar opbouwen en aanknoopen, waar nog maar iets goeds is, moet onze leus zijn, en er is overal iets goeds, waar Jezus Christus nog als de Heiland onzer zielen en het ideaal des menschen erkend wordt.

Een beschermengel zeide eens dat er in elke kerk, van welke afdeeling ook, nog wel meer dan twee of drie in den naam des Heeren vergaderd waren en dat zijn zegen ondervonden zou worden, waar Hij niet verloochend werd. Waar Christus in eer gehouden wordt, daar kan ook de Spiritualist een zegen ontvangen en menig prediker wordt omringd gezien door zijne geleigeesten en vele onzichtbare toehoorders.

Gelukkig geeft onze tijd ons vrijheid van keus, zoodat men niet genoodzaakt is zulke bekrompen sprekers te gaan hooren die nog van eeuwige verdoemenis en de wrake Gods durven spreken; evenmin behoeft men bij hen te gaan, die in hun waan de verschijning van Christus rondweg voor mythe verklaren. Gode zij dank! wij hebben ervaringen dat de Heiland een reëele persoonlijkheid was en is — Hij, die wist, wat Hij bij zijn vertrek zeide: »ik leef en gij zult leven en mijne heerlijkheid zien. Zie, ik ben met u tot aan de voltooiing van mijn rijk!"

Een Spiritalisme dat ons niet nader tot den levenden Christus brengt is machteloos en geesteloos. Het kan ons tot dicht bij den drempel des heiligdoms brengen, maar daar binnen niet. Op aarde blijft gij er mede in de uiterlijke wereld der verschijnselen en na den dood brengt het u in den voorhof der heidenen, waar men Christus nog niet kent of zal aanschouwen. Men komt niet verder dan de natuurlijke godsdienst in

de laagste sferen van de geestenwereld, waar het kwaad zijn straf en de deugd haar loon aanvankelijk zal vinden, maar gij kunt het Heilige, noch het Heilige der Heiligen niet ingaan, want Christus is alleen de deur, die gij voorbij ziet en waaruit u toch reeds al wat gij goeds hebt ontvangen is toegevloeid.

Spiritualisme zonder Christus is een standpunt dat eeuwen achter de menschheid moest liggen en wederom in bijgeloof en demonendienst zal verkeeren.

Neen, lieve vrienden, de Meester is daar en Hij roept u; hoort Zijne Stem en begeeft u niet op den weg des bijgeloofs. Laat u niet verleiden door de wereldsche wijzen die astrologie, horoscoop en cheiromantie als onderdeelen van het Spiritualisme schijnen te beschouwen. Laat het alles ter zijde. Het behoort tot de dagen der Ouden en kan de Kerk van Christus niet vernieuwen; dat zal geschieden door vermeerdering van geestelijke gaven, die over de gemeente zullen worden uitgestort als zij tot dieper ernst en ootmoed zal komen en de mediums zich rein zullen bewaren.

Het Spiritualisme moet bewijzen dat het van boven is, zal het de vernieuwing der gemeente worden, en dit is alleen mogelijk als Christus de hoeksteen blijft, waar alles op zal rusten. Verwerpt het dien steen, het zal vallen en uitgeroeid worden als het onkruid.

Ziet daarom toe, broeders, zusters, hoe gij bouwt, wat gij zaait, hout, hooi en stoppelen — of wel vaste, vuurvaste steen, bestand voor de beproeving, die gewis zal komen.

Zal het Spiritualisme een Nieuwe Bedeeling des geestes zijn — laat ons dan in stilheid opwassen in den geest — in den geest van Christus onzen eenigen Meester. Van dit standpunt uitgaande kan het Spiritualisme de ware Jacobsladder zijn, die hemel en aarde vereenigt, de zichtbare en onzichtbare wereld te zamen bindt.

10 Oct. 1902. E. VAN CALCAR.

INVLOEDEN.

Men hoort wel eens spreken van lieden van invloed en van personen zonder invloed en dan heeft men vooral het oog op stoffelijke belangen. Zeker, daar is verschil tusschen veel en weinig, sterken en zwakken, verreikenden en beperkten invloed op ieder gebied, maar niemand is zonder invloed in zijne omgeving — ten goede of ten kwade — door de uitstraling van zijn innerlijk wezen, zijn gemoedsleven. De harmonische ziel kweekt rust, vrede, orde en regelmaat aan in het rond. De onharmonische wekt verzet, onrust en verwarring in de gedachte en gezindheid en handeling der menschen.

De gedachte behoeft niet eens uitgesproken of geschreven te worden, die iemand vervult of de uitstraling is al aan het werk bij velen en stroomt ons toe door gebaren, houding en blik.

Denk niet, gij stille in den lande, dat gij, ongekend van de wereld, geen invloed op haar uitoefenen kunt. De kleinste ster geeft haar licht, de verborgen bloem haar geur, de kleinste vonk kan een vlam ontsteken die licht verspreidt. Het kleinste insekt geniet er van en de atmosfeer wordt er mede vervuld, ver, ver in het rond.

De invloed van ieder sterveling vervult zijn huis, zijn kring, zijn werkplaats en zijn vriendenkring en zijn werk en zijn woord draagt dien verder.

Onzichtbaar is vaak de bron waaruit een beek ontspringt, die tot een stroom aangroeit; onzichtbaar is de vonk, die een grooten brand ontsteekt, onmetelijk van gevolgen. Wie een vuile stroom ziet, waar een walgelijke reuk uit opgaat, vraagt met afkeer: Waar komt dit vandaan? Zoo vraagt menigeen, die van alle zijden de schokkende misdaden verneemt — die

onze dagbladen opsommen: van waar die gruwelen, die den mensch onteeren — ongerechtigheden? Waardoor komen al die zelfmoorden, dat zedelijk verval, die verbastering van het volk, haat tegen godsdienst, spot met het heiligste, boosaardigheid en wreedheid jegens onnoozele kinderen en weerlooze dieren, onrecht en verdrukking tegen armen en zwakken?

Het zijn de vruchten van slechte invloeden die de maatschappelijke orde bedreigen, het recht ondermijnen en de staten doen wankelen.

Wat vermogen wij zwakken daartegen? De verkankerde boom, die door één slag niet valt, zal geveld worden door het aanhouden van vele handen. Wat één niet vermag dat bewerken velen. Laat elk op zijn eigen plekje de lucht, den grond zuiveren en het zal in het rond reiner worden. Zorg maar dat van elk onzer een reine levensadem uitgaat en geen bittere gloed van haat, nijd, verachting, schimp en spot, geen minachting, geen wangunst, geen kwaadsprekendheid of laster. Weer dat uit uw kring, uit uw huis, uit uw mond, uit uw hart. Oordeel zacht — verwijt nooit — vergeef — vergeet de krenking — wisch uit de zwarte vlek van toorn en wrok — dat zal de levensaura om u verzachten. Zend liefelijke gedachten van welwillendheid uit, van warme grootmoedige gezindheden; verrijk uwe omgeving daarmede en uw liefdevolle invloed zal anderen verzachten en verheffen.

Laat uw invloed zijn als de dauw op het veld, zacht, onmerkbaar en bescheiden, maar weldadig en verkwikkend.

O, die stille invloeden zijn zoo krachtig en ingrijpend; zij werken nabij en verre; zelfs op grooten afstand worden zij gevoeld, ja veel meer dan de opzettelijk beraamde.

Denk niet, het is vergeefs of ik al vergeef; het is vruchteloos of ik liefdevolle gedachten koester. Geloof vrij: het telegram zal ontvangen worden, zelfs over de zee, zonder draad.

Invloeden van reine liefde zijn machtig, doen goed, zuiveren de levenslucht en maken gezond, verruimen het gemoed en verlichten den geest. Zal liefde heerschen, overwinnen en geluk aanbrengen, dan moeten wij er terstond mede aanvan-

gen en tegen elke liefdelooze gedachte en zelfzuchtige neiging strijden, ja die met wilskracht van ons stooten.

De wereld wordt tegenwoordig nog te veel beheerscht door liefdelooze, zelfzuchtige gedachten — roei ze uit, breek ze af, waar gij kunt opdat de liefde bloeie, die harde harten week kan maken.

Invloeden komen over de wereld uit scholen, uit dagbladen, uit boeken, uit couranten, uit kunst en wetenschap — invloeden, die het volk vooruit of achteruit brengen en de gevolgen komen op rekening van hen, die den invloed uitzenden en die het eenmaal diep zullen moeten betreuren als zij de bittere vruchten ontwaren van hetgeen zij zoo onbedacht gezaaid hebben.

Vraag u zelt ernstig af of gij ooit op iemand een verkeerden, een slechten invloed hebt uitgeoefend en beijver u om dien weer uit te wisschen, want de boete is zwaar aan gene zijde; beter is het hier die schuld uit te delgen.

Een wulpsche blik, een dubbelzinnig gezegde, een onkuische plaat verontreinigt vaak het reine waas eener maagdelijke ziel en een geestige spot breekt soms den eerbied voor het heilige af. Wee de hand die zondige tooneelen met bekoorlijke trekken neerschreef en onreine beelden wierp op de jeugdige verbeelding van argelooze lezers in de eerste vaag der jeugd of die verderfelijke woorden in het kinderlijk oor fluisterde, wier noodlottige echo's jaren lang bitter naklinken. Zalig daarentegen het zegenrijk woord dat onuitwischbaar in het jonge gemoed zonk en nagalmde tot door heel het leven, het woord dat ophief tot het reine ideaal en zich knoopte aan de heiligste aspiratie.

Terecht zong de gewijde dichter: »'k zal daar den vriend nog dank betalen, die mij den heilweg wijzen wou, hem zeegnen en millioenen malen hem danken voor die liefde en trouw.' Wij allen kunnen dat loon verwerven. Wij denken te weinig dat wij verantwoordelijk zijn voor de gevolgen van een invloed, dien wij uitoefenen. Wat wordt er lichtzinnig met invloed gespeeld door mannen en vrouwen, die elkander

daardoor uit het spoor van eer en trouw en plicht wegslingeren, soms alleen uit ijdelheid, om te toonen wat zij vermogen op licht ontvlambare harten.

Is niet onze hedendaagsche maatschappij vol van wanorde en wanverhoudingen door boozen invloed uitoefenende karakters uit kortzichtige behaagzucht en ijdelheid. Al die echtbreuken, al die scheidingen, al die gevallenen zijn daar om te getuigen tegen misbruikten invloed.

Doch even machtig als de menschen op elkander inwerken, werken onder zekere omstandigheden ook nog de geesten der ontslapenen op ons ten goede of ten kwade. Vooral staan sensitieve gestellen, somnambules en mediums daaraan bloot en zij moeten dubbel voorzichtig zijn in de keus van hunne omgeving, bovenal van vrienden en echtgenooten.

Wij weten nu hoe de sterkere door telepathie zijn gedachten op den zwakkere kan overbrengen als die er niet op verdacht is en er zich niet met kracht tegen verzet. Meer dan ooit moet er rekening gehouden worden met de groote waarheid: wij hebben den strijd n i e t a l l e e n t e g e n v l e e s c h e n b l o e d, maar ook tegen de geestelijke boosheden in de lucht.

Als deze waarheid meer bekend was zouden vele onverklaarbare toestanden opgehelderd kunnen worden, die nu aan zenuw- en hersenziekte worden toegeschreven en inderdaad tot de categorie van bezetenheid of possessie of althans obsessie behooren, die door een goed magnetisme konden overwonnen worden.

Wat men voorheen aanvechting noemde en aan den satan toeschreef blijkt nu door de nabijheid van laagstaande menschenzielen bewerkt te worden, zelfs zonder opzet.

Wie genoegzame ervaring van de mediamieke verschijnselen heeft zal weten dat gevoelige, ontvankelijke personen vatbaar zijn om gewaarwordingen op te vangen van kranken en stervenden zoowel als van pas overledenen in hunne nabijheid vertoevende.

Een mij zeer goed bekend medium werd plotseling, terwijl wij beiden op een diner waren, zoo benauwd en onwel dat wij ons verwijderen moesten en naar een andere kamer gaan.

Zij kon niet staande blijven, en toen zij op de canapé was uitgestrekt, scheen ze tot rust te komen en tot klaarheid over haar toestand en zeide: »Er sterft een bloedverwant van mij, maar ik kan niet gissen wie het is. Ik heb den doodstrijd medegemaakt. Nu is het voorbij; ik ben weer volkomen gezond, maar nog droefgeestig."

Nog dien eigen avond kwam een familielid haar meedeelen dat een jongeling, haar neef, hier in garnizoen, op hetzelfde uur harer benauwdheid plotseling was overleden.

Maar ook zonder bloed- of geestverwantschap kan een sensitieve door de nabijheid van een overledene, die nog op aarde verwijlt, indrukken van zijn laatste ziekte en doodstrijd ondervinden. Wordt zoo iemand gedemagnetiseerd dan ondervindt hij er verder geen nadeel van.

Erger is het overbrengen van slechte invloeden door geesten, die de organen van het medium trachten te gebruiken voor eigen voldoening. Zoo brengen deze ongelukkige omzwervers soms de grootste somberheid, slecht humeur en wanhoop over op het onbewaakt gemoed, die vaak tot zelfmoord geleid hebben, daar die ongelukkigen deze noodlottige gedachten soms onwillekeurig, maar zeer dikwijls met boos opzet, inspireeren.

Dit is ook het geval met de dronkaards, spelers en zinnelijke zielen, die een lichaam zoeken te bemachtigen om hun lusten te boeten.

Denk nu niet dat dit komt door de beoefening van het Spiritualisme; neen, iedereen staat daarvoor bloot. De kennis van de geestelijke invloeden geeft alleen de wapenen in de hand om zich te verzetten en niet toe te geven en bij eigen strijd en bidden ook nog de hulp van een magnetiseur in te roepen om de slechte fluïdes en stroomingen te verwijderen. Slechte gedachten van wangunst, twistgierigheid, haat en wraak worden ook vaak door invloeden van zulke geesten geïnspireerd, evenals goede geesten ons helpen door hun invloed tot berouw, vergevensgezindheid, verzoening en herstelling van het ongelijk iemand aangedaan.

Invloeden stroomen ons toe uit oude gebouwen, uit oude meubelen, die getuigen van slechte daden geweest en doortrokken zijn van onreine uitstralingen. Maar laat de vrees voor zooveel gevaarlijke invloeden u niet beangstigen. — Kom dichter tot God. Stel u met lijf en ziel onder de vleugelen des Almachtigen en Hij zal Zijne engelen tot u zenden om u te beveiligen en te helpen en het goede zal altijd blijken sterker te zijn dan het booze.

Wat de zegenrijke uitstralende invloed van een stil gemoed vermag op de diepst verbasterde naturen, ziet men bij invloedrijke personen als Elisabeth Frij, de Engel der gevangenissen.

Zij vernam dat vijf moordenaars gehangen zouden worden en zij vroeg toegang tot de gevangenis. Zij wil de ongelukkigen gaan toespreken. Het wordt haar zeer ontraden om den woesten aard en wrevelige stemming dezer verstokte misdadigers.

Zij houdt vol om hen te willen spreken en vergezeld van eene vriendin, betreedt zij den kerker en weigert zelfs het geleide van de bewakers haar door den goeverneur aangeboden. Zij wil juist alleen van hart tot hart spreken. Onbevreesd treedt zij de cel binnen, een donker akelig vertrek, alleen door een klein hoog raampje verlicht, dat nog door zware tralies verdonkerd is. De deur wordt onmiddelijk achter haar gesloten. De ongelukkigen werpen norsche, onbeschaamde blikken op haar. Kalm en zacht blikt Elisabeth elk in het bijzonder aan, zonder vrees, maar met een goddelijk mededoogen en die zachte uitstraling wordt gevoeld door de ruwe gasten; alle gemompel houdt op; diepe stilte volgt. De mannen wijken eenigszins terug voor de liefelijke gestalte en men hoort de schoone stem dezer discipelin des Heeren, werkelijk op een zilveren bel gelijkend, helder en muzikaal, vol van de teederste trillingen.

»Mijne vrienden, men heeft mij gezegd dat gij in grooten kommer zijt — en ik ben tot u gekomen om te zien of ik u in iets kan helpen.''

De mannen wijken nog meer terug, maar luisteren aan-

dachtig. De zilveren bel schijnt een magische kracht te hebben en klinkt kalm en medelijdend in de drukkende stilte:

»Gij zijt nog niet oud. Het kan nog niet vele jaren geleden zijn, dat gij, nog onbewust van misdaad, misschien des avonds u eerbiedig nederboogt aan de knieën van een goede moeder en God smeektet u te bewaren tot een volgenden dag en u uwe zonden te vergeven."

Een paar mannen buigen de hoofden en zeldzame en bittere tranen verschijnen in de neergeslagen oogen, en bedekken hun gelaat met de handen.

»Uwe moeders zijn wellicht reeds gegaan naar den genadigen God, tot wien zij u leerden uwe eerste gebeden te fluisteren — of misschien, helaas! zijn ze nog op aarde met tranen van bittere smart voor u biddende.'

»Denkt nu niet dat ik gekomen ben om u te beschuldigen, te verwijten of om tot u te spreken over de straf voor de zonden. Neen, mijne arme vrienden. Ik weet niet welke verzoekingen de oorzaak zijn uwer misdaden — maar dit weet ik dat de lieve Heer, dien ge spoedig zult ontmoeten, genadiger is dan de liefderijkste moeder, en ook weet ik, dat toen Hij Zijn kostelijk leven gaf om ons zondaren te redden, een van zijn laatste daden op aarde was, een boosdoener vergiffenis te schenken en hem de belofte te geven dat hij den berouwvollen zondaar in het paradijs zou ontvangen."

De arme veroordeelden vielen op hunne knieën en snikten luid. Meer nog dan de zoo wel gekozen woorden, was het de liefelijke stem, de roerende blik van innerlijk medelijden van hare vriendin, die zoo gunstig op hen werkte. Zij sprak nog met elken gevangene onder vier oogen, beloofde schrijfmateriraal om aan hunne betrekkingen te kunnen schrijven en bood zich aan boodschappen voor hen over te brengen aan de hunnen. Zij bad met hen en schudde vriendelijk de aangeboden handen.

Veel was er in dit uur gebeurd. Uit haar liefderijk hart was een weldoende, zegenende invoed uitgegaan en had de ruwe korst der verharding en de verbijstering der wanhoop

overwonnen en hen den eersten stap op het pad van berouw en boetvaardigheid doen zetten.

Wij zien in het optreden dezer edele vrouw een beeld van het werk der engelen en zaligen, hun invloed aanwendende om te zoeken en te behouden wat verloren scheen, volbrengende het werk des Verlosser met hem.

Op deze verheven reine invloeden uit den hooge wenschte ik uwe aandacht te vestigen; deze invloeden zijn in onze dagen merkbaarder dan ooit.

De goddelijke bronwel van deze strooming onspringt in de hoogste sfeer uit het liefdehart van onzen Heer Jezus Christus. Hij is de geestelijke levenszon. Levenwekkend zijn de stralen die van sfeer tot sfeer doordringen en nog lichtvonken afwerpen tot in de donkerste sferen, waar maar een zucht, een bede wordt opgezonden om redding en verlossing.

De gansche legerorde van de hemelsche heirscharen is zoeken, dat verloren, oprichten, wat verzonken scheen, hulp brengen, waar die ingeroepen wordt. Geen zalige geest is er die zou weigeren deel te nemen aan het reddingswerk van Christus. Een waar heilsleger is met deze onzichtbare, overwinnende hemelwachters alom uitgezonden, ten dienste dergenen die de zaligheid beërven zullen. De levende Christus voert hen aan, deelt de dagorden uit, geeft de aanstellingen voor verschillende landen, volken, steden, gezinnen en personen, en zij gehoorzamen aan hun opdracht, hetzij die een arm kind of een machtig vorst betreft. Zij gaan tot de armen van geest en tot de grootste denkers en geleerden. Voor de engelen zijn zij alle Gods kinderen tot geluk geschapen en zij zijn de uitvoerders van den goddelijken raad.

Wat een sterveling dwaas en verkeerd schijnt zal blijken hooge wijsheid te zijn geweest en juist berekend voor de bedoeling en de toestanden.

Invloeden uit den hooge hebben ons vergezeld van de wieg tot het graf — invloeden hebben ons ten goede trachten te neigen als wij zwak waren of vermoeid — invloeden riepen ons geweten wakker waar het op het punt was in te slapen

maar hielp ons palstaan waar de moed ons ontzonk en ons geloof wankelde. Invloeden gaven licht en uitkomst waar alles donker scheen, openden een deur die wij niet wisten te vinden, baande een spoor, waar wij geen pad hadden gezien.

De blinde wereldling weet dat niet; hij spot met het ongeziene en toch wordt ook hij vaak gesteund en gered, zelfs al weet hij er niet om te bidden; maar anderen hadden die hulp afgesmeekt. Hierboven was een liefhebbende moeder of dochter of gade die niet ophield te smeeken en Gods engelen namen het op zich dien onbaatzuchtigen wensch te vervullen.

Dag en nacht werkt de telegraphie tusschen hemel en aarde, want de steunende engelen zweven gestadig af en aan en dalen vaak af tot in de holen van zonde en schande om te te zien of er nog ontvankelijkheid in het afgedwaalde kind is om te gevoelen dat een stem fluistert: keer terug: laat af van de zonde, keer terug en word behouden. O, geloof het, de hemelsche invloeden zijn steeds werkzaam — de vraag is maar of wij ze *willen* opnemen, of wij ons hart openen of toesluiten zoodat de beschermers bedroefd heengaan of terug geroepen worden van een onvruchtbaar arbeidsveld. Even zeker als wij den booze weerstaan kunnen, vermogen wij ook de goede raadgevers hun werk ondoenlijk te maken, maar dan ook zinkt de mensch van diepte tot diepte en wordt zijn redding en opheffing schier onmogelijk. Laat ons toch die heilige kennis der geestelijke invloeden trachten te verbreiden opdat niemand zich verharde maar oor en hart ontsluite voor de zegenrijke gemeenschap met de hoogere sfeer, opdat wij op onze beurt zegenrijke invloeden verspreiden die vruchten dragen voor een zalige eeuwigheid.

21 Oct. 1902. E. VAN CALCAR.

ONDERWIJZINGEN DOOR DE GEESTELIJKE LEIDSLIEDEN.

VAN OXON (DR. STAINTON MOZES).

(Vervolg van bladzij 304.)

Maar kondt gij ons niet waarschuwen om geen séance te houden?

Dat konden wij niet, daar wij te veel te doen hadden om de tegenstanders af te weren. Zelf hadt gij moeten bedenken, om den invloed dien gij ondervondt, dat het beter was de séance op te heffen. Wanneer gij voelt dat de lucht zoo bezwangerd is met verkeerde invloeden, hef dan de séance op.

Ik houd weinig van die séances. Ik voel er iederen avond den invloed van, en doe dat nog.

Wij zullen zorgen dat die u geen nadeel doen.

Zij heeft mij reeds kwaad gedaan. Wij hadden gehoopt dat Imperator zou gekomen zijn.

Hij kon niet met u spreken om de pogingen der tegenstanders. Het zou goed zijn als gij een tijdlang geen séance hieldt. Dikwijls séance houden is niet goed voor u.

Wij zijn van plan om Zaterdag en Zondag séance te houden. Kan Imperator dan komen?

Dat kunnen wij niet zeggen, als het mogelijk is zal hij waarschijnlijk komen. Overschat uwe krachten niet.

† RECTOR.

No. LXV.

23 Februari 1874.

Ik heb een sterk verlangen om met Imperator te communiceeren. (Een lange pauze)

Met wien gij dat ook doet, het mag niet lang duren. Gij zijt er nu weinig geschikt voor.

Wie was die geest, die zich manifesteerde ten huize van Mrs. G.?

Hij was, die hij zeide te zijn. Het verwonderde ons zeer dat hij zich aan u heeft kunnen hechten. Het kwam, doordien gij nabij de plaats waart waar hij gestorven is. Denk niet te

sterk aan hem, anders trekt gij hem tot u en zoudt last van hem kunnen krijgen.

Hoe komt het dat hij zoo spoedig tot bewustzijn kwam? Met onzen vriend, die onlangs gestorven is, was dat niet het geval?

Na den gewelddadigen dood van zijn lichaam is hij nog niet tot rust gekomen. Het zou goed voor hem zijn als hij tot rust kon komen, anders blijft hij voor langen tijd een aan de aarde gebonden geest.

Is rust dan werkelijk een stap tot vooruitgang?

Zeker. Hij zal tot kalmte komen als het gebed invloed op hem heeft. Hierover zullen wij later spreken. Gisteravond hebben wij te vergeefs getracht u te controleeren. Er was een Egyptische geest die eenige hieroglijphen voor u sehreef. Houd nu op. De kracht verzwakt. Vaarwel.

† I. S. D.

No. LXVI.

24 Februari 1874.

Ik heb u veel te vragen. Gij zegt dat rust somtijds bevorderlijk is voor vooruitgang?

Ja; dat is zoo bij zulk een plotselinge scheiding van lichaam en geest als waaraan gij denkt. Het zou te wenschen zijn dat de arme ziel tot rust kwam en niet bleef omdolen in de slechte plaatsen waar hij vroeger kwam. Als zijn geleigeest hem tot rust kon brengen, zou dat beter voor hem zijn; anders bezoekt hij de oude slechte plaatsen weer. Het is beter dat gij niet aan hem denkt. Hij is nu buiten uwe sfeer van aantrekking.

Krijgt de geest geen letsel bij zulk een vreeselijke verminking?

De verminking van het lichaam schaadt den geest niet;

alleen door den ruwen schok is hij eenigen tijd verward, gejaagd, en weet niet waar hij is.

Hij bleef dus op de plaats waar hij gestorven is?

Dat is gewoonlijk het geval als een onontwikkelde geest ploseling en gewelddadig van het lichaam gescheiden wordt.

Hoe hechtte hij zich aan mij?

Gij gingt daar voorbij; en daar gij in een hoogst sensitieven toestand verkeerdet, trokt gij hem aan, evenals een stuk ijzer door een sterke magneet wordt aangetrokken. Bovendien zag hij u reeds op een afstand aan de aura die u omhult en voor het geestelijk oog zichtbaar is. Licht en aantrekking werkten beide om in u het middel te zien tot communicatie waarnaar hij sterk verlangde. Wij hebben u vroeger gezegd dat alle stoffelijke voorwerpen door een aura omringd zijn, en bij een medium wordt die aura door een geest reeds op aanmerkelijken afstand gezien.

Kunt gij mij zeggen wat die aura is?

Het is de magnetische kring die uw lichaam omgeeft, en die de geesten in staat stelt tot u te komen en zich te manifesteeren. De mediamieke aura is voor het oog der geesten van eene goudgele kleur. De sympathetische kleur is karmozijnrood, de kleur der affecties. De kleur bij hen, die de waarheid lief hebben en die trachten te bevorderen is blauw. De geest die naar een medium zoekt wordt aangetrokken door de mysterieuse kracht — voor u nog mysterieus — die alvermogend bij ons is. Een geest die naar een medium zoekt om zijn denkbeelden op aarde te verbreiden, heeft daarvoor een belichaamden geest noodig, iemand die nog in het vleesch is, dien hij influenceeren kan op eene wijze die veel overeenkomst heeft met wat gij mesmerisme noemt. Vele groote geesten die in staat zijn den menschen waarheden te verkondigen, die het menschdom tot zegen zouden zijn, vinden zelden een medium op wien zij kunnen inwerken. En zelfs wanneer zij zoo iemand vinden, komen zij meestal tot de ontdekking, dat hij intellectueel zoo onontwikkeld is, dat hij niet te gebruiken is. O! wat

heeft die hoop bij hen zich al dikwijls als een nevel opgelost. De gouden aura omhult een mensch van weinig intellectueele ontwikkeling; en de kracht die nuttig wezen kon voor het verkondigen van waarheden, wordt slechts gebruikt door lage, onontwikkelde geesten voor physisische manifestaties. De gouden aura met intellectueele ontwikkeling vereenigd, is alleen dienstig voor ons Maar op de hoogte waarop gij in ontwikkeling staat, kunt gij de essentieele natuur er van toch nog niet begrijpen; bovendien zou uwe taal ontoereikend zijn om u dat begrijpelijk te maken. Om daarvan meer te weten, zult gij moeten wachten tot gij een hooger sfeer zijt binnengegaan. Houd nu op; het is gevaarlijk voor u om verder voort te gaan.

† I. S. D.
† Rector.

LXVII.

25 Februari 1874

Ik veronderstel dat iedere geest omringd is door de eene of andere aura. Is de mediamieke aura altijd van een goudkleur?

De aura die het medium omringt dat gebruikt kan worden voor manifestaties, waarneembaar voor uwe zintuigen, onderscheidt zich door een goudkleur; zijn aura als geest zou een der nuances van blauw of violet vertoonen, al naarmate hij zich kenmerkte door de eigenschappen waarvan deze eene zinnebeeldige voorstelling zijn.

Wat stelt het violet voor?

Dat stelt een progressieve geest voor die ontwikkeld kan worden. De geest die voor ons onbruikbaar is, is iemand die ongevoelig is, niet ontvankelijk voor sympathetischen invloed. Hij is gehuld in een groene aura en wij kunnen hem niet naderen. Wij gaan hem voorbij en laten hem over aan zijn geleigeesten die van een minder gevoelige natuur zijn. Zij, die

de genoegens der wereld hebben nagejaagd en den geest verwaarloosd hebben, zijn gehuld in een koude, donkergrijze aura, koud en terugstootend.

Gij spreekt alsof de kleuren bij u en ons dezelfde zijn?

Zij zijn dezelfde, maar levendiger en helderder; en bij ons hebben zij eene beteekenis, die zij bij u niet hebben. Dat wisten de Indiërs en Egyptenaren, en kozen voor hunne talismans die kleuren, die zij wisten dat aan sommige geesten behaagden. Maar vorm en kleur hebben bij ons eene beteekenis die aan u onbekend is.

Dat kan ik mij best voorstellen. Ik denk dat er melodie is, zoowel in kleur als in geluid?

Zoo is het inderdaad, gij vergist u daarin niet; en ook in geur. Wij kunnen denkbeelden mededeelen door kleur en geur, zoowel als door geluid. Gij hebt het goed begrepen, vriend.

Is die aura permanent in kleur?

Neen; door ziekte van het lichaam verandert zij van kleur; en agitatie van den geest verandert zoowel de kleur als den vorm er van. Hierdoor zijn wij in staat, zoowel over den toestand van den geest als van het lichaam te oordeelen. Zij verandert ook, als de geest zich in een bepaalde richting ontwikkelt. Er predomineert dan eene bepaalde kleur. Sterke gemoedsaandoeningen reageeren ook op de aura, dat zoo sterk wezen kan, dat de andere kleuren er tijdelijk door verduisterd worden. Neen, vriend, nu en dan verandert de aura veel en snel.

Zijn alle geesten daarmede bekend?

Tot zekere hoogte is dat ook aan den mensch bekend. Attractie en repulsie, aantrekking en afstooting, sympathie en antipathie, zijn tot zekere hoogte aan iedereen bekend; en de sensitieven voelen die het meest. Dit is, zooals gij weet, de oorzaak dat gij dadelijk tegen iemand, die binnen het bereik van uw aura komt, een antipathie hebt of met hem sympathiseert. Zij verwijdt zich of trekt zich samen, trekt aan of stoot af, al naarmate zij harmonieert of niet harmonieert met de aura

waarmede zij in aanraking komt. Alle geesten weten dit, maar allen weten het niet te verklaren. Sommigen, zooals de omgekomene in kwestie, handelen bij intuïtie, en worden aangetrokken door magnetische attractie. Zij graviteeren naar een sympathetische sensitieve, zooals ijzer door een magneet wordt aangetrokken. Van daar dat een hoog sensitieve er zeer aan bloot staat, door de onontwikkelden te worden aangetrokken.

Geesten kunnen dus aan iemands aura zien welk een karakter hij heeft?

Ontwikkelde geesten kunnen iemand terstond daaraan kennen; waarom het dan ook niemand mogelijk is zijn karakter te verbergen. De geest drukt zijn karakter af, zelfs op de atmosfeer die hij inademt. Dit is een wet van ons bestaan.

Zeer schoon, maar vreeselijk.

Neen, vriend, dat is het niet; het beveiligt tegen kwaad, wetende dat wij open liggen voor het oog van iedereen. Het is goed dat het zoo is. Wij zullen nu ophouden.

† I. S. D.

No. LXIII.

2 Maart 1874.

Ik had gisteravond een visioen van P. en T. Was dat een clairvoyant gezicht?

Ja; gij zaagt ons in een clairvoyant gezicht. Wij hebben ons voor uw geestesoog zichtbaar kunnen maken. Gij waart in staat ons en de kleine Catharina te zien. Om dat doel te bereiken moesten wij uwe geestelijke faculteiten, telkens als gij in trance waart, eerst genoegzaam tot ontwikkeling brengen, tot gij in staat waart een visioen te kunnen zien. En wij zijn zoo goed geslaagd in onze pogingen, dat wij de verwachting mogen koesteren ook nog anderen die met u gemeenschap houden voor uw geestesoog te doen verschijnen.

Het visioen scheen geheel onafhankelijk te

zijn van het gewone gezicht. Als ik mijn hand voor mijne oogen hield, hinderde dat niets; maar zag ik in een andere richting, dan zag ik niets.

Het was een visioen dat alleen zichtbaar was voor uw geestelijk oog. En dat gij in een andere richting niets zaagt, kwam doordien het een zuiver objectief en geen subjectief gezicht was.

Zoudt gij het niet aan anderen kunnen laten zien, zoodat twee of drie het tegelijk zagen?

Na verloop van tijd zal dat misschien mogelijk zijn, maar voor het oogenblik zijt gij het sterkst ontwikkeld en nu eerst in staat het te kunnen zien. Wij kunnen niet zeggen wat ons verder vergund zal zijn te doen. Wij doen wat wij mogen en kunnen doen, en doen dat met genoegen. Hetgeen gij in clairvoyant gezicht gezien hebt, is een bevestiging van hetgeen wij gezegd hebben; en wij hopen zoo ver met u te komen, dat gij ook hun stem kunt hooren Maar daarvoor moet gij geduld hebben.

Meent gij een stem die hoorbaar is voor het natuurlijk oor, of bedoelt gij clairaudience?

Een stem die hoorbaar is voor het stoffelijk oor kunnen wij moeilijk voortbrengen. Wij bedoelen de stem der geesten als gij hen door uw geestes oog ziet. Daarvoor is het noodig dat gij u steeds zorgvuldig in acht neemt, vooral voor gij séance houdt, ten einde niet in een toestand te verkeeren die u onvatbaar maakt voor onzen invloed. Wij waarschuwen u ernstig, goede vriend, tegen iedere ondoordachte vermenging met invloeden die schadelijk zijn. Daar gij meer en meer vatbaar wordt voor geesteninvloed, neemt het gevaar toe voor een aanval der onontwikkelden — de aan de aarde gebondenen en boosaardigen. En wij weten niet of wij altoos in staat zullen zijn u daartegen te beschermen Het kan zijn dat wij u niet altoos tegen gevaar kunnen beveiligen; vooral niet als gij gemeenschap houdt met geesten die onbetrouwbaar zijn Dat hebben wij altoos getracht te doen, en daarin zijn wij tot nu

toe gelukkig geslaagd. Wij kunnen alleen hopen op goeden uitslag in den moeilijken tijd die aanstaande is, als gij en de vrienden in den cirkel met ons samenwerken. De uiterste voorzichtigheid is noodig; en wij moeten u nogmaals ten sterkste aanraden den weg niet open te stellen voor de tegenstanders, door séances te houden m e t a n d e r e n. Daarop hebben wij steeds bij u aangedrongen. Wij verbieden u niet het zoeken naar waarheid dat gij verplicht zijt te doen — zelfs al zoudt gij er gevaar door loopen; noch ook verlangen wij u iets in den weg te leggen in het zoeken naar dat gene wat gij meent dat noodig is en dat gij van zoo groote waarde acht (identiteitsbewijzen- Vert.); maar wij dringen er op aan, dat gij u niet noodeloos blootstelt aan vreemde invloeden. Wij doen dat in het bewustzijn van het gevaar dat daarin voor u schuilt, en dat gij niet kent zooals wij. Gij ziet de tegenstanders niet, die een aanval op u zoeken te doen en ons werk trachten te belemmeren en te niet te doen. Veel dat gij toeschrijft aan ongesteldheid van het lichaam of den geest, is het werk der onontwikkelden, om u te kwellen en u te bemoeilijken in uw werk. Vriend, wij waarschuwen u dat gij groot gevaar loopt als gij te veel op het spel zet. Bid, bid veel en wees ernstig en eenvoudig van gemoed. Laat geen aardsche genoegens een belemmering worden voor uwe geestelijke ontwikkeling. Wij zeggen niet, zooals sommigen doen, dat een kloosterleven en strenge kastijding van het lichaam bevorderlijk is voor de ontwikkeling van den geest. Onze vriend Prudens vond dat het dat deed, maar ten koste der ontwikkeling van andere faculteiten. Ook raden wij u niet aan het lichaam te verachten met al de aardsche genoegens. Wij kennen den plicht dien gij en allen die in de wereld geplaatst zijn aan haar verschuldigd zijt. Wij hebben u gezegd dat de stoffelijke zintuigen de avenues zijn van den geest, waarmede hij met de wereld in betrekking komt, en dat de verzorging van het lichaam en het vervullen uwer dagelijksche plichten, een deel uitmaken van ons onderwijs. Gij moet zorgen voor de gezondheid van uw lichaam, om die plichten naar eisch te kunnen

vervullen. Overschat uwe krachten niet en verspil die niet aan iets wat van geen nut is; gij moet ze gebruiken voor hooger doeleinden. Overprikkel de organen van het lichaam niet, door overmaat van voedsel en prikkels. Tracht geen communicaties te krijgen wanneer de geest niet kalm en rustig is, of als het lichaam vermoeid is en naar rust verlangt. Alleen dan wanneer gij rustig en ernstig gestemd zijt en het lichaam niet vermoeid is, moogt gij gemeenschap met ons houden. Wij kunnen dan veel, veel meer voor u doen, dan waartoe wij tot nu toe in staat zijn geweest. Iedereen die met ons gemeenschap houden wil, moet lichamelijk en geestelijk zijn zooals wij hebben gezegd.

Ik weet het. Dikwijls ben ik vermoeid na een werkzamen dag; en ik ben dan ongeschikt om séance te houden. Kunt gij ons niet waarschuwen als het beter is niet voort te gaan?

Wij willen dat liever niet doen, omdat wij zóó weinig met u kunnen doen, dat wij geen gelegenheid willen laten voorbijgaan als er nog iets gedaan kan worden. Wij zouden liever zien dat gij zelf alle voorzorgen naamt om geschikt te zijn voor eene séance. Dan behoeft er niet gewaarschuwd te worden.

Is het bepaald uw verlangen dat ik naar geen anderen cirkel ga?

Zoo bedoelen wij het niet. Maar wij geven u raad u niet bloot te stellen aan eenig gevaar, tenzij het is om kennis op te doen. Stel u niet bloot aan het gevaar van obsessie. Dat gevaar is grooter dan gij denkt. En dat zal eerder toe dan afnemen; en oogenblikken van gevaar blijven niet achterwege.

Meer dan tot nog toe?

Ja, zeker. Het gevaar is groot, en niemand kan er de gevolgen van voorzien. Wees voorzichtig, bid veel, wees eenvoudig in oogmerken en bevorder uwe gezondheid zooveel gij kunt.

Dat laatste is moeilijk. De vele aanzoeken

die ik krijg, zijn dikwijls alles behalve goed voor mijne gezondheid.

Een reden te meer om op te passen en voorzichtig te zijn. Denk na over hetgeen wij gezegd hebben; en moge de Allerhoogste u Zijn zegen schenken.

I. S. D.

No. LXX.

23 Maart 1874.

Kan ik eenige inlichtingen krijgen omtrent dat bijzondere schrift?

[Wij hadden den vorigen avond séance gehouden, waarop eenig klein geschreven direkt schrift door Doctor en Prudens gegeven was.]

Wij gaven het als een bewijs van hetgeen wij kunnen doen; echter niet zonder moeite.

Het is het merkwaardigste wat ik ooit heb bijgewoond. Wie schreef het?

De geesten die het onderteekenden, geholpen door vele anderen. Wij werden bijgestaan door velen die in staat waren de ongunstige condities te overwinnen. Wij hebben u vroeger gezegd dat zulke manifestaties nooit geschieden door een enkelen geest, maar altijd met behulp van anderen.

Het schrift was zeer klein, maar toch duidelijk.

Wij kunnen nog kleiner schrijven en zullen dat bij gelegenheid doen. Er was veel mediamieke kracht noodig om de manifestatie goed te volbrengen, maar uw physieke toestand was nog al gunstig.

Waren Doctor en Prudens degenen die het schreven?

Ja, deze schreven het; zooals gij zien kunt aan het karakter van het schrift, dat nooit verandert.

Ik dacht dat het schrift van Prudens niet zijn eigen was, maar dat een ander het deed, onder zijn naam?

Dat zou nooit worden toegestaan.

Werd het potlood werkelijk gebruikt?

Ja!

Werd het door een gematerialiseerde hand gedaan?

Niet zooals gij u dat voorstelt; slechts voldoende om met het potlood te schrijven. Voor het stoffelijk oog was de hand niet zichtbaar.

Zou het geschenen hebben alsof het potlood zelf schreef?

Ja, voor het vleeschelijk oog.

Zoudt gij BOVEN de tafel kunnen schrijven?

Ja, bij volkomen duisternis; maar gemakkelijker onder de tafel, omdat dat verder van uw lichaam is. De adem zelfs uit uwe monden is nadeelig bij zulk een delicaat experiment. Wat meer is, sommige mediums die bij andere manifestaties kracht verleenen, werken hierbij tegen, in meer of mindere mate.

Is dat misschien de reden dat het schrijven moeilijker gaat als P. er bij tegenwoordig is?

Juist, hoe dichter bij hem, hoe moeilijker het gaat. Wij kunnen niet zeggen hoe dat komt. Bij andere experimenten helpt hij ons.

Zooals H. het geluid versterkt?

Ja. Het kost ons veel moeite geluid voort te brengen en doen dat ook niet gaarne.

Is er gevaar aan verbonden?

Ja, en dat wij niet altijd kunnen voorzien. Wij doen het wel bij wijze van experiment; maar zoodra wij zien dat er geen kans van slagen is eindigen wij, daar wij er anders nadeel mee doen.

Hoe kwam de Baron er zoo bij?

Hij begon eenigen tijd geleden belang in den cirkel te stel-

len. Hij werd er door aangetrokken en was zeer behulpzaam bij het schrijven, waarin hij op aarde reeds belang stelde. Hij is een groote steun voor ons.

Was hij het die dat geluid voortbracht — die slag?

Dat deed hij; ook dreef hij eenige geesten terug die toegang zochten te krijgen. I. S. D.

No. LXX.

26 Maart 1874.

Ik heb veel te vragen. Wie was de geest die zich gisteravond manifesteerde?

De geest sprak waarheid toen zij zeide dat zij Charlotte Buckworth was. Zij staat in geen bijzondere betrekking tot ons, maar toen zij bij ons kwam vergunden wij haar zich te manifesteeren om u te overtuigen. De condities waren niet gunstig voor ons werk; wij waren niet in staat er harmonie in te brengen, daar zij verstoord waren. Dat is altijd het geval na een dag zooals die door u is doorgebracht. De verschillende invloeden waarmede gij in aanraking geweest zijt, brachten storingen teweeg die wij niet konden wegnemen.

Ik had weinig hoop dat er iets komen zou. Ik geloof dat een séance zooals die van gisteravond, met andere min of meer ontwikkelde mediums, nadeelig op mij werkt?

Gij hebt gelijk. Gij weet niet hoe gevoelig gij voor dergelijke invloeden zijt. De geest die bij u kwam was meer dan honderd jaren geleden gestorven en ging plotseling en onvoorbereid in de geestenwereld over in het jaar 1773. Zij stierf, gelijk zij zeide, ten huize eener vriendin in Jermyn-street, waar zij was heen gegaan voor eene danspartij. Zij zal u waarschijnlijk meer kunnen zeggen, maar wij hebben geen contrôle over haar.

Is zij nu hier?

Neen; zij is er niet.

Kunt gij haar halen?

Neen, zij staat niet onder onder ons toezicht.

Weet gij iets meer van haar?

Ja; zij had gisteravond gaarne iets meer willen zeggen, maar de kracht ontbrak er toe. Nadat zij een geruimen tijd in een toestand van slaap verkeerd had, was zij tot bewustzijn gekomen en was haar, in hare sfeer, eene taak opgedragen; eerst onlangs was zij weder met de aarde in aanraking gekomen. Harmonische cirkels trekken haar nu aan, daarz ij zelf van eene beminnelijke natuur is. Zij werd plotseling van de aarde weggenomen, daar zij op het bal ineenzakte en toen gestorven bleek te zijn.

Waaraan stierf zij?

Aan eene hartkwaal, die door het vele dansen slimmer werd en haar plotselingen dood veroorzaakte. Zij was een achteloos meisje, maar van een zachte en lieve inborst.

Bij wie aan huis gebeurde dat?

Dat weten wij niet. Wij zullen zien het gewaar te worden.

Ik verlang zeer naar de berichten over de verschillende godsdiensten; zou ik die spoedig krijgen?

Wij weten het niet; dat hangt van Imperator af.

Er was gister een heer bij mij, die bij zijn schrijven hulp en raad verlangde. Kent gij hem?

Neen; wij kennen hem niet. Wij zullen het vragen aan hen die bij u waren. Wat verlangt hij te weten?

Hij zou gaarne willen weten of hij onder goed geleide staat en of hij er mede voort kan gaan. Kunt gij te weten komen wie door hem schrijven?

Wij zullen zien het te weten te komen, maar wij zijn niet in rapport met hem en kunnen het niet beloven.

Gij zoudt er mij zeer mede verplichten. Ik bemoei mij zelf niet graag met zaken van een

ander; maar ik zou toch gaarne zien dat gij hem hielpt.

Wij zullen voor u doen wat wij kunnen. Houd nu op.

Ik heb nog andere vragen.

Doe die nu niet.

† RECTOR

'S Namiddags van dienzelfden dag.

Wij weten nu dat het plaats vond ten huize van een zekeren dokter Baker. Lottie stierf daar den vijfden December. Meer kunnen wij u niet zeggen; maar het is ook genoeg.

† RECTOR.

No. LXXI.

29 Maart 1874.

Wij hebben gisteravond veel over die materialisatie gesproken. Kunt gij er mij iets van zeggen?

Het was ongetwijfeld een sterk bewijs van kracht. De geesten die haar tot stand brachten trokken hetgeen zij noodig hadden uit vele bronnen.

Was het een volkomen materialisatie?

Wij hebben er vroeger nooit een bijgewoond die zoo volkomen was. Zij komen zelden voor, zooals wij u gezegd hebben; de condities zijn niet altoos gunstig.

Kunt gij mij zeggen hoe het gedaan wordt?

Het proces zoudt gij niet kunnen begrijpen. Het geschiedt door de elementen die in den cirkel aanwezig zijn magnetisch aan te trekken en in verbinding te houden met het geestelijk lichaam, waardoor een tijdelijk omhulsel ontstaat. Uwe denkbeelden van stof en geest laten niet toe dat te begrijpen. Het

geestelijk lichaam, bij die geesten die het gemakkelijkst te materialiseeren zijn, verkeert in een toestand die niet heel veel verschilt van die welke gij met uwe zintuigen kunt waarnemen, d. i., wier nabijheid gij voelen kunt. Gij weet dat een geestelijk lichaam, zonder eenige materialisatie, voor U waarneembaar is, zoodra het in aanraking met u komt. Het is materisch genoeg om door u bemerkt te worden, zijn nabijheid te voelen en levenskracht uit u te trekken, waardoor een koud gevoel over u komt. Dit gebeurt alleen met die geesten die dicht bij de aarde zijn. Deze trekken, bij materialisatie, onophoudelijk deeltjes van het menschelijk organisme tot zich, die zij dan magnetisch vasthouden, waardoor zij eindelijk zichtbaar worden. Het lichaam is zelden geheel gevormd; meestal een deel er van. Wij hebben die inlichtingen van hen die het weten kunnen. Zelf weten wij er weinig van.

D u s k a n e e n g e e s t v e r s c h ij n e n, b v. m e t s l e c h t s e e n h o o f d e n b o r s t; o f m e t é é n a r m o f é é n b e e n?

Dat zou kunnen, evenals gij slechts een gedeelte van uw lichaam bedekken kunt. Maar het materialiseeren gebeurt niet dikwijls hier (in Engeland), ofschoon het nu wel meer zal voorkomen, nu men de eerste moeilijkheden te boven is.

H e t i s e e n o n t z a g l ij k v e r s c h ij n s e l. I k z a g d e l o n g e n w e r k e n.

Dat kan wel zijn. Bij zulk een materialisatie moet dat wel

N u w a t b e t r e f t d e k l e e d i n g. K u n n e n d i e o o k g e m a t e r i a l i s e e r d w o r d e n?

Zeker; dat gebeurt dikwijls, zooals gij gezien hebt. Dit kunt gij niet begrijpen zoolang uwe denkbeelden omtrent stof niet veranderd zijn. Wacht met geduld en alles zal voor u duidelijk worden. Maar de tijd er voor is voor u nog niet gekomen.

H e t i s z e k e r d a t i k n o g w e i n i g w e e t.

Wij gelooven dat de geesten die dit doen onder de leiding werken van hooge intelligenties, die er naar streven de waarheid ingang te doen vinden bij sommigen, die haar op geen andere wijze willen aannemen.

K u n t g ij m ij z e g g e n h o e h e t k o m t d a t d i e

geest zooveel van mij tot zich trok, en John King zoo weinig?

Het medium ontleende veel van haar kracht aan U, en was daardoor in nauw rapport met u. In het andere geval was er geen rapport met u; van daar het verschil.

Had het materialiseeren kunnen plaats hebben als ik in het kabinet was geweest?

Dat kunnen wij niet zeggen. Mogelijk wel, maar het Hoofd zou het niet hebben toegestaan.

Zou ik in het kabinet hebben kunnen gaan om het medium te zien?

Er zou geen kwaad uit voortgekomen zijn. Een vreemde cirkel schijnt Miss— —geen nadeel te doen. De geesten die haar controleeren staan op een trap die zoo nabij de uwe is, dat zij voor den invloed niet gevoelig zijn.

Een geest wordt dus sensitiever als hij vorderingen maakt. Wij hadden gisteravond een lang gesprek, en de heer..... was zeer getroffen over de denkbeelden omtrent God en den voortuitgang van den geest, die gij mij gegeven hebt. Ik zou wel iets meer willen weten van den vooruitgang van den geest?

Wij kunnen er weinig meer van zeggen dan hetgeen wij er van gezegd hebben, behalve een nadere uiteenzetting. Gij weet dat een geest langzaam voor- of achteruit gaat. De geest nog in het vleesch zijnde, schept zich zijn eigen toekomst, de plaats waar hij heengaat nadat hij van het lichaam is vrijgemaakt. Naarmate hij goed of slecht geleefd heeft, gaat hij naar eene hoogere sfeer, of daalt af naar eene lagere; naar een hoogeren of lageren toestand van bestaan in de sfeer waar hij geschikt voor is. Wanneer hij daar gekomen is, wordt hij bezocht door geesten wier taak het is om op te voeden, die valsche denkbeelden bij hem trachten uit te roeien en hem tot nadenken stemmen over zijne vroegere verkeerdheden, ten einde langs dien weg het verlangen bij hem op te wekken de gevolgen zijner misslagen te herstellen.

Wordt vervolgd.

ONDERWIJZINGEN DOOR DE GEESTELIJKE LEIDSLIEDEN.

VAN OXON (DR. STAINTON MOZES).

(Vervolg van bladzij 304.)

Dit is de eerste stap tot vooruitgang. De reiniging wordt voortgezet totdat de geest zoover gelouterd is dat hij naar een hoogeren toestand kan overgaan, waar het proces wordt voortgezet tot al de reinigingssferen zijn doorgemaakt, en de geest, gereinigd en veredeld, naar de sferen van ontwikkeling overgaat. Daar krijgt hij nieuwe kennis; de ziel is veredeld en geschikt geworden om zich meer te ontdoen van het materische en een verder veredelingsproces te ondergaan. En dit gaat voort, tot al de grove bestanddeelen geheel zijn weggenomen en de geest geschikt geworden is voor de sferen van aanschouwing of bespiegeling. Maar van die sferen weten wij niets.

Dus zou die gedachte van sommige diepe denkers — absorptie in de Godheid — waarheid kunnen zijn?

Dat zeggen wij niet. Zulke uitdrukkingen zijn de ruwe uitingen van menschelijke onwetendheid en het kleed om die te verbergen. Wees tevreden met in wijsheid toe te nemen en naar die mate meer te leeren verstaan.

Gij hebt meer gevraagd dan eigenlijk dienstig voor u is. Houd nu op. Vaarwel, en moge het Opperwezen u en ons behoeden.

† RECTOR.
DOCTOR, DE ONDERWYZER.
PRUDENS.

No. LXXII.

5 April 1873.

Ik wensch een vraag te doen omtrent dat kleine schrift van Zondag. Is dat werkelijk geschreven met het potlood, of door een ander proces?

Het potlood werd werkelijk gebruikt. Wij kunnen het hanteeren door een gedeeltelijk gematerialiseerde hand, zooals wij gezegd hebben.

Maar somtijds, zegt gij, wordt het potlood niet gebruikt?

Wilskracht stelt ons in staat het zonder dat te doen.

Ik heb opgemerkt dat GIJ het zijt die gewoonlijk schrijft, en ik besluit daaruit dat gij de amanuensis zijt van een bond. Doctor schijnt ook veel te schrijven. Het schijnt dat gij overeengekomen zijt, dat zij die het gemakkelijkst kunnen schrijven dat doen zullen. Is dat zoo?

Zoo hebben wij vroeger gezegd.

Zijn de geesten inwiens naam gij spreekt aanwezig?

Niet, zooals gij bedoelt, hier in het vertrek. Zij kunnen ons hunne gedachten op verren afstand zenden en zoo met ons werken. Het is niet altijd noodig dat zij, wat gij bedoelt, lichamelijk tegenwoordig zijn. Wij hebben andere middelen om communicatie te houden.

Gij wilt dus zeggen dat een geest zijn wilskracht slechts behoeft aan te wenden als hij in de sferen is, om communicatie met ons te houden?

Ja.

Als GIJ communiceert, zijt gij dan persoonlijk tegenwoordig?

Ja.

Kunnen zij, in wiens naam gij spreekt, zelf ook schrijven?

O, ja! maar met veel meer moeite.

Zijn zij, wier namen onder de berichten staan, altijd tegenwoordig?

Ja, altijd.

Zou Prudens, bijv., nu kunnen schrijven?

Ja, als gij een oogenblik wachten wilt om kracht te verzamelen.

Dat wil ik gaarne doen; mijne bedoeling is om te zien of de verschillende geesten voor zichzelf kunnen schrijven.

Zeker kunnen zij dat, maar wij geven de voorkeur aan een eenvoudiger middel.

»Ik, Prudens, groet u, goede vriend. God zegene u!'

Van waar zijt gij gekomen?

»Van mijne verblijfplaats in de sferen en van mijn werk aldaar."

Zijt gij persoonlijk hier?

»Ja"

Keert gij er weder naar terug?

»Ja; ik groet u." — PRUDENS.

En Philosophus?

Ik zal hem halen; maar het is niet goed het werk te onderbreken waarmede ieder bezig is.

»Philosophus" de wijsgeer, groet u, goede vriend."

Zijt gij ook gekomen van uw werk in de sferen?

»Ja.'

Welke bezigheden waren dat?

»Ik was bezig na te denken over de volmaaktheid van het Opperwezen. Dat behoort tot onze bezigheden. Ik ga nu weder terug. Ik kan niet langer blijven."

En Grocyn?

Dien kan ik nu niet b·engen.

Waarom niet?

Hij is verzonken in de aanbidding van het Opperwezen, waarin hij niet gestoord mag worden.

En Doctor?

»Die is reeds hier en groet u in den naam van het Opperwezen."

Ik wensch te weten of gij den vorigen avond zelf dat bericht geschreven hebt?

Dat deed ik. Ik waarschuwde u en bad voor u. De kracht ontbreekt om meer te zeggen. Vaarwel.

Theophilus — is die hier?

Neen; de kracht ontbreekt om hem nu te roepen.

En Mentor?

Ook niet. Houd nu op; gij hebt meer gedaan dan goed voor u is.

RECTOR.
DOCTOR.

No. LXXIV.

7 April 1874.

Wij zullen nu met u spreken over de godsdiensten van Griekenland en Rome. Gij zijt er reeds voor een groot deel mede bekend. Gij weet hoe de Goden van Griekenland slechts de belichaming waren van menschelijke volmaaktheden, vergode stervelingen van alle rangen. Daarover behoeven wij niet met u te spreken. Wij zeggen u alleen dat de Grieken de eersten waren om die groote waarheid aan het licht te brengen, waarover noch Brahma, noch Buddha, noch Zoroaster, noch Manus gesproken hadden — dat God geen God is van verre; noch een Schepper die, nadat Hij geschapen had, hoog verheven is neergezeten en Zijn schepselen niet leidt en be-

stuurt; noch eene kracht, noch een essence, noch een geest die vereenzelvigd is met het geschapene; maar een wezenlijk, waarachtig, werkelijk Bestuurder van al de werelden die Hij geschapen heeft. Aan Griekenland zijt gij deze groote waarheid verschuldigd, met nog andere waarheden waarover wij niet spreken zullen. Ook zullen wij niets zeggen over de schoone denkbeelden in de Grieksche wijsbegeerte, gelijk men die vindt in de leerstellingen van Plato.

Aan Rome, dat ver beneden Griekenland stond, zijt gij 't denkbeeld verschuldigd, dat God Zijne schepselen door wetten bestuurt. Het is een denkbeeld dat eerst in later tijd als waarheid aangenomen werd — het fondament van het stelsel der Christelijke Kerk en theologie, dat, hoe ook verwrongen, niettemin in den grond waarheid is. Het Besturen door wetten is van Romeinschen oorsprong; en wij behoeven u niet te zeggen dat die waarheid zuiver opgevat, door ons erkend en geleerd wordt.

Wij zullen nu niet verder gaan. Houd nu op en denk hierover na. Overweeg hetgeen wij gezegd hebben, en erken dat het steeds voortgaande werk van denzelfden God door dezelfde middelen geschiedt.

† IMPERATOR.
RECTOR.

No. LXXV.

9 April. 1874.

Wij zullen nu met u spreken over het leven en de leer van Mahomet, of Mohammed, een der profeten wien God vergunde de wereld te verlichten en die tevens als een voorbeeld dienen kan hoe gevaarlijk het is om af te wijken van de zending waartoe een profeet geroepen is Gij zult, door hetgeen wij u zeggen zullen, er toe overgaan om in meer bijzonder-

heden het leven en de schriften te bestudeeren van dezen leeraar. En om dat met meer vrucht te doen, is het noodig over sommige punten in het bijzonder met u te spreken.

De eerste jaren van zijn leven bracht Mohammed door in afzondering, in tegenstelling met het latere, woelige tijdperk van zijn leven, toen hij, in stede van een herder zijner schapen te zijn, een krijgsman werd. Veertig jaren lang leefde hij eenvoudig en trok zich gestadig terug in een spelonk om te bidden en zich voor te bereiden voor zijne zending. Het was in dezen tijd van afzondering dat hij de reeks openbaringen ontving die in den Koran te vinden zijn. Langzamerhand was hij een groot trance medium geworden en meer dan twintig jaren de recipient van goddelijke inspiratie. Aanvankelijk ging zijn mediumschap gepaard met hevige convulsies, waardoor hij sterke physische schokken kreeg en zijn geest geweldig werd aangegrepen. Maar langzamerhand verminderden die verschijnselen en maakten plaats voor clairvoyance, in welken toestand hij zijne goddelijke openbaringen ontving. Zijn amanuensis, die in de spelonk steeds bij hem was, schreef dan terstond de visioenen en profetische uitspraken op, zoodra die van de lippen vloeiden van den in trance zijnden ziener. De gunstigste condities, afzondering en een eenvoudige levenswijze, waren hier voor de communiceerende geesten aanwezig om hunne berichten over te brengen. Daarop hebben wij ook zoo dikwijls bij u aangedrongen. Omdat Mohammed onvoorwaardelijk vertrouwen stelde in den raad die hem gegeven werd en dien opvolgde, kon er zooveel met hem gedaan worden. Omdat hij zijn oog gevestigd hield op de goddelijke zending die hij te vervullen had, weinig lettende op de moeilijkheden die er aan verbonden waren en zich niet stoorde aan de opinie der menschen, kon hij zulk een schat van waarheden in zich opnemen. Eerst toen hij die voorwaarden minder in acht begon te nemen, toen hij zich begon te schikken naar de omstandigheden, rekening begon te houden met de opinie der menschen en propaganda zocht te maken voor zijne denkbeelden, verminderde zijn mediumschap, hij werd al minder en minder

ontvankelijk, tot de goddelijke inspiratie hem eindelijk geheel en al verliet. In den Koran zijn goddelijke inspiraties en zuiver menschelijke denkbeelden dan ook zoo dooreengemengd, dat zij moeilijk te scheiden zijn. Het is als met uwen Bijbel. Waarheid, dwaling en verdichting zijn daarin dooreengemengd

Wij hebben gezegd dat het succes van Mahommed grootendeels het gevolg was van gehoorzaamheid aan hetgeen zijn inspireerende geesten hem zeiden, die toen, evenals wij nu, gezonden waren om aan het volk, waaronder hij optrad, zooveel waarheden omtrent het Opperwezen te verkondigen als het dragen kon. De controleerende geest van den bond, die het meest op hem inwerkte toen hij zijn goddelijke inspiraties ontving, was een geest die niet geleefd heeft op uwe aarde, en zich bekend maakte onder den naam van Gabriël, het hoofd van den bond, die ook de brenger was van de boodschap aan Vates, gedurende diens leven op aarde. Met hem werkte een bond van geesten, wier inspiraties opklimmen tot Henoch, evenals de Christenketen opklimt tot Melchizedek. Van Henoch gaat de keten langs Joktan, Keturah en Ismaël, wier nakomelingen de keten brachten tot Mohammed. Dit is de paralelketen van inspiratie waarop wij vroeger wezen, toen wij u zeiden dat Abraham niet opgetreden was om zijn nakomelingen te inspireeren. Het was door zijne vrouw Keturah en zijn zoon Ismaël alleen, dat zijn invloed werd gevoeld. Wij keeren nu terug om aan te toonen hoe de verderfelijke invloed van Ismaël, Mohammed in later jaren omlaag trok. Zoolang hij eenvoudig en in afzondering leefde en woorden van wijsheid in zich opnam, die over hem werden uitgestort, was hij goed. Maar de tijd kwam dat de rustelooze geest van Ismaël macht over hem kreeg; en deze dreef hem de wereld in. Na de Hegira treedt dit duidelijk aan het licht. Het ging met hem als met zoovelen, op wie geesten in staat zijn in te werken. Hij handelde onder geesteninvloed. Hij deed, hij wist niet wat en niet waarom; ofschoon het hem duidelijk was nadat het was gebeurd. Hij werd gebruikt om een ontworpen plan ten uitvoer te brengen, waarvan niemand denken kon dat het

voor uitvoering vatbaar was. Welk mensch, welk dweper had kunnen droomen van het succes van het Mohammedanisme, zelfs reeds gedurende het aardsche leven van zijn profeet? Onder de leiding van hen, die ten goede of ten kwade zijn bestemming controleerden, maar voornamelijk onder den invloed van Ismaël, ging Mohammed voort onder de menschen de kennis te verbreiden waarvan hij de gekozen recipient was geweest. Van den tijd af zijner komst te Medina, ontaarde hij snel. Hij hield zich onledig met politiek, met al haar listen en streken; met oorlogvoeren, met al de wreedheden daaraan verbonden; hij gaf zich over aan sensualiteit, met al haar dierlijke neigingen. In dit alles was de geest van Ismaël te herkennen Den rusteloozen zwerver, die in uw heilig Boek zoo juist beschreven is, tegen iedereen geweld gebruikende en iedereen tegen zich innemende, ziet men terug in den rusteloozen, wilden strijder, die wreede bloeddorst en noodelooze slachting, zelfs van vrouwen en kinderen op zijne rekening heeft. Ach, vriend, hoe werkt de demon van den oorlog zelfs onder de besten onder u! Hoe verderfelijk is zijn invloed, hoe boosaardig zijn geest! Het sensueele zaad van Abraham, door Ismaël werkende, verschijnt weder in de sensualiteit en lage hartstochten, die de beste jaren van Mohammed's leven ontsieren. Hij, die in zijn spelonk te Mekka dikwijls uit het lichaam geweest was en berichten van engelen ontving, werd de slaaf van uitgelaten losbandigheid en ongebreidelde hartstochten. Groote Vader! welk een val! wat een treurig onderworpen zijn aan den laagsten hartstocht! wat een omlaag brengen van den geest door vuile vleeschelijke lusten. Ach! ach! wat oefent onbeteugelde hartstocht toch een vreeselijken invloed onder het menschdom uit! Hoe doet hij al wat edel, rein en geestelijk is verwelken tot een vloek! Hoe bevlekt en bezoedelt hij den geest, dooft zijn aspiraties uit, brengt hem omlaag, en maakt hem geschikt voor het gezelschap van losbandige, dierlijke wezens, waarvoor hij zichzelf heeft rijp gemaakt! Mohammed de heilige, de reine, de verhevene, werd, onder deze drievoudig vervloekte aanvechting, een Mohammed de dierlijke

sensualist, de verachtelijke slaaf van onbeteugelde lusten, de recipient der laagste en onedelste inblazingen. Van dien tijd af verlieten de reine geesten hem. De door God gezonden geesten vloden van hem heen. Zij konden geen gemeenschap houden met den lagen wellusteling, den ruwen krijgsheld. Zij lieten hem over aan het gebied van den Verleider en aan den invloed van Ismaël. Wij bedroeven ons als wij, u tot waarschuwing, eene schets geven van een val, die engelen tot droefheid heeft gestemd. Wij huiveren als wij denken wat had kunnen zijn — wat hij voor een kleinen tijd was — en wat het einde is geweest. Het succes spoorde hem aan, zooals het zoo menig ander gedaan heeft. Hij viel tot eene ongekende laagte; nooit geheel verlaten; nu en dan met een flikkering van inspiratie: maar, heelaas! te vergeefs. Iedere lichtstraal die op hem viel deed duidelijker de bedorvenheid van zijn gemoed zien; de wolken der verleiding verzamelden zich weer, en Ismaël herkreeg zijn invloed. Bloeddorst en moord en onbeteugelde hartstochten kenmerkten zijn latere jaren; en de tegenstanders slaagden maar al te wel, met in den Koran eene massa onwaarheid te mengen onder de zuivere, reine openbaring uit vroeger dagen, die er moeilijk uit te schiften is. Wij kunnen dat niet doen. Wij kunnen u slechts wijzen op de waarheden die Mohammed geopenbaard waren, en u aantoonen hoe die in overeenstemming zijn met het onderwijs dat wij u geven.

Rust nu wat en verkwik u.

† IMPERATOR.
RECTOR.

No. LXXV.

9 April 1874. — vervolg.

Wat ons oordeel aangaat omtrent het karakter van den godsdienst die den Mohammedaanschen heet, moeten wij veel terugnemen van de bewondering die wij hadden voor de vroegere openbaringen die hij ontving. De betreurenswaardige in-

vloed van Ismaël ligt over alles, en zelfs de reine waarheden zijn verduisterd door de dwalingen waarmede zij omhuld zijn. Het groote centrale denkbeeld van het Islamisme is Monotheïsme — het geloof aan één God. — In dit opzicht was hij een protest en reactie tegen het polytheïsme — veelgodendom — van het volk waaronder hij leefde. De vroegere leeraars, Adam, Noach, en Mozes, werden in de openbaring van Mohammed erkend profeten Gods te zijn — de eenige waren God. Dit was waarheid, zooals wij u gezegd hebben. Toen hij van zijn oorspronkelijke denkbeelden van dien God afdwaalde, en het Opperwezen als een Oneindigen despoot, een onbuigzamen autocraat beschreef, die sommigen voor den hemel en sommigen voor de hel geschapen had, verkondigde hij een godslasterende fabel. Toen hij leerde dat God een éénig God was, sprak hij waarheid. Maar toen hij zeide, dat Hij een tyran was, wreed, koud, onverzettelijk, onmeedoogend, was dat een menschelijk denkbeeld, dat hij onbewust ontleende aan zijn eigen wreed karakter en dat hij op God overbracht.

Mohammed predikte nooit de broederschap der menschheid, de liefde tot zijn naasten, zooals wij u die predikten. Anders zou hij er nooit op hebben aangedrongen dat het een plicht was, om door het zwaard het geloof te verbreiden; noch zou hij zijn goedkeuring gehecht hebben aan de onmenschelijke wreedheden van moord en doodslag, die zijn naam tot oneer strekken. Alle ware geloovigen werden afgescheiden van de ongeloovigen; en iedere wreedheid van de eersten op de laatsten goedgekeurd. Hierin is de geest van Ismaël duidelijk te herkennen; waartoe ook het denkbeeld behoort van Almacht zonder Liefde, zooals hij God beschrijft. Het reine denkbeeld dat de mensch door engelen geleid wordt en onder geesteninvloed staat, behoort tot een vroeger tijdperk van zijn leven; en ofschoon het ontaard is heeft het minder geleden dan andere waarheden. Dat denkbeeld van zijn geloof was Mohammed nooit in staat geheel los te laten.

Maar hiermede is, helaas! alles wat er goed in is, gezegd. De wreedheid die het Mohammedaansche geloof tot oneer

strekt, drukt het karakter uit van zijn stichter. De lage denkbeelden waardoor de vrouw vernederd wordt tot de slavin der lusten van den man, zijn toe te schrijven aan dezelfde bron. De toestand waarin thans de vrouwen in Turkye verkeeren, is niet anders dan het natuurlijke gevolg van Mohammed s eigen handelingen en geloofsdenkbeelden. Het zijn speeltuigen, poppen, slavinnen, zonder ziel zelfs, behalve wanneer zij door onderworpenheid de onsterfelijkheid hebben verdiend. Zij worden wreed behandeld; en wat zij te lijden hebben schreeuwt ten hemel tegen hare heeren. Van dezelfde natuur is het denkbeeld dat Mohammed zich van den hemel vormde. Toen hij een schets moest geven van de vreugde die voor de gezegenden in het Paradijs was weggelegd, kon deze lage sensualist niets heerlijkers bedenken, dan het onophoudelijk genieten van vleeschelijke lusten, in ge elschap van veertig Houris *; zoover hadden zijne hartstochten de overhand gekregen over de aspiraties zijner ziel. Een groote harem in de eindelooze eeuwigheid, ter bevrediging van vleeschelijke lusten — dat was Mohammed's denkbeeld van de verblijfplaats van zijn God. Hieruit kunt gij nagaan hoe vuil en laag voor geestesoog de leer is van dezen aartssensualist; hieruit kunt gij zien hoe bedroefd wij zijn om zijn vreeselijken val. Voor u en voor allen die gekozen zijn om een werk Gods te volbrengen — en in zekeren zin is iedereen een gekozene — staat hij daar als een treurig voorbeeld van verdorvenheid, door zich slaaf te maken van lichamelijke lusten; van een onmetelijken val van een hoogte van glorie in een diepen afgrond van ellende. Let er op! o! let er op! Want wees verzekerd dat de ziel geen slechter en dieper merkteekenen krijgt, dan die welke ingedrukt worden uit deze bron. Geen kwaad is zoo moeilijk uit te roeien, en laat zulke bedorven indrukken achter. Vlied het, als gij geen bittere tranen storten wilt over verloren gelegenheden, een verdorven geest, en een leven dat is doorgebracht in ontucht en ijdelheden. Wij mogen dit zeggen; want gij zult u herin-

*) Paradijs nimfen.

neren hoe wij hebben aangedrongen op een behoorlijke verzorging van het lichaam a's het heiligdom van den inwonenden geest. Vlied vleeschelijke lusten, jaag ze niet na, en onthoud u van het onmatig gebruik van spijs en drank en alle aardsche genoegens. Kweek zelfverloochening aan, geen zelfzucht; wees matig in alles, en verzorg den geest meer dan het lichaam. Gij weet niet en let niet op de vlekken die op uw ziel worden afgedrukt, wanneer gij toegeeft aan een overmatig gebruik van aardsche genoegens, en aan datgene van u wat tot de aarde behoort. Wij hebben zoo dikwijls aangedrongen op de noodzakelijkheid van het lichaam naar behooren te verzorgen, en op de souvereine plicht zijn aardsche plichten behoorlijk te vervullen. Maar bepaal u niet bij het aardsche alleen, of laat dat niet de hoofdzaak zijn. Laten geen aardsche bezigheden u geheel in beslag nemen. Verzuim niet om datgene in u te cultiveeren dat geestelijk is en eeuwig. En vooral, let er op, hoe de geest lijdt door algeheele toewijding aan aardsche genoegens en vleeschelijke lusten, met verwaarloozing van de behoeften van den geest. Gij behoeft daartegen niet gewaarschuwd te worden. Maar wel dient gij te weten, dat er iets meer van u gevorderd wordt dan het aanhooren van geestelijke waarheden. Wij verlangen medewerking van u, om de waarheden met oordeel en verstand te verbreiden. Gij moogt niet rusten in deze wereld, gij moogt er uw lot niet inwerpen, gij moogt er u geen woning maken, geen belang stellen in het stoffelijke alleen. Wij hebben andere plannen met u; en als gij niet in eenig opzicht in de zonde van Mohammed valt, zullen wij in staat zijn met u ons doel te bereiken. Aan ons de taak u onze boodschap over te brengen; aan u de taak die te ontvangen en aan uw redelijk oordeel te onderwerpen. D a a r i n zullen wij u vrij laten. Maar wij zullen tusschenbeide komen als wij gevaar zien, en het aardsche lichaam schade zou toebrengen aan de zending die van God is en aan het geestelijk lichaam dat onsterfelijk is.

Moge de Alwijze God, die ons tot u zendt, Dien wij met u aanbidden en gehoorzamen ons in staat stellen u zoo te

leiden, dat gij bewaard wordt voor dwaling. Moge Hij door ons waarheid in u uitstorten, en moge Hij genadig de hulde en den eerbied aannemen die wij Hem verschuldigd zijn. Overweeg onze woorden, en bid om hulp. Zij zijn in waarheid geïnspireerd en van hooge waarde. De gevolgen er van zijn groot, zij reiken tot aan het einde des tijds.

† I. S. D.
† RECTOR.

No. LXXV.

15 April 1874.

Is hier ook iemand? Ik wilde iets vragen over dien sterken phosphorreuk.

[Geen antwoord. Op de séance van den vorigen avond zagen wij licht, en daarna steeg er van onder de tafel een sterke phosphorlucht op. Ik werd er geheel door in licht gehuld, waardoor ik schrok. Mijne handen schenen er ook mede bedekt te zijn, want toen ik de deur opende, bleef de kruk phosphorisch lichten — W.S.M.]

Ik zou gaarne eenige inlichting willen hebben.

Wij zijn haast niet in staat te schrijven. Uw passiviteit heeft door den schrik geleden. Het was een ongeluk. Het omhulsel, dat de stof bevatte die wij uit de lichamen der aanzittenden verzamelden, bezweek bij ongeluk, waardoor de stof zich in de lucht verspreidde, hetgeen u schrikken deed. Het was de schuld van een nieuwen operateur, die aan het experiment deel nam. Het spijt ons dat gij er van geschrikt zijt.

Ik schrikte er vreeselijk van. Het was precies phosphorus.

Phosphorus was het niet, maar het had er veel van. Toen wij voor het eerst begonnen licht te maken, zeiden wij u dat er eenig gevaar aan verbonden was; en dat als de voorwaar-

den niet gunstig waren, het licht roodachtig geel was en reuk verspreidde.

Dat is zoo; maar ik wist niet dat de reuk zoo sterk was en gepaard ging met zulke verschijnselen.

Dat zou ook niet zoo erg zijn geweest, als het omhulsel niet bij ongeluk gebroken en de stof ontsnapt was.

Wat voor stof?

Die welke wij uit de organisch lichamen der aanwezigen trekken. Wij hadden een grooten voorraad verzameld.

Gij trokt haar uit onze lichamen, zegt gij — uit ons allen?

Hoofzakelijk uit u beiden. Beiden droegt gij er het meest toe bij. Uit sommigen kan de stof niet zonder nadeel genomen worden, daar het levensprincipe dan te veel verzwakken zou.

Geven zwaar gebouwde menschen het het meest?

In verhouding, ja. Het verlies er van uit uw lichaam en de schrik, zijn oorzaak van uw gevoel van zwakte en gedruktheid.

Het steeg van onder de tafel op.

Uit de donkere ruimte tusschen de aanzittenden. Wij verzamelden het midden tusschen u in. Als gij met uw geestesoog hadt kunnen zien, zoudt gij lichtdraden gezien hebben die uit de lichamen voortkwamen en naar de plaats gingen waar de stof verzameld werd. Die lichtdraden waren inductie — ladingen voor onzen ontvanger.

Uit welk deel van het lichaam?

Uit verschillende deelen; uit het zenuwcentrum en den ruggegraat.

Wat is die substantie?

Eenvoudig gezegd, is zij datgene, wat aan uw lichaam levenskracht en energie geeft. Zij is het levensbeginsel.

Dat veel overeenkomt met phosphorus?

Wij kunnen niet iemand gebruiken voor physische manifestaties, die niet veel bezit van hetgeen gij phosphorus noemt. Dit is steeds het geval. Er zijn nog andere eigenschappen die

gij niet kent en waarvan u vele geesten niets kunnen zeggen; maar voor physische manifestaties moeten de mediums de substantie waarover wij spreken in genoegzame mate bezitten.

Ontwikkelt zich die kracht in het zenuwcentrum en verdeelt zij zich van daar?

Het is een kracht die het aardsche lichaam geheel en al doordringt, en ook het geestelijk lichaam. Gij dwaalt wanneer gij meent dat die kracht alleen in het aardsche lichaam aanwezig is. Zij, die in staat zijn met de aardbewoners gemeenschap te houden, zijn geesten die in het aardsche leven mediums waren en die die kracht behouden hebben in het geestelijk bestaan.

Zijn er dus mediums in de geestenwereld?

Zeker zijn die daar? Deze hield op die wijze communicaties.

Maar hij was toch geen medium? Hij had Kelly.

Maar zelf was hij ook medium; hij verleende veel bijstand met zijn mediumniteit, en hij absorbeerde veel van de kracht van zijn medium.

Kan het dan overgenomen worden?

Tot zekere hoogte kan dat, als er ontvankelijkheid voor bestaat. Maar gij dwaalt als gij denkt dat wij alleen physisch mediumschap gebruiken kunnen. Wij krijgen veel kracht en materie van hen die geen physisch medium zijn. Dat is het nut van een cirkel.

Ja. Dat wist ik. Dr. S. dacht dat een cirkel van geen nut was.

Hij dwaalde, daar wij bij die lichtmanifestatie veel kracht van hem verkregen. Maar al de zoo verzamelde stoffen moeten bruikbaar gemaakt worden door mediamieke kracht, anders kunnen wij zij niet gebruiken. Zij moeten als het ware door het medium gaan. Onze vrienden helpen ons op verschillende wijzen; sommigen voor deze manifestatie, anderen weer voor een andere. Van daar dat een manifestatie zoo bijzonder goed slaagt, als bepaalde personen aanwezig zijn. Voor die manifestatie zijn zij dan bijzonder geschikt. Sommige anderen absor-

beeren alle kracht en geven niets terug. Sommigen helpen bij het communiceeren, anderen werken tegen. In tegenwoordigheid van sommigen is het medium, om zoo te zeggen, verlamd. Wij moeten dat door het nemen van proeven onderzoeken. Van daar dat het soms zoo lang duurt voor wij een plan ten uitvoer kunnen brengen. Ook kunnen wij vooraf niet zeggen van welken invloed een nieuw element in den cirkel wezen zal. Een verschijnsel dat wij in den cirkel anders zeer gemakkelijk kunnen voortbrengen, gaat soms in het geheel niet, als een nieuweling is ingebracht.

Kunt gij geen juiste definitie geven hoe het komt dat de een medium is en de ander niet?

Wij kunnen er weinig van zeggen; het onderwerp is te uitgebreid om daarop nu te antwoorden· Later zullen wij dat doen. Maar veel kunnen wij er niet van zeggen.

Wie had gisteravond dat ongeluk bij het maken van licht?

Chom was er mede bezig. Maar hij werd daarbij geholpen door meer andere geesten. Het spijt ons dat gij zoo geschrikt zijt.

Deed ik goed met de kamer te verlaten?

Zeker was dat goed. Den cirkel op te breken en de deur te openen, daarmede verbraakt gij de condities en maaktet gij een einde aan hetgeen u zoo onstellen deed. Het binnenstroomen van versche lucht was gunstig voor het verbreken der condities en maakte een einde aan onze kracht. Van daar dat de reuk en de damp, naar het u voorkwam zoo spoedig verdwenen waren.

Wij konden dat niet begrijpen, maar ik was te veel geschrikt om er nauwkeurig op te letten.

Gij waart zeer geagiteerd. Wij zullen er voor zorgen dat het zich niet herhaalt. Het spijt ons zeer. Er zou verder geen ongeluk gebeurd zijn, maar toch deedt gij goed den cirkel op te breken. Doe nu geen verdere vragen meer. † I. S. D.

† Rector.

Wordt vervolgd.

VOORDRACHT

GEHOUDEN IN HET GEBOUW VAN KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN

DOOR JHR. MR. O. VAN HOLTHE TOT ECHTHEN.

Geachte toehoorders!

Ik heb een ernstig man gekend, die op meer gevorderden leeftijd en na het verwerven van vrij veel verstandelijke kennis zich zeer opwond, om te bestrijden het denkbeeld, dat in het spiritualisme Godsdienst kon zijn gelegen en die dat denkbeeld belachelijk vond.

Ik heb met een predikant van meer behoudende richting gesproken, die erkende de mogelijkheid om berichten te ontvangen van hen, die op aarde waren gestorven, maar die beweerde: ik heb dat niet noodig, ik heb aan Gods woord genoeg.

Ik heb gesproken met een protestantsch leeraar van gematigd vooruitstrevende beginselen, die eveneens verklaarde: ik heb dat niet noodig, hetgeen gij meent moge waar zijn, maar ik geloof aan de onsterfelijkheid, ik ben Gods kind en ik leeraar hetgeen schoon is en goed en hetgeen welluidt.

Ik heb geschreven aan een protestantsch geleerde van uitgebreide verstandelijke ontwikkeling, van zeer voortstrevende denkbeelden, zoo voortstrevend dat hij niet meer gelooven kon aan een ander voortbestaan van den mensch dan in zijne werken op aarde, die mij aanraadde het onderzoek dezer dingen te laten varen voor een onderzoek van zijne bibliotheek.

Ik heb velen gesproken, die alleen geloofden aan de heerschappij van de stof door een kracht tijdelijk bestuurd en die veelal, zoo de beleefdheid hen verbood met wat mij heilig was den spot te drijven, slechts noode hun spotternij, waarin hun kracht lag inhielden.

Waar mannen van zoo uitéénloopende richtingen, zich vereenigen in het denkbeeld om aan het spiritualisme alle opbouwende, alle geestelijke kracht te ontzeggen, wat kan daarvan de oorzaak zijn? Is het kennis of is het onkunde?

Ik antwoord op hun zeggen dit: i k heb het wel noodig, en mijne vaste overtuiging, geworteld in mijne levenservaringen is: ook, gij mijne medemenschen hebt nog onderricht in geestelijke dingen noodig.

Maar ligt er dan geen kracht in dat zoo vrij algemeene oordeel, en zoo neen, van waar dan dit eenstemmige vonnis?

Er is een verschijnsel, dat zich telkens in het leven der menschheid herhaalt, en dat de geschiedenis van den menschelijken vooruitgang tempert Het is niet zoozeer, dat men gehecht is aan hetgeen oud is, want een zeer groot deel der menschen jaagt naar nieuwigheden, maar vele menschen en in het bijzonder zij, die zich eene zekere mate van kennis in eene bepaalde richting verwierven, hebben zich in hun leven eene richting afgebakend en als onwillekeurig neigen zij er toe dat, wat die richting bedreigt, weg te redeneeren, te zoeken naar bewijsgronden om het zoo te verklaren, dat het in hun stelsel past of, hetgeen het gemakkelijkste is, het alle waarde te ontzeggen. Dat is zoo menschelijk dat het natuurlijk is. De groote sterrekundige Flammarion heeft in zijn werk, l'Inconnu (het onbekende), een vers opgenomen, waarin samengevat is, hoe de mannen van het vak, van de wetenschap, dikwerf en met kracht hebben bestreden alle thans erkende wetenschappelijke nieuwe uitvindingen. Die tegenstand is geëvenredigd aan het belangrijke van de gedachtenomwenteling, die aan het nieuwe denkbeeld is verbonden, want onwillekeurig zelfs verdedigt de mensch zijne stelling, te meer, waar de aanval te omvattender is en te dieper gaat.

Nu is de geestelijke gemeenschap met hen, die vóór ons de aarde als mensch bewoonden, al is ze zoo oud als het bestaan der menschelijke geschiedenis re kt, zoo in strijd met hetgeen voor de menschen zichtbaar is na den dood, zoo in strijd met wat gedurende reeksen van jaren voor de menschen

het ontkomen aan een dwaas bijgeloof scheen, dat een groote massa menschen beaamt: het is een onmogelijkheid, dat de dooden terugkomen, dat de dooden berichten geven; terwijl een andere groote massa, vasthoudende aan de oude boeken, die de stichting van hun Godsdienst inhouden, en daarom erkennende dat in overoude tijden geestesgemeenschap met hen, die ons voorgingen, mogelijk was, dit eene Goddelijke uitzondering acht, niet weggelegd voor menschen, die niet meer dan mensch zijn.

Ik zal niet trachten u eene samenvatting te geven van bewijzen op dit gebied, die, getoetst aan de kennis omtrent de bewijsleer, die mijne maatschappelijke ervaring en studie voor mij medebrachten, voor mij de onomstootelijke overtuiging medebrachten van de werkelijkheid van die gemeenschap, bewijzen, gegrond op de geschiedenis van de Godsdiensten der volkeren, op de lezing van zoovele en zoo grondige werken van menschen van grooten wetenschappelijken naam, getoetst ook — want wat is voor een mensch sterker — aan eigen ervaringen en die van mij bekende menschen. Zoo gij, mijne toehoorders daarin belang stelt, gij kunt u tot die bronnen wenden.

Ik wil alleen een paar punten aanstippen.

Tot hen, die meer materialistisch gezind zijn, wil ik zeggen: Let op de teekenen van den tijd. Vestigt uwe aandacht op de uitvindingen van den nieuweren tijd, ook buiten die levensverschijnselen, die zoo kwalijk passen in uw systeem, ziet hoe die uitvindingen de materialistische wereldbeschouwing terrein moeten doen verliezen, hoe lichtstralen dringen door de grove stof, hoe zonder grofstoffelijke geleiding telegraphische, straks ook telephonische berichten overgebracht worden, ziet hoe de mensch, de geest, die in het stof is, een ander mensch een beeld kan doen zien door zijn gedachte alleen, kan doen handelen alleen door zijn wil. En vraagt dan u zelf af: is dat te rijmen met de leer van stof en kracht, die door de grove stof alleen bestaat, met deze staat en valt? voert dat u niet den weg op naar het onzienlijke?

Tot hen, die den Christelijken Godsdienst in meer behoudenden vorm aanvaarden, slechts een paar woorden: Ziet op het voorbeeld van den Meester. Gij, die den Bijbel als uw plechtanker aanvaardt, leest Mattheus 17, 3. »En ziet van hen (Petrus, Jacobus en Johannes) werden gezien Mozes en Elias met hem (Jesus) samensprekende", leest alle vier de Evangeliën en de Handelingen over de verschijningen van Christus, leest den eersten brief van Paulus aan de Corinthen over de geestelijke gaven en de onderscheidingen der geesten; leest den brief van Johannes 1. 4. »Gelooft niet een iegelijken geest, maar beproeft de geesten of zij uit God zijn." Vraagt dan uzelf af: Wat geldt meer: een niet zeer nauwkeurig gelezen woord van Deuteronomium, waar de wetten Israëls worden vermeld, die gij toch zeker niet allen opvolgt of bewondert, waar geboden wordt de weduwe van uw broeder te huwen als zij geen kinderen heeft, waar gelast wordt een ieder, die volgens twee getuigen het Verbond des Heeren brak, te steenigen dat hij sterve, waar bevolen wordt, al wat mannelijk is in den krijg te slaan met de scherpte des zwaards, waar de leer gehuldigd wordt: Ziel om ziel, oog om oog, tand om tand, hand om hand, voet om voet — òf het voorbeeld van den Meester, die de liefde en de barmhartigheid predikte en van zijne naaste volgelingen, die jaagden naar de geestelijke gaven op Zijn voetspoor. En dan nog, zijt gij wel zeker de bijbelboeken goed te verstaan, waar gij geen kennis hebt van de geestelijke gaven en van de geestelijke toestanden?

Tot de meer vrijzinnigen, die zich minder op de geïnspireerde boeken van den Bijbel dan op de natuur beroepen, zeg ik:

Waar is de vaste grond waaraan gij vasthoudt? van waar hebt gij de kennis van het geestelijke in de natuur of leidt uwe natuurkennis ook naar de leer, dat de schoone omhulsels het wezen zijn? Wat is het schoone, het goede, het welluidende, dat gij predikt? Gaat met het min of meer vage, het min of meer zwevende in uwe denkbeelden niet dikwerf bij uwe volgelingen verloren de zekerheid van het geestelijke element in den mensch, het denkbeeld van een eeuwigen vooruit-

gang in een meer geestelijk voortbestaan? Richt gij niet veelal u i t s l u i t e n d uw oog op het leven op aarde als mensch, alsof er geen vervolg meer ware, waarvoor dit leven eene voorbereiding is? Sluipt dan de twijfel en in zijn gevolg het ongeloof niet dikwerf in de gelederen van uwe volgelingen, ja van de voorgangers zelf? Slaat slechts op de woorden van niet den minst edelen, niet den minst begaafden van uwe voorgangers: »In raadselen wandelt de mensch op aard.' »In U, mijn Schepper, vertrouwt mijn hart, niet omdat alles uw Liefde ontdekt, maar ondanks alles wat twijfel wekt, trots 't onverklaarbre, dat huivren doet, en 't onbewijsbre der hoop die ik voed, trots ieder raadsel, het kwaad zoo groot, de smart zoo schrik'lijk, trots rouw en dood."

Velen, zeer velen staande tegenover die raadselen, dat onverklaarbare, dat onbewijsbare, dat kwaad, die smart, die dood, ze kunnen niet volgen de meer geïnspireerde gedachten van den zanger:

»Ja, toch ik meene dat ik Uw hand wel speurde in 't leven, uw Vaderhand en dat mijn ziele ter stille nacht Uw stem wel hoorde, zoo teer, zoo zacht", en ziet, ook hij, die geïnspireerde zanger hield zich niet vrij van den twijfel en hoevelen, minder geïnspireerd, hoevelen laten alle geloof, alle hoop varen tegen wat zij de koude waarheid achten

Zoo staan dan velen ongewapend tegenover 's werelds raadselen, zij vervallen tot het denkbeeld dat het lichaam, dat in het graf daalt, hunne persoonlijkheid is geweest en dat, daar hun lichaam in duigen valt, hunne persoonlijkheid mede wordt opgelost. Een eeuwige slaap is ingetreden en daar is geen ontwaken meer. De raadselen des levens, zij overweldigen hen en met het denkbeeld, dat er is een plotseling staken van het leven, valt niet te vereenigen, dat er is een d o e l voor die gebeurtenissen, die voor hen raadselen opleveren, want vóór dat er een vrucht te zien was van die gebeurtenissen bij hen die ze troffen, vielen die menschen zelf in duigen en werden opgelost. Het geloof aan een Almachtigen Alvader, die de Liefde is, valt in hun ziel en verstand in duigen. En hoe

zullen zij staan tegenover de raadselen van de geestelijke wereld waar hunne meening over den grondslag van hun wezen als geestelijk persoon is negatief?

Maar ook zeer velen zeggen: wanneer het waar mocht zijn dat er een voortbestaan is, dan zullen wij dat wel zien als de tijd is gekomen, als de dood eene scheiding heeft gemaakt tusschen lichaam en ziel. Een vaag denkbeeld, dat, als er een verder leven is, die scheiding een licht zal medebrengen voor hun geest, waarbij zij de geestelijke dingen zullen kennen, doet hen verwachten dat zij niet ongewapend zullen staan tegenover een hun vreemde wereld. Maar hoe kan eene eenvoudige scheiding van lichaam en geest op zich zelf een bron van kennis zijn? Zou ook hun onverschilligheid niet kunnen worden een bron van verdriet, dat zij verzuimd hebben, wat hun broodnoodig was?

Wat nu het Spiritualisme? Zal dat licht brengen?

Kan een laten bewegen van tafels, van andere voorwerpen, een reeks van wonderlijke verschijnselen ons een uitzicht openen voor geestelijken vooruitgang?

Kan zelfs het bewijs, dat die verschijnselen oorsprong namen uit een wereld van menschen, die ons voorgingen in den dood, ons eenige voorbereiding verschaffen voor een meer geestelijk bestaan?

Maar dat is niet het spiritualisme, als zijn dat gevolgen van inwerking van werelden van geestelijken aard.

Het spiritualisme is de erkenning van de geestelijke natuur der dingen, in het bijzonder van de menschen en van het voorwaarts streven in de kennis van die geestelijke natuur door de inwerking op ons van geestelijk meer ontwikkelden dan wij, menschen, en aan het eind van die studie gelijk aan het begin de erkenning van geestelijke wetten, die oorsprong nemen uit de Oorzaak van al wat is, al wat was en al wat zijn zal Wij, die ons spiritualisten wenschen te noemen, willen beginnen te streven onder die voorlichting naar een aanvang van die kennis, die zich uitstrekt over de eeuwigheid, die zich aan ons openbaart door feiten en door hoogere gees-

telijke inwerking, door gedachten-invloeiing.

Met feiten bedoel ik de meer materieele verschijnselen die zich openbaren. Ik zal, ik zeide het reeds, niet behandelen de vraag of ze plaats vinden. Gij mijne toehoorders kunt daarover, zoover gij ze niet hebt ondervonden, zooverre ze niet in uwe omgeving of die van uwe bekenden voorvielen, lectuur genoeg vinden; wat er over geschreven werd, vult een groote bibliotheek en het is geraden vóór gij zelf proefondervindelijk onderzoeken wilt, verwerft u kennis van de toestanden.

Ook de wetenschappelijke tegenstanders, die kennis namen van de feiten en hetgeen daarover geschreven werd, met von Hartmann aan het hoofd, loochenen in de laatste tijden de realiteit der verschijnselen niet meer.

Slechts ééne opmerking, die ik meermalen vernam wil ik beantwoorden.

Waarom houdt een wereld van geesten zich bezig met zulke materieele dingen? Hoe kan het mogelijk zijn dat zulke weinig vrucht dragende verschijnselen oorsprong nemen uit handelingen van geestelijk meer ontwikkelden? Is de opmerking niet juist van velen, b.v. van vele leeraren van de oudere Godsdienstrichtingen en aan de andere zijde van hen, die zich bij uitnemendheid theosofen noemen, dat zulk een gemeenschap slechts is een voortschrijden in materieele dingen voor mensch en geest? een voortschrijden, dat beider geestelijke ontwikkeling slechts kan vertragen?

Mijn antwoord daarop zou luiden: Dat k a n het geval zijn, maar dat kan ook niet het geval zijn en in het algemeen, in het groot, is dat het geval n i e t.

Die inwerking door f e i t e n kan breken en zal breken meer dan gij, met uwe w o o r d e n, gesproken of geschreven, vermogen kunt, de materialistische levensrichting; de materieele feiten, ze trekken de aandacht van de materieelgezinde menschen, dát kunnen zij met hunne zintuigen waarnemen, dát kunnen zij niet ontkennen, dàt past ten deele in hunne richting van denken, dát komt toch ook weer in strijd met hun kennis van natuurwetten van de grove stof, dát wijst op een

oorzaak, buiten die hun ten deele bekende wetten, dàt breekt de eigen gebouwde stelsels van stof en natuurkracht, die zij zich min of meer wetenschappelijk optrokken, af, dàt vormt een geleidelijken overgang van hun materialisme naar een meer geestelijke denkwijze, dát geeft een hecht punt, waaraan zij kunnen vasthouden, dát wijst eindelijk op een beheerschen van de stof, het met de zintuigen waarneembare, door een wereld van ongeziene krachten en door den onafscheidbaren band, die die materieele verschijnselen ook hebben met het intellectueele, ja met het geestelijke, wijst het op een beheerschen van die ongeziene krachten door geestelijke wezens.

Met een r u i m e n blik bezien bevestigen die verschijnselen de waarheid, dat de stof onder een bezielende kracht staat, dat die kracht, die denkt en gevoelt, is de heerscher, de stof de beheerschte en, schoon aangepast aan hun wijze van denken keeren dus die geminachte verschijnselen de levensrichting van velen om en doen ze dus oneindig meer dan al die niet zelden vage en niet scherp gedachte woorden van hun bedillers.

Maar veel hooger staat de inwerking van de geestelijke wereld op de wereld der menschen door invloeiing der gedachten, door de onzichtbare gedachten-overbrenging, door de inspiratie.

Wanneer we iets willen weten over den geestelijken band tusschen geestelijke wezens, kunnen wij ons zeker in de eerste plaats en voor velen het overtuigendste, wenden tot de onderlinge betrekking tusschen de menschen.

Immers daar staan aan de beide einden voor ons zichtbare wezens met wie wij kunnen spreken van mond tot mond.

Wanneer er is mogelijkheid om gedachten over te brengen, om geestelijk in te werken op ons voor hen, die ons in een geestelijke wereld voorgingen, wanneer zij geestelijke waarnemingen kunnen doen, wanneer er een leven zonder een vleeschelijk lichaam voor ons is weggelegd na den dood als een voortzetting van ons tegenwoordig bestaan, dan moet ook de kiem daartoe in den mensch aanwezig zijn reeds tijdens zijn aardsch bestaan. Dat nu is zoo. Daar zijn feiten, die dat be-

vestigen, want al naarmate het gestel van den mensch hem min of meer onafhankelijk doet zijn van de stof, die hem omhult, openbaren zich die capaciteiten van geestelijken aard min of meer krachtig, door waarneming te doen van dingen voor onze vleeschelijke zintuigen onzichtbaar of door geestelijke gedachtenoverbrenging. Ook dat wijst op een bestemd zijn van den mensch voor een verder geestelijk bestaan, waarin zich die capaciteiten, die kiemen verder zullen ontwikkelen. Ik wijs u, mijne toehoorders, op de waarnemingen van somnambules, op zieners als een Davis, op de bewuste inwerking van den eenen mensch op den anderen, op de hypnose, waarbij echter (evenals veelal bij de inwerking der menschen buiten het vleesch, der geesten) het voorwerp der hypnose, het medium, zoo dikwerf onbewust is van de inwerking, meent uit zich zelf te denken, te handelen, en op de telepathie de gedachten overbrenging van mensch op mensch, soms door groote afstanden gescheiden.

En al is het ook telkens en telkens weer duidelijk dat die uitoefening van geestelijke waarneming door de menschen, dat die geestelijke gedachtenoverbrenging, die geestelijke inwerking, niet geheel zuiver, ja soms verward is en onjuist, bij een grondig onderzoek is het niet weg te praten, dat die geestelijke gemeenschap van menschen onderling mogelijk is, dat de geschiktheid daartoe in de kiem in de menschen aanwezig is, dat de mensch ook de kiem voor geestelijke waarneming evenals voor geestelijke gedachtenwisseling in zich draagt, alzoo dat de kiem van een niet stoffelijk, een nog meer geestelijk bestaan in den mensch is gelegd. En dat dit geestelijk leven een hooger bestaan is, wie zal het betwijfelen, die heeft leeren ondervinden hoe de intuïtie, de geestelijke waarneming, zoo menigwerf ja, zoo bijna altijd als ze eenigszins zuiver is, bij beoordeeling van menschen, van menschelijke ziekten, van menschelijke gezindheden, oneindig juister ziet en oordeelt dan wanneer wij menschen ons oordeel na lang onderzoek bij redeneering met moeite opmaken. Bij den dood leggen wij ons menschelijk lichaam af. Hebt gij, mijne toehoorders er wel

eens over nagedacht, wat dat wil zeggen? De zintuigen door welke tot ons — menschen — kwam de waarneming der dingen onzer wereld, met het lichaam keeren zij weder tot de stof, waaruit de geest het lichaam opbouwde en samenhield. Maar wat zijn daarvan de gevolgen? Die trillingen van den ether, die u brachten het licht en de warmte van de zon, zij staken hunne inwerking op het lichaam, dat werd afgelegd, waardoor zij voor u in uw lichaam een menschelijk bestaan en menschelijke waarnemingen mogelijk maakten.

Maar bij de scheiding van een omhulsel, welks éénheid met uwe persoonlijkheid gedurende een kort of lang leven zoo ontwijfelbaar was geweest, rees daar uit uw omhulsel, dat achterbleef, een meer etherisch lichaam. Let op de waarneming daarvan door hen, wier geestelijke waarnemingsvermogens meer ontwikkeld zijn, lees de beschrijving daarvan door een ziener als Davis, maar luistert ook naar de woorden van Paulus: »Er is een natuurlijk lichaam en er is een geestelijk lichaam", »Vleesch en bloed kunnen het Koninkrijk Gods niet beërven." Voor dat geestelijk lichaam moeten nu de geestelijke waarnemingsvermogens, die wij nog zoo onvolledig, zoo in de kiem slechts kennen, vervangen de grovere en minder volmaakte zintuigen van den mensch. Maar daaruit volgt toch ook dat, waar de mensch reeds voor de geestelijke inwerking van een ander mensch vatbaar is, hij — de mensch — des te meer vatbaar moet zijn voor de geestelijke inwerking van de van het lichaam gescheiden geesten der menschen die langzamerhand aan gene zijde van den dood hun geestelijke hoedanigheden leerden ontplooien, die langzamerhand meer geestelijke kennis verwierven en dus met oneindig sterker geestelijke kracht dan de menschen kunnen staan tegenover de sensitieve, de voor indrukken gevoelige menschen, de geboren mediums. Maar ook hunne geestelijke inwerking eischt onder de menschen een medium, een mensch geschikt om de boodschap te ontvangen, een mensch, die zijn organisme door tijdelijk zelf niet te denken openstelt voor indrukken, die uitstroomen uit de geestelijke persoonlijkheid aan gene zijde, een

mensch wiens ontvankelijkheid voor opneming van die indrukken zóó groot is, dat de indrukken zich kunneu samentrekken tot afgeronde gedachten, die dan in woorden zich uiten door spreken of schrijven — eischt een medium, wiens organisme gevormd is om de denkbeelden op te nemen, die de boodschapper aan gene zijde wil kenbaar maken, eischt de afwezigheid van storende invloeden, speciaal van anderen, geesten of menschen, die bezield zijn met sterk sprekende gevoelens en die door hun uitstroomende gedachten, soms niet vrij van gewilde tegenwerking, de inspiratie kunnen storen en tegenwerken, eischt sympathie tusschen het medium en hem die de boodschap afzendt. Ik kan u niet duidelijk genoeg de wijze, het belang en den omvang van die geestelijke inwerking voorstellen en daarom zij het mij vergund het woord te laten aan een bericht door mijn eigen hand ter neer geschreven, maar dat ik, die het ontving in geheel normalen, maar passieven toestand, weet, dat niet door mijn eigen brein is gevormd, behalve nog dat ik het zoo niet zou kunnen zeggen dat bericht luidt:

»Het morgenrood breekt aan. De hoogere faculteiten der »menschen kunnen niet voor lang onderdrukt worden, want »daar is eene Goddelijke wet, de wet van den geestelijken voor»uitgang. Die wet te leeren kennen moet het doel zijn van de »gemeenschap tusschen onze wereld en de uwe. Wij zullen »daarbij optreden als de leidslieden, gij menschen als de vol»gelingen, want zij die ervaring hebben moeten hen, die oner»varen zijn, leiden op dien weg. Hoe nu u te leiden? Het »is een raadsel voor de menschen, die in raadselen op aarde »wandelen. Gij vat niet hoe krachtig de liefde, die ons bezielt, »werkt; gij ziet niet hoe een straal van licht uitgaat van onze »liefde naar het voorwerp van die liefde, hoe een band ge»knoopt wordt voor die liefdevolle sympathie, een band van »geestelijken aard, waarlangs de gedachten, de vruchten van »onze geesteswerkzaamheden gedragen worden tot hen, die »aan ons verbonden zijn door dien liefdeband Dat is nu eene »voorstelling van de inspiratie, verklaard door een materieel

»beeld, gelijk wij tot u altijd in menschelijke beelden moeten »spreken, maar de grond is eene groote waarheid. Laat nu »uw geest passief zijn en tracht met liefde te denken aan »onzen bijstand, dan zult gij den band sterker doen worden »en als er dan aan deze zijde is een wezen, dat gij ook lief »hebt (al is het u niet bekend, dat dit de inspiratie band »legde), dan kan die zoo hecht worden dat u de woorden toe»vloeien sneller dan gij ze kunt weergeven en dan vloeit uit »uw mond of uit uw pen een gedachtenreeks, die gij zelf niet »hebt uitgesponnen en het gesprokene woord treft de men»schen wier gemoed er rijp voor is of het geschrevene wordt »een meesterwerk, soms tintelende van vuur, soms vlammende »van verontwaardiging, soms opspuitende van toorn al naar »mate de liefde van den geest, die deed werken, min of meer »verheven was.

»Maar daar zijn niet alleen inspiraties van ons op de men»schen. Van hoogere sferen is een sterke maar nog fijnere »liefde-band geslagen naar de sferen minder ver van uwe »menschelijke wereld en daarlangs daalt neer de liefde in meer »verfijnden, in meer edelen zin en zoo is de inwerking van »sfeer tot sfeer onbegrijpelijk groot. Wil nu trachten u in te »denken de reeks van werelden, die gij weet dat in het heelal »zijn en u voorstellen dat een onzichtbare maar alomtegen»woordige draad al die werelden zamenbindt' dat die draad »van geestelijken oorsprong en aard wordt bespeeld door bil»joenen malen triljoenen wezens (wij noemen getallen die tot »de werkelijkheid staan als een menschelijke gedachte tot de »waarheid). Maar die verbinding zelf ze neemt oorsprong niet »uit de geesten, die daar wemelen op die reeksen van werel»den en hunne sferen, maar die liefdebanden nemen oorsprong »allen te zamen en ieder in het bijzonder uit die Goddelijke »Eénheid, die gij het Opperwezen noemt. Zoo heerscht de »Liefde alom en daar is geen plekje waar het Licht niet »schijnt.

Ziet, wanneer gij staat tegenover den dood van uwe geliefden, wanneer van uwe zijde worden weggenomen zij, die gij

het meest liefhadt, ouders, kinderen, man of vrouw, is daar geen troost, geen onuitputtelijke troost in gelegen, dat zij, die gij werkelijk liefhadt en die u liefhadden, door een onbreekbaren liefdeband in gemeenschap kunnen komen met u, dat zij, wanneer zij verder zijn gekomen in geestelijke ontwikkeling, u kunnen leeren de waarde van de geestelijke dingen, u kunnen leeren de waarheid, dat zij en gij worden opgevoed voor een wereld waarin geluk heerscht, dat zij u kunnen beschermen tegen verkeerde invloeden, dat zij, als zij u kunnen bereiken, u kunnen leeren een weg te bewandelen, die tot het grootsche doel leidt, dat zij op u kunnen inwerken, door uwe gedachten te vormen tot hooger doel. Wilt gij u bereikbaar stellen voor die invloeden, dan is het niet noodig, dat dit geschiedt op eene seance, gij kunt het ook en misschien nog beter in de eenzaamheid, mits hooge ernst u beziele, mits uwe stemming zij eene rustige, een liefdevolle en gij u stemt tot die hoogere inspiratie door een innerlijk gebed tot de Bron van alle geestelijke gaven. Daar is een kabel van de aan den mensch onbewuste inspiratie, die geen mensch of geest kan breken, omdat ze is een Godswet, een der middelen van de heerschappij van het Opperwezen. Wanneer nu die inspiratie aan ons bewust wordt, dan rijst daar onder de menschen het spiritualisme, de erkenning van de liefdebanden met een hoogere wereld, en daaruit sproot reeds in overoude tijden de erkenning van het bestaan van geestelijk hoogere wezens, wier leeringen door orakels en door geinspireerde sprekers en schrijvers in zoovele godsdiensten leidden tot de erkenning van Eéne Bron van alle geestelijke krachten en gaven, één Wezen dat stond boven alle goden of geesten, boven alle ongeziene wezens of krachten.

Maar staat gij, spiritualisten, dan niet tegenover de raadselen des levens, staat gij dan niet tegenover het onverklaarbare, tegenover het kwaad, dat daar is in de wereld, tegenover de smart, het lijden? Kunt gij dat alles oplossen? Stemt gij dan niet in met die stemmen, die twijfel kweeken, stemt gij dan

niet in met den aanvang van het lied van den strengen Calvinist maar bezielden dichter Da Costa, van dat heerlijke gedicht: »Wegen Gods hoe duister zijt gij!"

Verstaat mij wel, mijne toehoorders, wij spiritualisten staan aan den aanvang van een leering van geestelijke dingen, welke leering eene eeuwigheid eischt. Maar toch een blik in de geestelijke dingen ons gegeven, de leering ons gegeven door hen, die ons voorgingen. Hoe beperkt dit een en ander ook zij door dat wij nog niet rijp zijn voor meerdere geestelijke onderwijzing, ze kunnen ons een steun geven, die aan de leeringen van de menschen, die van het volgende leven niets weten, ontbreekt en al is onze kennis nog zoo gering, toch is een greintje kennis ten dezen meer dan een geheel brein met kennis van de stoffelijke dingen volgeladen, omdat al die bagage achterblijft en de kennis daarvan dus niet ver reikt, wanneer wij die stoffelijke dingen achterlaten, omdat in één woord de kennis van het wezen der dingen de kennis van de schaduw der dingen overtreft, hoe groot de laatste en hoe klein de eerste ook zij. Vandaar dat ik met recht kan antwoorden aan dien hooggeleerde, die mij zijn bibliotheek aanbeval: ik ruil den inhoud van die boeken niet tegen één waar bericht, dat zij die mij lief zijn, voortgaan te leven, zich geestelijk ontwikkelen, grooter worden in liefde en wijsheid.

Maar de raadselen des levens? Ziet ik wil daarover iets tot u, geachte toehoorders, zeggen en ook op dit punt wensch ik hier en daar gebruik te maken van de voorlichting van hen, die ons voorgingen, voorlichting verkregen door mijn eigen schrijfmediumschap, om u zoo mogelijk een klein weinig de overtuiging te geven wat de geestesomgang voor mij was

Wanneer wij gekomen zijn in eene geestelijke wereld moeten de gevolgen van het gemis van ons lichaam zich doen gevoelen. Ik merkte reeds op, dat gemis van inwerking van die trillingen van den ether, die zonnelicht en zonnewarmte door ons lichaam met zijne zintuigen, waarvoor die ethertrillingen pasten, tot ons brachten, een gemis, dat voortvloeit

uit het gemis van het lichaam dat wij aflegden, voor ons een toestand van duisternis, een toestand van ijskoude **kan** te weeg brengen. Zooverre gij, mijne toehoorders, een kring gevormd hebt, die seances hebt gehouden, zult gij wel ondervonden hebben, dat daar van gene zijde door sommigen geklaagd werd over duisternis en koude, hoe soms zelf eene koude strooming de mediums bereiken kon, eene inwerking van den toestand, van de gevoelens van hen, die voor ons onzichtbaar waren op de mediums.

Ik zou u vele voorbeelden daarvan uit door ons ontvangen berichten kunnen mededeelen. Wanneer gij de overgangspoort in de meer geestelijke wereld doorgaat, dan treedt geen scheiding in tusschen uwe persoonlijkheid en de gevoelens, die u bezielden en die geen gevolg van uwe lichamelijke gesteldheid waren, integendeel gij treedt nog meer dan te voren de wereld in van de gedachten, van de gevoelens. »De kracht van koude gedachten", zeiden onze geestelijke leermeesters ons," »het gebrek aan gloed in uw gemoed zal het u doen »voorkomen als ware, wat gij de atmosfeer zoudt noemen, »koud; wanneer gij in uwe gedachten leeg zijt, zult gij aan»schouwen een kale wereld. Het zal u schijnen als een woestijn »wat gij ziet en zoo zullen uwe gedachten u scheppen kunnen »veel van wat gij wenscht, maar alleen . . . gij hebt geen macht »over uwe gedachten, deze zullen zich richten naar uwe gees»testoestanden."

Wat gij dus verwerven moet, is een warmte in uw gemoed, die geestelijke warmte, die gepaard gaat met het geestelijke licht, ze is een gave Gods. Er is toch ééne Bron, waaruit de geestelijke gaven komen, want gelijk daar is één Oorzaak van de orde waarmede de hemellichamen zich wentelen om een grooter hemellichaam, van de harmonie waarin die gansche onafzienbare vlakten van werelden en wereldverzamelingen zich voortwentelen in het heelal, één Oorzaak van het ontstaan en in stand blijven van dat heelal, zoo beheerscht ook die Oorzaak het leven en den vooruitgang van al wat daar leeft en voorwaarts streeft op die werelden en de sferen dier werelden en

Zijn Liefde en Wijsheid beschikt voor allen en alles volgens Zijn volmaakte Wetten de liefde, die en zooals de schepselen ze kunnen verdragen en noodig hebben.

En uit die Bron vloeien de geestelijke gaven voor alle menschen, voor alle geesten, vooral wat daarvoor ontvankelijk is. Maar wij moeten daarvoor ontvankelijk zijn en daarvoor is veel noodig. Want de mensch is gevormd niet als een volmaaktheid maar als een wezen voor meerder volmaking vatbaar. Hij is een wezen met eigen denken, eigen wil, eigen kunnen begiftigd, hoewel dat denken, die wil, dat kunnen beperkt is door geestelijke wetten, en om onze persoonlijkheid te verruimen moet er aan onze persoonlijkheid gewerkt worden volgens die wetten en dat geschiedt. Onze gebreken liggen in ons, de omstandigheden kunnen ze aan den dag brengen, de omstandigheden kunnen onze gebreken zich doen vormen tot gedachten, zich doen uiten door daden, maar het zijn niet de daden die onherroepelijk zijn, maar het is de mensch zelf, het zijn de karakters, het is de geestestoestand die moeten hervormd worden. Waaruit spruiten onze gebreken, onze karakterfouten? Uit gebrek aan liefde, want daar is diepe wijsheid in de woorden van Paulus:

»Al ware het, dat ik de talen der menschen en der engelen sprak en de liefde niet had, zoo ware ik een klinkend metaal of luidende schel geworden.

En al ware het, dat ik de gave der profetie had en wist al de verborgenheden en al de wetenschap en al ware het dat ik al het geloof had, zoodat ik bergen verzette en de liefde niet had, zoo ware ik niets.

En al ware het, dat ik al mijne goederen tot onderhoud der armen uitdeelde en al ware het, dat ik mijn lichaam over gaf en had de liefde niet, zoo zou het mij geen nuttigheid geven."

Zonder de liefde, die in den mensch is, zegt die stem der wijsheid, zegt die geinspireerde schrijver, was ik een ding, onvatbaar voor geestesontwikkeling, een niets, en mijne daden, die niet uit liefde sproten, maar uitwendige dingen waren,

brachten mij geen nut aan.

Maar wat is die liefde? Vat een weinig van de geestelijke waarheden. Daar is in onze opvatting van liefde ontwikkeling, daar is een tijdstip waarop voor ons menschen liefde schijnt een vertroetelen zonder eenig doel om de geestelijke persoonlijkheid een schrede vooruit te brengen, daar moet een tijdstip komen, dat wij inzien, dat de liefde door wijsheid moet geleid worden, dan wordt langzamerhand onze liefde grooter ruimer, dan wordt het vertroetelen een door liefde leiden op een moeielijken levensweg een steunen door liefde, die met wijsheid één wordt en die niet eigen ontwikkeling van den geliefden mensch in den weg staat.

Wij zijn zoo klein veelal in onze opvatting, het pad dat wij bewandelen om geestelijk grooter te worden is dikwerf zoo moeielijk voor ons, als wij streven naar geestelijken vooruitgang, dat wij hunkeren naar een vertroetelen, dat wij zoo dikwerf de smart, het lijden, dat ons treft, niet herkennen als liefde, door wijsheid geleid. Daar zijn voor ons op den weg van den geestelijken vooruitgang moeielijke oogenblikken, oogenblikken waarin wij niet inzien kunnen hoe dat, wat ons overkwam, liefde kan zijn. Maar meent gij dan, dat wanneer uw karakter moet gewijzigd worden, wanneer fouten diep in uw gemoed aanwezig, moeten verdwijnen, wanneer in uw gebrek aan liefde moet worden voorzien, dat gij zulks kunt verwerven zonder te leeren gevoelen het lijden van uw ziel in het louteringsvuur, meent gij dat rustige tevredenheid met uw persoon u een grein zal verbeteren.

Meent gij dat, opdat daar een loutering ontsta in de gevoelens diep in uw innerlijk wezen, een loutering die u verheft en veredelt, daartoe niet noodig is een schok tot in uw binnenste, tot in die diepste gevoelens. Een zacht vlietend beekje brengt geen verandering te weeg, wel de hoog opspattende met geweld voortrollende stroom. Moet die loutering u niet leeren zelfverloochening, liefde die niet zich zelf maar anderen zoekt. Inwendig klaagt gij misschien bij die louteringstijden over uw lot, gij meent dat zij, die een rustig, naar uw opvat-

een gelukkig leven leiden, te benijden zijn, maar hebt gij dan nooit opgemerkt, dat zij, die in zulk een rust zich behagelijk voelen, naar geen verandering haken, niet kunnen vooruitkomen maar inslapen in hun zelfzucht. Ook voor hen komt de strijd, zij het ook na hun leven op aarde, ook voor hen is vooruitgang weggelegd, al worden zij nog niet rijp geoordeeld voor verderen vooruitgang of al is hun een ruste gegund na een moeielijken weg te hebben afgelegd.

Wanneer wij voortgaan mogen op den weg tot vergrooting en verruiming van onze liefde, dan moeten wij nog verdere moeielijkheden doorworstelen. Niet alleen lijden om ons zelf, maar ook lijden om anderen wacht ons, wij leiden niet alleen om hun tegenspoed, om hun lichamelijke of geestelijke pijn maar ook om hun gebrek aan liefde.

Ziet, de harde leêr, dat er is een hemel voor sommigen, een eeuwige hel voor anderen, ze doet ons pijn, want wanneer wij in den hemel waren en anderen in de hel zonder hoop op vooruitgang, hoe zou daar ooit voor ons geluk zijn?

Maar ziet de macht der inspiratie: wanneer zij, die dat leerstuk omhelsden, geinspireerd worden, dan vloeit die leer weg, dan spreekt uit hen een andere toon.

Hoort naar de woorden van da Costa: »Aan de eindpaal van de tijden, ziet ons oog den geest van 't kwaad, moe geworsteld en ontwapend, tot geen afval meer in staat. Als de Heere God in allen en in alles, Alles is, zal daar licht zijn, eeuwig licht zijn, licht uit licht en duisternis."

Kunnen wij, liefdevol zijnde, dat lijden om anderen te boven komen? Ik zou antwoorden, in zekeren zin ja. Het medelijden verdwijnt niet, maar wordt omgezet in helpende liefde en het oog van de wijsheid, dat het oog van 't geloof vervangt, ziet langzamerhand de nevelen verdwijnen, die de smart omhulden en die de vrucht van de smart ons zoo menigwerf deden voorbijzien, omdat wij staarden op de schaduw, op de duisternis der smart die de morgenschemering voorafgaat.

Om die morgenschemering te zien aanbreken moet het lijden ons in staat maken om medelijden te gevoelen, want wat wij

zelf niet ondervonden, kan niet ten volle door ons medegevoeld worden, dat medelijden moet ons brengen tot helpende liefde, de vrucht van het medelijden; die helpende liefde eischt weer als gevolg een hooger vorm van liefde, het zich zelf opofferen voor anderen, de zelfverloochening en wanneer deze groot wordt, dan zullen wij een ruimer blik slaan in de opvoedende kracht van de smart ook voor anderen en wij zullen Gods liefde, die ons en hun de smart zond, beter begrijpen, ja langzamerhand zullen wij de vruchten zien van dat lijden. Wij zullen dus zien dat de weg, die voor ons leiden moet tot verheffing van onze persoonlijkheid, dezelfde gevolgen moet hebben voor anderen, ook al is er verschil van richting der wegen gelijk er is verschil van karakter.

Luistert, mijne toehoorders, naar een kort bericht van gene zijde, kort en kernachtig maar gehuld in een materieel beeld: »Een diamant draagt ieder mensch bij zich, een talisman van »zijn afkomst uit hooger bron en die diamant zal hem eeuwig »vergezellen gedurende zijn levensloopen. Het is de groote, »schitterende kern van geestelijk licht, van alle geestelijke »gaven, die de mensch mede kreeg, bij zijne wording. Die »steen moet gepolijst worden en dan spat er de korst van »grove erts af en de grond davert van de slagen, want slechts »felle slagen kunnen de steenlagen klieven, die het licht ver»duisterden. Zoo zullen ook hier soms harde mokerslagen nog »noodig zijn, als de ertslaag nog medekomt in deze wereld, »maar zijn de zware steenlagen door het leven ten uwent er »afgeslagen, dan rest hier slechts het fijne werk."

Wendt nu uwe gedachten een op een beeld dat aan onze voorvaderen en aan ons sinds eeuwen is voorgehouden om te begrijpen wat het lijden kan veroorzaken, het beeld van den Christus.

Ziet zijn leven, zooals het ons geschilderd wordt, een leven van geestelijke leering, van helpen door geestelijke krachten, van liefdebetoon, het ontmoet miskenning, een niet begrijpen, het ontmoet een mate van geestelijk en lichamelijk lijden, die ons doet huiveren, en toch, wat een voorbeeld. Aan het kruis

de woorden: Heer, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Was dat beeld van de overwinnende liefde, van de liefde die het lijden overwon, mogelijk geweest zonder lijden? Kon dat beeld ons tot een voorbeeld strekken, waarheen de oogen van de menschen gedurende eeuwen gericht waren, om hen te verheffen, zonder het lijden. Ziet, daar is een grootheid in, die ons den diepen zin doet begrijpen van het dogma dat zijn bloed zou verlossen hen die in hem geloofden, hen die geloofden in de verheffende kracht van zijn voorbeeld en in wie die verheffende kracht geworden was tot een deel van hun persoonlijkheid; al kunnen wij niet gelooven in de bijvoeging, de gevolgtrekking der menschen, dat zij, die niet in hem geloofden, voor eeuwig verdoemd zouden zijn, en al is die bijvoeging in lijnrechten strijd met het voorbeeld zelf.

Voelt gij niet iets er voor, dat de raadselen des levens kunnen worden opgelost, opdat daar weer rijzen nieuwe raadselen des levens, dat juist die oplossing moet zijn een der vruchten van onzen geestelijken vooruitgang?

Is het niet eveneens duidelijk, dat, gelijk de begrippen van onze stoffelijke wetenschap voor een kind niets anders zijn dan raadselen; evenmin voor ons, kinderen in geestelijke kennis, de raadselen van de geestelijke wereld, die ook hier op aarde is, kunnen zijn opgelost? Voelt gij niet iets er voor dat de opvoeding, om die levensraadselen te begrijpen, voor ons moet komen van meer ervarenen dan wij menschen en dat een der bestuursmiddelen van de Bron van alle weten kan zijn, om onderricht te laten komen tot ons onervarenen in de geestelijke dingen, door hen die meer ervaring, meer kennis van die dingen hebben, door hen die ons voorgingen in een geestelijke wereld. Niet hen echter moeten wij vragen om geestelijke voorlichting maar onze zielskreet moet hooger, moet dieper gaan tot de Bron zelf, met onze ziel moeten wij bidden tot het Opperwezen, dan zal het middel gevonden worden dat op onzen toestand past, dan zullen wij geleidelijk winnen in liefde tot onzen naaste en wij zullen begrijpen wat het zegt God lief te hebben bovenal, Hem, die de Bron is van de Liefde, van

de Wijsheid, van alle Geestelijke krachten, van Zijn geestelijke wetten, die de schepselen onfeilbaar leiden langs zijn ontelbare wegen tot geestelijken vooruitgang. En die wetten, slechts dan wanneer zij passen op ons bepaald karakter, slechts dan werken zij in, want wanneer ik b. v. geen verkwister ben, dan zullen wetten die voor verkwisters gevolgen medebrengen, mij niet raken.

Vergunt mij, geachte toehoorders, hetgeen ik u heden morgen heb willen zeggen te eindigen met een bericht, mede met mijne hand geschreven, maar waarvan ik de auteur niet ben, waarin hij die het bericht deed schrijven door zijne inwerking, in het groot . zijne eerste ervaringen na zijn heengaan in de geestenwereld mededeelt en de vruchten daarvan aanwijst Het komt mij voor, dat zijne leering een meer in geestelijke dingen opvoedende kracht moet hebben dan de leering der menschen, zelfs van hen die zich gaarne deskundigen meenen op geestelijk gebied, maar die veelal halstarrig weigeren kennis te nemen van geestelijke dingen. Wanneer wij toch de ervaringen daarin vermeld beschouwen, afgescheiden van het beoogde en bereikte doel, schijnen zij ons marteling toe, een onoplosbaar levensraadsel, maar wanneer wij ze beschouwen in het licht van het verworven resultaat, dan zien wij de diepe wijsheid en liefde, die deze geneesmiddelen toepaste. Dat bericht luidt aldus:

»Na lange jaren ben ik wederom teruggekomen naar de »aarde, waar ik mijn leven leefde; maar hoe geheel anders is »nu het aardsche bestaan in mijn oogen dan vroeger, toen ik »zelf daaraan deel had, toen ik zelf medewerkte, zooals ik »toen meende, aan de ontwikkeling van de menschen, toen ik, »zooals ik nu begrijp, trachtte mijne medemenschen, van den »wal in de sloot te brengen, want ik was een man, die den »dageraad voor 's menschen ontwikkeling deed aanbreken (in »mijn eigen oogen), die den mensch deed begrijpen, dat het »dwaas was om te meenen dat er meer bestond dan wat waar»neembaar was voor den mensch, althans dat de mensch niet »bestaan kon dan in den vasten vorm, waarin hij op aarde »wandelde. O ja, ik achtte mij zelf een van diegenen, die de

»menschheid een schrede verder brachten van uit de duisternis »der middeleeuwen in het licht van dezen nieuweren tijd en »mijne bewonderende blikken waren steeds gericht op de man- »nen, die in dezelfde richting als ik gewerkt hadden, mannen »die steeds hadden medegewerkt om de verderfelijke beginselen »van den Godsdienst en hare belijders te bestrijden in naam »van de verlichting. Helaas ja, als ik thans terugblik op mijn »aardsch bestaan, hoe nietig, hoe klein lijkt mij dan mijn »streven, hoe dwaas mijne richting, en hoe ellendig verkeerd »de resultaten die ik zocht en soms bereikte. Ik taste in een »schrikkelijke duisternis rond, meenende in het bezit te zijn »van een groot licht, maar toen het licht van de materie ge- »bluscht werd voor mijne persoonlijkheid, wat denkt gij, dat »ik toen gevoelde, ik, de wijsgeer, zooals ik mij zelf noemde »en door anderen werd genoemd. Ik meende dat nu een tijd »was aangebroken, die met mijn theorieën in strijd was, maar »die mij aanleiding moest geven tot een nieuw onderzoek. »Immers blijkbaar was het mij nu geworden, mij, die groote »wijsgeer, dat de felle brand, die de zon deed schijnen plot- »seling was gebluscht en dat daarom de duisternis heerschte »en een ijzige koude op de menschen deed nederdalen. O, gij »weet niet hoe ik mijne hersenen pijnigde te begrijpen hoe ik »kon blijven leven, zonder zonnewarmte, zonder licht, zonder »voedsel, zonder iets dat mijn lichaam moest schragen tegen »het verval. Wel voelde ik dat ik van binnen stolde tot ijs, »maar toch, ik dacht, ik leefde, dat was niet te miskennen. »Ik rilde van schrik; de vrees voor een afgrijselijken waanzin »greep mij aan, ik trilde inwendig van vrees voor het onge- »dachte, voor het onbegrijpelijke. Ik kon mij in dien ijselijken »nacht van duisternis en koude, van ijselijken angst voor dien »naderenden waanzin, niet anders dan ellendig, diep ellendig »gevoelen. Die ellende, drong door in mijn wezen en ze ver- »wekte de vrucht, voor welke ze noodig was, de vrucht, die »noodig was voor mij ongelukkige. Die vrucht was: dat ik »niet was de verlichte wijsgeer, die ik had gemeend te zijn. Zie, om te vallen van dat voetstuk was zulk een middel noo-

»dig, een middel dat mij de haren te berge deed rijzen van »schrik en angst. Dat middel bewerkte die vrucht en ziedaar, »mij ontdaan van mijne inbeelding. Ik begreep na diep lijden, »na ijselijke tijden van angst en afgrijzen, dat ik niets wist, »dat ik niet was de wijsgeer, maar de ellendige nietsweter, de »man, wiens weten op een valschen grondslag was gebouwd.

»Maar wat dan? Wat was er dan, waaraan ik kon vasthou»den? Ik kon niet gelooven, zelfs toen niet in het geloof mijner »vaderen, in de godheid, die de menschen gelukkig of onge»lukkig maakte, al naarmate van de richting van hun denken. »Wat was er dan, was er dan niets? Was er slechts een »droom? Welk leven leidde ik dan?

»O, onduldelijke smart, dat mijn denken, mijn peinzen mij »niets verder bracht. Dat was een tweede periode van lijden, »even noodig als de eerste, want had de eerste mijn hoogmoed »vernietigd, de tweede moest mij doen verlangen naar een »Hooger Macht, die de raadselen kon oplossen, en ja, na lange »onduidelijke eentonigheid in mijn denken, waarbij ik steeds »terugkeerde in mijne gedachten op mijn punten van uitgang, »die mij niet verder brachten, kwam ik tot het besef:

»Er moet iets zijn buiten mij, dat zulk een wereld beheerscht, »want ik begrijp er niets van en ik kan mij niet denken, dat »een mensch er iets van begrijpt, alzoo daar toch alle dingen »begrepen moeten worden, want anders zouden zij niet bestaan — »moet er iets zijn, iets dat hooger is dan een mensch, iets »dat dit begrijpen kan. Dat iets wat is dat? Ja, nu begreep »ik, dat zij, die meenden dat er een God was, gelijk konden »hebben. Ik was zoo diep ellendig geweest, dat ik dat denk»beeld aangreep als eene verlossing, ja dat kon zijn, maar wat »dan? Als er een iets was, dat een toestand als de mijne kon »begrijpen, dan was dat iets intellectueel hooger dan de »mensch, gij ziet mijn kinderlijk weten was nog klein, dan »kon ik tot dat iets roepen en ik riep tot dat Iets, nu met »warmte, nu met eerbied, nu met mijn geheele ziel; ik riep »tot dat Iets om hulp, om kracht, om mij te steunen. En er »flitste een straal van gouden licht door mijne duisternis en ik

»viel op de knieen en bad. En een stem drong tot mij door »als in de tijden van het oude testament, en die stem weer- »klonk als een bazuin in mijn binnenste en die stem zeide: »Kind, gij moest leeren, dat hetgeen gij geleerd hebt, was »gebouwd op een zandhoop en daarom stortte het in, toen gij »moest opstaan uit uw aardsche leven. »Gij moest uw funda- »mant elders zoeken, en nu gij dat doet, ziet gij de resultaten. »Leer dus, dat de mensch is een geest en dat over al het »zijn heerscht de Geestelijke Bron van alle kracht. Leer dat »gij moet gaan in een nieuwe woning, maar om die binnen te »gaan, moet gij vinden den sleutel, een sleutel van blinkend »geestelijk goud, een sleutel, die alle woningen opent en voor »welken niets gesloten blijft, ook niet het hardste hart der »menschen, de Geestelijke Liefde, die zich uit in het geven »aan anderen en het niet vragen voor zich zelf." Ziet, en »de stem, die deze woorden sprak, ze riep mij tot zich, ze »leidde mij door tijden van streven naar vooruitgang, van »leeren van geestelijke dingen, tot ik nu terug kom en de »wereld zie van eene andere zijde, van de geestelijke zijde en »zeg: Lof zij het Opperwezen, dat het Al regeert en Wiens »wegen ons leiden tot hoogeren toestand Amen.'